ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ο ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΟΣ ΙΜΠΕΡΙΑΛΙΣΜΟΣ

Ὁ σοβιετικὸς ἰμπεριαλισμὸς . . . . σελ. 195

Ὁ ἰμπεριαλισμὸς εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς ΕΣΣΔ — Π. ΜΠΑΡΤΟΝ . . . . » 198

Οἱ ἐθνικὲς μειονότητες στὴν Κίνα . . . . » 204

Αἱ κομμουνιστικαὶ ἀποικίαι . . . . » 208

Ἔκκλησις κατὰ τῆς σοβιετικῆς ἀποικιοκρατίας . . . . » 209

ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Ἡ κομμουνιστικὴ Κίνα: ἕνας ἀπρόθυμος δράκων — Κ. ΠΑΥΛΩΦ . . . . » 212

Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΣΤΟΝ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΜΟ

Ἡ θανατικὴ ποινὴ στὴν ΕΣΣΔ — Λ. ΛΙΠΣΟΝ . . . . » 227

Αἴτια καὶ ἔκτασις τῶν οἰκονομικῶν ἐγκλημάτων στὴν σοβ. κοινωνία - Χ. ΒΙΛΛΕΤΣ » 231

Ο ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Ἡ 4η ὁλομέλεια τῆς ΚΕ τοῦ ΚΚΕ . . . . » 240

ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ

Μία ἐπιτακτικὴ ἀνάγκη: ἡ ἀνάπτυξις τῆς ἐθνικῆς προπαγάνδας — Γ. ΓΕΩΡΓΑΛΑ . » 243

ΧΡΟΝΙΚΟ ΤΟΥ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΜΟΥ

Α' Τὸ ΚΚΕ
Β' Ἡ ΕΔΑ } *κατὰ τὸν Ἰανουάριον καὶ Φεβρουάριον 1963* . . . . » 249

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Ἀπαντήσεις σὲ ἐπιστολογράφους μας . . . . » 255

TABLE OF CONTENTS

COMMUNIST IMPERIALISME

Soviet imperialism 195
The russian imperialism in the interior of USSR — P. BARTON 198
National minorities in red China 204
The colonies of the communism 209

FOREIGN POLICY

Communist China : A reluctant Dragon — K. PAVLOV 212

LIFE UNDER COMMUNISM

Death penalty in USSR — L. LIPSON 227
The economical crime in soviet society — H. WILLETS 231

COMMUNISM IN GREECE

The 4th plenum of the C.C. of the C.P. of Greece 240

POLITICAL WAR

Communist propaganda in Greece and the necessity of ideological front
G. GEORGALAS 243

CHRONICLE OF COMMUNISM

The C.P. of Greece and EDA in January and February 1963 249

CORRESPONDANCE

Answers to our correspondents 255

SOMMAIRE

L' imperialisme sovietique 195
L' imperialisme à l' interieur de l' URSS — P. BARTION 198
Les minorités nationales en Chine 204
Les colonies communistes 208
Appel contre l' imperialisme sovietique 209
La Chine communiste — K. PAVLOV 212
La peine de mort en URSS — L. LIPSON 227
Les crimes économiques en URSS — H. VILLETS 231
Le 4ème plenum de C.C. du P.C. de la Grèce 240
La propagande cummuniste en Grèce et la necessité vitale de lui faire face
G. GEORGALAS 243
Chronique du communisme grec 249
Correspondance 255

Σοβιετολογία

Τόμος IV 'Απρίλιος 1963 Τεῦχος 4 (40)

Ο ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΟΣ ΙΜΠΕΡΙΑΛΙΣΜΟΣ

Ο ΣΟΒΙΕΤΙΚΟΣ ΙΜΠΕΡΙΑΛΙΣΜΟΣ

Μόλις οἱ μπολσεβίκοι κατέλαβαν τὸ 1917 τὴν ἐξουσία καὶ ἐσταθεροποίησαν κάπως τὴν θέσι τους, συγκάλεσαν στὴ Μόσχα ἕνα συνέδριο στὸ ὁποῖο ἔλαβαν μέρος κομμουνιστὲς ἡγέτες καὶ «συμπαθοῦντες» ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη τῆς γῆς. Στὸ συνέδριο αὐτὸ ὁ Λένιν ἐξέθεσε τὶς κατευθυντήριες γραμμὲς τῆς παγκόσμιας ἐπαναστάσεως καὶ ἐπέτυχε τὴν ἵδρυσι μιᾶς ἀνωτάτης ἀρχῆς—τῆς Κομμουνιστικῆς Διεθνοῦς (Κομιντέρν). 'Αποστολή της ἦταν ἡ καθοδήγησις καὶ ὁ συντονισμὸς τῶν κομμουνιστικῶν κινημάτων σὲ ὅλες τὶς χῶρες. Αὐτὰ συνέβαιναν τὸ 1919.

Ἡ ἵδρυσι τῆς Κομιντὲρν ἀνταποκρινόταν στὴν ἀνάγκη τοῦ κομμουνιστικοῦ ἐπεκτατισμοῦ ποὺ ἔβλεπε ὅτι οἱ θεωρητικὲς προβλέψεις τοῦ Μὰρξ δὲν ἐπαληθεύοντο στὴν πρᾶξι. Πράγματι, ὁ ἱστορικὸς ὑλισμὸς ἐδίδασκε ὅτι μὲ μιὰ σειρὰ ἀλληλενδέτων ἐπαναστάσεων στὶς κυριώτερες βιομηχανικὲς χῶρες — ὅπου ὑπῆρχε ἀνεπτυγμένο «προλεταριᾶτο»—ὁ «σοσιαλισμὸς» θὰ διαδεχόταν ἀναπόφευκτα τὸν καπιταλισμό. Ὁ Λένιν προσέθεσε ὅτι τὴν διαδοχὴ αὐτὴν θὰ τὴν ἐπέσπευδε ἡ συμμαχία τοῦ «προλεταριάτου» τῶν ἀνεπτυγμένων κρατῶν μὲ τὴν ἀστικὴ τάξι τῶν ἀποικιακῶν ἢ ἡμιαποικιακῶν χωρῶν, ποὺ ὑφίστατο καὶ αὐτὴ τὴν ἐκμετάλλευσι τοῦ διεθνοῦς καπιταλισμοῦ. Παρ' ὅλην ὅμως τὴν ἐπικράτησι τῆς ἐπαναστάσεως στὴ Ρωσία, παρὰ τὸν ἀντίκτυπο τοῦ α΄ παγκοσμίου πολέμου, παρὰ τὴν αὔξησι τῆς βιομηχανικῆς ἀπασχολήσεως, παρὰ τὴν διατήρησι τῶν ἀποικιακῶν καθεστώτων, δὲν φαινόταν ὅτι αὐτὴ ἡ θεωρία περὶ ἐπαναστάσεως θὰ γινόταν πρᾶξι. Ἡ Κόμιντερν εἶχε λοιπὸν βασικὰ τὴν ἀποστολὴ νὰ ἐκβιάση τὰ πράγματα, νὰ προκαλέση ἐπαναστατικὰ κινήματα ποὺ δὲν ἐπρόκειτο νὰ ἐκδηλωθοῦν μόνα τους ἀπὸ τὴν «ἱστορικὴ νομοτέλεια».

Ἡ Κομιντὲρν ὅμως δὲν ἐπέτυχε τίποτε τὸ ἰδιαίτερα σημαντικό. Τὰ ἡνία της τὰ κράτησαν εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς οἱ ρῶσσοι καὶ τὰ ἄλλα κόμματα συνηγωνίζοντο στὴν ἐπίδειξι τυφλῆς ὑποταγῆς. Χρήματα ξοδεύτηκαν πάρα πολλά. 'Εξεγέρσεις, ταραχὲς καὶ διαδηλώσεις ὠργανώθη-

καν. Ἐκπαιδεύθηκαν χιλιάδες στελεχῶν. Αἷμα χύθηκε σὲ πολλοὺς τόπους. Ἡ ἐπέκτασις ὅμως τῆς παγκοσμίου ἐπαναστάσεως δὲν ἐπραγματοποιεῖτο. Παρ' ὅλον δηλαδὴ ὅτι ὀργανώθηκε ἡ πρόκλησις καὶ ὁ ἐξωτερικὸς ἐξαναγκασμὸς τῶν «ἱστορικῶν νόμων» ποὺ πρόβλεπε ἡ κομμουνιστικὴ θεωρία, ὁ κομμουνισμὸς ἐξακολουθοῦσε νὰ ὑπάρχῃ μόνο στὴν Ρωσσία, στὴ χώρα ποὺ ἦταν, σύμφωνα μὲ τὴν ἴδια τὴν μαρξιστικὴ θεωρία, ἡ λιγώτερο πρόσφορη γιὰ τὴν ἐγκαθίδρυσί του—ἀφοῦ ἦταν τόσο ὑπονάπτυκτη βιομηχανικὰ καὶ τόσο στερημένη προλεταριάτου. Φανερὸ λοιπὸν ὅτι χρειαζόταν, ὅπως καὶ στὴ Ρωσία, ἡ βία χάριν τοῦ «σοσιαλισμοῦ».

Οἱ λόγοι τῆς ἀποτυχίας αὐτῆς τῆς πρώτης ἐξορμήσεως γιὰ τὴν διεθνοποίησι τοῦ κομμουνισμοῦ ὑπῆρξαν πολλοί. Τὸ νέο καθεστὼς περνοῦσε μέσα στὴν ἴδια τὴν κοιτίδα του ἡμέρες φρικτῆς ἀγωνίας—παρέπαιε μεταξὺ ζωῆς καὶ θανάτου.

Οἱ θεωρητικοὶ τῆς ἐξαπλώσεως εἶχαν διχασθῆ ὡς πρὸς τὶς μεθόδους. Τὸ θλιβερὰ χαμηλὸ ἐπίπεδο ζωῆς τῶν ρώσων δὲν μποροῦσε νὰ ἀσκήσῃ ὁποιαδήποτε γοητεία σὲ ξένες χῶρες. Ἡ ἀνάμνησι τῶν λουτρῶν αἵματος τῆς ἐπαναστάσεως ἦταν ζωηρή. Ἡ Εὐρώπη, μετὰ τὸν πρῶτο μεταπολεμικὸ σάλο, ἀνανέωνε τὴν αἰσιοδοξία της. Ἡ Ἀμερικὴ οἰκοδομοῦσε μιὰ πρωτοφανῆ εὐημερία. Ἡ Ἀσία ἔμενε ἀπομονωμένη στὰ ἰδιότυπα προβλήματά της.

Ὁ Στάλιν ἀφοῦ ἐγκαθίδρυσε στὴν χώρα του τὴν στυγνότερη δικτατορία, ἀφοῦ ἐξασφάλισε μὲ κολοσσιαῖες «ἐκκαθαρίσεις» τὴν ἀπόλυτη καὶ συγκεντρωτικὴ ἐξουσία, διαβλέπει ὅτι μὲ τὴν βία καὶ μόνον μὲ αὐτὴν μπορεῖ νὰ ἐπεκταθῆ ὁ κομμουνισμός, νὰ ἐξαπλωθῆ δηλαδὴ ἡ Ε.Σ.Σ.Δ. Τὸ διακηρύσσει σχεδὸν ὠμά: «Τὸ νικηφόρο προλεταριᾶτο μιᾶς χώρας ποὺ ὠργάνωσε τὴ σοσιαλιστική του παραγωγή, πρέπει νὰ προσελκύσῃ πρὸς τὸ μέρος του τὶς καταπιεζόμενες τάξεις τῶν ἄλλων χωρῶν—νὰ ὑποκινήσῃ τὴν ἐξέγερσί τους καὶ στὴν ἀνάγκη νὰ χρησιμοποιήσῃ ΑΚΟΜΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΝΟΠΛΗ ΔΥΝΑΜΙ...» (Στάλιν: «Προβλήματα Λενινισμοῦ»).

Προσαρτήσεις εἶναι οἱ πρῶτες ἀπροκάλυπτες ἐφαρμογὲς τῆς «ἔνοπλης δυνάμεως». Ὅταν σήμερα ρίχνῃ κανεὶς ἕνα βλέμμα στὸν παγκόσμιο χάρτη καὶ βλέπει τὴν ἔκτασι τῆς σοβιετικῆς ἐπιρροῆς, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ θυμηθῆ εὔκολα τοὺς διαφορετικοὺς τρόπους μὲ τοὺς ὁποίους ἐνσωματώθηκαν στὴν Ε.Σ.Σ.Δ. τόσα ἐδάφη. Ὁ πρῶτος ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς τρόπους, ἡ ποσάρτησις (εἴτε προηγήθηκε ἀπειλὴ βίας, εἴτε ἀκολούθησε στρατιωτικὴ εἰσβολή), εἶναι ἀπὸ τοὺς πιὸ λησμονημένους καὶ ἀπὸ τοὺς πιὸ ἀδικαιολογήτους. Ἔτσι:

1. Μὲ συνθήκη εἰρήνης τῆς 12 Μαρτίου 1940—ἀφοῦ προηγήθηκε μιὰ πειραματικὴ ἐκ μέρους τῆς Ε.Σ.Σ.Δ. καὶ καταστροφικὴ γιὰ τὴν Φινλανδία ἔνοπλη ἐπίθεσι — ἡ ΕΣΣΔ ἀπέσπασε τὴν ΚΑΡΕΛΙΑ καὶ στὶς 31 Μαρτίου τὴν προσάρτησε στὴν Καρελοφινικὴ Ὁμόσπονδη Δημοκρατία. Μὲ τὴ συνθήκη τῆς 10 Φεβρουαρίου, 1947 ἡ ΕΣΣΔ ἀπέσπασε, ἐπίσης ἀπὸ τὴ Φινλανδία καὶ τὴν ἐπαρχία τοῦ ΠΕΤΣΑΜΟ. Σύνολο προσαρτηθέντων ἐδαφῶν: 45.566 τ. χλμ. μὲ 500.000 κατοίκους.

2. Στὶς 14 καὶ 15 Ἰουνίου 1940 ὁ Μολότωφ ἀπηύθυνε τελεσίγραφο πρὸς τὰ Βαλτικὰ κράτη: τὴν ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ, τὴν ΕΣΘΟΝΙΑ καὶ τὴν ΛΕΤΤΟΝΙΑ, ζητώντας νὰ σχηματίσουν «φιλικὲς» ἀπέναντι τῆς Ρωσίας κυβερνήσεις. Ἀμέσως κατόπιν εἰσέβαλε ὁ Ἐρυθρὸς Στρατός. Οἱ τρεῖς μικρὲς χῶρες κατεβλήθησαν. Ὠργανώθηκαν «ἐκλογὲς» στὶς 21 Ἰουλίου 1940 μὲ ἀποτέλεσμα τὸν σχηματισμὸ κομμουνιστικῶν ἐθνοσυνελεύσεων, ποὺ ἐζήτησαν... «νὰ γίνουν δεκτὲς» οἱ χῶρες τους στὴν ΕΣΣΔ! Ἔτσι προσαρτήθηκαν 117.680 τετραγωνικὰ χιλιόμετρα μὲ 5.956.000 κατοίκους.

3. Στὶς 24 Ἰουνίου 1940 ἡ ΕΣΣΔ πῆρε τὴ συγκατάθεσι τῆς συμμάχου της τότε ναζιστικῆς Γερμανίας καὶ ἀφοῦ ἀπηύθυνε ὠμὸ τελεσίγραφο πρὸς τὴ Ρουμανία προσάρτισε τὴ ΒΕΣΣΑΡΑΒΙΑ καὶ τὴν

βόρεια ΒΟΥΚΟΒΙΝΑ, τὶς ὁποῖες καὶ κατέλαβαν ἀμέσως τὰ σοβιετικὰ στρατεύματα. Ἔκτασις 50.226 τ. χλμ. 3.700.000 κάτοικοι.

4. Στὶς 29 Ἰουνίου 1945 ἡ ΕΣΣΔ ὑπέγραψε συνθήκη μὲ τὴν Τσεχοσλοβακία, βάσει τῆς ὁποίας ἡ Ρουθηνία «ἡνοῦτο μὲ τὴν παλαιὰν μητέρα της Οὐκρανίαν». Ἔκτασις: 12.649 τ. χλμ. μὲ 725.357 κατοίκους.

5. Στὶς 16 Αὐγούστου 1945 ἡ ΕΣΣΔ ἐπεξέτεινε μὲ συνθήκη τὰ πρὸς τὴν ΠΟΛΩΝΙΑ σύνορά της, μέχρι τὴν «γραμμὴ Κῶρζον». Ἔτσι προσήρτησε 201.173 τ. χλμ. καὶ 12.755.000 κατοίκους.

6. Στὶς 7 Ἀπριλίου 1946 μὲ ἀπόφασι τοῦ προεδρείου τοῦ Ἀνωτάτου Σοβιὲτ ἡ ΕΣΣΔ προσήρτισε αὐθαίρετα τὴν ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΠΡΩΣΙΑ καὶ μετωνόμασε τὴν πρωτεύουσά της Καινιξβέργη σὲ Καλίνιγκραντ. Ἔκτασις: 13.488 τ. χλμ. μὲ 300.000 κατοίκους.

7. Ἐν τῷ μεταξὺ στὴν Ἄπω Ἀνατολὴ ἡ ΕΣΣΔ προσήρτησε τὸ νότιο μισὸ τῆς νήσου ΣΑΧΑΛΙΝΗΣ, τὰς στρατηγικῆς σημασίας ΚΟΥΡΙΛΑΣ νήσους, τὸ κράτος τῆς ΤΑΝΝΟΥ-ΤΟΥΒΑ καὶ μία ἐπαρχία τοῦ Ἀφγανιστάν.

Μὲ τὸν τρόπον αὐτὸν ἡ ΕΣΣΔ πρόσθεσε στὴν ἐπικράτειά της 472.000 τετρ. χιλιόμετρα, μὲ 24 ἑκ. κατοίκους.

Ὁ δεύτερος παγκόσμιος πόλεμος, στὰ προοίμια τοῦ ὁποίου ἡ ΕΣΣΔ ἄρχισε τὴν ἀπροκάλυπτη χρῆσι τῆς βίας γιὰ τὴν ἐπέκτασι τοῦ κομμουνισμοῦ, ὑπῆρξε ἡ μεγάλη εὐκαιρία γιὰ τὴν ὁλοκλήρωσι τοῦ προγράμματος «κυκλώσεως τοῦ καπιταλισμοῦ». Ἐκτὸς ἀπὸ τὶς προσαρτήσεις ἡ ΕΣΣΔ ἐφάρμοσε—μὲ τὴν ἀνοχὴ ἢ τὴν ἀδυναμία τῶν συμμάχων—καὶ τὴν «δορυφοροποίησι» γιὰ τὴν ἐξάπλωσί της. Ἡ «δορυφοροποίησι» στηρίχθηκε βασικὰ στὴν ἰσχὺ τοῦ Ἐρυθροῦ Στρατοῦ, ποὺ βρέθηκε ὡς «ἀπελευθερωτής» στὶς χῶρες αὐτές. Κατὰ δεύτερο λόγο χρησιμοποίησε τὶς ἐσωτερικὲς δυνάμεις τῶν κομμουνιστικῶν κομμάτων, ποὺ κι᾽ αὐτὰ εἶχαν μὲ τὴν σειρά τους ἐκμεταλλευθῆ τὰ ἀπελευθερωτικὰ κινήματα ἐναντίον τῶν Γερμανῶν. «Δορυφόροι» τῆς ΕΣΣΔ δηλαδὴ χῶρες μὲ τυπικὴ ἀνεξαρτησία, μὲ κυβερνήσεις ὅμως δικτατορικὲς καὶ κομμουνιστικές, ἀπολύτως ὑποταγμένες στὴ Μόσχα ἔγιναν:

Ἡ ΡΟΥΜΑΝΙΑ ἀπὸ τὸν Μάρτιο τοῦ 1945 στὴν ὁποία τὰ σταθμεύοντα σοβιετικὰ στρατεύματα ἔδωσαν τὴν ἐξουσία στὸ Κ.Κ. τῆς χώρας αὐτῆς ποὺ εἶχε μόνο 300 μέλη.

Ἡ ΟΥΓΓΑΡΙΑ ἀπὸ τὸ 1948.

Ἡ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ ἀπὸ τὸν Σεπτέμβριο τοῦ 1947.

Ἡ ΠΟΛΩΝΙΑ ἀπὸ τὸν Ὀκτώβριο τοῦ 1947, ἀφοῦ προηγουμένως δὲν ἐστάθη δυνατὸν τὸ Κ.Κ. νὰ πάρη τὴν ἐξουσία διὰ τῆς κοινοβουλευτικῆς ὁδοῦ.

Ἡ ΑΝ. ΓΕΡΜΑΝΙΑ ἀπὸ τοῦ τερματισμοῦ τοῦ πολέμου κατοχικῷ δικαίῳ τῶν σοβιετικῶν στρατευμάτων.

Ἡ ΤΣΕΧΟΣΛΟΒΑΚΙΑ μὲ τὸ πραξικόπημα τῶν κομμουνιστῶν τὸν Φεβρουάριο τοῦ 1948, τὸ ὁποῖον ὑπεστηρίχθη διὰ σοβιετικοῦ τελεσιγράφου.

Ἡ ΜΟΓΓΟΛΙΑ ἡ ὁποία μὲ σοβιετικὴν ἐπέμβασιν μετετράπη εἰς «λαϊκὴν δημοκρατίαν» ἀπὸ τὸ 1922.

Αἱ χῶραι αὐταὶ ἔχουν πληθυσμὸν 70 ἑκατομμυρίων.

Ἡ «δορυφοροποίησις» ἀποτελεῖ ἕνα ἀπὸ τὰ σοβαρότερα προβλήματα τῆς σημερινῆς διεθνοῦς πολιτικῆς καταστάσεως καὶ μίαν ἀπὸ τὶς μελανώτερες σελίδες τοῦ συγχρόνου πολιτισμοῦ. Ὁλόκληρα κράτη συχνὰ ἀπὸ τὰ πιὸ ἐξελιγμένα τῆς Εὐρώπης, ἐνσωματώθηκαν πολιτικῶς καὶ κοινωνικῶς στὴν ΕΣΣΔ, ἔγιναν πειθήνια ὄργανά της στὴν ἐξωτερικὴ πολιτική, ἀντικείμενα ἀγρίας ἐκμεταλλεύσεως στὸν οἰκονομικὸ τομέα. Τὸ βιοτικὸ ἐπίπεδο τῶν περισσοτέρων δορυφόρων χαμήλωσε ἀπελπιστικά, ἄνοιξαν βαθειὲς ἐσωτερικὲς πληγές, κρίσεις ἐξέσπασαν—καὶ ὅμως ὁ φλοιὸς τῆς «σοσιαλιστικοποιήσεως» διατηρεῖται. Ἡ ΕΣΣΔ προέβη στὴν δημιουργία τῶν «δορυφόρων» παραβαίνουσα τὶς ρητές, ἀνειλημμένες στὴ Γιάλτα (Φεβρουάριος 1945) ὑποχρεώσεις της: ὤφειλε νὰ βοηθήσῃ κάθε χώρα τὴν ὁποίαν

ἀπελευθέρωνε ἀπὸ τὸν γερμανικὸ ζυγὸ νὰ ἀποκτήση κυβέρνησι δημοκρατική, κυβέρνησι τῆς λαϊκῆς πλειοψηφίας. Ἔπραξε ἀκριβῶς τὸ ἀντίθετο. Δυστυχῶς, οἱ Σύμμαχοι τὸ ἀνέχθηκαν ἀπὸ μυωπικὴ ἀφέλεια.

Παραλλήλως ἡ ΕΣΣΔ ἐνήργησε διὰ τὴν ἐπιβολὴν τοῦ κομμουνισμοῦ στὴν Γιουγκοσλαβίαν, τὴν Ἀλβανία, τὴν Κίναν, τὴν Β. Κορέα τὸ Β. Βιετνὰμ καὶ τὴν Κούβα, αἱ ὁποῖαι ἂν καὶ ἀμφισβήτησαν τὸν σοβιετικὸν ζυγόν, ἐνετάχθησαν πάντως εἰς τὸν κομμουνιστικὸν κόσμον διὰ τῆς βίας.

Ἡ ΕΣΣΔ ὠργάνωσεν ἐν συνεχείᾳ ἔνοπλες κρούσεις σὲ χῶρες ἐλεύθερες ποὺ βρίσκονται ἔξω ἀπὸ τὴν ἐπιρροή της. Πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτὸν ἐχρησιμοποίησε τὰ τοπικὰ κομμουνιστικὰ κόμματα, ἐφωδιασμένα μὲ ἐκπαιδευμένα στελέχη καὶ ἄφθονο ὑλικό. Οἱ κρούσεις αὐτὲς ἔγιναν στὴν ΕΛΛΑΔΑκ στὸ ΑΤΖΕΡΜΠΑΊΤΖΑΝ τῆς Περσίας, στὴν Βιρμανία, στὶς Φιλιππῖνες, στὸ Λάος, στὴν Καμπότζη, στὴν Μαλαισία καὶ στὴν Ἰνδονησία. Θερμὸς πόλεμος ἐξαπελύθη ἐπίσης στὴν ΚΟΡΕΑ ὅπου ἠπειλήθη παγκόσμιος ἀνάφλεξις ἀλλὰ ὅπου καὶ ἐκινητοποιήθη ὁ ΟΗΕ.

Ἡ καταστολὴ τῆς κομμουνιστικῆς ἀνταρσίας στὴν Ἑλλάδα ἀποτελεῖ σὲ διεθνῆ κλίμακα τὴν πρώτη ἀποτελεσματικὴ ἀντιμετώπισι καὶ νικηφόρα ἐξουδετέρωσι τῆς κομμουνιστικῆς ἐπιβουλῆς. Διανύοντας μιὰ μαρτυρικὴ πορεία, μὲ ὀλάνοικτες τὶς πληγές του ἀπὸ τὸν πόλεμο, τὴν κατοχή, τοὺς συμμορίτες, ὁ ἑλληνικὸς λαὸς μὲ τὴ συμπαράστασι καὶ τὴν ὑποστήριξι τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς, κατώρθωσε, πρῶτος πάλι αὐτὸς νὰ ἀνακόψη τὴν ἐπικίνδυνη κάθοδο τοῦ σοβιετισμοῦ στὶς ζῶνες τοῦ ἐλευθέρου κόσμου. Ὁ πόλεμος ἐξ ἄλλου τῆς Κορέας ἐδίδαξε στὰ Ἡνωμένα Ἔθνη τὸ πολύτιμο δίδαγμα: Ὅτι ἡ δύναμί τους εἶναι κολοσσιαία ὅταν ἀντιμετωπίζουν πραγματικὰ ἑνωμένα αὐτὸν ποὺ παραβιάζει τὶς ἀρχὲς ποὺ ἐστήριξαν τὴ συγκρότησι τοῦ Παγκοσμίου Ὀργανισμοῦ.

Ἡ σύντομη αὐτὴ ἱστορία τοῦ κομμουνιστικοῦ ἐπεκτατισμοῦ ἀποδεικνύει ὅτι μεταξὺ τῶν ἐτῶν 1939 ἕως 1955 προσετέθησαν στὴ δύναμί του 5.296.663 τετραγωνικὰ μίλια καὶ 734.109.000 ψυχές.

Ἡ ΕΣΣΔ διὰ τῆς ἐπεκτατικῆς πολιτικῆς της κατεβρόχθισε τὸ 10% τῆς ἐπιφανείας τοῦ πλανήτου μας καὶ τὸ 28% τοῦ πληθυσμοῦ του ἐνῷ κατὰ τὸ ἴδιο διάστημα, ἡ Δύσις ἀπηλευθέρωνε χῶρες συνολικῆς ἐπιφανείας 75 ἑκατομμυρίων τετραγωνικῶν χιλιομέτρων μὲ 1.300 ἑκατ. κατοίκους.

Καμμιὰ ἀπὸ τὶς σταδιακὲς αὐτὲς ἐγκαθιδρύσεις τοῦ κομμουνισμοῦ δὲν ἔγινε ἀπὸ «διαλεκτικὴ ἱστορικὴ ἀναγκαιότητα», δὲν ἔγινε δηλαδὴ γιατὶ ἦταν μοιραῖο νὰ γίνη ἀπὸ τὴν ἴδια τὴν ἱστορικὴ ἐξέλιξι.

Ἀντίθετα, ὅλες οἱ προσαρτήσεις νέων ἐδαφῶν, κάθε καθυπόταξι πληθυσμοῦ, ἔγινε μὲ τὴν χρῆσι ἢ τὴν ἀπειλὴ τῆς ὠμῆς βίας. Ὁ κομμουνισμὸς ἐπεξετάθη ὄχι διότι αὐτὸ ἦταν ἀναπόφευκτο, οὔτε γιατὶ ἐκέρδισε τὴν ἰδεολογικὴ μάχη ἐκεῖ ὅπου προχώρησε. Ἐκέρδισε τὴ μάχη στὴν στενή της κυριολεξία, τὴν μάχη τῆς ἰμπεριαλιστικῆς βίας.

Ο ΙΜΠΕΡΙΑΛΙΣΜΟΣ ΕΙΣ ΤΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΝ ΤΗΣ ΕΣΣΔ

Ὑπὸ Π. ΜΠΑΡΤΟΝ

Ἕνα βῆμα ὄπισθεν

Ἐν ᾧ μέτρῳ ἡ τάσις πρὸς κατάργησιν τοῦ ἀποικιακοῦ καθεστῶτος ἐκδηλοῦται εἰς τὰς Δυτικὰς αὐτοκρατορίας, μία ἰσχυρὰ ἀποικιακὴ κίνησις ἀναπτύσσεται ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τῆς Μόσχας. Πρὸς ἐκτίμησιν τῆς ἰσχύος τῆς κινήσεως ταύτης, εἶναι ἀρκετὸν νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν πόσον αὕτη ἀπειλεῖ νὰ καταβροχθίσῃ τὰς ἐκ τοῦ δυτικοῦ ἀποικιακοῦ συστήματος ἐξερχομένας χώρας καὶ νὰ τὰς στερήσῃ τῆς

ἀνεξαρτησίας των, εἰς τὴν ὁποίαν μόλις εἰσέρχονται.

Ἡ πλέον σημαντικὴ ἐκδήλωσις τῆς ἀνωτέρω τάσεως, ἡ ὁποία εὑρίσκεται εἰς πλήρη ἀνάπτυξιν, εἶναι προφανῶς ἡ προσάρτησις ὑπὸ τῆς Σοβιετικῆς Ἑνώσεως ξένων ἐδαφῶν, ἡ ὁποία ἤρχισε κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ δευτέρου παγκοσμίου πολέμου καὶ ἐσυνεχίσθη μέχρι τῆς ἐγκαθιδρύσεως ἑνὸς εὐρυτάτου συστήματος δορυφόρων χωρῶν. Ἐν τούτοις ἡ ἀποικιοκρατία αὐτὴ τῆς ὁποίας τὸ κέντρον εὑρίσκεται ἐν Μόσχᾳ, δὲν ἐπιπίπτει μόνον ἐπὶ τῶν ξένων χωρῶν, ἀλλ' ἐπίσης καὶ ἐπὶ ἐδαφῶν τῆς Σοβετικῆς Ἑνώσεως, τῶν ὁποίων οἱ κάτοικοι δὲν εἶναι ρωσσικῆς ἐθνικότητος.

Μία νόθος ὁμοσπονδία

Συμφώνως πρὸς τὸ Σύνταγμά της ἡ Σοβιετικὴ Ἕνωσις εἶναι κράτος ὁμόσπονδον, ἀποτελούμενον πρὸς τὸ παρὸν ἀπὸ 15 δημοκρατίας. Ἐν τούτοις, ἐμβαθύνοντες τὸ θέμα, ἀντιλαμβανόμεθα ὅτι ἡ λέξις «Ὁμοσπονδία» ἔχει ἰδιάζουσαν σημασίαν εἰς τὴν ἐπίσημον σοβιετικὴν γλῶσσαν. Ἀπὸ τὸ 1913 ὁ Λένιν ἀπέρριψε πᾶσαν ἰδέαν ἑνὸς ὁμοσπόνδου κράτους ὑπὸ μορφὴν μιᾶς «Ἑνώσεως» ἴσων, ἐξαρτωμένης ἀπὸ τὴν κοινὴν συναίνεσιν. Παρ' ὅλον ὅτι ἀπεδέχθησαν τὴν ἀρχὴν τῆς ὁμοσπονδίας μετὰ τὴν κατάληψιν τῆς ἐξουσίας, ἐν τούτοις ὁ Λένιν καὶ οἱ διάδοχοί του τὴν κατέστησαν κενὴν περιεχομένου. Σύμφωνα μὲ τὴν ἐσφαλμένην ἑρμηνείαν τὴν ὁποίαν προσέδωσαν εἰς τὸ ὁμοσπονδιακὸν σύστημα, τοῦτο ἀνάγεται εἰς τὴν κατανομὴν τῶν ἐξουσιῶν καὶ τῶν λειτουργιῶν μεταξὺ ἀρχῶν ἱσταμένων ἐπὶ διαφόρων βαθμίδων. Ὡς ἀναφέρει δὲ ὁ Ντέρεκ Ρ. Σκότт, τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Μάντσεστερ, δὲν τίθεται ζήτημα περιορισμοῦ τῶν προνομίων τῆς κεντρικῆς ἐξουσίας διὰ τὴν προστασίαν τῶν τοπικῶν ἢ ἰδιωτικῶν συμφερόντων, ἐφ' ὅσον τὸ Σοβιετικὸν Κράτος, διευθυνόμενον κατὰ τὸ πρότυπον γιγαντιαίας ἐπιχειρήσεως, ἀποτελεῖ διάρθρωσιν τῆς ὁποίας τὰ στοιχεῖα συμμετέχουν, ὄχι μὲ συμφέροντα καὶ δικαιώματα διαφορετικά, ἀλλὰ τουναντίον μὲ διαφορετικὰ εἴδη ὑποτελείας.

Ποῦ εἶναι οἱ ὑπουργοί;

Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, ἀπὸ τοῦ 1944, αἱ Ὁμόσπονδοι Δημοκρατίαι εἶναι ἐξουσιοδοτημέναι νὰ ἔχουν ἰδικά των Ὑπουργεῖα τῶν Ἐξωτερικῶν, νὰ συνάπτουν ἀπ' εὐθείας σχέσεις μὲ ξένα κράτη, νὰ ὑπογράφουν συμφωνίας καὶ νὰ ἀνταλλάσσουν διπλωματικοὺς καὶ προξενικοὺς ἐκπροσώπους. Ἐν τούτοις ἐκτὸς τῆς ἀντιπροσωπείας εἰς τὰ Ἡνωμένα Ἔθνη τῆς Οὐκρανίας καὶ Μπιελορωσσίας — ἡ ὁποία δὲν κάνει παρὰ νὰ αὐξάνη τὸν ἀριθμὸν τῶν ψήφων τῆς Σοβιετικῆς Ἑνώσεως — οὐδεμία Ὁμόσπονδος δημοκρατία διατηρεῖ διπλωματικὴν ἀποστολὴν εἰς τὸ ἐξωτερικόν. Ἡ ὕπαρξις τῶν Ὑπουργείων Ἐξωτερικῶν τῶν Ὁμοσπόνδων Δημοκρατιῶν εἶναι τελείως θεωρητική.

Ἄλλο παράδειγμα: Αἱ Ὁμόσπονδοι Δημοκρατίαι δικαιοῦνται νὰ ἔχουν τὰ ἰδικά των Ὑπουργεῖα Ἀμύνης. Ἀλλὰ ὑπὸ τὸ φῶς τῶν γεγονότων τὸ δικαίωμα τοῦτο εἶνα ἀκόμη περισσότερον ἀπατηλὸν ἀπὸ ἐκεῖνο τῶν Ὑπουργείων τῶν Ἐξωτερικῶν. Ἡ διοίκησις καὶ ἡ ὀργάνωσις τῶν σοβιετικῶν δυνάμεων, οὖσα αὐστηρῶς συγκεντρωτικὴ—καὶ εἰς τὴν ὁποίαν, ἐξ ἄλλου, ὑπάρχει ἀπόλυτος προτεραιότης τῆς ρωσσικῆς ἐθνικότητος —δὲν δύναται κανεὶς νὰ ἀντιληφθῆ ποία θὰ ἠδύνατο νὰ εἶναι ἡ δραστηριότης αὐτῶν τῶν ὑπουργείων.

Πράγματι, οὐδέποτε ἐδημοσιεύθη διαταγὴ Ὑπουργοῦ Ἀμύνης μιᾶς Ὁμοσπόνδου Δημοκρατίας, διὰ τὸν λόγον ὅτι οὐδέποτε διωρίσθη τοιοῦτος, ἀκόμη δὲ ὑπολείπεται ἡ δημιουργία τοιούτων ὑπουργείων.

Ὁ Λένιν καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἐξόδου

Ὁμοίως, τὸ δικαίωμα κάθε Ὁμοσπόνδου Δημοκρατίας νὰ ἐξέλθη ἀπὸ τὴν Σοβιετικὴν Ἕνωσιν, περιελήφθη ἐξ ἀρχῆς εἰς τὸ Σύνταγμα. Ἀλλὰ τοῦτο δὲν παρεχωρήθη ἀπὸ τοὺς ἄρχοντας τῆς ἐξουσίας παρὰ διὰ λόγους προπαγάνδας, ὡς μαρτυρεῖ τὸ προαναφερθὲν ἄρθρον τοῦ Λένιν. Εἰς τὸ κείμενον τοῦτο, τὸ ὁποῖον χρονολογεῖται ἀπὸ τοῦ 1913, ὁ μέλλων ἀρχηγὸς τῆς Σοβιετικῆς Κυβερνήσεως ἀπέρριψεν ὄχι μόνον τὴν ὁμοσπονδίαν ἀλλὰ καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἐξόδου. «Γενικῶς εἴμεθα κατὰ τῆς ἐξόδου», ἐδήλωσε χωρὶς περιστροφὰς καὶ προσέθεσεν: «Τὸ δκαίωμά της ἀποτελεῖ ἐξαίρεσιν εἰς τὸν γενικὸν κανόνα μας τοῦ συγκεντρωτισμοῦ». Κατ' αὐτόν, ἡ ἐξαίρεσις αὐτὴ ἐπεβάλλετο διὰ νὰ ματαιώση τὰς ἀντιδράσεις τῶν ξενοφόβων Ρώσσων. Μὲ ἄλλας λέξεις, ἡ διακήρυξις τοῦ δικαιώματος τῆς ἐξόδου εἶχεν ὡς μοναδικὸν σκοπὸν νὰ κερδιθῆ ἡ ὑποστήριξις τῶν ἐθνικῶν μειονοτήτων, ἀπειλουμένων καὶ κακομεταχειριζομένων ἀπὸ τὰ ξενόφοβα

στοιχεῖα. Οὕτω, κατὰ τὴν διάρκειαν 43 ἐτῶν ζωῆς αὐτοῦ τοῦ δῆθεν ὁμοσπόνδου κράτους, οὐδεμία Ὁμόσπονδος Δημοκρατία ἔθεσεν εἰς κίνησιν τὴν ἀναγκαίαν διαδικασίαν διὰ νὰ ἐξέλθη τῆς Σοβιετικῆς Ἑνώσεως. Τοῦτο, ἐξ ἄλλου, θὰ ἦτο ἐκ διαμέτρου ἀντίθετον μὲ ὅ,τι ἐγένετο εἰς τὸ παρελθόν.

Ἐπὶ παραδείγματι, κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη τῆς σοβιετικῆς ἐξουσίας αἱ ὑπὸ τὴν διοίκησιν ταύτης στρατιωτικαὶ δυνάμεις κατέκτησαν πολλὰ ἐδάφη, τὰ ὁποῖα ἐπεχείρησαν νὰ ἀποχωρισθοῦν ἀπὸ τὸ Ρωσσικὸν Κράτος καὶ ἀνέτρεψαν τὰς Κυβερνήσεις των. Τοῦτο συνέβη μὲ τὴν Γεωργίαν, τὴν Οὐκρανίαν, τὸ Τουρκεστὰν καὶ τὴν Κριμαίαν. Περὶ τὸ τέλος τοῦ 1920 αἱ κινήσεις Μίλι Ἰστικλὰλ (Ἐθνικὴ Ἀνεξαρτησία) καὶ Μίλι Ἰστικὰντ (Ἐθνικὴ Ἑνοποίησις) εἰς τὴν Κεντρικὴν Ἀσίαν ἐξεκαθαρίσθησαν ὑπὸ τὸ πρόσχημα ὅτι εἰργάζοντο «διὰ τὴν ἀνατροπὴν τοῦ σοβιετικοῦ καθεστῶτος καὶ τὴν ἐγκαθίδρυσιν Ἀστικοῦ Κράτους». Τὸ 1938 ὀκτὼ Ἀρμένιοι ἐξετελέσθησαν μὲ τὴν κατηγορίαν ὅτι «ἤθελαν νὰ ἀποσπάσουν τὴν Ἀρμενίαν ἀπὸ τὴν Σοβιετικὴν Ἕνωσιν». Ἄλλωστε «ἡ ὑποκίνησις καὶ ἡ προπαγάνδα διεξαγόμεναι μὲ σκοπὸν τὴν ὑπόσκαψιν καὶ τὴν ἐξασθένησιν τοῦ Σοβιετικοῦ Κράτους» χαρακτηρίζονται ὡς ἐγκλήματα καὶ οἱοσδήποτε καταστῆ ἔνοχος αὐτῶν καταδικάζεται μὲ ποινὴν φυλακίσεως μέχρι ἑπτὰ ἐτῶν.

Τέλος, συμφώνως πάντοτε πρὸς τὸ Σύνταγμα, τὰ σύνορα μιᾶς Ὁμοσπόνδου Δημοκρατίας δὲν δύνανται νὰ τροποποιηθοῦν χωρὶς τὴν συγκατάθεσίν της. Ἀλλ' εἰς τὴν πρᾶξιν οὐδεμία Ὁμόσπονδος Δημοκρατία ἠναντιώθη ποτὲ εἰς σχέδια, τὰ ὁποῖα ἀποβλέπουν εἰς τὴν ἐλάττωσιν τοῦ ἐδάφους της ἢ τὴν ἐξαφάνισίν της. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, ἕνα μέρος τῆς Καρελοφιλανδικῆς Δημοκρατίας ἐνσωματώθη εἰς τὴν Σοσιαλιστικὴν Ὁμόσπονδον Δημοκρατίαν τῆς Ρωσσίας τὸ 1945, τὸ δὲ ὑπόλοιπον τοῦ ἐδάφους της ἠκολούθησε τὴν ἰδίαν μοῖραν τὸ 1956, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ἔθεσε τέρμα εἰς τὸ καθεστώς της ὡς Ὁμόσπονδος δημοκρατία. Τὸ 1956 ἕνα μέρος τοῦ Καζακστὰν παρεχωρήθη εἰς τὸ Οὐζμπεκιστάν. Τὸ 1957 ἡ Γεωργία ἔκαμε δῶρον εἰς τὴν Σοσιαλιστικὴν Ὁμόσπονδον Σοβιετικὴν Δημοκρατίαν τῆς Ρωσσίας τὸ μερίδιόν της τοῦ Τσέτσεν—Ἴνγκους.

Δεδομένης τῆς ἐπισφαλοῦς ταύτης διαρθρώσεως τῶν Ὁμοσπόνδων Δημοκρατιῶν, δὲν καθίσταται ἀναγκαῖον νὰ ἐπιμείνωμεν ἐπὶ τῶν ἐθνικῶν σχηματισμῶν εἰς κατωτέραν κλίμακα, ἤτοι τῶν Αὐτονόμων Δημοκρατιῶν καὶ ἐπαρχιῶν, τῶν ἐθνικῶν ζωνῶν καὶ περιφερειῶν. Αἱ ἀπατηλαὶ συνταγματικαὶ ἐγγυήσεις περὶ τῶν δικαιωμάτων ἐξόδου ἐκ τῆς Ἑνώσεως τῶν Σοσιαλιστικῶν Σοβιετικῶν Δημοκρατιῶν δὲν ἐκτείνονται καὶ εἰς τὰς αὐτονόμους Δημοκρατίας, τῶν ὁποίων τὰ ἐδάφη καὶ αἱ πρωτεύουσαι μεταφέρονται ἄνευ διακοπῆς, ἐνῶ ἐθνικαὶ ζῶναι καὶ περιφέρειαι ἐκπηδοῦν καὶ ἐξαφανίζονται συνεχῶς. Ὅλαι αὐταὶ αἱ ὑποθέσεις ρυθμίζονται δι' ἁπλῶν διαταγμάτων.

Τὸ κομμουνιστικὸν κόμμα εἶναι συγκεντρωτικὸν

Ἡ εἰκὼν τοῦ σοβιετικοῦ ψευδοομοσπονδιακοῦ συστήματος θὰ ἦτο ἀτελὴς—καὶ μάλιστα λίαν παραμορφωμένη—ἐὰν παρελείπετο ἡ διάρθρωσις τοῦ κομμουνιστικοῦ κόμματος, τοῦ ὁποίου τὰ διπλᾶ ὄργανα διοικοῦν τοὺς κυβερνητικοὺς ὀργανισμοὺς εἰς ὅλην τὴν κλίμακα εἰς-τοιοῦτον σημεῖον, ὥστε δύναται νὰ λεχθῇ χωρὶς ὑπερβολὴν ὅτι οἱ δεύτεροι εἶναι κυρίως ἐπιφορτισμένοι μὲ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἀποφάσεων τῶν πρώτων. Ἡ διάρθρωσις ὅμως τοῦ κομμουνιστικοῦ κόμματος τῆς Σοβιετικῆς Ἑνώσεως, τὸ ὁποῖον διέπεται ἀπὸ αὐστηρὸν συγκεντρωτισμόν, δὲν φέρει τὸ ἐλάχιστον ἴχνος τοῦ ὁμοσπονδιακοῦ συστήματος. Τὰ κομμουνιστικὰ κόμματα τῶν Ὁμοσπόνδων Δημοκρατιῶν δὲν ἔχουν τὸ καταστατικὸν τῶν αὐτονόμων κομμάτων οὔτε θεωρητικῶς. Τὸ ἔργον ὅλων αὐτῶν τῶν ὀργανώσεων ἀνάγεται εἰς τὴν ἐκτέλεσιν, ὑπὸ τῶν ὀργάνων τῆς δικαιοδοσίας των, τῶν ὁδηγιῶν τῆς Γραμματείας τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς. Οἱ ὑπεύθυνοι τοῦ Κόμματος εἰς κλίμακα Ὁμοσπόνδου Δημοκρατίας, καὶ ἀκόμη περισσότερον εἰς κλίμακα Αὐτονόμου Δημοκρατίας, ἀνήκουν συχνὰ εἰς διαφορετικὴν ἐθνότητα ἀπὸ τὴν πλειοψηφίαν τοῦ πληθυσμοῦ τῆς ἐν λόγῳ Δημοκρατίας. Ἡ ἀναλογία τῶν Ρώσσων εἶναι πάντοτε σημαντική.

Ἡ Ρωσσοποίησις

Μέχρι τοῦ 1956, μόνον ἡ Σοσιαλισαικὴ Ὁμόσπονδος Σοβιετικὴ Ρωσσία δὲν εἶχε μίαν ὀργάνωσιν εἰς τὸ κόμμα της. Ἔκτοτε ὑπάρχει γραφεῖον τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς εἰδικῶς ἐπιφορτισμένον μὲ τὴν διεύθυνσιν τῆς δραστηριότητος τοῦ Κόμματος εἰς τὴν Σοσιαλιστικὴν Ὁμόσπονδον Σοβιετικὴν Ρωσσίαν, ἀλλὰ τὰ προνόμιά του εἶναι λίαν περιω-

ρισμένα. Δὲν πρόκειται, ὡς παρατηρεῖ ὁ Ντέρεκ Ρ. Σκόττ, περὶ ἀνίσου μεταχειρίσεως τῆς Ο.Σ.Δ. τῆς Ρωσσίας, ἀλλὰ ὅλως ἀντιθέτως περὶ ἀποδείξεως τῆς προνομιούχου θέσεως τὴν ὁποίαν ἀπολαμβάνει. Τὸ Κομμουνιστικὸν Κόμμα τῆς Σοβιετικῆς Ἑνώσεως εἶναι εἰς τὴν πραγματικότητα τὸ Ρωσσικὸν Κομμουνιστικὸν Κόμμα, τὰ δὲ Κομμουνιστικὰ Κόμματα τῶν ἄλλων Ὁμοσπόνδων Δημοκρατιῶν δὲν εἶναι παρὰ τὰ παρακλάδια του.

Ὁ Βάλτερ Κόλαρτς, μέγας εἰδικὸς τῆς σοβιετικῆς πολιτικῆς τῶν ἐθνοτήτων, ἀπέδειξεν ἀπὸ τῆς ἰδικῆς του πλευρᾶς τὴν ἀπόλυτον ἐπικράτησιν τῶν Ρώσσων μεταξὺ τῶν ἡγετῶν του. Ὁ ἴδιος συγγραφεὺς ἐπιμένει δικαιολογημένως, ἐπὶ τοῦ ἰδιάζοντος ρωσσικοῦ χαρακτῆρος τῆς Ὀκτωβριανῆς Ἐπαναστάσεως τοῦ 1917. Ἀναγνωρίζοντες τὴν ὑπεροχὴν τοῦ προλεταριάτου ἐπὶ τῶν ἀγροτῶν, καὶ παρὰ τὰ συνθήματά των ὑπὲρ τῆς ἰσότητος τῶν δικαιωμάτων, οἱ μπολσεβίκοι ἐγκαθίδρυσαν τὴν κυριαρχίαν τῶν Ρώσσων ἐπὶ ὅλων τῶν ἄλλων λαῶν, ἐφ' ὅσον οὗτοι ἠσχολοῦντο σχεδὸν ἀποκλειστικῶς μὲ τὴν γεωργίαν.

Καὶ ἄλλοι παράγοντες ἦλθαν κατόπιν νὰ προστεθοῦν εἰς τὰ θεμελιώδη αὐτὰ γεγονότα. Ἡ τάσις τῆς ρωσσοποιήσεως τῶν ἐθνικῶν μειονοτήτων ἐνεφανίσθη κατὰ πρῶτον ὡς ἁπλοῦν ἐπιφαινόμενον τοῦ ἐποικισμοῦ, διεπομένου ὑπὸ οἰκονομικῶν καὶ στρατηγικῶν ἀναγκῶν. Ἡ ἐκμετάλλευσις τῶν ἀπομεμακρυσμένων καὶ ἀραιοκατῳκημένων ἐδαφῶν ἔφερε διπλοῦν πλῆγμα εἰς τοὺς αὐτόχθονας. Ἀφ' ἑνὸς εἶχεν ὡς ἀποτέλεσμα τὴν συρροὴν τῶν Ρώσσων προωρισμένων νὰ καταστοῦν τὸ ἄνθος, ἀπὸ τοὺς εἰδικευμένους ἐργάτας μέχρι τῶν ἡγετῶν τοῦ κόμματος, τῆς διοικήσεως, τῆς χωροφυλακῆς καὶ τῶν οἰκονομικῶν ἐπιχειρήσεων. Ἀφ' ἑτέρου οἱ αὐτόχθονες ἐστερήθησαν τῶν ἐθίμων των, μισθωθέντες ὡς ἐργάται εἰς τὰς ἱδρυθείσας βιομηχανίας καὶ πρὸ πάντων μεταφερθέντες εἰς ἄλλας περιοχάς.

Ἐν τούτοις ἡ τάσις τῆς ρωσσοποιήσεως ἐνεθαρρύνθη χάρις εἰς τὴν ριζικὴν μεταμόρφωσιν τῆς ἀκολουθουμένης ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως τῆς Μόσχας πολιτικῆς τῶν ἐθνοτήτων. Παρὰ τὸν ρωσσικὸν χαρακτῆρα τῆς μπολσεβικικῆς ἐπαναστάσεως ἡ πολιτικὴ αὐτὴ ἐφιλοτιμήθη εἰς τὴν ἀρχὴν νὰ καταπολεμήσῃ τὸν σωβινισμὸν τῶν Ρώσσων. Ἀλλ' ὀλίγον κατ' ὀλίγον τὸ κέντρον τῆς βαρύτητος μετετέθη πρὸς τὴν καταπολέμησιν «τῶν τοπικῶν ἐθνικισμῶν», ἡ ὁποία ἀπὸ τὸ 1930 ἀποτελεῖ τὴν κυριωτέραν, ἂν ὄχι τὴν ἀποκλειστικὴν μέριμνα τῆς πολιτικῆς-ταύτης. Αἱ πλέον σημαντικαὶ ἐκδηλώσεις της εἶναι ἡ εἰσαγωγὴ τοῦ ρωσσικοῦ ἀλφαβήτου εἰς πολλὰς ἐθνότητας, ἡ ὑποχρεωτικὴ διδασκαλία τῆς ρωσσικῆς γλώσσης εἰς ὅλα τὰ μὴ ρωσσικὰ σχολεῖα (διαταχθεῖσα τὴν 13ην Μαρτίου 1938) καὶ αἱ ὁμαδικαὶ ἐκτοπίσεις καὶ μεταφοραὶ μελῶν ἐθνικῶν μειονοτήτων εἰς ἀπομεμακρυσμένας περιοχὰς κατοικουμένας ἀπὸ ἄλλας ἐθνότητας.

Ὠργανωμέναι μεταναστεύσεις

Ἡ τελευταία αὐτὴ μέθοδος ἀποτελεῖ χωρὶς ἀμφιβολίαν τὸ πλέον χαρακτηριστικὸν σημεῖον τῆς ρωσσικῆς ἀποικιοκρατίας, ὡς αὐτὴ ἀσκεῖται εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς Σοβιετικῆς Ἑνώσεως. Εἶναι ἀρκετὰ γνωστὴ ἡ σημασία τῆς ἀποικίσεως τῶν ἀπομεμακρυσμένων περιοχῶν τῆς Ε.Σ.Σ.Δ. ἀπὸ καταδίκους καὶ ἐκτοπιζομένους, ἀναγκασμένους νὰ διαβιοῦν εἰς ὡρισμένην περιοχήν, ὡς ἐπίσης καὶ ἀπὸ τοὺς κινητοποιουμένους ἐργάτας βάσει τῆς «ὠργανωμένης στρατολογήσεως ἐργατῶν». Αὐτὴ προεκάλεσε τὴν μετανάστευσιν πολλῶν δεκάδων ἑκατομμυρίων προσώπων. Οἱ αὐτόχθονες, οἱ ὁποῖοι πρὸ τῆς εἰσβολῆς ταύτης ἦσαν οἱ μόνοι εἰς τὰ ἐν λόγῳ ἐδάφη, δὲν ἤργησαν νὰ ἀποτελέσουν μειονότητα. Εἰς ὡρισμένας περιοχὰς μάλιστα φαίνεται ὅτι εἶναι καταδικασμένοι εἰς ταχεῖαν ἐξαφάνισιν.

Ἡ ἐξέλιξις τῆς διαρθρώσεως ἀπὸ ἀπόψεως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν κρατουμένων εἰς τὰ στρατόπεδα συγκεντρώσεως, δὲν ἀποτελεῖ ριζικὴν διακοπὴν μὲ τὸ παρελθόν. Πολλοὶ εἶναι ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι, ἐξερχόμενοι τῶν στρατοπέδων, πρέπει νὰ παραμείνουν ἐπὶ τόπου. Ἄλλοι ἀντικαθίστανται ἀπὸ καταδίκους τοῦ κοινοῦ ποινικοῦ δικαίου. Τέλος, εἶναι οἱ νέοι οἱ ὁποῖοι στρατολογοῦνται εἰς ἄλλα μέρη ὑπὸ διαφόρους πιέσεις καὶ οἱ ἐργάται οἱ ὁποῖοι ἐμπίπτουν «εἰς τὴν ὠργανωμένην στρατολόγησιν».

Οὕτω αἱ περιοχαὶ αὗται ρωσσοποιοῦνται ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον διὰ τῆς μεσολαβήσεως ἄλλων ἐθνοτήτων, αἱ ὁποῖαι ὑπέστησαν καὶ αὗται τὴν ρωσσοποίησιν.

Ἐκμετάλλευσις τῶν παρθένων γαιῶν

Ἀνάλογοι ἐξορμήσεις ὠργανώθησαν κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ὑπὸ μορφὴν ἀγώνων διὰ τὴν ἀξιοποίησιν παρθένων γαιῶν. Κατὰ τὸ πρόσφατον ταξείδιον ἐπιθεωρήσεως εἰς τὸ Καζακστάν, ὁ Κροῦ-

τσεφ ἐξεφώνησε ἀποκαλυπτικὸν λόγον περὶ αὐτοῦ εἰς τὸ 'Ακμολίνσκ. Μεταξὺ τῶν ἄλλων εἶπε καὶ τοῦτο: «Αἱ καρδίαι μας εἶναι γεμάτες ὑπερηφάνειαν, ὅταν βλέπωμεν μεταξὺ τῶν καλυτέρων ἐργατῶν τῶν παρθένων γαιῶν ὀνόματα Ρώσσων, Οὐκρανῶν, Καζάκων καὶ Λευκορώσσων, ἀντιπροσώπων ὅλων τῶν λαῶν τῆς πολυεθνοῦς μας πατρίδος. Ὑπάρχουν ἐδῶ Λεττονοί, 'Εσθονοί, Λιθουανοί, 'Εβραῖοι καὶ Γερμανοί. Μὲ λίγα λόγια ὅλαι αἱ ἐθνότητες τῆς μεγάλης μας Σοβιετικῆς Ἑνώσεως ἀντιπροσωπεύονται καὶ ὅλοι ἐργάζονται θαρραλέα διὰ τὸ καλὸν τοῦ λαοῦ μας, ὁ ὁποῖος οἰκοδομεῖ τὴν Κομμουνιστικὴν Κοινωνίαν».

Σχολιάζων τὴν ἀποικιοκρατικὴν ταύτην ὁμολογίαν πίστεως, ὁ Βάλτερ Κόλαρτς ἔθεσε τὸ ἀποφασιστικὸν ἐρώτημα: «Ποῖος θὰ ἠδύνατο νὰ πιστεύσῃ ὅτι οἱ Λεττονοὶ ἠθέλησαν νὰ στρέψουν τὰ νῶτα πρὸς τὴν πολιτισμένην πρωτεύουσά των, Ρίγα, καὶ νὰ ἐγκατασταθοῦν εἰς τὰ κρατικὰ ἀγροκτήματα τῆς ἐπαρχίας τοῦ Κουστανάι, ὅπου ἔχουν ἀποκοπῆ ἀπὸ τὸν ἐθνικόν των πολιτισμὸν καὶ τὰς παραδόσεις των καὶ ἔχουν στερηθῆ τῶν ἀνέσεων εἰς τὰς ὁποίας ἦσαν συνηθισμένοι; Καὶ τί ἀπέγιναν οἱ Καζάκοι, οἱ ὁποῖοι ἀπετέλουν ἄλλοτε τὸν μόνον πληθυσμὸν τῆς κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἀποικισθείσης χώρας;»

Ἡ ἐξαφάνισις τῶν ἐθνοτήτων

Αὐτὸς ὁ δυστυχὴς λαός, ὁ ὁποῖος ἠριθμοῦσε τέσσαρα ἑκατομμύρια ψυχῶν τὸ 1926, ἠρίθμει τρία μόνον ἑκατομμύρια τὸ 1939, θῦμα τῆς ἀναγκαστικῆς κολλεκτιβοποιήσεως τῆς γεωργίας καὶ τῆς σταυροφορίας κατὰ τοῦ νομαδικοῦ βίου. 'Επὶ τοῦ παρόντος δὲν ἀριθμεῖ παρὰ 3,5 ἑκ. ἐκ τῶν ὁποίων τὰ 2,8 ἑκατ. μόνον ζοῦν εἰς τὸ Καζακστάν, ὅπου ἀντιπροσωπεύουν τὰ 30% τοῦ πληθυσμοῦ! Τέσσαρα ἑκατ. περίπου τῆς ὁμοσπόνδου ταύτης δημοκρατίας ἐπολιτογραφήθησαν Ρῶσσοι κατὰ τὴν τελευταίαν ἀπογραφὴν τῆς 15ης 'Ιανουαρίου 1959. Περισσότεροι ἀπὸ 750.000 Οὐκρανοὶ εἶναι ἐγκατεστημένοι εἰς αὐτήν.

Οὕτω ἡ μέθοδος, ἡ ὁποία συνίσταται εἰς τὸν ἀποικισμὸν τῶν ἐδαφῶν τῶν ἐθνικῶν μειονοτήτων ἀπὸ μέλη ἄλλων μειονοτήτων, ἐπιτυγχάνει μὲ ἕνα σμπάρο δύο τρυγώνια.

Οἱ ἴδιοι οἱ ἄποικοι ρωσσοποιοῦνται ταχέως, ἐφ' ὅσον εὑρίσκονται εἰς τὸ μέσον ἑνὸς ἐθνικοῦ μωσαϊκοῦ, ὅπου ἡ ρωσσικὴ εἶναι ἡ μόνη κοινὴ γλῶσσα. Εἰς τὸ Καζακστάν, τὸ Οὐζμπεκιστὰν ἢ τὴν Αὐτόνομον Δημοκρατίαν τοῦ Κόμη δὲν ὑπάρχουν Οὐκρανικά, Λεττονικὰ ἢ Πολωνικὰ σχολεῖα, οὔτε ἐφημερίδες ἐκδιδόμεναι εἰς τὴν γλῶσσαν αὐτῶν τῶν χωρῶν. Πλέον τῶν 4 ἑκ. Οὐκρανῶν εὑρίσκονται εἰς αὐτὴν τὴν κατάστασιν καὶ πλέον τοῦ ἡμίσεος τῶν1.380.000 Πολωνῶν οἱ ὁποῖοι ζοῦν εἰς τὴν Ε.Σ.Σ.Δ. δὲν ὁμιλοῦν τὴν γλῶσσαν των.

Εἰς τὰς περιοχὰς ἀπὸ τὰς ὁποίας προέρχονται οἱ ἄποικοι δημιουργοῦνται κενά, τὰ ὁποῖα πληροῦνται ἀπὸ στοιχεῖα ὑποστάντα τὴν ρωσσοποίησιν, ἀπὸ πραγματικοὺς Ρώσσους ἢ ἀπὸ ὑπηκόους ἄλλων μειονοτήτων. Τὸ παράδειγμα τῶν Βαλτικῶν χωρῶν εἶναι χαρακτηριστικόν. Εἰς τὴν 'Εσθονίαν, τὴν Λεττονίαν καὶ τὴν Λιθουανίαν οἱ Ρῶσσοι φθάνουν διαρκῶς καὶ ἡ αὐτόχθων ἐθνικὴ ὁμὰς μειοῦται συνεχῶς.

'Εξ ἄλλου, αἱ ἐκτοπίσεις καὶ ὁμαδικαὶ μεταφοραὶ τῶν ἐθνικῶν μειονοτήτων ἔχουν ἀντίκτυπον ἐπὶ τῆς φυσικῆς των ἐξελίξεως αὐξάνουσαι τὴν θνησιμότητα καὶ ἐλαττώνουσαι τὰς γεννήσεις. Τὰ ἀποτελέσματα τῆς τελευταίας ἀπογραφῆς τοῦ σοβιετικοῦ πληθυσμοῦ παρέχουν μερικὰς εὐλόγους ἀποδείξεις περὶ τούτου. Ὁ ἀριθμὸς τῶν Καλμούκων, οἱ ὁποῖοι ζοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τῆς Ε.Σ.Σ.Δ. κατῆλθεν ἀπὸ 129.000 τὸ 1926 καὶ ἀπὸ 134.000 τὸ 1939 εἰς 106.000 τὸ 1959! Τὸ ἓν δέκατον περίπου τῶν ἐπιζώντων δὲν ὁμιλεῖ τὴν ἐθνικήν των γλῶσσαν! Οἱ Λεττονοί, 'Εσθονοὶ καὶ Λιθουανοὶ ἐγκατεστημένοι εἰς τὴν Σοβιετικὴν Ἕνωσιν εἶναι ὀλιγώτεροι παρὰ τὸ 1940! Ἡ διαφορὰ εἶναι 300.000 διὰ τοὺς πρώτους, 150.000 διὰ τοὺς δεύτερους καὶ 10.000 διὰ τοὺς τελευταίους.

Φαινόμενα ὡς τὰ ἀνωτέρω, μὲ τόσον καταστρεπτικὰς συνεπείας, ὀφείλονται χωρὶς ἀμφιβολίαν εἰς ἐκτοπίσεις διὰ λόγους τιμωρίας. 'Αλλὰ δὲν πρέπει νὰ ἀπατώμεθα ὡς πρὸς τὰς μεθόδους αἱ ὁποῖαι ἐπικρατοῦν εἰς τὰς μετακινήσεις πληθυσμῶν καὶ κατὰ τὴν παροῦσαν στιγμήν, καὶ τῶν ὁποίων τὰ ἀποτελέσματα θὰ ἐκδηλωθοῦν εἰς τὰς μελλοντικὰς ἀπογραφάς. 'Ακόμη καὶ ἐκεῖ ὅπου αἱ μεταφοραὶ αὗται εἶναι ἐπισήμως δικαιολογημέναι ἀπὸ καθαρῶς οἰκονομικοὺς λόγους, ὅπως εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς ἐξορμήσεως πρὸς τὰς παρθένους γαίας, ἡ μᾶζα τῶν ἀποίκων διαβιοῖ ὑπὸ συνθήκας αἱ ὁποῖαι, χωρὶς νὰ εἶναι ἀνάλογοι πρὸς τὰς συνθήκας τῶν καταδίκων, ἔχουν ὡς ἀποτέλεσμα τὴν αὔξησιν τῆς θνησιμότητος καὶ τὴν ἐλάττωσιν τῶν γεννήσεων.

Μερικοὶ σοβιετικοὶ συγγραφεῖς, μεταξὺ τῶν ὁποίων ὁ γνωστότατος θεατρικὸς συγγραφεὺς Νικόλας Πογκοντίν, οἱ ὁποῖοι εἶχον ὑμνήσει ἄλλοτε τὴν συντελουμένην «ἐπιμόρφωσιν» εἰς τὰ στρατόπεδα συγκεντρώσεως, εἶχον τὸ θάρρος νὰ περιγράψουν ἀντικειμενικῶς τὴν ζωὴν τῶν καλλιεργητῶν τῶν παρθένων γαιῶν. Ἡ εἰκὼν εἶναι ζοφερά. Ἀλλὰ δὲν εἶναι καθόλου ἀναγκαῖον νὰ ἀναζητήσῃ κανεὶς πληροφορίας εἰς τὴν λογοτεχνίαν. Ἀρκεῖ, διὰ νὰ σχηματίσῃ σαφῆ γνώμην, νὰ συμβουλευθῇ τὰς δηλώσεις τῶν ἐπισήμων, οἱ ὁποῖοι δὲν παύουν νὰ παραπονοῦνται περὶ τῆς ἀδυναμίας νὰ θέσουν τέρμα εἰς τὰς ἀποδράσεις καὶ τὰς ἀναχωρήσεις τῶν ἀποίκων.

Ἡ ἀπεθνικοποίησις τῶν μὴ Ρώσων

Ἐνῷ πρέπει νὰ τονίζεται τὸ ἰδιάζον χαρακτηριστικὸν τῆς ρωσσικῆς ἀποικιοκρατίας, τὸ ὁποῖον συνίσταται εἰς τὰς ἐκτοπίσεις καὶ τὰς μεταφορὰς τῶν λαῶν, δὲν θὰ ἔπρεπε νὰ λησμονῶμεν ὅτι ἡ Σοβιετικὴ Κυβέρνησις καταφεύγει καὶ εἰς τὰς κλασσικὰς μεθόδους τῆς ἀπεθνικοποιήσεως.

Ἀνεφέρθη ἤδη ἡ ὑποχρεωτικὴ διδασκαλία τῆς ρωσσικῆς γλώσσης εἰς τὰ μὴ ρωσσικὰ σχολεῖα. Ἐξ ἄλλου, ὁ ἀριθμὸς τῶν ὡρῶν τῶν ἀφιερωμένων εἰς τὴν διδασκαλίαν τῆς ρωσσικῆς εἰς τὰ σχολεῖα αὐξάνει, ἐνόσῳ προχωροῦν τὰ μαθήματα, εἰς βάρος τῆς ἐθνικῆς γνώσσης. Εἰς τὰ σχολεῖα τοῦ Οὐζμπεκιστὰν π.χ. ἡ ρωσσικὴ καταλαμβάνει εἰς τὸ ὄγδοον ἔτος ἓξ ὥρας τὴν ἑβδομάδα καὶ ἡ ἐθνικὴ δύο ὥρας!

Ἐξ ἄλλου, τὰ μέλη τῶν μειονοτήτων, ἀκόμη καὶ ὅταν ἀποτελοῦν σημαντικὰς ἀποικίας, δὲν δύνανται νὰ στείλουν τὰ παιδιά τους εἰς ἐθνικὰ σχολεῖα, ἐφ' ὅσον δὲν ζοῦν εἰς τὸ ἐθνικόν των ἔδαφος. Πρέπει νὰ προστεθῇ ὅτι εἰς τὰ ρωσσικὰ σχολεῖα φοιτοῦν πολλὰ ἰθαγενῆ παιδιά, ἀκόμη καὶ εἰς τὰς μὴ ρωσσικὰς Δημοκρατίας. Τὸ ποσοστὸν τῶν μαθητῶν εἰς τὰ ρωσσικὰ σχολεῖα τῆς Μπιελορωσσίας καὶ τῆς Γεωργίας ἀντιπροσωπεύει τὸ διπλάσιον καὶ πλέον τοῦ ρωσσικοῦ πληθυσμοῦ εἰς τὰς ἀντιστοίχους Δημοκρατίας. Εἰς τὴν Ἀρμενίαν καὶ τὴν Μολδαβίαν ἀντιπροσωπεύει τὸ τριπλάσιον. Τοῦτο ἐξηγεῖται ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι ἡ φοίτησις εἰς μὴ ρωσσικὸν σχολεῖον ἀποτελεῖ ἐμπόδιον διὰ τὴν εἴσοδον εἰς τὰ ἱδρύματα ἀνωτάτης ἐκπαιδεύσεως καὶ συνεπῶς εἰς τὴν σταδιοδρομίαν.

Λίαν σημαντικὸν ρόλον εἰς τὸ ἔργον τῆς ρωσσοποιήσεως παίζουν ὁ τύπος καὶ αἱ ἐκδόσεις. Τὸ ἓν τρίτον μόνον τῶν ἐφημερίδων αἱ ὁποῖαι ἐκδίδονται εἰς τὴν Ε.Σ.Σ.Δ. γράφεται εἰς τὰς γλώσσας τῶν μειονοτήτων, αἱ ὁποῖαι ἀποτελοῦν τὰ 45% τοῦ πληθυσμοῦ. Ὁ ἀριθμὸς τῶν μὴ ρωσσικῶν ἐφημερίδων ἀντιπροσωπεύει μόνον τὰ 17% τῆς κυκλοφορίας τοῦ σοβιετικοῦ τύπου. Ὅσον ἀφορᾷ τὰ περιοδικὰ καὶ τὰ βιβλία, ἡ ἐπικράτησις τῶν ρωσσικῶν εἶναι ἀκόμη πιὸ κτυπητή.

Τὸ συνδεδυασμένον ἀποτέλεσμα αὐτῶν τῶν διαφόρων μεθόδων ἀπεθνικοποιήσεως προβάλλει εἰς τὰς δημογραφικὰς στατιστικάς. Ἡ ἀναλογία τῶν Ρώσσων ἐπὶ τοῦ πληθυσμοῦ αὐξάνει μὲ ἐντυπωσιακὴν ταχύτητα: 36% τὸ 1897, 53% τὸ 1926, 58% τὸ 1939. Ἐν συνεχείᾳ ἐγένοντο προσαρτήσεις ἐδαφῶν κατοικουμένων ἀπὸ 22 ἑκατ. μὴ Ρώσσων. Ἐν τούτοις τὰ ἐδάφη αὐτὰ ἀριθμοῦν ὄχι ὀλιγώτερον τῶν 55% Ρώσσων κατὰ τὴν παροῦσαν στιγμήν! Ἐὰν προστεθοῦν 10,2 ἑκατ. προσώπων ἀνηκόντων εἰς ἄλλας ἐθνότητας, τὰ ὁποῖα ὅμως κατὰ τὴν τελευταίαν ἀπογραφὴν ἐδήλωσαν τὴν ρωσσικὴν ὡς μητρικήν των γλῶσσαν, τὸ ποσοστὸν ἀναβιβάζεται εἰς 59%!

Οἱ Ρῶσσοι ἦσαν 78 ἑκατ. περίπου τὸ 1926, 99 ἑκατ. τὸ 1939 καὶ 114 ἑκατ. τὸ 1959. Αἱ ἐθνικαὶ μειονότητες 69,5 ἑκατ. τὸ 1926, 70,5 ἑκατ. τὸ 1939 καὶ 95 ἑκατ. τὸ 1959. Ὁ μὴ ρωσσικὸς πληθυσμὸς παραμείνας στάσιμος ἀπὸ τοῦ 1926 μέχρι τοῦ 1939, ηὐξήθη ἐν συνεχείᾳ κατὰ μέτρον μόλις ὑπερβαῖνον τὴν αὔξησιν τὴν ὀφειλουμένην εἰς τὴν προσάρτησιν τῶν ξένων ἐδαφῶν. Συνεπῶς ἡ φυσική του ἀνάπτυξις καταστρέφεται ἀπὸ τὴν ρωσσοποίησιν. Οὐδέποτε ἀποικιακὴ δύναμις ἐπέτυχε νὰ κλείσῃ τόσον ἑρμητικὰ τὴν ὁδὸν τοῦ μέλλοντος εἰς τοὺς ὑποδουλωθέντας λαούς.

ΟΙ ΕΘΝΙΚΕΣ ΜΕΙΟΝΟΤΗΤΕΣ ΣΤΗΝ ΚΙΝΑ

Οἱ ὑποσχέσεις καὶ ἡ πραγματικότης

Τὸ πρῶτο Σύνταγμα τῆς Κινεζικῆς Σοβιετικῆς Δημοκρατίας τοῦ 1931 ὁρίζε στὸ ἄρθρο 14 τὰ ἑξῆς γιὰ τὶς ἐθνικὲς μειονότητες τῆς Κίνας:

«Ἡ σοβιετικὴ κυβέρνησις τῆς Κίνας ἀναγνωρίζει στὶς διάφορες ἐθνικὲς μειονότητες τῆς Κίνας τὸ δικαίωμα τῆς αὐτοδιαθέσεως τὸ ὁποῖον ἀσκούμενο τοὺς δίδει τὸ δικαίωμα νὰ ἀποσχισθοῦν ἀπὸ τὴν Κίνα καὶ νὰ ἀποτελέσουν ἀνεξάρτητα κράτη. Οἱ Μογγόλοι, οἱ Θιβετανοί, οἱ Μιάο, οἱ Γιάο, οἱ Κορεάται καὶ ἄλλοι ποὺ ζοῦν στὸ ἔδαφος τῆς Κίνας θὰ ἔχουν τὸ δικαίωμα τῆς πλήρους αὐτοδιαθέσεως, δηλαδὴ νὰ ἐνταχθοῦν στὴν Ἕνωσι τῶν Κινεζικῶν Σοβιὲτ ἢ νὰ ἀποσχισθοῦν ἀπὸ αὐτὴν καὶ νὰ ἀποτελέσουν ἴδια κράτη». Ἀλλὰ ὅπως ἐτόνισε ὁ Στάλιν «ὑπάρχουν περιπτώσεις ὅπου τὸ δικαίωμα τῆς αὐτοδιαθέσεως ἔρχεται σὲ σύγκρουσι μὲ ἕνα ἄλλο ἀνώτερο δικαίωμα, τὸ δικαίωμα τῆς ἐργαζομένης τάξεως νὰ ἐνισχύση τὴν ἐξουσία της διὰ τῆς καταργήσεως τῆς αὐτοδιαθέσεως ἡ ὁποία δὲν ἐπιτρέπεται νὰ γίνη ἐμπόδιο στὴν ἐγκαθίδρυσι τῆς δικτατορίας τοῦ ἐργαζομένου λαοῦ». (Στάλιν, Ἐκλεκτὰ Ἔργα, Μόσχα, 1947, τόμος 5ος ,σελ. 265).

Μετὰ τὴν ἐγκαθίδρυσι τοῦ κομμουνιστικοῦ καθεστῶτος στὴν Κίνα, οἱ ὑποσχέσεις γιὰ τὶς ἐθνικὲς μειονότητες ξεχάστηκαν. Στὴν Λαϊκὴ Ἐθνοσυνέλευσι ποὺ συνῆλθε τὸν Σεπτέμβριο τοῦ 1954 ἐπ' εὐκαιρία τῆς ψηφίσεως τοῦ Συντάγματος, ὁ Λίου Σάο-Σὶ (σημερνὸς πρόεδρος τῆς Λαϊκῆς Κινεζικῆς Δημοκρατίας) περιέγραψε τὶς μειονότητες σὰν ἕνα ἀναπόσπαστο μέρος τῆς «σοσιαλιστικῆς μεταμορφώσεως» καὶ ἔθεσε τὴν βασικὴ προϋπόθεσι γιὰ τὴν κατάργησι ὅλων τῶν δικαιωμάτων καὶ προνομίων τῶν μειονοτήτων λέγοντας τὰ ἑξῆς: «Ὅλοι οἱ λαοὶ τῆς χώρας μας καὶ μεταξὺ αὐτῶν οἱ μειονότητες, ποὺ εἶναι ἑνωμένες μὲ τὴν μεγάλη κινεζικὴ οἰκογένεια θὰ ἔχουν ἕνα λαμπρὸ μέλλον στὸ σοσιαλιστικὸ σύστημα».

Τρία χρόνια ἀργότερα, τὸ 1957, ὁ Τσοὺ Ἔν-Λάϊ (πρωθυπουργὸς ἀπὸ τὸ 1950) εἶπε κάτι ἄλλο γιὰ τὴν μεταχείρισι τῶν μειονοτήτων. «Συνηθίζουμε νὰ λέμε ὅτι ἡ χώρα μας εἶναι μιὰ μεγάλη ἔκτασις μὲ πλούσιες πρῶτες ὕλες καὶ ἕνα τεράστιο πληθυσμό. Οἱ μεγάλες ἐκτάσεις ὅμως καὶ οἱ πλούσιες πρῶτες ὕλες βρίσκονται στὶς περιοχὲς ποὺ κατοικοῦνται ἀπὸ τὶς ἐθνικὲς μειονότητες καὶ ὁ κινεζικὸς λαὸς ζεῖ στὶς περισσότερο πυκνοκατοικημένες περιοχές. Ἡ μελλοντικὴ ἀνάπτυξις τῆς βιομηχανίας καὶ τῆς γεωργίας θὰ γίνη κυρίως στὶς περιοχὲς τῶν ἐθνικῶν μειονοτήτων. Πάντως οἱ μειονότητες πρέπει νὰ αἰσθανθοῦν ὅτι ὁ κινεζικὸς λαὸς ἐπιθυμεῖ νὰ συνεργασθῆ μαζί τους γιὰ τὸ συμφέρον τῆς χώρας μας». Αὐτὸ ἐσήμαινε βέβαια τὴν ἔναρξι μιᾶς μαζικῆς μεταναστεύσεως τῶν κινέζων στὰ ἐδάφη τῶν ἐθνικῶν μειονοτήτων καὶ τὴν κινεζοποίησί τους. Μερικοὺς μῆνες ἀργότερα, μὲ τὴν εὐκαιρία τῆς ἀνακηρύξεως τῆς αὐτονόμου περιφερείας τοῦ Κουανγκσὶ Σουάνγκ, ὁ Τσοὺ Ἔν-Λάϊ ἐδήλωσε κατηγορηματικὰ ὅτι «ἡ κινεζικὴ φυλή, ἐν ὄψει τοῦ μεγαλυτέρου της ἀριθμοῦ πρέπει νὰ παίξη πρωτεύοντα ρόλο στὴν ἀνάπτυξι τῆς περιφερείας αὐτῆς».

Οἱ πλουσιώτερες περιοχὲς τῆς Κίνας βρίσκονται στὸ βορρᾶ, στὴ δύσι, βορειοδυτικὰ καὶ βορειοανατολικὰ παρὰ τὰ σοβιετικὰ σύνορα ὅπου καὶ κατοικοῦν οἱ περισσότερες ἐθνικὲς μειονότητες τῆς Κίνας. Ἐπιπλέον οἱ παραμεθόριες αὐτὲς περιοχὲς παίζουν ζωτικὸ ρόλο γιὰ τὴν ἄμυνα τῆς Κίνας καὶ θὰ ἐπιτρέψουν ἀργότερα τὴν σχεδιαζομένη κινεζικὴ διείσδυσι στὶς γειτονικὲς περιοχὲς τῆς ΕΣΣΔ.

Ἔτσι στὰ τελευταῖα χρόνια, οἱ ἀδυσώπητες ἀπαιτήσεις τῆς «σοσιαλιστικῆς» οἰκοδομήσεως (καὶ τῆς στρατιωτικῆς ἀσφαλείας) ὁδήγησαν στὴν πλήρη περιφρόνησι τῶν δικαιωμάτων τῶν μειονοτήτων. Ἀπὸ τὸ 1957 οἱ βασικὲς θέσεις σ' ὅλες τὶς περιοχὲς τῶν μειονοτήτων—διοικητικές, βιομηχανικές, γεωργικὲς — κατελήφθησαν ἀπὸ κινεζικὰ στελέχη, μόνα ἱκανὰ νὰ φέρουν σὲ πέρας τὶς «σοσιαλιστικὲς μεταρρυθμίσεις». Κατὰ τὸ 1958 καὶ 1959 ἡ νεολαία τῆς Κίνας ἐκλήθη νὰ μεταβῆ στὶς παραμεθόριες περιοχὲς τῶν μειονοτήτων γιὰ νὰ τὶς ἀποικίση καὶ νὰ τὶς κομμουνιστικοποιήση. Ἡ ἀντίστασις καὶ ἡ δυσαρέσκεια τῶν ἐθνικῶν μειονοτήτων, ἐξεδηλώθησαν μὲ πραγματικὲς ἀνταρσίες ποὺ τὸ Πεκῖνο τὶς ἀντιμετώπισε μὲ σκληρότητα.

Οἱ μειονότητες στὴν Κίνα

Στὴν Λαϊκὴ Κινεζικὴ Δημοκρατία, ὑπάρχουν 60 φυλὲς οἱ ὁποῖες διαφέρουν ἀπολύτως ἀπὸ τοὺς κινέζους. Ἔχουν διαφορετικὴ γλῶσσα καὶ θρησκεία καὶ διαφορετικὰ ἤθη καὶ ἔθιμα. Ὁ ἀριθμός τους ἀνέρχεται στὰ 35 ἑκατ. ἢ στὸ 6% τοῦ συνολικοῦ πληθυσμοῦ τῆς Κίνας καὶ ζοῦν στὶς παραμεθόριες περιοχές. Στὶς νοτιο — δυτικὲς παραμεθόριες περιοχές, οἱ μειονότητες διακρίνονται σὲ πολλὲς διαφορετικὲς ἐθνικὲς ὁμάδες ἀναμεμιγμένες μὲ κινέζους ἀποίκους. Ἀλλοῦ πάλι, οἱ μειονότητες ἀποτελοῦν συμπαγεῖς ἐθνικὲς ὁμάδες, ὅπως λόγου χάριν οἱ Ἰγκοῦροι, οἱ Κορεάται, οἱ Τσούνγκ, οἱ Θιβετιανοί.

Οἱ κυριώτερες μειονότητες εἶναι:

α) Οἱ Μογγόλοι ποὺ εἶναι διεσπαρμένοι σ' ὅλες τὶς βόρειες παραμεθόριες περιοχὲς καὶ ἰδίως στὴν ἐσωτερικὴ Μογγολία, στὸ Κανσοὺν καὶ στὸ Σινκιάνγκ. Ἀπὸ τότε ποὺ τὸ κινεζικὸ στοιχεῖο ἄρχισε νὰ ὑπερτερῇ στὸν τόπο τους, οἱ Μογγόλοι συνήθισαν νὰ βλέπουν τὴν Ἐξωτερικὴ Μογγολία σὰν τὴν πραγματική τους πατρίδα. Ἀπὸ τὸ 1955-58, 1.380.000 κινέζοι μετανάστευσαν στὶς διάφορες περιοχὲς τῆς Ἐσωτερικῆς Μογγολίας. Σήμερα ὁ ἀριθμός τους εἶναι ἀκόμη πολὺ μεγαλύτερος.

β) Οἱ Χοῦοι ποὺ εἶναι μουσουλμάνοι καὶ κατοικοῦν σὲ πολλὲς περιοχὲς τῆς Κίνας, ἀλλὰ οἱ περισσότεροι εἶναι συγκεντρωμένοι στὸ Κανσὸν (βορειο-δυτικὰ) καὶ στὸ Γιουνὰν (νοτιο-δυτικά). Τὰ ἤθη καὶ τὰ ἔθιμά τους δὲν εἶναι καθόλου κινεζικά. Ἀποτελοῦν μιὰ ἐθνότητα πολεμιστῶν.

γ) Διάφορες ἄλλες μειονότητες τῆς βορειοδυτικῆς Κίνας κατοικοῦν τὶς ἀχανεῖς περιοχὲς τοῦ Σινκιάνγκ καὶ περιλαμβάνουν τοὺς Τουρκὶ (Ἰγκοῦροι), τοὺς Καζάκους, τοὺς Κιργιζίους, τοὺς Σαλάρους, τοὺς Οὐζμπέκους, τοὺς Τατάρους, τοὺς Ταζίκους (ὅλοι μουσουλμάνοι), καθὼς ἐπίσης καὶ τοὺς Τού, τοὺς Μαντσοὺ κ.ἄ. Οἱ περισσότεροι ἀπὸ τοὺς λαοὺς αὐτοὺς συγγενεύουν μὲ τοὺς λαοὺς ποὺ κατοικοῦν στὶς σοβιετικὲς παραμεθόριες περιοχές. Τὰ σύνορα τοῦ Σινκιάνγκ δημιουργοῦσαν συνεχῶς ἀνησυχίες στὴν Κίνα καὶ ὅταν ζοῦσε ὁ Στάλιν, οἱ ρωσικὲς δολοπλοκίες σ' αὐτὴ τὴν περιοχὴ ηὔξαναν συνεχῶς. Μὲ τὴν σινο—σοβιετικὴ ὅμως συμφωνία τοῦ Ὀκτωβρίου 1954, ἡ εὐθύνη τῆς ἀξιοποιήσεως τῆς περιοχῆς ἀνεγνωρίσθη πλήρως στὴν Κίνα. Οἱ λαοὶ αὐτῆς τῆς περιοχῆς ἀντιστάθηκαν ἡρωϊκὰ στὴν εἰσβολὴ τῶν κινέζων κομμουνιστῶν τὸ 1949.

δ) Οἱ Θιβετανοὶ κατοικοῦν τὸ Θιβὲτ καὶ τὶς μεγάλες περιοχὲς τοῦ Σικάνγκ, τοῦ Κανσὸν καὶ τοῦ Γιουνάν. Τὸ Θιβὲτ ἀντεστάθη ἐπὶ αἰῶνες στὶς ἀπόπειρες ἐπιβολῆς τῆς κινεζικῆς κυριαρχίας, ἀλλὰ τὸ 1950 προσηρτήθη στὴν Κίνα καὶ ἀπετέλεσε τὴν «Θιβετιανὴ ἐπαρχία τῆς Κίνας» (εἶδος ἡμιαυτονόμου περιοχῆς). Ἡ ἐπανάστασις τοῦ 1959-ποὺ συνεχίζεται μέχρι σήμερα μὲ μικρότερη ἔντασι—κατεστάλη σκληρὰ καὶ εἰσήχθησαν νέες μεταρρυθμίσεις γιὰ νὰ «δημοκρατικοποιήσουν»—ὅπως λέγουν οἱ κινέζοι κομμουνισταὶ—τὴν περιοχή.

ε) Οἱ μειονότητες τῆς νοτιοδυτικῆς περιοχῆς εἶναι διεσπαρμένες σ' ὅλες τὶς νοτιο-δυτικὲς ὀρεινὲς καὶ πεδινὲς περιοχὲς καὶ ἰδιαίτερα στὸ Γιουνάν, στὸ Σζεσουάν, στὸ Κουεϊσόου καὶ στὸ ἀνατολικὸ Κουανγκσί. Οἱ Σουάνγκ εἶναι ἡ μεγαλύτερη ἐθνικὴ μειονότης. Ἄλλες μειονότητες τῶν περιοχῶν αὐτῶν εἶναι οἱ Μιάο, οἱ Νοσόν, οἱ Νακὶ καὶ ἄλλοι ποὺ ἀσχολοῦνται μὲ τὴν ὀρυζοκαλλιέργεια καὶ τὸ κυνῆγι. Ὅταν στὸ παρελθὸν οἱ κινέζοι εἰσέδυσαν στὶς περιοχὲς αὐτές, κατόρθωσαν νὰ ἐκτοπίσουν τὶς μειονότητες σὲ ἄγονες περιοχὲς ἢ τὶς ἐξανάγκασαν νὰ καταφύγουν σὲ ἀπρόσιτες ὀρεινὲς περιοχὲς γιὰ νὰ διασωθοῦν. Πολλοὶ κινέζοι ὅμως ἀφομοιώθησαν ἀπὸ τὶς διάφορες τοπικὲς φυλές.

στ) Οἱ μειονότητες τῶν ἄλλων περιοχῶν εἶναι οἱ κορεᾶται ποὺ ζοῦν στὸ Κιρὶν πλησίον τῆς Κορεατικῆς μεθορίου. Στὸ Κουανγκτοὺνγκ, στὸ Γιουνὰν καὶ στὸ Χονὰν ὑπάρχουν Ἑβραῖοι, Γιάο, Λίνγκ, Γιού, Ναομὰν καὶ ἄλλοι.

Ἡ πολιτικὴ τοῦ Πεκίνου

Μὲ τὴν ἀγροτικὴ μεταρρύθμισι καὶ μὲ τὴν ἐφαρμογὴ τοῦ συστήματος τῶν κοινοβίων σὲ συνδυασμὸ μὲ τὴν μαζικὴ ἄφιξι κινέζων κομμουνιστῶν καὶ τὴν «κομμουνιστικὴ ἀναδιαπαιδαγώγησι» τὸ Πεκῖνο πέτυχε νὰ ἀνατρέψῃ τὶς πατροπαράδοτες μορφὲς ζωῆς τῶν μειονοτήτων, νὰ καταστρέψῃ πολλοὺς θεσμούς των καὶ νὰ δημιουργήσῃ μία νέα κατάστασι.

Ταυτόχρονα ἵδρυσε διάφορες «αὐτόνομες περιφέρειες» μὲ τοπικὲς κυβερνήσεις ποὺ ἐλέγχονται ἀπαλύτως ἀπὸ τὸ Πεκῖνο τὸ ὁποῖο ἔχει ἄλλωστε τὸ δικαίωμα νὰ ἀναθεωρῇ ἢ νὰ ἀκυρώνῃ τὶς ἀποφάσεις των (ἄρθρο 49 τοῦ κινεζικοῦ συν-

τάγματος). Τὰ τοπικὰ ὄργανα εἶναι ὑποχρεωμένα νὰ ὑπηρετοῦν «τὸ σοσιαλιστικὸ καθεστώς» καὶ εἶναι ὑπόλογα σχετικῶς ἔναντι τῆς 'Ανωτάτης Εἰσαγγελικῆς 'Αρχῆς τοῦ Πεκίνου (ἄρθρα 81 καὶ 83 τοῦ συντάγματος).

'Εξ ἄλλου κατὰ τὸ κινεζικὸ σύνταγμα οἱ μειονότητες δὲν ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ ἀποσχισθοῦν ἀπὸ τὴν κινεζικὴ ἐπικράτεια. Ἄλλωστε ἡ «Ζεμινμπάο» τῆς 9 Σεπτ. 1953 εἶχε δημοσιεύσει τὴν ἑξῆς προειδοποίησι: «Θὰ ἦταν βασικὸ σφάλμα νὰ σκεφθοῦν μερικὲς μειονότητες ὅτι, ἐπειδὴ αὐτοκυβερνῶνται θὰ μπορέσουν νὰ παραβοῦν τοὺς νόμους τῆς Κίνας καὶ νὰ ἀγνοήσουν τὸ ΚΚΚ».

'Η ἀντίστασις τῶν μειονοτήτων

Οἱ μειονότητες ἀντιστέκονται ὅσο μποροῦν στὴν καταπίεσι, ἐκμετάλλευσι καὶ ἀπεθνικοποίησί τους ἀπὸ τὸ Πεκῖνο.

'Η ἔκθεσις τοῦ 1953 τῆς 'Επιτροπῆς τῶν 'Υποθέσεων τῶν 'Εθνικῶν Μειονοτήτων ἀνέφερε τὴν ἀνάγκη τῆς ἐξαλείψεως τῆς ἀντιστάσεως τῶν λαῶν ποὺ ἀποτελοῦν τὶς μειονότητες καὶ αὐτὸ γιατὶ ἡ ἀντίστασίς των «βλάπτει τὴν πρόοδο καὶ τὴν ἀνάπτυξίν των». 'Επιπλέον ἡ ἔκθεσις ἀνέφερε ὅτι οἱ «ἐξεγέρσεις» ποὺ ἔλαβαν χώραν σὲ διάφορες περιοχὲς κατοικούμενες ἀπὸ ἐθνικὲς μειονότητες, «προεκλήθησαν ἀπὸ ξένους πράκτορες καὶ ἀντεπαναστάτες». Τὸ 1957, ἡ δυσαρέσκεια τῶν μειονοτήτων εἶχε αὐξηθῆ, ἀλλὰ ἐχαρακτηρίσθη σὰν μιὰ ἐκδήλωσι «τοπικοῦ ἐθνικισμοῦ» καὶ ἀπετέλεσε τὸν στόχο αὐστηρῶν κριτικῶν. Τὸν Δεκέμβριο τοῦ 1957 ὁ Κυβερνήτης τῆς 'Επαρχίας τοῦ Κουεϊσόου περιέγραψε τὰ παράπονα τῶν μειονοτήτων ἐναντίον τῶν κομματικῶν στελεχῶν. Εἶπε π.χ. ὅτι ὁ λαὸς τῆς περιοχῆς του ἐπικρίνει τὶς κομμουνιστικὲς ἰδέες ποὺ διδάσκουν «τὴν οἰκοδόμησι μιᾶς μεγάλης σοσιαλιστικῆς οἰκογενείας» ἀποτελουμένης ἀπὸ πολλὲς μειονότητες καὶ ἐπιμένει ὅτι τὰ στελέχη θὰ ἔπρεπε νὰ ἀποτελοῦνται ἀπὸ ἀνθρώπους τῆς ἐθνικότητός των—καὶ ὄχι ἀναγκαῖα ἀπὸ κομμουνιστὰς—ἀφοῦ μόνο αὐτὰ θὰ μποροῦσαν νὰ ἐργασθοῦν γιὰ τὴν εὐημερία τοῦ λαοῦ των. Στελέχη ἀνήκοντα στοὺς λαοὺς τῶν ἐθνικῶν μειονοτήτων «ἠρνήθησαν νὰ ὑπακούσουν στὴν ἡγεσία τῆς κομματικῆς ἐπιτροπῆς». Οἱ δικασταὶ τῆς ἐπαρχίας παρεπονέθησαν ὅτι τὸ κόμμα εἶχε ὑποκαταστήσει τὴν κυβέρνησι καὶ ὅτι οἱ ἴδιοι παρ' ὅλο ποὺ διατηροῦσαν τὶς θέσεις των δὲν εἶχαν καμμιὰ ἐξουσία. Σύμφωνα μὲ τὰ λεγόμενα τοῦ Κυβερνήτου, ἕνας δικαστὴς εἶχε πεῖ: «'Ο λαὸς μὲ ἐξέλεξε γιὰ νὰ ἀναλάβω τὸ δικαστήριο, ἀλλὰ δὲν εἶμαι ὁ κύριος». Τέτοιοι ἄνθρωποι καταδικάζονται σὰν «δεξιοὶ ἀστοί» ('Ημερησία τοῦ Λαοῦ, 10 Δεκ. 1957).

Οἱ «δεξιοὶ» τῶν ἐθνικῶν μειονοτήτων κατηγορήθησαν ὅτι «ἐκτοξεύουν φανατικὲς ἐπιθέσεις ἐναντίον τοῦ κόμματος» καὶ ὅτι «ἀποπειρῶνται νὰ ἐκδιώξουν τοὺς κινέζους ποὺ ἦλθαν στὴν περιοχή τους γιὰ νὰ οἰκοδομήσουν τὸν σοσιαλισμὸ καὶ νὰ δημιουργήσουν μιὰ καλύτερη ζωὴ γιὰ τὸν τοπικὸ λαό».

'Η κατηγορία αὐτὴ διετυπώθη ἀπὸ τὸν Σαϊφουντίν, ἐπαρχιακὸ πρόεδρο καὶ γραμματέα τῆς Κ.Ε. τοῦ ΚΚ τῆς Αὐτονόμου Περιφερείας Σινκάνγκ—Ουϊγκούρ, κατὰ τὴν συνεδρίασι τῆς 24 Δεκ. 1957. «'Η 'Ημερησία τοῦ Λαοῦ» τῆς 26ης ἰδίου μηνὸς ἐδημοσίευσε τὰ ἑξῆς:

«Οἱ περισσότερο ὑπεύθυνοι ἐκ τῶν ἀντιπροσώπων τῶν ἐθνικῶν μειονοτήτων εἶναι οἱ διανοούμενοι. Αὐτοὶ εἶναι ὑπεύθυνοι γιὰ τὴν ὑφισταμένην κατάστασιν γιατὶ οἱ περισσότεροι προέρχονται ἀπὸ τὶς τάξεις τῶν ἐκμεταλλευτῶν ἢ ἀπὸ τὰ ἀνώτερα στρώματα τῶν μικροαστῶν».

'Εκπαίδευσις καὶ διαπαιδαγώγησις

'Η ἐκπαίδευσις ἀποτελεῖ στὰ χέρια τῶν κομμουνιστῶν ἕνα ἀπὸ τὰ καλύτερα ὅπλα κομμουνιστικῆς διαπαιδαγωγήσεως. Γι' αὐτὸ καὶ ἡ κυβέρνησις τοῦ Πεκίνου ἐκπαιδεύει διδασκάλους καὶ κτίζει σχολεῖα μὲ ταχύτατο ρυθμὸ στὶς περιοχὲς τῶν μειονοτήτων. 'Η ἐκπαίδευσις στὰ σχολεῖα αὐτὰ βασίζεται στὸν μαρξισμὸ—λενινισμὸ καὶ ἡ Ἕνωσις Νεολαιῶν δρᾷ ἀπεριόριστα στὶς περιοχὲς αὐτές. 'Εκεῖνο ὅμως ποὺ διδάσκεται περισσότερο εἶναι ἡ περιφρόνησις τῆς θρησκείας καθὼς καὶ τῶν πατροπαραδότων ἠθῶν καὶ ἐθίμων.

'Ακόμη καὶ στὰ παιδιὰ τῶν νομάδων δίδεται ἡ εὐκαιρία νὰ μάθουν γράμματα.

'Η ἐπέκτασις ὅμως τῆς ἐκπαιδεύσεως δὲν γίνεται χωρὶς κάποιο ὑστερόβουλο σκοπό. Διαπαιδαγωγούμενοι κατὰ τὸ μαρξιστικὸ—λενινιστικὸ σύστημα καὶ μάλιστα στὶς τοπικὲς γλῶσσες ἁπλοποιοῦν διὰ τὸ ΚΚ τὸ πρόβλημα τῆς διοικήσεως καὶ τοῦ ἐλέγχου.

'Απὸ τὸν 'Ιούνιο τοῦ 1951 λειτουργοῦν στὸ Πεκῖνο καὶ στὴν ἐπαρχία πάρα πολλὰ ἰνστιτοῦτα μὲ σκοπὸ «τὴν ἐκπαίδευσι κομμουνιστικῶν στελεχῶν προερχομένων ἀπὸ τὶς ἐθνικὲς μειονότητες». 'Εκπαιδεύουν ἐπίσης «διανοουμένους καὶ εἰδικοὺς τῆς «ἐργαζομένης πόλεως». Τὸν Αὔγουστο τοῦ 1959, ὁ ἀριθμὸς τῶν σπουδα-

στῶν στὰ ἰνστιτοῦτα αὐτὰ ἔφθασε τὶς 12.000 καὶ ἀριθμὸς τῶν στελεχῶν ποὺ ἐπῆραν τὸ πτυχίο τους ἀπὸ αὐτὰ καὶ τὰ τελευταῖα δέκα χρόνια ἔφθασε τὶς 35.000

Ὅπως στὴν ΕΣΣΔ ἔτσι καὶ στὴν Κίνα υἱοθετήθη ἡ ἀντικατάστασις τῶν τοπικῶν συστημάτων γραφῆς μὲ νέα ἑνιαῖα ἀλφάβητα.

Ἡ «οἰκοδόμησις τοῦ σοσιαλισμοῦ»

«Μὲ ὁδηγό τους τὴν φωτισμένη κομματικὴ πολιτικὴ γιὰ τὶς ἐθνικὲς μειονότητες, δεκάδες χιλιάδες ἐργατῶν, χωρικῶν, σπουδαστῶν καὶ στελεχῶν καθὼς καὶ μηχανικῶν καὶ εἰδικευμένων τεχνικῶν ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη τῆς Κίνας, συνέβαλαν στὴν αὔξησι τῆς παραγωγῆς καὶ στὴν ἀνέγερσι ἐργοστασίων στὶς παραμεθόριες περιοχὲς ποὺ κατοικοῦνται ἀπὸ διάφορες ἐθνικότητες. Δούλεψαν μαζὶ μὲ τοὺς λαοὺς τῶν διαφόρων ἀδελφῶν ἐθνοτήτων... στὴν μεγάλη «ἔρημο τοῦ βορρᾶ», στὴ μεγάλη στέππα τῆς Ἐσωτερικῆς Μογγολίας καὶ στὸ νησὶ Χαϊνάν. Ὅλοι μαζὶ δοκίμασαν τὸ πικρὸ κρύο, τὴν φλόγα τῆς ζέστης καὶ τὶς δοκιμασίες τῶν θυελλῶν καὶ τῆς ἄμμου. Κατώρθωσαν ὅμως νὰ κάνουν τὴν ἄγονη γῆ νὰ παράγη σιτηρά, τὴν ἔρημο νὰ ξερνᾶ πετρέλαιο καὶ τὰ μεταλλεῖα νὰ δίδουν «ποτάμια χάλυβος». Κατασκεύασαν πολλὲς νέες βιομηχανίες καὶ μεταλλεῖα, πόλεις, ἀγροκτήματα, καὶ κτηνοτροφικοὺς σταθμούς. Οἱ πρωτοπόροι αὐτῶν τῶν παραμεθορίων περιοχῶν καὶ ἡ νεολαία γράφουν τὴν λαμπρότερη σελίδα τῆς ἱστορίας τῆς οἰκοδομήσεως τῶν περιοχῶν τῶν μειονοτήτων» (Περιγραφὴ ἀπὸ τὸ περιοδικὸ «Κινεζικὴ Γεωργία καὶ ἐγγειοβελτιωτικὰ ἔργα» ἀρ. 4, 20 Φεβρ. 1959).

Ἡ περιγραφὴ αὐτὴ μᾶς βοηθεῖ νὰ κατανοήσουμε τὶς βασικὲς ἐπιδιώξεις τῆς κινεζικῆς πολιτικῆς ποὺ ἀποβλέπει στὴν ἐκμετάλλευσι τῶν πλουσίων ὀρυκτῶν καὶ ἄλλων φυσικῶν πόρων τῶν περιοχῶν ποὺ κατοικοῦνται ἀπὸ τὶς διάφορες ἐθνότητες τὴν δημιουργία μιᾶς ἐργατικῆς δυνάμεως δοκιμασμένων κομμουνιστῶν καὶ ἰδίως ἀπὸ τὴν νέα γενεὰ καὶ τὴν ἑνοποίησι τῶν διαφόρων ἐθνοτήτων μεταξύ των καὶ μὲ τοὺς κινέζους. Κομμουνιστικὰ στελέχη, διοικητικοὶ ὑπάλληλοι, τεχνικοί, ἀστυνομικοί, προπαγανδισταί, καὶ στρατιωτικοὶ μετακινοῦνται συνεχῶς πρὸς τὶς περιοχὲς τῶν ἐθνοτήτων καὶ ενα τεράστιο ρεῦμα κινέζων χωρικῶν μαζὶ μὲ τὶς οἰκογένειές τους κατευθύνεται πρὸς τὰ ἐκεῖ. Οἱ ἀπαιτήσεις τοῦ «μεγάλου ἅλματος πρὸς τὰ ἐμπρὸς» ὑποβοηθοῦσαν ἔτσι τὴν πορεία πρὸς τὴν συγχώνευσι τῶν ἐθνοτήτων μὲ τοὺς κινέζους. Οἱ μειονότητες ἀσφυκτιοῦν ἤδη ἀπὸ τοὺς ὑπεράριθμους κινέζους ἀποίκους.

Ἡ προπαγάνδα ὑπόσχεται στοὺς λαοὺς τῶν μειονοτήτων ὅτι θὰ χαροῦν ἀπὸ κοινοῦ μὲ τοὺς κινέζους τὶς νέες εὐκαιρίες ποὺ θὰ δημιουργηθοῦν. Ἐὰν ἐκμεταλλευθοῦμε, γράφει τὸ περιοδικὸ «Ἡ ἑνότης τῶν Μειονοτήτων» τοῦ Φεβρ. 1959, τὸν πλοῦτο τῶν παραμεθορίων περιφερειῶν, τότε ἡ εὐτυχία ποὺ θὰ δημιουργηθῆ γιὰ ὅλους θὰ εἶναι ἀπεριόριστη. «Γι' αὐτὸ πολλὰ μέλη τῶν ἐθνοτήτων ἀπέβαλον ἀνεπιθύμητες συνήθειες καὶ ἄχρηστα ἔθιμα ποὺ ἐκληρονόμησαν ἀπὸ τὸ παρελθόν». Πάντως, λέει τὸ ἄρθρο, μερικὲς παληὲς συνήθειες ποὺ ἐξακολουθοῦν νὰ ὑφίστανται, πρέπει νὰ ἀποβληθοῦν, γιὰ νὰ μπορέση νὰ ἰσχυροποιηθῆ ὁ κομμουνισμὸς καὶ αὐτὸ θὰ πραγματοποιηθῆ μὲ τὴν ἐκπαίδευσι, τὴν καταπολέμησι τῶν προλήψεων τῆς θρησκείας κλπ.

Τὸν Μάρτιο τοῦ 1959 τὸ τεῦχος τοῦ περιοδικοῦ «Ἡ ἑνότης τῶν Μειονοτήτων» περιέγραψε κατὰ τὸν ἑξῆς τρόπο τὶς ἀλλαγὲς τῆς ζωῆς τῶν βοσκῶν τοῦ Σιγκάϊ: «Οἱ πλατειὲς μάζες τῶν ἐργαζομένων βοσκῶν ἄρχισαν νὰ συντρίβουν τὶς θρησκευτικὲς χειροπέδες ποὺ τοὺς ἐπέβαλλε ἡ φεουδαρχικὴ πρόληψις».

Μεταξὺ τῶν «ἀνεπιθυμήτων συνηθειῶν» ποὺ ἔπρεπε νὰ μεταρρυθμισθοῦν ἦσαν καὶ οἱ θρησκευτικές. Σ' ὅλους εἶναι γνωστὲς οἱ θρησκευτικὲς μεταρρυθμίσεις ποὺ ἔγιναν στὸ Θιβέτ. Τὸ ἴδιο καταπολεμήθη καὶ ἡ θρησκεία τῶν Χούου ποὺ εἶναι ἰσλαμική. Ἐκεῖνο ὅμως ποὺ ἔθιξε περισσότερο τὶς μειονότητες ἦταν ἡ ἐφαρμογὴ τῶν κοινοβίων τὰ ὁποῖα ἐσήμαιναν τὴν κατάργησιν τῆς οἰκογενείας καὶ τῆς θρησκείας, δύο ἐκ τῶν προσφιλεστέρων θεσμῶν τῶν διαφόρων ἐθνοτήτων ποὺ κατοικοῦν στὶς παραμεθόριες περιοχὲς τῆς Κίνας. Ἡ ἀντίδρασίς των ἦταν μεγάλη ἀλλὰ ὅπως πάντοτε, τὸ Πεκῖνο τὶς ἀπέδωσε στοὺς «ἀντιδραστικοὺς ποὺ κινοῦνται μὲ χρήματα ξένων πρακτόρων» καὶ τὴν ἔπνιξε στὸ αἷμα.

ΑΙ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΑΙ ΑΠΟΙΚΙΑΙ

Αἱ παλαιαὶ ρωσικαὶ ἀποικίαι καὶ ἡ ΕΣΣΔ

Ἡ Σοβιετικὴ Ἕνωσις διετήρησε, διὰ τῆς βίας, ὅλας τὰς παλαιὰς ἀποικίας τῆς Τσαρικῆς αὐτοκρατορίας: Τὸ Ἀτζερμπαϊτζάν, μὲ 3.698.000 κατοίκους, τὴν Γεωργίαν (4.044.000), τὴν Ἀρμενίαν (1.763.000), τὸ Τουρκμενιστὰν (1.561.000), τὸ Οὐζμπεκιστὰν (8.106.000), τὸ Καζακστὰν (9.130.000), τὴν Κιργισίαν (2.066.000) καὶ τὸ Τατζικιστὰν (1.980.000). Εἰς τὰς ὀκτὼ αὐτὰς παλαιὰς Τσαρικὰς ἀποικίας, ποὺ μετεμορφώθησαν εἰς «σοσιαλιστικὰς Σοβιετικὰς δημοκρατίας», πρέπει νὰ προστεθοῦν περὶ τὰς δέκα ἄλλαι παλαιαὶ ἀποικίαι τοῦ Τσάρου, ποὺ λέγονται μὲν «αὐτόνομοι», ἀλλὰ ὑπάγονται ἐπισήμως (βάσει τοῦ ἄρθρου 22 τοῦ Σοβιετικοῦ Συντάγματος) εἰς τὴν Ὁμοσπονδιακὴν Σοσιαλιστικὴν Σοβιετικὴν Δημοκρατίαν τῆς Ρωσσίας.

Ἐπὶ πλέον, ἑπτὰ ἄλλαι περιοχαὶ εὑρίσκονται ἐπισήμως ὑπὸ τὴν κηδεμονίαν τῆς Ρωσσικῆς Σ. Σ. Δημοκρατίας, καὶ ἑπτὰ ἐδάφη, ποὺ εἶχον ἀποικισθῆ ἀπὸ τοὺς Τσάρους, συνδέονται μὲ τὰς Δημοκρατίας τοῦ Ἀζερμπαϊτζάν, τῆς Γεωργίας, τοῦ Οὐζμπεκιστὰν καὶ τοῦ Τατζικιστάν.

Τὸ σύνολον αὐτῶν τῶν ἀποικιῶν, ποὺ ἐκληρονομήθησαν ἀπὸ τὴν Τσαρικὴν Ρωσσίαν καὶ διετηρήθησαν ἢ ἀνακατελήφθησαν διὰ τῆς βίας, ἀπὸ τὸν Ἐρυθρὸν Στρατόν, καταλαμβάνει ἔκτασιν ἄνω τῶν 8.000.000 τετραγωνικῶν χιλιομέτρων, καὶ ἔχει πληθυσμὸν ἄνω τῶν 50.000.000 κατοίκων!

Αἱ σοβιετικαὶ ἀποικίαι

Εἰς τὰς παλαιὰς αὐτὰς τσαρικὰς ἀποικίας πρέπει νὰ προστεθοῦν αἱ ἑξῆς Σοβιετικαὶ ἀποικιακαὶ κατακτήσεις: Ἡ ἐξωτερικὴ Μογγολία, ἡ Ἀνατολικὴ Φινλανδία, ἡ Λεττονία, ἡ Λιθουανία, ἡ Ἐσθονία, ἡ Μολδαυΐα, ἡ Δυτικὴ Οὐκρανία, καὶ ἡ Δυτικὴ Ρουθηνία. Αἱ περιοχαὶ αὐταὶ καταλαμβάνουν ἔκτασιν 2.000.000 τετραγ. χιλιομέτρων καὶ κατοικοῦνται ἀπὸ 20 καὶ πλέον ἑκατομμυρίων ἀτόμων.

Τέλος, πρέπει νὰ ὑπολογισθοῦν καὶ αἱ πρόσφατοι κατακτήσεις, αἱ γενόμεναι διὰ τῆς ἀμέσου καὶ ὠμῆς προσαρτήσεως, ἢ τοῦ «καμουφλάζ» τῶν «λαϊκῶν δημοκρατιῶν»: Ἡ Ἀνατολικὴ Πρωσσία, ἡ Πολωνία καὶ τὰ ἀνατολικὰ Γερμανικὰ ἐδάφη, ἡ Ἀνατολικὴ Γερμανία, ἡ Ρουμανία, ἡ Τσεχοσλοβακία, ἡ Οὐγγαρία, ἡ Βουλγαρία, ἡ Ὑπερκαρπαθία, ἡ Νότιος Σαχαλίνη καὶ αἱ Νότιοι Κουρίλαι. Αὗται αἱ χῶραι ἀντιπροσωπεύουν ἔκτασιν 902.000 τετραγωνικῶν χιλιομ. καὶ 99.000.000 κατοίκους.

Ἡ Σοβιετικὴ ἀποικιακὴ αὐτοκρατορία ἐκτείνεται, λοιπόν, ἐπὶ 11.000.000 τετραγωνικῶν χιλιομέτρων καὶ ἔχει 170.000.000 κατοίκους!

Αἱ κινεζικαὶ ἀποικίαι

Εἰς τὰς σοβιετικὰς δέον νὰ προστεθοῦν καὶ κινεζικαὶ ἀποικίαι. Τὸ κομμουνιστικὸν κινεζικὸν καθεστὼς ὄχι μόνον διετήρησεν βιαίως τὰς παλαιὰς ἀποικίας τῆς Κίνας καὶ ἀνέκτησεν περιοχὰς αἱ ὁποῖαι εἶχον ἀποσπασθεῖ ἀπὸ αὐτὴν ἀλλὰ καὶ κατέκτησεν διὰ τῶν ὅπλων νέα ἐδάφη ὅπως τὸ Θιβὲτ καὶ διαφόρους συνοριακὰς περιοχὰς τῆς Ἰνδίας ἐνῷ ἐδορυφοροποίησεν τὴν Β. Κορέαν. Τὸ Πεκῖνον καταστέλλει μὲ τρομακτικὴν σκληρότητα τὰς ἐθνικοαπελευθερωτικὰς ἐξεγέρσεις τῶν θιβετανῶν καὶ καζάκων, τῶν κατοίκων τοῦ Σινκιάγκ καὶ τῆς Μαντζουρίας καὶ ἐλέγχει τυραννικῶς ἄνω τῶν 50 μὴ κινεζικῶν λαῶν ποὺ ἀριθμοῦν 35.000.000 ἄτομα.

Τὸ σύνολον τῶν κομμουνιστικῶν ἀποικιῶν

Ἰδοὺ πῶς κατανέμονται σήμερον αἱ ἀ-

ποικιακαί, ἡμιαποικιακαὶ καὶ ἐξηρτημέναι χῶραι εἰς τὸν κομμουνιστικὸν κόσμον: Σοβιετικὴ Ἕνωσις, 11.700.000 τετρ. χιλιόμετρα, 167.000.000 κάτοικοι. Κομμουνιστικὴ Κίνα 5.000.000 τετραγ. χιλιόμετρα, 35.000.000 κάτοικοι. Σύνολον, δηλαδή, ἀποικιῶν τοῦ κομμουνιστικοῦ κόσμου, 16.700.000 τετραγ. χιλιόμετρα, καὶ περίπου 200.000.000 «ἰθαγενεῖς»!..

Σύγκρισις μὲ τὴν Δύσιν

Ἔναντι τῶν 16.700.000 τετρ. χιλιομέτρων τῶν ἀποικιῶν τοῦ κομμουνισμοῦ μὲ τὰ 200 ἑκατ. τῶν κατοίκων των, ἡ «ἰμπεριαλιστικὴ» καὶ «ἀποικιοκρατικὴ» Δύσις δὲν ἤλεγχεν τὸ 1960 παρὰ μόνον 8.000.000 τετρ. χλμ. μὲ 45 ἑκατ. κατοίκους. Δηλαδή, τὸ 1960, ἡ ΕΣΣΔ κατεῖχεν τὸ 68% τοῦ παγκοσμίου ἀποικιακοῦ συστήματος, ἡ κομμουνιστικὴ Κίνα τὸ 14% καὶ ὅλαι αἱ δυτικαὶ χῶραι μαζί, τὸ 18%! Ἔκτοτε βεβαίως ἡ Δύσις παρεχώρησεν τὴν ἀνεξαρτησίαν καὶ εἰς ἄλλους λαοὺς (Ἀλγερία κλπ.) ἐνῶ οἱ κομμουνισταὶ προσήρτησαν καὶ ἄλλα ἐδάφη (ἰνδικὴ μεθόριος), ἐδορυφοροποίησαν καὶ ἄλλας χώρας (Κούβα) καὶ ἐπετέθησαν ἐναντίον νέων κρατῶν (Λάος, νότιον Βιὲτ - Νάμ).

ΕΚΚΛΗΣΙΣ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΣΟΒΙΕΤΙΚΗΣ ΑΠΟΙΚΙΟΚΡΑΤΙΑΣ

Ἡ σοβιετικὴ ἀποικιοκρατία εἶναι εἰς τὴν ἡμερισίαν διάταξιν.

Ἐνῶ αἱ παλαιαὶ ἀποικίαι τῆς Ἀφρικῆς καὶ τῆς Ἀσίας, ἀξιοποιηθεῖσαι ὑπὸ δυτικῶν εὐρωπαϊκῶν ἐθνῶν, ἀνακτῶσι τὴν ἀνεξαρτησίαν των ἡ μία κατόπιν τῆς ἄλλης καὶ εἰσέρχονται εἰς τὰ Ἡν. Ἔθνη, ἡ Σοβιετικὴ Αὐτοκρατορία ὄχι μόνον συνεχίζει νὰ διατηρῇ ὑπὸ καταθλιπτικὸν ζυγὸν τοὺς ἀλλογενεῖς λαοὺς εἰς τοὺς ὁποίους ὁ Λένιν εἶχεν ὑποσχεθεῖ τὴν ἀναγνώρισιν τοῦ δικαιώματος τῆς ἀνεξαρτησίας, ἀλλὰ καὶ νὰ ἔχῃ ἐπεκτείνει μετὰ τὸν πόλεμον τὴν κυριαρχίαν της ἐπὶ δέκα εἰσέτι ἐθνῶν τῆς Κεντρικῆς καὶ Ἀνατολικῆς Εὐρώπης.

Ἐναντίον τῆς ἀπαραδέκτου αὐτῆς καταστάσεως ἡ «Ἕνωσις διὰ τὴν Ἀπελευθέρωσιν τῶν Λαῶν τῆς Ε.Σ.Σ.Δ.» ἥτις ἀγωνίζεται ἀπαύστως διὰ τὴν ἀπόσεισιν τῆς σοβιετικῆς ἀποικιοκρατίας, ἔδωσεν εἰς τὴν δημοσιότητα Ἔκκλησιν ἧς τὸ περιεχόμενον ἔχει ὡς ἑξῆς :

«Ἐν ὀνόματι τῶν ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς Σοβιετικῆς Ἑνώσεως ὑποδούλων λαῶν ἀπευθυνόμεθα πρὸς ὑμᾶς, τὰς χώρας τῆς Ἀφρικῆς καὶ τῆς Ἀσίας αἵτινες ἀπεκτήσατε τὴν ἐλευθερίαν καὶ τὴν ἀνεξαρτησίαν σας:

Οἱ ἡγέται τοῦ Κρεμλίνου σᾶς προτείνουν «ὑπὸ διαφόρους μορφάς», «βοήθειαν καὶ συμπαράστασιν». Ἐπιθυμοῦμεν ἐπὶ τούτοις, νὰ σᾶς παρουσιάσωμεν διὰ τοῦ παραδείγματος τῶν καταπιεζομένων ἐθνῶν τὰ ὁποῖα ἐκπροσωποῦμεν, ποία εἶναι ἡ βαθυτέρα ἔννοια ποίους, κινδύνους ὑποκρύπτουσι τὰ πραγματικὰ αὐτὰ «δῶρα τῶν Δαναῶν».

Ἡ Τσαρικὴ Ρωσσία κατεπίεζεν, κατὰ τὰ λεγόμενα τοῦ Λένιν, τὸν μεγαλύτερον ἀριθμὸν ἐθνῶν ἀπὸ πᾶσαν ἄλλην χώραν. Τὰ καταπιεζόμενα αὐτὰ ἔθνη ἐπωφεληθέντα τῶν ἐκ τοῦ πολέμου 1914 - 1918 προκυψασῶν ἀναστατώσεων, ἀνέκτησαν τὴν ἀνεξαρτησίαν των καὶ τὴν ἐθνικὴν κυριαρχίαν των. Κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, ἡ Ἀρμενία, τὸ Ἀτζερμπαϊτζάν, ἡ Λευκορωσσία, ὁ Βόρειος Καύκασος, οἱ Καζάκοι, Φινλανδία, ἡ Γεωργία, αἱ Βαλτικαὶ Χῶραι, οἱ Μουσουλμανικοὶ Λαοὶ τῆς Κεντρικῆς Ἀσίας (Τουρκεστάν), οἱ Τάταροι τοῦ Βόλγα καὶ τῶν Οὐραλίων καὶ ἡ Οὐ-

κρανία κατέστησαν καὶ πάλιν ὅτι ἔπρεπε νὰ ἦσαν πάντοτε: Κράτη ἀνεξάρτητα καὶ κυρίαρχα.

Βιαίως ἀντιδρῶν τὸ Κρεμλῖνον κατὰ τῆς ἱστορικῆς αὐτῆς κινήσεως, ἐξαπέλυσεν τοπικὰς στρατιωτικὰς ἐπιχειρήσεις (ἀναλόγως τῶν ἑκάστοτε περιπτώσεων) ἢ εὐρείας ἐκτάσεως τοιαύτας. Ἐπὶ παραδείγματι, τὸ 1920 κατελήφθησαν στρατιωτικῶς τὸ Ἀτζερμπαϊτζὰν καὶ ἡ Ἀρμενία καίτοι τὰ δύο αὐτὰ κράτη ἦσαν ἀνεξάρτητα. Τὸ 1921 ὁ Ἐρυθρὸς Στρατὸς εἰσέβαλεν εἰς τὴν Λαϊκὴν Δημοκρατίαν τῆς Γεωργίας, μολονότι αὕτη ἦτο ἀνεγνωρισμένη ἀπὸ τὰς Μ. Δυνάμεις καὶ παρὰ τὴν ὑπὸ τῆς Σοβιετικῆς Ἑνώσεως μετ' αὐτῆς ὑπογραφεῖσαν κατὰ τὸ προηγούμενον ἔτος συνθήκην. Οὕτω, τὸ Κρεμλῖνον ἐνεκαινίαζε σειρὰν ὁλόκληρον παραβιάσεων συνθηκῶν ἐχουσῶν ὑπὸ τούτου ὑπογραφεῖ. Ἐν ταυτῷ, ὅταν ἡ Οὐκρανία καὶ ἡ Λευκορωσσία ἀπέκτησαν τὴν ἀνεξαρτησίαν των, ὁ Ἐρυθρὸς Στρατὸς ἐπεμβὰς προέβη τελικῶς εἰς τὴν διὰ τῆς βίας σοβιετοποίησιν τῶν χωρῶν αὐτῶν. Ἄμεσος καὶ κτηνώδης βία ἐχρησιμοποιήθη ἐπίσης ἐπὶ τῶν λαῶν τῆς Κεντρικῆς Ἀσίας. Ἐδῶ, τὸ Κρεμλῖνον ἔδρασε κατὰ διαφορετικὸν τρόπον λόγῳ τῶν εἰδικῶν συνθηκῶν τῶν ὑφισταμένων ἐκ τῆς μαζικῆς παρουσίας ρώσσων ἀποίκων τοὺς ὁποίους εἶχεν ἐγκαταστήσει ἐκεῖ τὸ τσαρικὸν καθεστώς. Οἱ σοβιετικοί, ἐπιδεξίως ἐνεργοῦντες, συνεδύασαν τὴν δρᾶσιν τοῦ Ἐρυθροῦ Στρατοῦ μὲ τὴν ἐν ταυτῷ χρησιμοποίησιν ἐξωπλισμένων ἀποίκων κατὰ τῶν αὐτοχθόνων μουσουλμάνων. Εἰς τὰς μουσουλμανικὰς περιοχάς, ὅπως καὶ εἰς τὴν Οὐκρανίαν, τὴν Λευκορωσσίαν καὶ τὸν Καύκασον, τὴν ἄμεσον στρατιωτικὴν κατάληψιν ἐπηκολούθησαν ἀτέρμονα ἀντίποινα κατὰ τοῦ πληθυσμοῦ ὡς καὶ ἡ ἐπὶ μακρὸν χρόνον ἐπιβολὴ αἱματηρῶν καταπιεστικῶν μέτρων.

Κατὰ συνέπειαν, τὴν στιγμὴν κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ «Σοβιετικὴ Ὁμοσπονδιακὴ Σοσιαλιστικὴ Δημοκρατία τῆς Ρωσσίας» καθίσταται ἡ αὐτοκαλουμένη «Ἕνωσις τῶν Σοβιετικῶν Σοσιαλιστικῶν Δημοκρατιῶν» (ΕΣΣΔ) τὸ Κρεμλῖνον ἀνασυνιστᾶ τὴν παλαιὰν ἀποικιακὴν Αὐτοκρατορίαν τοῦ Τσαρισμοῦ.

Εἰς τὴν πραγματικότητα πρόκειται περὶ μιᾶς ἀληθοῦς ἀποικιακῆς ἐξαρτήσεως ἥτις χαρακτηρίζει τὰς μεταξὺ τῆς Δικτατορίας τῆς Μόσχας καὶ τῶν ὑποδούλων λαῶν τῆς «Ἑνώσεως τῶν Σοσιαλιστῶν Δημοκρατιῶν Ρωσσίας» σχέσεις. Ἐπὶ τοῦ ἐθνικοῦ, κοινωνικοῦ καὶ οὑμανιστικοῦ πεδίου κυριαρχεῖ εἰς τὴν Σοβιετικὴν Ἕνωσιν ἡ καταπίεσις. Ἡ καταπίεσις αὐτὴ εὑρίσκει τὴν πλέον ἐγκληματικὴν ἐκδήλωσίν της εἰς τὴν ἀποκληθεῖσαν: Γενοκτονίαν. Ὁλόκληροι πληθυσμοὶ ἐξερριζώθησαν ἐκ τοῦ γενεθλίου ἐδάφους των καὶ τοῦ φυσικοῦ των περιβάλλοντος ἐκτοπισθέντες εἰς ἀποστάσεις χιλιάδων χιλιομέτρων.

«Δημοκρατία» διακηρυσσόμεναι δῆθεν ὡς αὐτόνομοι καὶ ἔχουσαι ἱδρυθεῖ ὑπ' αὐτῆς ταύτης τῆς σοβιετικῆς κυβερνήσεως, κατεστράφησαν ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν. Τὸν Φεβρουάριον τοῦ 1944, ἡ «Αὐτόνομος Δημοκρατία» τῶν Τσετσένων-Ἰγκουσίων περιλαμβάνουσα 700.000 κατοίκων, διεγράφη ἀπὸ τὸν χάρτην, τοῦ πληθυσμοῦ της ἐκ τοπισθέντος ὁμαδικῶς ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν. Οἱ Τάταροι μουσουλμάνοι εἶχον τὴν ἰδίαν τύχην.

Ἐπὶ τοῦ οἰκονομικοῦ πεδίου, τὸ Κρεμλῖνον ἐπεδόθη εἰς συστηματικὴν διαρπαγὴν τοῦ πλούτου τῶν ἐξαποικισθέντων λαῶν. Αἱ φυσικαὶ πλουτοπαραγωγικαὶ πηγαὶ τῶν ὁμοσπονδιακῶν δημοκρατιῶν ἀντὶ νὰ χρησιμεύσουν ὡς βάσεις ὑλικαὶ τῆς βελτιώσεως τοῦ βιοτικοῦ των ἐπιπέδου, μετεβλήθησαν τοὐναντίον εἰς μέσα ὑποδουλώσεως τῶν λαῶν αὐτῶν, ἐξυπηρετοῦντα τελικῶς τὰ ἐπεκτατικὰ συμφέροντα τῆς μεγαλυτέρας ἐν τῷ Κόσμῳ ἀποικιακῆς Αὐτοκρατορίας. Ἡ συνεχὴς αὐτὴ αἱμορραγία ἔχει ἀπαθλιώσει τὰς ἀποικιοκρατουμένας αὐτὰς χώρας πλουτίσασα ἐξ ἀντιθέτου τὸν κατακτητήν, ἐπιτρέψασα οὕτω εἰς τὴν Σοβιετικὴν Δικτατορίαν νὰ

αὔξήση κατὰ γιγαντιαῖον τρόπον τὸ τεχνικὸν καὶ στρατιωτικὸν «δυναμικόν» της.

Οὐδὲν φαεινότερον τούτου. Ἄς ἐνθυμηθῶμεν τὸ ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ Λένιν ὕψιστον σύνθημα τ ὁ ὁποῖον διέπει τὴν σοβιετικὴν οἰκονομίαν: «νὰ προφθάσωμεν τὰς καπιταλιστικὰς χώρας καὶ μετὰ νὰ τὰς ξεπεράσωμε», κυρίως τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας τῆς Ἀμερικῆς.

Λοιπόν, ἐπὶ 45 ἔτη, τὸ βιοτικὸν ἐπίπεδον τῶν κατοίκων τῆς Σοβιετικῆς Ἑνώσεως παρέμεινε εἰς τὸ ἐπίπεδον μιᾶς ὑπαναπτύκτου χώρας, ἕνα ἐκ τῶν χαμηλοτέρων τῆς Εὐρώπης. Ἐξ ἀντιθέτου, ἡ βαρεῖα βιομηχανία, ἥτις ἐπρομήθευεν τὸ στρατιωτικὸ ὑλικὸν τῆς καταπιέσεως καὶ τῆς καταστροφῆς, ἐπραγματοποίησεν ὑπερμέτρους προόδους. Τοῦτο ὀφείλεται εἰς τὸ ὅτι ὅλος ὁ διαρπαγεὶς ἐκ τῶν καταπιεζομένων ἀνθρώπων καὶ λαῶν πλοῦτος μετετράπη εἰς ὄργανα ἐξωτερικῆς ἐπεκτάσεως καὶ ἐσωτερικῆς ἐνισχύσεως τῆς δικτατορίας.

Κάθε ὑλικὴ βοήθεια ποὺ θὰ σᾶς προσέφερε τὸ Κρεμλῖνον θὰ ἦτο ἀναγκαίως τὸ προϊὸν τῆς ἀποικιακῆς ἐκμεταλλεύσεως ποὺ ἐφαρμόζει καὶ θὰ συνέβαλλεν ταυτοχρόνως εἰς τὸ νὰ καθίσταται βαρύτερος ὁ ζυγὸς ὁ ὁποῖος συντρίβει τὰ ὑπόδουλα ἔθνη εἰς τὴν Αὐτοκρατορίαν αὐτήν.

Ἀφ' ἑτέρου τὸ δέλεαρ τὸ ὁποῖον ἐξαπολύει πρὸς τὴν κατεύθυνσιν τῆς Ἀφρικῆς καὶ τῆς Ἀσίας ἡ Σοβιετικὴ Ἕνωσις, ἔχει ἀπολύτως καθωρισμένον σκοπόν. Εἶναι εἰς αὐτὴν ταύτην τὴν φύσιν τοῦ σοβιετικοῦ ἰμπεριαλισμοῦ νὰ ἐπεκτείνεται, διὰ παντὸς μέσου, ὅσον τὸ δυνατὸν μακρύτερα.

Ἡ σοβιετικὴ αὐτοκρατορία ὀφείλει ἀναγκαίως ἢ νὰ εὐρύνῃ ὁπωσδήποτε τὴν κυριαρχίαν της ἢ ὁπωσδήποτε νὰ ἐξαφανισθῇ. Διὰ τοῦτο λοιπόν, εὐθὺς ὡς τὸ Κρεμλῖνον ἔστρεψε τοὺς ὀφθαλμούς του πρὸς τοὺς λαούς σας, ἡ ὕπαρξίς των ἐτέθη ἐν κινδύνῳ. Ἐπιτελουμένη ὑποκριτικῶς ἐν ὀνόματι τῆς «πλήρους ἀπελευθερώσεως» τῶν Ἀφρικανο — Ἀσιατικῶν ἐθνῶν, ἡ σοβιετικὴ ἐπέμβασις συνιστᾶ εἰς τὴν πραγματικότητα μίαν ἀπόπειραν ὅπως τὰ ὑπαγάγῃ ὀλίγον κατ' ὀλίγον εἰς τὴν κατάστασιν τῶν δορυφόρων.

Τὰ δῶρα τῆς Σοβιετικῆς Ἑνώσεως, πλήρη ἀπειλῶν δι' ἐκείνους ποὺ τὰ παίρνουν εἶναι ἤδη καθημαγμένα κατὰ μέγα μέρος ἀπὸ τὰς ὀδύνας ἀνθρώπων καὶ ἐθνῶν ὁλοκλήρων.

Μὴ λησμονῶμεν τὸν ἀδυσώπητον ἀποικιακὸν ζυγὸν τὸν ὁποῖον ἐπιθέτει ἡ δικτατορία τοῦ Κρεμλίνου εἰς ἐκείνους τοὺς ὁποίους κρατεῖ αἰχμαλώτους της. Μὴ λησμονῶμεν ποτὲ ὅτι πᾶσα βοήθεια προερχομένη ἐκ τῆς σοβιετικῆς γῆς ἐρείδεται ἐπὶ τῆς καταπιέσεως σωμάτων καὶ ψυχῶν, ἐπὶ τοῦ μαρτυρίου ἀνθρώπων καὶ λαῶν ὁλοκλήρων. Κάθε ἀγαθὸν τὸ ὁποῖον διαθέτουν οἱ κυρίαρχοι τοῦ Κρεμλίνου ἔχει ἀποσπασθεῖ ἀπὸ αὐτὴν τὴν σάρκα τῶν ἐσταυρωμένων ἐθνῶν. Τὰ δῶρα τῆς Σοβιετικῆς Ἑνώσεως εἶναι βαρειὰ ἀπὸ αἷμα καὶ δάκρυα. Τὰ δῶρα αὐτὰ κηλιδωμένα ἀπὸ τὴν ἀρχικήν τους πηγήν, κατέστησαν ἀκάθαρτα μολυνθέντα ἀπὸ τὰς προθέσεις ἐκείνων ποὺ τὰ στέλνουν.

Τὰ Ἔθνη τὰ ὁποῖα συντρίβει ὁ ἀποικιακὸς ζυγὸς τῆς Σοβιετικῆς Ἑνώσεως ἐξορκίζουν τοὺς λαοὺς ποὺ εἶναι ἀκόμη ἀνεξάρτητοι νὰ ἐνθυμοῦνται πάντοτε ὅτι τὸ μαρτύριον τὸ ὁποῖον ὑφίστανται ταῦτα θὰ εἶναι καὶ ἡ μοῖρα τὴν ὁποίαν ὑπόσχονται οἱ αὐθένται τοῦ Κρεμλίνου εἰς τὸν ἐλεύθερον κόσμον.

Ἐκεῖνος ποὺ ἀποδέχεται τὴν σοβιετικὴν βοήθειαν καὶ πίπτει εἰς τὰς σοβιετικὰς παγίδας, παρατείνει τὴν κατοχήν, ἐνισχύει τὴν τρομοκρατίαν τῆς ὁποίας θύματα εἶναι οἱ λαοί μας καὶ ἐκθέτει τοὺς δικούς του εἰς ὁμοίαν τύχην.

ΤΟ ΠΡΟΕΔΡΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΝΩΣΕΩΣ

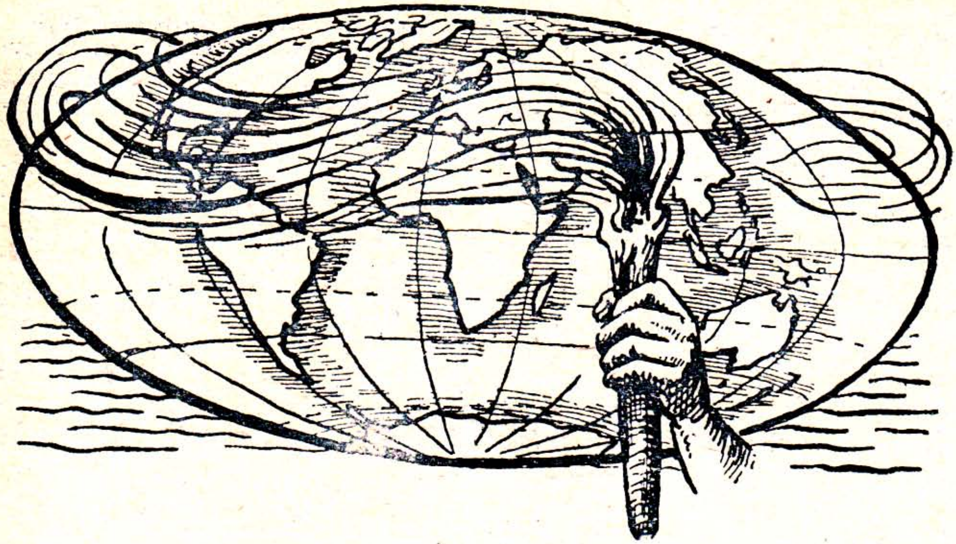

ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Η ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΗ ΚΙΝΑ: ΕΝΑΣ ΑΠΡΟΘΥΜΟΣ ΔΡΑΚΩΝ

Ὑπὸ Κ. ΠΑΥΛΩΦ

Ἀπὸ μακροῦ χρόνου ὑπάρχουν διαφοραὶ μεταξὺ τοῦ Ρωσσικοῦ καὶ Κινεζικοῦ κομμουνιστικοῦ κόμματος. Τὸ γεγονὸς ὅτι αὐταὶ δὲν ἀπεκαλύφθησαν δημοσίᾳ παρὰ μόνον μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Στάλιν, ὅταν ὁ ἀγῶνας διὰ τὴν διαδοχὴν εἰς τὴν Σοβιετικὴν Ἕνωσιν ἐξησθένισε τὸ Κρεμλῖνο καὶ ἐνίσχυσε τὴν φωνὴν τῆς Κίνας ἐντὸς τοῦ κομμουνιστικοῦ συνασπισμοῦ δὲν εἶναι ἀρκετὸν διὰ νὰ ὑποστηρίξωμεν ὅτι ἡ σημερινὴ κατάστασις εἶναι δημιούργημα τῶν μετασταλινικῶν ἐτῶν.

Ὁ παρὼν ἀνταγωνισμός, μεταξὺ Μόσχας καὶ Πεκίνου ἔχει δημιουργηθῆ ἀπὸ ἕνα ἀριθμὸν αἰτιῶν, ἱστορικῆς, ἰδεολογικῆς, πολιτικῆς καὶ οἰκονομικῆς φύσεως. Ἕνα ἐκ τῶν πλέον σημαντικῶν εἶναι ἡ διαφορὰ εἰς τοὺς βαθμοὺς τῆς ἐπαναστατικῆς των ζέσεως: ἀκόμη καὶ ἐὰν ἡ πεῖρα ἀπέτυχε ἀπὸ τοῦ νὰ πείσῃ τοὺς Ρώσσους ἡγέτας περὶ τῆς πλήρους χρεωκοπίας τῶν κομμουνιστικῶν θεωριῶν, τουλάχιστον ἐψυχράνθη ἡ ἐπαναστατικὴ διάθεσίς των καὶ ἠναγκάσθησαν νὰ κάμουν ἕνα περισσότερον σοβαρὸν ὑπολογισμὸν τῆς ἰσορροπίας τῶν δυνάμεων τοῦ κόσμου καὶ νὰ ἐρευνήσουν διὰ νέους ρεαλιστικωτέρους τρόπους ἐπιτεύξεως τῶν σκοπῶν τοῦ κομμουνισμοῦ. Οἱ κινέζοι κομμουνισταί, ἐξ ἄλλου, εἶναι ἀκόμη γεμᾶτοι ἀπὸ ἐπαναστατικὸν ἐνθουσιασμὸν καὶ διαπνέονται ἀπὸ φλογερὸν μῖσος κατὰ τοῦ καπιταλιστικοῦ κόσμου,

ἀπὸ ἕνα πάθος διὰ τὸν ταξικὸν ἀγῶνα κατὰ τῆς «μπουρζουαζίας».

Ὑφίσταται ἐπίσης μία σταθερὰ ἀνάπτυξις ἐθνικοῦ αἰσθήματος μεταξὺ τῆς διανοήσεως καὶ τῶν μελῶν τοῦ κινεζικοῦ κόμματος, ἡ ὁποία ἐπιδρᾶ ἐπὶ τῆς πολιτικῆς τοῦ κόμματος καὶ συνδυάζεται μὲ τὶς ἐλπίδες τοῦ ΜΑΟ ΤΣΕ ΤΟΥΓΚ περὶ ἐξασφαλίσεως διὰ τὴν Κίναν καὶ τὸ κομμουνιστικόν της κόμμα μιᾶς ἡγετικῆς θέσεως εἰς τὸν διεθνῆ στῖβον καὶ κατὰ πρῶτον λόγον εἰς τὴν Ἀσίαν. Ὁ κινεζικὸς ἐθνικισμὸς καλλιεργεῖται συστηματικῶς. Ἡ κομμουνιστικὴ προπαγάνδα τροφοδοτεῖ ἐντέχνως τὶς «φωτιές» της μὲ διαρκεῖς ὑπομνήσεις τῆς προηγουμένης δυνάμεως τοῦ κινεζικοῦ κράτους, μὲ τὴν ἔξαρσι τῆς σημερινῆς ἰσχύος τῆς χώρας καὶ τῶν ἐνδόξων πεπρωμένων της ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν τοῦ κομμουνιστικοῦ κόμματος καὶ τοῦ ΜΑΟ. Ἕνας ἐπιπρόσθετος σημαντικὸς παράγων τοῦ αὐξανομένου ἀνταγωνισμοῦ μεταξὺ Μόσχας καὶ Πεκίνου εἶναι ἡ ἀντιζηλία τῶν δύο ἀρχηγῶν —ΜΑΟ καὶ Χρουστσώφ.

Ὁποιαδήποτε καὶ ἐὰν εἶναι ἡ σπουδαιότης αὐτῶν τῶν ποικίλων παραγόντων, εἶναι μολαταῦτα σαφὲς ὅτι αἱ σημεριναὶ διαφοραὶ εἶναι τοιαύτης συνθέτου καὶ σοβαρᾶς φύσεως ὥστε ὅλες οἱ προσπάθειες γιὰ νὰ τὶς περιορίσουν, εἴτε μέσῳ διμερῶν συνομιλιῶν μεταξὺ τῶν δύο κομμάτων εἴτε δι' εὐρυτέρων συσκέψεων τῶν Κ.Κ., ὅπως ἐκεῖνες ποὺ ἔλαβον χώραν εἰς τὴν Μόσχαν τὸ 1957 καὶ τὸ 1960, ἀπεδείχθησαν ἄκαρποι.

*
**

Ὅταν τὸ 1949 οἱ κινέζοι κομμουνισταί, μὲ τὴν ἄμεσον βοήθειαν τῆς Σοβιετικῆς Ἑνώσεως ἐπεβλήθησαν εἰς τὴν χώραν των, ὑπέγραψαν ἀμέσως σύμφωνα «ἀφιλοκερδοῦς, μονολιθικῆς καὶ σταθερῶς αὐξανομένης» φιλίας καὶ συμμαχίας μὲ τὴν Μόσχαν. Αἱ μακραὶ σειραὶ συμφωνιῶν καὶ συνθηκῶν, ἡ ἀτελείωτη ἀνταλλαγὴ ἐπισκέψεων πάσης μορφῆς ἀντιπροσωπειῶν, αἱ καλλιτεχνικαί, πνευματικαὶ καὶ ἀθλητικαὶ σχέσεις καὶ ἡ ἔκδοσις εἰδικῶν περιοδικῶν καὶ βιβλίων ἀπέβλεπαν εἰς τὸ νὰ ὑποβοηθήσουν τὴν φιλίαν τοῦ κινεζικοῦ καὶ τοῦ ρωσσικοῦ λαοῦ. Αὐτὸ τὸ θέμα παρέμεινε τὸ κύριο σημεῖο τῶν ἄρθρων εἰς τὸν τύπον καὶ τὶς ὁμιλίες τῶν ἀρχηγῶν καὶ εἰς τὶς δύο χῶρες. Ὁ ΜΑΟ ΤΣΕ ΤΟΥΓΚ ἐπανειλημμένως ὑπεγράμμισεν τὸ πόσο σπουδαῖο εἶναι γιὰ τὴν Κίνα νὰ ὑποστηρίζη τὴν Σοβιετικὴν Ἕνωσιν καὶ τὸ κομμουνιστικὸ στρατόπεδο πάντοτε καὶ μὲ κάθε μέσον. Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐπισκέψεώς του εἰς τὴν Μόσχαν κατὰ τὸ τέλος τοῦ 1957, ὁ Μάο Τσὲ Τούγκ, ξανακάλεσε τὸν κινεζικὸν λαὸν ὅπως προβῆ εἰς μίαν σοβαρὰν καὶ προσεκτικὴν μελέτην τοῦ παραδείγματος ποὺ παρεῖχεν ἡ Ὀκτωβριανὴ Ἐπανάστασις. Εἰς ὁμιλίαν του πρὸς κινέζους σπουδαστάς, οἱ ὁποῖοι ἐσπούδασαν εἰς Ρωσσικὰ πανεπιστήμια, ὁ ΜΑΟ εἶπε γιὰ τὴν ΕΣΣΔ ὅτι εἶναι «ἡ κεφαλὴ τοῦ σοσιαλιστικοῦ στρατοπέδου» καὶ γιὰ τὸ ΚΚΣΕ ὅτι εἶναι «ὁ ἀρχηγὸς ὅλων τῶν κομμουνιστικῶν κομμάτων».

Ἐπιβεβαιώσεις «αἰωνίας καὶ ἀδιαταράκτου φιλίας» καὶ ἐκκλήσεις γιὰ τὴν στερέωσί της ἐξακολουθοῦν νὰ ἐμφανίζωνται καὶ σήμερα εἰς τὸν τύπον καὶ τῆς Ρωσίας καὶ τῆς Κίνας. Τέτοια αἰσθήματα ἐξεφράσθησαν καὶ ὑπὸ τῶν δύο πλευρῶν κατὰ τὴν πρόσφατον ἐπίσκεψιν τοῦ προέδρου Λιοῦ Σάο Σὶ εἰς τὴν Σοβιετικὴν Ἕνωσιν. Ὁ πρωθυπουργὸς Τσοῦ Ἔν Λάϊ ἐπανέλαβε αὐτὰ τὰ αἰσθήματα εἰς τὸ 22ον συνέδριον τοῦ ΚΚΣΕ. Αὐτὲς πάντως οἱ ἐκδηλώσεις φιλίας, ἐφαίνοντο κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη πλέον συγκρατημέναι καὶ ἐπίσημοι ἀπὸ ἐκείνας τοῦ 1949—53, τῆς περιόδου τῆς γνωστῆς ὡς «περίοδος τῆς σελήνης τοῦ μέλιτος» εἰς τὰς σχέσεις τοῦ Ρωσσικοῦ καὶ Κινεζικοῦ Κόμματος. Τότε ὁ Μάο ἐξυμνοῦσε τὸν Στάλιν, ἀποκαλῶντας τον «διδάσκαλον καὶ εὐεργέτην», ἀλλὰ ἅμα τῇ ἐμφανίσει τοῦ Χρουστσώφ, ὁ κινέζος δικτάτωρ ἐθεώρησε σκόπιμον νὰ θέση πλέον τὸν ἑαυτόν του ἐπὶ ἴσης μοίρας.

Τοιουτοτρόπως τὸ πέπλον τῆς προπαγάνδας τῆς Ρωσσο — κινεζικῆς φιλίας μέχρι προσφάτως εἶχε χρησιμοποιηθῆ γιὰ νὰ σκεπάση τὴν ὁλονὲν φανερωτέραν σύγκρουσιν μεταξὺ τῶν δύο κομμάτων. Ἀλλὰ γεννᾶται τὸ σημαντικὸν ἐρώτημα ἂν καὶ κατὰ πόσον εἰς τὴν πραγματικότητα ἡ φιλία μεταξὺ τῆς Ρωσσίας καὶ τῶν Κινέζων κομμουνιστῶν, ἀπὸ τὰ πρῶτα ἀκόμη χρόνια μετὰ τὸν 2ον Παγκόσμιον Πόλεμον. ἦτο πάντα τόσον σταθερά, ὅσον ἤθελαν νὰ τὴν παρουσιάσουν τὸ Πεκῖνο καὶ ἡ Μόσχα.

*
**

Ἂν καὶ ἡ ἱστορία τῆς Ρωσσίας καὶ τῆς Κίνας, μεγάλων αὐτοκρατοριῶν αἱ ὁποῖαι καλύπτουν χαώδεις γειτονικὰς ἐπικρατείας, ἔχει γνωρίσει περιόδους φιλίας καὶ περιόδους ἐχθρότητος καὶ στρατιωτικῶν συγκρούσεων, ποτὲ δὲν ἐσημειώθη καμμία ἀδιάλλακτος ἔχθρα μεταξὺ τῶν δύο χωρῶν καί, παρὰ τὴν ὕπαρξιν φιλονικιῶν, αὐταὶ αἱ χῶραι κατώρ-

θωσαν νὰ συμβαδίσουν ἀρκετὰ καλά. Παραταῦτα, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἀρνηθῇ κανεὶς ὅτι ὑφίσταται κάποιο συναίσθημα ἐχθρότητος προκαλούμενον ἀπὸ τὴν σύγκρουσιν τῶν ἀντιθέτων ἐθνικῶν συμφερόντων των καὶ ὅτι τὸ σοβιετικὸν καθεστώς, διὰ τῆς συνεχοῦς ἀναμίξεώς του εἰς τὰ ἐσωτερικὰ ζητήματα τῆς Κίνας, ἐπέτυχε μόνον νὰ ἐπιτείνη αὐτὸ τὸ συναίσθημα, τὸ ὁποῖον οἱ κινέζοι ὑπέκρυπταν.

Οἱ Ρῶσσοι κομμουνισταὶ ἤρχισαν νὰ ὁμιλοῦν ὀλιγώτερον περὶ τῆς «ἀδελφικῆς ἀγάπης τοῦ» ρωσσικοῦ καὶ τοῦ κινεζικοῦ λαοῦ ἀμέσως μετὰ ἀπὸ τὴν νίκην ἔναντι τῆς Ἰαπωνίας. Ὑπάρχουν ἀξιόλογα στοιχεῖα ποὺ μᾶς κάνουν νὰ ὑποθέτωμεν ὅτι ἡ Μόσχα, ἡ ὁποία ἐκεῖνον τὸν καιρὸν δὲν εἶχεν λόγους νὰ περιμένη μίαν ταχεῖαν κομμουνιστικοποίησιν τῆς Κίνας ἀνέπτυξε μίαν πολιτικὴν ποὺ ἀπέβλεπε εἰς τὴν σταδιακὴν ἀφομοίωσιν τῆς συμμάχου χώρας μέσα εἰς τὰ πλαίσια τῶν γενικῶν μεταπολεμικῶν φιλοδοξιῶν τοῦ σταλινικοῦ καθεστῶτος. Τὸ πρῶτο βῆμα πρὸς αὐτὴν τὴν κατεύθυνσιν ἦτο ἡ ἑδραίωσις τῆς σοβιετικῆς ἐξουσίας ἐπὶ τῆς Μαντζουρίας, ὅπου οἱ Ρῶσσοι ἀπεφάσισαν νὰ καταλάβουν τὴν θέσιν ποὺ προηγουμένως κατεῖχεν ἡ ἡττηθεῖσα Ἰαπωνία. Τοῦτο ἐξάγεται ἀπὸ διαφόρους συνθήκας καὶ συμφωνίας ὑπογραφεῖσας τὸ 1945 μετὰ τῆς κυβερνήσεως τῆς ἐθνικιστικῆς Κίνας, αἱ ὁποῖαι περιελάμβανον μίαν συνθήκην φιλίας καὶ συμμαχίας, μίαν συμφωνίαν διὰ τὴν ἀπὸ κοινοῦ ἐκμετάλλευσιν τοῦ κινεζικοῦ σιδηροδρόμου Τσανγκτοὺν τῆς πλέον σπουδαίας μεταφορικῆς ἀρτηρίας τῆς περιοχῆς—καὶ μίαν συμφωνίαν διὰ τὴν ἀπὸ κοινοῦ χρῆσιν τῆς ναυτικῆς βάσεως καὶ τοῦ ὀχυροῦ τοῦ Πὸρτ—Ἀρθούρ. Μεταξὺ τῶν ἐτῶν 1945 καὶ 1947, σοβιετικαὶ πολιτικαί, ἐμπορικαί, οἰκονομικαὶ καὶ στρατιωτικαὶ ἀποστολαὶ ἠσχολοῦντο πυρετωδῶς μὲ τὴν Μαντζουρίαν, ἡ ὁποία ἐπεδιώκετο νὰ καταστῇ τὸ κέντρον τῆς ρωσικῆς διεισδύσεως εἰς τὴν Κίναν. Εἰς ἕνα στάδιον, ἡ ρωσσικὴ κυβέρνησις κατέβαλεν προσπαθείας διὰ νὰ ἀποκτήση τὸν ἔλεγχον τῶν βιομηχανιῶν σιδήρου καὶ χάλυβος εἰς τὴν βορειοανατολικὴν Κίναν. Κινουμένη μέσῳ πρώην ἀνωτέρων Ἰαπώνων ἀξιωματούχων οἱ ὁποῖοι παρέμειναν εἰς τὴν Μαντζουρίαν, διηρεύνησε τὴν πιθανότητα ἀποκτήσεως ἀπὸ τὴν Ἰαπωνικὴν κυβέρνησιν τῶν ἐργοστασίων χάλυβος τοῦ Ἀνσάν. Ταυτοχρόνως ὁ ἐξοπλισμὸς τῶν πλέον σημαντικῶν βιομηχανικῶν κέντρων τῆς περιοχῆς μετεφέρθη εἰς τὴν Σοβιετικὴν Ἕνωσιν (μερικὰ ἀπὸ αὐτὰ τὰ ἐξαρτήματα, ὅπως οἱ τουρμπῖνες τοῦ ὑδροηλεκτρικοῦ σταθμοῦ Φενμὰν καὶ τὰ ἐργαλεῖα ἀπὸ τὰ μηχανοστάσια τοῦ Μοῦκντεν, ἐπεστράφησαν ἀργότερον ὑπὸ τῆς Σοβιετικῆς Κυβερνήσεως εἰς τὸ κομμουνιστικὸν καθεστώς), ἐν τῇ προσπαθείᾳ τῶν Ρώσων νὰ παραλύσουν τοὺς κλάδους ἐκείνους τῆς τοπικῆς οἰκονομίας, τῶν ὁποίων δὲν ἠδύναντο νὰ ἀποκτήσουν τὸν πλήρη ἔλεγχον.

Τὴν αὐτὴν ἐποχήν, ἀκολουθοῦσα τὴν συνήθη διπλοπρόσωπον πολιτικήν της, ἡ σοβιετικὴ κυβέρνησις ἐσυνέχιζε νὰ ὑποστηρίζη τὴν δραστηριότητα τοῦ κομμουνιστικοῦ κόμματος εἰς τὴν Μαντζουρίαν, ἐνῶ προσεπάθει νὰ δώση εἰς τὴν κυβέρνησιν τῆς ἐθνικιστικῆς Κίνας τὴν ἐντύπωσιν ὅτι ἡ Σοβιετικὴ Ἕνωσις ἐξεπλήρωνε τὰς ὑποχρεώσεις τὰς ὁποίας εἶχεν ἀναλάβει ἀπὸ τοὺς ὅρους τῶν διαφόρων συνθηκῶν καὶ συμφώνων τὰ ὁποῖα εἶχεν ὑπογράψει. Τοιουτοτρόπως, ὅταν τὴν ἄνοιξιν τοῦ 1946, αἱ κινεζικαὶ κομμουνιστικαὶ δυνάμεις κατέλαβον τὸ Τσανγκτούν, ἡ σοβιετικὴ διοίκησις τῆς Ἑταιρείας Σιδηροδρόμων τοῦ Τσανγκτοὺν ἔθεσεν ὑπὸ τὴν προστασίαν της τοὺς εἰς τὴν διοίκησιν ἐθνικιστὰς κινέζους καὶ ἀκολούθως ἐμερίμνησε δι' αὐτοὺς ὥστε νὰ ἐπαναπατρισθοῦν μέσῳ Βλαδιβοστὸκ εἰς περιοχὰς ἐλευθέρας ἀπὸ τὰς κομμουνιστικὰς δυνάμεις. Κατὰ τὸ 1946 - 47, οἱ ἐπικεφαλῆς τῶν ρωσσικῶν ἐμπορικῶν καὶ μεταφορικῶν ἀποστολῶν εἰς τὴν Μαντζουρίαν ἀρχικῶς ἠρνήθησαν νὰ μεταβιβάσουν τὰ ἀποθέματα βενζίνης τὰ ὁποῖα εἶχον εἰς τὰς κινεζικὰς κομμουνιστικὰς δυνάμεις καὶ ἐνέδωσαν μόνον ὅταν ἠπειλήθησαν διὰ τῆς βίας. Ὅλαι αὐταὶ αἱ ἀποστολαὶ ἐπροστάτευσαν ἐκείνους ἐκ τῶν κινέζων ὑπαλλήλων των οἱ ὁποῖοι συνεδέοντο μὲ τὴν κυβέρνησιν τῶν ἐθνικιστῶν τοὺς ὁποίους οἱ κομμουνισταὶ προσεπάθησαν νὰ συλλάβουν. Ταυτοχρόνως ὅμως ρῶσσοι διπλωμάται καὶ ἄλλοι ἐπίσημοι οἱ ὁποῖοι διήρχοντο διὰ τῆς Μαντζουρίας κατὰ τὸ 1947 - 48, εἰς ἀνεπισήμους λόγους των ἐπῄνουν τοὺς κινέζους κομμουνιστὰς καὶ ἐχαιρέτιζαν τὰς νίκας των. Ἡ σοβιετικὴ ἀντικατασκοπεία ἐπίσης, ἐνεργῶσα κυρίως μέσῳ τῶν κορεατικῶν στρατιωτικῶν μονάδων, ἐσυνέχιζε νὰ «ἐκκαθαρίζη» τὴν Μαντζουρίαν ἀπὸ τὰ στοιχεῖα ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα ἐθεώρει ὡς ἀνεπιθύμητα (τὸν ἀρχιεπίσκοπον Νέστωρα κ.ἄ.).

Οἱ νίκες τῶν κινέζων κομμουνιστῶν κατὰ τὸ 1948 - 49 ἔδωσαν εἰς τὸν Στάλιν τὴν δυνατότητα νὰ στραφῆ ἀνεπιφυλάκτως καὶ νὰ ὑποστηρίξη ἀνοικτὰ τοὺς

κινέζους ὀπαδούς του καὶ φίλους του, ἀλλ' ἐπίσης εἰσήγαγον καὶ ἕνα ἀβέβαιον στοιχεῖον εἰς τοὺς ὑπολογισμοὺς τῆς Μόσχας. Εἰς τὴν 'Ασίαν, ἐδημιουργεῖτο ἕνα νέον κράτος, κομμουνιστικὸν εἰς τὴν βασικὴν ἰδεολογίαν του, ἀλλὰ ἀποτελούμενον ἀπὸ ἑκατομμύρια ὑπηκόους τῶν ὁποίων ἡ ἱστορία ἐπὶ χιλιάδες χρόνια εἶχεν ἐμποτισθῆ ἀπὸ ἰδέας ξένας πρὸς τὸν κομμουνισμόν. 'Ακόμη καὶ ὅταν ἐβοήθησεν εἰς τὴν νίκην τῶν κινέζων κομμουνιστῶν, ὁ Στάλιν ἐγνώριζεν τοὺς κινδύνους ποὺ περιέκλειεν διὰ τὴν Σοβιετικὴν Ἕνωσιν μία ἰσχυρὰ καὶ ἡνωμένη Κίνα, ὑποταγμένη εἰς τὴν ἀνηλεῆ θέλησιν ἑνὸς βαρβάρου καὶ ἄνευ δισταγμῶν καθεστῶτος. Ἡ κατάστασις περιεπλάκη ἕνεκα τοῦ γεγονότος ὅτι τὸ 1949 ἡ ἐξουσία εἰς τὴν Κίναν περιῆλθεν εἰς τὰς χεῖρας μιᾶς ὁμάδος κομμουνιστῶν, μεταξὺ τῶν ὁποίων ὁ Στάλιν ἦτο ἀδύνατον νὰ εὕρη τύπους ὡς ὁ Δημητρώφ καὶ ὁ Πήκ, καὶ τῶν ὁποίων ὁ ἀρχηγὸς ἐθεωρεῖτο ἀπὸ τοὺς ὀπαδούς του ὡς συνένωσις τοῦ Μάρξ, τοῦ Λένιν καὶ τοῦ Στάλιν—εἰς ἕνα πρόσωπον — ὁ ἀρχηγὸς αὐτὸς ἦτο ὁ Μάο Τσὲ Τούγκ.

***

Πρὶν ἀκόμη ἀνακηρυχθῆ ἡ «Λαϊκὴ Δημοκρατία» τῆς Κίνας καὶ ἐνῶ ἐσυνεχίζοντο αἱ μάχαι εἰς τὴν Κίναν, μία σοβιετικὴ ἀποστολὴ μὲ ἐπικεφαλῆς τὸν Κοβάλεφ, ἀπεστάλη ἀπὸ τὴν Μόσχαν εἰς τὸ Πεκῖνον. Προφανῶς ὁ Κοβάλεφ ἐξουσιοδοτήθη ὑπὸ τοῦ Στάλιν νὰ ἐνεργῆ μὲ εὐρείας ἁρμοδιότητας καὶ ἐπρόκειτο νὰ γίνη ὁ πρῶτος πρεσβευτὴς τῆς Μόσχας εἰς τὴν κομμουνιστικὴν Κίναν. Κατὰ τὴν ἄφιξίν του εἰς τὸ Πεκῖνον, ὁ Κοβάλεφ, προφανῶς ἀκολουθῶν ὁδηγίας νὰ ἐφαρμόση σταθερὰν γραμμὴν εἰς τὰς διαπραγματεύσεις μετὰ τῶν κινέζων, συμπεριεφέρθη κατὰ ἀλαζονικὸν τρόπον. 'Απήτησεν ὅπως ὁ Τσοὺ Ἔν Λάϊ τὸν ἐπισκεφθῆ πρῶτος, ἀλλὰ οἱ κινέζοι τοῦ τὸ ἀπέκλεισαν. Αἱ διαπραγματεύσεις ποὺ ἠκολούθησαν δὲν ἦσαν ἰδιαιτέρως ἐπιτυχεῖς. Ἂν καὶ δὲν ἐδόθησαν λεπτομέρειαι εἰς τὴν δημοσιότητα, εἶναι γνωστὸν ὅτι αἱ συνομιλίαι περιεστράφησαν ἐπὶ ἑνὸς ἀριθμοῦ αἰτημάτων διατυπωθέντων ὑπὸ τῆς Μόσχας. Ὁ Στάλιν ἀπήτησεν ὅπως οἱ κινέζοι κομμουνισταὶ ἐγγυηθοῦν τὰ ρωσσικὰ δικαιώματα εἰς τὴν Μαντζουρίαν, τὰ ὁποῖα παρεχωρήθησαν τὸ 1945 ἀπὸ τὴν ἐθνικιστικὴν κυβέρνησιν, καὶ πιθανῶς προσεπάθησεν νὰ ἀποκτήση τὸν ἔλεγχον ἐπὶ ὅλων τῶν ἐνεργειῶν τῆς μελλούσης τότε νὰ σχηματισθῆ κινεζικῆς κομμουνιστικῆς κυβερνήσεως. Εἶναι εὔκολον νὰ ἀντιληφθῆ κανεὶς τὴν σπουδαιότητα αὐτῶν τῶν ρωσσικῶν αἰτημάτων διὰ τὸν Μάο καὶ τοὺς ὀπαδούς του, τῶν ὁποίων ἡ νίκη διηυκολύνθη κατὰ πολὺ διὰ τῆς ἀναβιώσεως τοῦ ἐθνικισμοῦ μεταξὺ τοῦ κινεζικοῦ λαοῦ καὶ ἀπὸ τὸ σύνθημα «θάνατος εἰς τὸν ἰμπεριαλισμόν», ποὺ διὰ τοὺς κινέζους ἐσήμαινε κάθε τὶ τὸ ἀλλοδαπόν. Πῶς θὰ ἠδύνατο ἡ κινεζικὴ προπαγάνδα νὰ ἐξαιρέση τὴν Σοβιετικὴν Ἕνωσιν ἀπὸ τὸν κατάλογον τῶν «ἰμπεριαλιστῶν» ὅταν ἐὰν ἐπρόκειτο νὰ γίνουν δεκτὰ τὰ αἰτήματα τῆς Μόσχας, ἡ μόνη ξένη χώρα ποὺ θὰ εἶχεν στρατιωτικὰς βάσεις εἰς τὴν Κίναν καὶ θὰ ἀπήλαυεν ἐξαιρετικῶν δικαιωμάτων θὰ ἦτο ἡ Σοβιετικὴ Ἕνωσις; Ἡ ἀποδοχὴ τῶν αἰτημάτων τοῦ Στάλιν θὰ ἐδημιούργει ἐμπόδιον εἰς τὰ σχέδια τοῦ Μάο διὰ τὴν δημιουργίαν μιᾶς ἰσχυρᾶς καὶ ἀπολύτως ἀνεξαρτήτου Κίνας εἰς τὴν 'Ασίαν, σχέδια τὰ ὁποῖα αὐτὸς καὶ οἱ ὑποστηρικταί του ἀναμφιβόλως ὑπέθαλπον ἀπὸ τὰς πρώτας ἡμέρας τῆς κινεζικῆς ἐπαναστάσεως.

Τὰ ὀχληρὰ αἰτήματα τῆς Μόσχας ἀπεκρούσθησαν μετὰ ἀποφασιστικῆς ἀρνήσεως. Ἔμμεσος ἀπόδειξις τῆς ἀποτυχίας τῆς ἀποστολῆς τοῦ Κοβάλεφ εὑρίσκεται εἰς τὸ γεγονὸς ὅτι ἔκτοτε αὐτὸς δὲν ἀνέλαβεν κανένα σημαντικὸν ἀξίωμα: τὸ ταξεῖδι του εἰς τὸ Πεκῖνον τοῦ ἐστοίχισε τὴν καρριέραν του. Δὲν εἶναι ἐξ ἄλλου σύμπτωσις ὅτι περίπου κατὰ τὴν ἰδίαν ἐποχὴν τὰ ἐξωκομματικὰ μέλη τῆς κινεζικῆς διανοήσεως ὅπως ὁ Χσιάου Τσοὺν καὶ ἄλλοι ὕψωσαν τὸν τόνον τῆς φωνῆς των ἐναντίον «τοῦ ἰμπεριαλισμοῦ κάθε χρώματος» καὶ ἀκόμη σχεδὸν εὐθέως ἐναντίον τοῦ «ἐρυθροῦ ἰμπεριαλισμοῦ». Τί εἴδους ἀπάντησιν θὰ ἠμποροῦσαν νὰ δώσουν οἱ κινέζοι κομμουνισταὶ ὅταν ἤδη ἦσαν βεβαρυμένοι μὲ τὸ ἄχαρες ἔργον νὰ δικαιώσουν εἰς τὸν λαόν των τὴν παρουσίαν τῶν σοβιετικῶν στρατευμάτων εἰς τὴν Μαντζουρίαν καὶ τὴν λεηλασίαν τῶν ἐκεῖ ἐργοστασίων;

'Ενωρὶς τὸ 1949, ὁ Μάο κατέστησε σαφὲς εἰς τὸ Κρεμλῖνον ὅτι οἱ κινέζοι κομμουνισταὶ ἐπεθύμουν νὰ διατηρήσουν ἀπόλυτον ἐξουσίαν εἰς τὰς χεῖρας των. 'Ενῶ ἦσαν προετοιμασμένοι νὰ ἀναγνωρίσουν τὴν ὑπεροχὴν τῆς Σοβιετικῆς Ἑνώσεως καὶ τοῦ Στάλιν καὶ νὰ φανοῦν εὐγνώμονες εἰς τὴν Μόσχαν, διότι τοὺς ἐβοήθησεν νὰ ἀνέλθουν εἰς τὴν ἐξουσίαν ἦσαν, παρα ταῦτα, ἀποφασισμένοι νὰ γίνουν πραγματικοὶ κύριοι εἰς τὴν χώραν

τους καὶ νὰ κερδίσουν δι' αὐτὴν τὴν κατάλληλον θέσιν εἰς τὸ κομμουνιστικὸν στρατόπεδον.

***

Ἡ ἀποστολὴ τοῦ Κοβάλεφ εἰς τὸ Πεκῖνον ἠκολουθήθη ἀπὸ τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ Μάο εἰς τὴν Μόσχαν, ἰδιαιτέρως ἀξιοσημείωτον λόγῳ τῆς μακρᾶς διαρκείας της. Ὁ Μάο ἔφθασεν εἰς τὴν Μόσχαν τὴν 16ην Δεκεμβρίου 1949 καὶ δὲν ἐπέστρεψεν εἰς τὸ Πεκῖνον παρὰ τὴν 17ην Φεβρουαρίου 1950. Μερικοὶ ξένοι παρατηρηταὶ ἐθεώρησαν αὐτὴν τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ Μάο ὡς τὸ «προσκύνημά του εἰς τὴν Μέκκα», ὅπου ὁ σφάλλων σατράπης ἐδήλωνε μετάνοιαν ἐμπρὸς εἰς τὸν ἀφέντην του. Ἡ σοβιετικὴ καὶ ἡ κινεζικὴ προπαγάνδα, ἀντιθέτως ἐνεφάνισαν αὐτὴν τὴν ἐπίσκεψιν ὡς τὴν ἀπὸ πολλοῦ χρόνου ἀναμενομένην συνάντησιν «δύο φίλων». Ὁ,τιδήποτε καὶ ἂν ἦτο, εἶναι βεβαίως ἀλήθεια ὅτι ἡ ἐπίσκεψις τοῦ Μάο εἰς τὸν Στάλιν προεκάλεσεν ἀνησυχίαν μεταξὺ τῶν μελῶν τοῦ κόμματος εἰς τὴν Κίναν, ἡ ὁποία ἐπετείνετο ὅσον διήρκει ἡ ἐπίσκεψις. Στὸ τέλος βεβαίως ὅλα πῆγαν καλά. Ὁ Μάο ἐπέστρεψεν εἰς τὸ Πεκῖνο σῶος.

Ἀκόμη καὶ σήμερα ἐὰν ἀναλύσωμεν αὐτὴν τὴν συνάντησιν, εἶναι δύσκολον νὰ ποῦμε ποιὸς ἀπὸ τοὺς δύο ἡγέτας ἐκέρδισεν περισσότερα ἀπὸ τὴν ἐπίσκεψιν. Παρ' ὅλα αὐτά, εἶναι βέβαιον ὅτι ὑπῆρξεν μία συνάντησις μεγάλης ἱστορικῆς σπουδαιότητος. Ὁ θηριώδης καὶ καχύποπτος Γεωργιανός, προφανῶς ἐντυπωσιάσθη βαθύτατα ἀπὸ τὴν ἀνατολικὴν εὐγένειαν τοῦ «μαθητοῦ του», τὴν φανατικὴν ἀφοσίωσίν του εἰς τὰ κομμουνιστικὰ ἰδεώδη, καὶ τὴν ἀγρίαν καὶ ἀδιάλλακτον τακτικήν του ἔναντι τῶν «ἰμπεριαλιστῶν» καὶ τῶν «ἐχθρῶν τῆς ἐπαναστάσεως» καὶ ἐπροχώρησεν εἰς τὴν ἀποδοχὴν ὡρισμένων αἰτημάτων του. Ἀκόμη πρὶν φύγῃ ὁ Μάο διὰ τὴν Μόσχαν, ἐκυκλοφοροῦσαν φῆμαι εἰς τὴν Κίναν ὅτι ὁ Μάο εἶχεν ἐπιτύχει νὰ πείσῃ τὸν Στάλιν διὰ τὸν τρομακτικὰ κακὸν ἀντίκτυπον ποὺ ἔχει διὰ τὸ κῦρος τῆς Σοβιετικῆς Ἑνώσεως καὶ προσωπικῶς τοῦ Ρώσου δικτάτορος, ἡ διατήρησις ρωσικῶν στρατιωτικῶν βάσεων, ἀεροδρομίων καὶ ἐργοστασίων τὰ ὁποῖα ἀπήλαυον πράγματι ἐξαιρετικῶν δικαιωμάτων (ἐφ' ὅσον, εἰς τὰ μάτια τῶν κινέζων, ἡ ὕπαρξίς των ἔφερεν τὴν Σοβιετικὴν Ἕνωσιν εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν μὲ τοὺς «ἰμπεριαλιστὰς» καὶ «ἀποικιοκράτας»). Ἡ ὑπογραφὴ ἑνὸς συμφώνου φιλίας, συμμαχίας καὶ ἀμοιβαίας βοηθείας καὶ ποικῖλαι ἄλλαι συμφωνίαι μεταξὺ τῆς κομμουνιστικῆς Κίνας καὶ τῆς Ρωσσίας πρὸ τῆς ἀναχωρήσεως τοῦ Μάο διὰ τὴν Μόσχαν μέχρις ἑνὸς ὡρισμένου σημείου ἐπεβεβαίωσαν αὐτὰς τὰς διαδόσεις. Ἡ σοβιετικὴ κυβέρνησις ἐδέχθη νὰ μεταβιβάσῃ εἰς τὴν κομμουνιστικὴν Κίναν χωρὶς καμμίαν ἀποζημίωσιν τὰ δικαιώματά της ἐπὶ τῆς ἐπιχειρήσεως τῶν σιδηροδρόμων Τσὰνγκ Τσοὺν καὶ τῆς βάσεως τοῦ Πὸρτ Ἀρθούρ, ὄχι ἀργότερα ἀπὸ τὸ τέλος τοῦ 1952. Ἐπίσης μετεβίβασεν καὶ ἄλλας ἰδιοκτησίας ποὺ εἶχεν εἰς τὴν Βορειοανατολικὴν Κίναν καὶ τὸ Σινκιάγκ. Ἀξίζει νὰ σημειωθῇ ἐνταῦθα ὅτι μέχρι τὸ τέλος τοῦ 1952 οἱ ἐργαζόμενοι εἰς τοὺς σιδηροδρόμους τοῦ Τσὰνγκ Τσοὺν ρῶσσοι ἐργάται ἠρνοῦντο νὰ πιστεύσουν ὅτι ἡ ἐπιχείρησις τῶν σιδηροδρόμων θὰ μετεβιβάζετο εἰς τοὺς κινέζους. Τὸ Πὸρτ Ἀρθοὺρ ὅμως καὶ αἱ ἀεροπορικαὶ βάσεις εἰς ἐπίκαιρα σημεῖα τῆς Βορειοανατολικῆς Κίνας καὶ ἀκόμη νοτιώτερον μέχρι τοῦ Πεκίνου διετηρήθησαν μέχρι τοῦ θανάτου τοῦ Στάλιν, τῶν ρώσσων ἰσχυριζομένων ὅτι τοῦτο γίνεται κατόπιν αἰτήσεως τῶν κινέζων.

***

Κάνοντας τὶς παραχωρήσεις του πρὸς τὸν Μάο, ὁ Στάλιν ἦταν πάντοτε ἄγρυπνος παρακολουθῶντας τὶς κινεζικὲς ἐθνικιστικὲς φιλοδοξίες. Τὸ προσεκτικὰ ἀναπτυσσόμενον σχέδιον τοῦ Μάο διὰ μίαν ἰσχυρὰν κομμουνιστικὴν Κίναν, ἀρχηγὸν ὅλης τῆς Ἀσίας, τῆς ὁποίας ἡ φωνὴ θὰ ἠκούγετο τόσο δυνατὰ ὅσον καὶ ἡ φωνὴ τῆς Σοβιετικῆς Ἑνώσεως, δὲν ἦταν μυστικὸ διὰ τὸν Στάλιν. Ἐνῶ ἔκανε παραχωρήσεις, παράλληλα, ἐλάμβανε μέτρα διὰ νὰ ἐξασφαλίσῃ τὸν ἔλεγχον τῆς Μόσχας ἐπὶ τῆς ἐσωτερικῆς καὶ ἐξωτερικῆς πολιτικῆς τοῦ Πεκίνου. Ἕνα τέτοιο μέτρο ἦταν ἡ ὑπογραφὴ εἰς τὴν Μόσχαν τὴν 27ην Μαρτίου 1950 μιᾶς συμφωνίας περὶ ἀπασχολήσεως ρώσσων εἰδικῶν εἰς τὴν Κίναν. Συμφώνως πρὸς αὐτήν, ἔφθασαν εἰς τὴν Κίναν δεκάδες χιλιάδων ρώσσων συμβούλων — εἰδικῶν εἰς διαφόρους τομεῖς — οἱ ὁποῖοι εἰς τὴν πραγματικότητα ἦσαν τὰ «αὐτιὰ καὶ τὰ μάτια» τῆς ΕΣΣΔ, ἐγκατεσπαρμένα εἰς ὅλα τὰ τμήματα τῆς κινεζικῆς οἰκονομίας, σὲ στρατιωτκές, διοικητικές, δικαστικὲς καὶ ἐκπαιδευτικὲς ὑπηρεσίες καὶ ἱδρύματα, σὲ βιομηχανίες, στοὺς σιδηροδρόμους, στὰ Πανεπιστήμια καὶ στὰ ἱδρύματα ἐρευνῶν. Λογοδοτοῦντες μόνον εἰς τοὺς ρώσσους προξένους καὶ τὴν Σοβιετικὴν Πρεσβείαν τοῦ Πεκίνου, αὐτοὶ οἱ «εἰδικοί», εἶχαν περιβληθῇ μὲ εὐρείας

ἐξουσίας, συμπεριλαμβανομένου τοῦ δικαιώματος νὰ ἐπεμβαίνουν ἀμέσως ἐπὶ τῆς τεχνικῆς ἐργασίας καὶ τῆς οἰκονομικῆς δραστηριότητος τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων, νὰ ἐλέγχουν τὰ ἀπαραίτητα στοιχεῖα καὶ τοὺς προϋπολογισμούς των, νὰ ἀπαιτοῦν ὅλα τὰ ἀπαραίτητα στοιχεῖα καὶ πληροφορίας, νὰ ἀναμιγνύωνται εἰς θέματα προσωπικοῦ καὶ νὰ ἐνίστανται κατὰ ἀποφάσεων τῆς κινεζικῆς διοικήσεως ἐνώπιον ἀνωτέρων ρώσσων συμβούλων εἰς τὸ Πεκῖνον. Ὁποιαδήποτε πρότασις ἐγένετο ὑπὸ ρώσσου εἰδικοῦ συνεζητεῖτο ἀμέσως καὶ ἐὰν ἐγίνετο δεκτὴ ἐφηρμόζετο μὲ αὐστηρὰν ἀκρίβειαν. Ἡ δαπάνη τῆς συντηρήσεως τῶν εἰδικῶν οἱ ὁποῖοι ἠμείβοντο ἡγεμονικῶς, κατεβάλλετο ὑπὸ τῆς κινεζικῆς κυβερνήσεως. Μποροῦμε νὰ ποῦμε ὅτι σὲ κάποιο στάδιο ἀκόμη καὶ δι' αὐτὸν τὸν ἴδιον τὸν Μάο Τσὲ Τοὺγκ ὑπῆρχεν ἕνας σύμβουλος. Αὐτὸς ἦταν ὁ ἄτυχος σοβιετικὸς ἀκαδημαϊκὸς Γιούντιν, τοῦ ὁποίου ἡ θητεία εἰς τὸ Πεκῖνον ὡς πρεσβευτοῦ τῆς Σοβιετικῆς Ἑνώσεως συνέπεσεν μὲ τὸ ἰδεολογικὸ ρῆγμα εἰς τὰς σοβιετο — κινεζικὰς σχέσεις καὶ προφανῶς κατέληξεν εἰς τὸν θάνατον τοῦ Γιούντιν, αὐτοῦ τοῦ «μεγάλου θεωρητικοῦ μαρξιστοῦ», ἀπὸ ἀποπληξίαν.

Τὸν αὐτὸν σκοπόν, δηλαδὴ τὴν πρόσδεσιν τοῦ Πεκίνου εἰς τὸ σοβιετικὸν ἅρμα ἐξυπηρετοῦσεν καὶ ἡ στρατιωτική, οἰκονομικὴ καὶ τεχνική, καθὼς καὶ ἄλλου τύποι «ἀφιλοκερδοῦς» βοήθειας, ποὺ ἐδέχετο ἡ Κίνα ἀπὸ τὴν Σοβιετικὴν Ἕνωσιν ἀπὸ τὶς πρῶτες ἡμέρες τοῦ κομμουνιστικοῦ καθεστῶτος. Ὅλα τὰ οἰκονομικὰ καὶ βιομηχανικὰ σχέδια τῆς Κίνας ἐβασίζοντο ἀμέσως εἰς τὴν ρωσσικὴν βοήθειαν. Σταδιακῶς, ὅλο τὸ ἐξαγωγικὸν ἐμπόριον τῆς κομμουνιστικῆς Κίνας διοχετεύετο εἰς τὸ σοβιετικὸν στρατόπεδον. Μέχρι προσφάτως οἱ ἐμπορικοὶ δεσμοὶ τῆς Κίνας μὲ τὰ κράτη τοῦ ἐλευθέρου κόσμου ἦσαν πολὺ περιωρισμένης φύσεως.

Εἶναι πολὺ πιθανὸν ὅτι κατὰ τὴν συνάντησιν τοῦ Μάο μὲ τὸν Στάλιν καθιερώθη μία κοινὴ γραμμὴ ἐξωτερικῆς πολιτικῆς. Ἰδιαιτέρως, ἐλήφθη ἡ ἀπόφασις τῆς συμμετοχῆς εἰς τὴν στρατιωτικὴν περιπέτειαν τῆς Κορέας, ἡ ὁποία ἄλλωστε ἐξεδηλώθη τὸν Ἰούνιον τοῦ 1950, τέσσερες μόνον μῆνες μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ Μάο ἀπὸ τὴν Μόσχαν.

Τὸ ταξεῖδι τοῦ Μάο εἰς τὴν Σοβιετικὴν Ἕνωσιν ἐτόνωσεν ἀρκετὰ τὸ κῦρος του ἐντὸς τοῦ Κινεζικοῦ Κομμουνιστικοῦ Κόμματος, καὶ εἶχε ὡς ἀποτέλεσμα τὴν πλήρη ἐξαφάνισιν, τουλάχιστον ἐπιφανειακῶς, κάθε διαφωνίας μεταξὺ τῶν δύο χωρῶν. Παραταῦτα, αἱ παγεραὶ σχέσεις μεταξὺ τῶν ρώσσων καὶ τῶν κινέζων ὑπαλλήλων εἰς τὰς ἀπὸ κοινοῦ λειτουργούσας ἐπιχειρήσεις καὶ μεταξὺ τῶν ρώσσων εἰδικῶν συμβούλων καὶ τῶν μελῶν τοῦ κινεζικοῦ κομμουνιστικοῦ κόμματος αἱ ὁποῖαι ἐκαλύπτοντο ἀπὸ τὰς ἐπισήμους δηλώσεις φιλίας, ἐδείκνυον τὴν ἀμοιβαίαν δυσπιστίαν ποὺ ἀκόμη ὑπῆρχεν.

⁂

Ἀκόμη καὶ ὅταν ὁ Στάλιν ἔζουσε, ὁ Μάο Τσὲ Τοὺγκ εἶχε καταφέρει νὰ ἀποκτήση μίαν σχετικῶς ἀνεξάρτητη θέσιν μέσα εἰς τὸ κομμουνιστικὸν στρατόπεδον. Μετὰ τὸν θάνατόν του ὁ Μάο κατέστη ἕνας ἀπὸ τοὺς ὀλίγους ἡγέτας τοῦ παγκοσμίου κομμουνιστικοῦ κινήματος ποὺ εἶχεν ἐκπαιδευθῆ εἰς τὸ μεγάλο σχολεῖον τοῦ παρανόμου μηχανισμοῦ καὶ τοῦ ἐμφυλίου πολέμου. Συγγραφεὺς πολλῶν τόμων πολιτικῆς ἀναλύσεως, ὁ Μάο θὰ μποροῦσε νὰ θεωρῆ τὸν ἑαυτόν του ὡς τὸν πλέον σημαντικὸν σύγχρονον κομμουνιστὴν θεωρητικὸν καὶ ἀφορμῆς διδομένης τὸ κινεζικὸν κομμουνιστκὸν κόμμα ἤρχισε προσεκτικά, ἀλλὰ ἀργότερα περισσότερον θαρραλέα, νὰ ἀναφέρη τὸ ὀνομά του ἀνάμεσα εἰς τοὺς «κλασσικοὺς τοῦ μαρξισμοῦ». Κατεβλήθη ἐπίσης ἐντατικὴ προσπάθεια νὰ διαδοθοῦν αἱ ἰδέαι του εἰς τὸ ἐξωτερικόν, ἰδιαιτέρως εἰς τὴν Ἀφρικὴν καὶ τὶς χῶρες τῆς Νοτιοανατολικῆς Ἀσίας.

Αἱ διαμάχαι ποὺ ἐξέσπασαν εἰς τὸ Κρεμλῖνον μεταξὺ τῶν ἐπιγόνων τοῦ Στάλιν ὅταν ὁ ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν, ἀφέντης των ἀνεπαύθη προσωρινῶς εἰς τὸ Μαυσωλεῖον τῆς Ἐρυθρᾶς Πλατείας, εἶχαν σὰν ἐπακόλουθον νὰ τονώσουν τὴν θέσιν τῆς Κίνας εἰς τὸ κομμουνιστικὸν στρατόπεδον καὶ νὰ ἐξυψώσουν τὸ προσωπικὸν γόητρον τοῦ Μάο. Καὶ ἐνῶ πρῶτα ὁ Μπέρια καὶ μετὰ ὁ Μαλένκωφ ἀνετρέποντο ἀπὸ τοὺς μέχρι πρό τινος συντρόφους των καὶ ἡ κατάστασις εἰς τὸ Κρεμλῖνο παρέμενε τέτοια ὥστε νὰ μὴ γνωρίζη κανεὶς ποιὸς τελικὰ θὰ ἀνεδεικνύετο νικητής, τὸ κινεζικὸ κομμουνιστικὸ κόμμα ἀπέφυγεν νὰ λάβη θέσιν εἰς αὐτὴν τὴν καθαρῶς ἐσωτερικὴν ρωσσικὴν διαμάχην. Ἐκεῖνον τὸν καιρὸν ὁ Μάο ἦτο κυρίως ἀπησχολημένος εἰς τὸ νὰ ἑδραιώση τὴν θέσιν του ἐντὸς τοῦ κόμματος καὶ τῆς χώρας διὰ σειρᾶς ἐκκαθαρίσεων εἰς τὸ κόμμα καὶ τὴν στρατιωτικὴν ἡγεσίαν, ἀπομακρύνας ὅλα τὰ ἀνεπιθύμητα στοιχεῖα. Ἡ ἐκστρατεία κατὰ τῶν «ἀντε-

παναστατῶν» καὶ τῶν «δεξιῶν» ἐστοίχισε τὴν ζωὴν εἰς χιλάδας ἀτόμων. Δύο πράγματα πείθουν ὅτι ἀκόμη καὶ αὐτὴν τὴν ἐποχὴν ὁ Μάο δὲν ἔβλεπε μὲ καλὸ μάτι τὰς ἐκδηλώσεις τῆς ὑπερβολικῆς κλίσεως ὑπὲρ τῶν ρώσσων. Ἡ ὑπόθεσις τοῦ Κάο Κάνγκ καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν μελῶν τοῦ κόμματος, τῆς νεολαίας καὶ τοῦ στρατοῦ ποὺ μὲ τὸ νὰ δείχνουν πίστιν εἰς τὴν Σοβιετικὴν Ἕνωσιν, ἐθεωρήθησαν ἀπὸ τὸν Μάο ὡς ὑπερβολικοὶ καὶ ἐπικίνδυνοι γιὰ τὸ καθεστώς του. Ὁ Κάο Κάνγκ ὑπῆρξεν πρῶτος γραμματεὺς τοῦ Γραφείου τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Κόμματος, εἰς τὴν βορειοανατολικὴν περιοχὴν μίαν ἀπὸ τὰς ἕξη διοικητικὰς ὑποδιαιρέσεις τῆς Κίνας. Εἰς αὐτὴν τὴν θέσιν ἀπήλαυεν ἐξαιρετικῆς ἐξουσίας καὶ τελευταίως πρὶν «ἀποκαλυφθῇ» μετεφέρθη εἰς τὸν κεντρικὸν μηχανισμὸν τοῦ κόμματος. Γνωστὸς διὰ τὴν σκληρότητά του καὶ τὰς ὑπὲρ τῶν Ρώσσων ἀπόψεις του, ἦτο πολὺ δημοφιλὴς μεταξὺ τοῦ ρωσσικοῦ προσωπικοῦ εἰς τὴν βορειοανατολικὴν περιοχήν. Τότε, τὸ 1954, ἀμέσως μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Στάλιν, ὁ Κάο Κάνγκ μαζὶ μὲ ἕνα πρώην ἐπικεφαλῆς μιᾶς ἄλλης διοικητικῆς περοχῆς τὸν Ζάο Σοῦ—Σίχ, ἐκατηγορήθη ὅτι ἐσυνωμότη κατὰ τοῦ Μάο, βοηθούμενος ἀπὸ μίαν «ἀντικομματικὴ ὁμάδα», ἐφυλακίσθη καὶ «ηὐτοκτόνησε». Ὅπως εἶναι ἡ συνήθης πρακτικὴ τῶν κομμουνιστικῶν κρατῶν, δὲν παρουσιάσθησαν στοιχεῖα πρὸς ὑποστήριξιν αὐτῶν τῶν κατηγοριῶν καὶ ἐξακολουθεῖ νὰ παραμένῃ μυστηριῶδες τὸ κατὰ πόσον ἡ ἐκκαθάρισις τοῦ Κάο Κάνγκ ἦταν ἕνα προληπτικὸν μέτρον ἐκ μέρους τοῦ Μάο ἐναντίον ἑνὸς ἀνθρώπου ποὺ θὰ ἠμποροῦσε κάλλιστα νὰ ἀποβῇ ἕνας σοβαρὸς ἀντίπαλός του σὲ περίπτωσιν συγκρούσεως μὲ τὴν Μόσχαν ἢ κατὰ πόσον ὁ Κάο Κάνγκ προσεπάθησε πράγματι, ἐπὶ τῇ βάσει ὁδηγιῶν τῆς Μόσχας, νὰ σχηματίσῃ ἀντίδρασιν εἰς τὸν Μάο ἐντὸς τοῦ κόμματος.

Τὰ μετέπειτα γεγονότα ἔδειξαν ὅτι ὁ Κάο Κάνγκ δὲν ἦταν τὸ μόνο θῦμα τῆς ἐνθουσιώδους ἀφοσιώσεως πρὸς τὸ σοβιετικὸν καθεστώς. Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐκστρατείας κατὰ τῶν «δεξίῶν στοιχείων» τὸ 1957-58, πολλοὶ κομμουνισταὶ καὶ μέλη τῆς στρατιωτικῆς ἡγεσίας τῶν ὁποίων αἱ ἀπόψεις ἦσαν πολὺ ὑπὲρ τῶν ρώσσων ἢ εἶχαν ὑποστῆ μετεκπαίδευσιν τὴν Σοβιετικὴν Ἕνωσιν, ἐδιώχθησαν. Ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν τῆς διαλύσεως ποὺ ἐπεκράτησεν κατὰ τὰ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Στάλιν χρόνια, αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι «ἐτσίμπησαν» τὸ δόλωμα ποὺ τοὺς ἐπέταξεν ἡ Κεντρικὴ Ἐπιτροπὴ τοῦ κόμματος ἐπιτρέπουσα μιὰ δῆθεν ἀνοικτὴν συζήτησιν ἐπὶ τῷ σκοπῷ τῆς ἀποκαλύψεως τῶν «δηλητηριωδῶν σπόρων» καὶ πράγματι ἐτόλμησαν νὰ ὁμιλήσουν μὲ κάποιαν ἐλευθερίαν. Ἀλλὰ δὲν πρέπει νὰ φαντασθῇ κανεὶς ὅτι αὐτὴ ἡ κατηγορία τῶν «δεξιῶν» ὑπέφερεν διότι ἐπροχώρησεν ἀρκετὰ εἰς τὴν κριτικήν της κατὰ τοῦ καθεστῶτος τοῦ Μάο. Κατὰ τὸ μεγαλύτερον μέρος, αὐτοὶ ἁπλῶς ἐπανέλαβαν τὰ ὅσα ἐλέγοντο ἐκεῖνον τὸν καιρὸν εἰς τὴν Σοβιετικὴν Ἕνωσιν. Ἡ ἐπανάληψις τῶν ἀνακοινώσεων τῆς ρωσσκῆς προπαγάνδας ἐθεωρεῖτο ἐπὶ μακρὸν ὡς μία βεβαία ἐξασφάλισις ἐναντίον πιθανῶν λαθῶν καὶ ἀποκκλίσεων πρὸς τὰ δεξιά ἢ τὰ ἀριστερὰ καί, ἐπὶ πλέον, ὁ Μάο ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν εἶχεν διδάξει τοὺς κινέζους κομμουνιστὰς νὰ πιστεύουν εἰς τὸ ἀδιαφιλονίκητον κῦρος τοῦ σοβιετικοῦ κομμουνιστικοῦ κόμματος καὶ τῶν ἀρχηγῶν του. Τὸ ἔγκλημα αὐτῶν τῶν «δεξιῶν» ἦταν ὅτι δὲν εἶχαν ἀναγνωρίσει, εἴτε, πάντως, εἶχαν ὑποτιμήσει, τὴν σπουδαιότητα τῶν ἐνδείξεων τῶν ἐπικειμένων ἀλλαγῶν εἰς τὴν πολιτικὴν τοῦ κινεζικοῦ κομμουνιστικοῦ κόμματος ἔναντι τῆς Σοβιετικῆς Ἑνώσεως, καὶ ὅπως κατὰ τὸ παρελθὸν εἶχαν βασισθῇ εἰς τὴν αὐθεντίαν τοῦ κομμουνιστικοῦ κόμματος καὶ τῆς κυβερνήσεως τῆς ΕΣΣΔ. Ἀλλὰ ἦτο ἤδη 1957 καὶ οἱ πρῶτοι γῦροι τῆς συγκρούσεως Χρουστσώφ—Μάο εὑρίσκοντο ἐν ἐξελίξει. Αὐτοὶ οἱ «δεξιοὶ» ἐπλήρωσαν πολὺ ἀκριβὰ τὴν ἔλλειψιν τῆς προσοχῆς των. Πολλοὶ ἀπὸ αὐτοὺς ἐξηφανίσθησαν εἰς στρατόπεδα ἐργασίας καὶ σὲ φυλακὲς καὶ ἀκόμη περισσότεροι καθηρέθησαν ἀπὸ κάθε ὑπεύθυνον θέσιν.

***

Αὐτὸν τὸν καιρὸν ὑπῆρχαν βάσιμα στοιχεῖα διὰ νὰ ὑποθέσῃ κανεὶς ὅτι μετὰ τὸ τέλος τοῦ πρώτου πενταετοῦς σχεδίου (1953-57) ὁ Μάο ἦτο ἤδη προετοιμασμένος νὰ ἀκολουθήσῃ ἕνα εἰδικὸν «κινεζικὸν δρόμον» πορείας πρὸς τὸν κομμουνισμόν.

Ἕως τότε ἡ Κίνα ἐβάδιζεν πολὺ προσεκτικὰ μὲ διαδοχικὰ στάδια εἰς τὴν ὁδὸν μιᾶς μετριοπαθοῦς μεταρρυθμίσεως καὶ «κολλεκτιβοποιήσεως» τῆς ἀγροτικῆς οἰκονομίας καὶ μιᾶς περιωρισμένης ἐκβιομηχανίσεως.

Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Στάλιν ὅμως, καὶ τὴν ἐπακολουθήσασαν διαμάχην ἐντὸς τοῦ ΚΚΣΕ, ὁ Μάο ἀπροσδοκήτως ἐπετάχυνε τὸν ρυθμὸν τῆς ἀναδιοργανώσεως τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας τῆς Κίνας. Ἔλαβεν μέτρα τὰ ὁποῖα κατέληξαν εἰς

τὴν ἔνταξιν 500 ἑκατομμυρίων περίπου καταπιεζομένων καὶ ἀμαθῶν χωρικῶν, εἰς «κολλεκτῖβες προκεχωρημένου τύπου» (κολχὸζ) μέσα σὲ διάστημα ὀλιγώτερον τῶν δύο ἐτῶν, μεταξὺ τοῦ θέρους τοῦ 1955 καὶ τῆς ἀνοίξεως τοῦ 1957, ἀλλὰ κυρίως κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ 1956. Ἡ κινέζικη γεωργία κατέστη τοιουτοτρόπως «σοσιαλιστική», ἂν καὶ μακρὰν ἀπὸ τοῦ νὰ αὐξήση τὴν παραγωγικότητά της αὐτὸ τὸ βῆμα ὡδήγησε πρὸς τὴν παρακμήν της. Ματαίως ὑπενθύμιζαν εἰς τὸν Μάο, οἱ ρῶσσοι σύμβουλοί του τὴν κτηθεῖσαν πεῖραν ἀπὸ τὴν κολλεκτιβικοποίησιν εἰς τὴν Ρωσσίαν. Ὡμίλουν πλέον πρὸ κλειστῶν ὤτων, ἰδιαιτέρως μάλιστα ὅταν ἐγεννῶντο θέματα ἰδεολογικὰ καὶ πολιτικά.

Ἡ «σοσιαλιστικοποίησις» τῆς βιομηχανίας καὶ τοῦ ἐμπορίου ἔγινεν ἀκόμη πιὸ βιαστικά. Τὸ 1956, ἐφημερίδες καὶ ἀφίσσες εἰς ὅλην τὴν Κίναν, ἔγραφαν τὰ ἑξῆς συνθήματα: «Τὸ Σενυάνγκ (Μοῦκντεν) ἔπεσε νὰ κοιμηθῆ ὑπὸ τὸ καθεστὼς τοῦ καπιταλισμοῦ καὶ ἐξύπνησε κάτω ἀπὸ σοσιαλιστικὸ καθεστώς»· «Τὸ Πεκῖνο κατέστη σοσιαλιστικὸ εἰς ὀλίγας ἡμέρας»· «Ἡ Σαγκάη εἰσῆλθεν εἰς τὸν σοσιαλισμὸν μὲ ἕνα πήδημα». Μὲ μίαν σκληρὰν ἐπίθεσιν κατὰ τοῦ ἰδιωτικοῦ ἐμπορίου καὶ τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων, μετεσχηματίσθησαν αὐτομάτως τὰ πάντα εἰς κρατικὰς ἐπιχειρήσεις διὰ μιᾶς γενικῆς ἀπαλλοτριώσεως κάθε ἰδιοκτήτου, ἐπιχειρηματίου, βιοτέχνου ἢ ἐπαγγελματία.

Πάντως πρέπει νὰ ἀναφερθῆ ὅτι οἱ κινέζοι ἁπλῶς ἀπαλλοτρίωσαν τὴν λεγομένην «ἐθνικὴν ἀστικὴν τάξιν» ἐνῶ οἱ ρῶσσοι ἐξόντωσαν καὶ φυσικῶς τὰ μέλη της.

⁂

Πέραν τῆς ἀναδιοργανώσεως τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας, τὸ Πεκῖνον ἄρχισε ἐπίσης μίαν ἀναθεώρησιν ὡρισμένων ἀρχῶν ποὺ ἐθεωροῦντο ὑπὸ τῶν κινέζων ὡς «ἀστικαὶ τάσεις» ἐνῶ ἀκόμη καὶ ὑπὸ τὸν Στάλιν εἶχαν καταστῆ ὁ ἀκρογωνιαῖος λῖθος τῆς κοινωνικῆς πολιτικῆς τῆς Σοβιετικῆς Ἑνώσεως. Ὁ πρῶτος στόχος ἦσαν τὰ ἡμερομίσθια καὶ αἱ κοινωνικαὶ ἀσφαλίσεις τῶν ἐργατῶν, δηλαδή, ἡ ἀρχὴ τοῦ «ὑλικοῦ συμφέροντος» ἡ ὁποῖα ἦταν τῆς μόδας τὸ 1935 στὴν Ρωσσία. Ἡ προοδευτικὴ ἀνταμοιβὴ διὰ τὴν κατὰ τεμάχιον ἐργασίαν καὶ τὰ δελτία τὰ ὁποῖα ἐδίδοντο εἰς τὴν Σοβιετικὴν Ἕνωσιν εἰσήχθησαν εἰς τὴν Κίναν, κατὰ τὸ σοβιετικὸν πρότυπον καὶ κατὰ τὴν ὑποκίνησιν τῶν Ρώσων συμβούλων κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν πρώτων ἐτῶν τοῦ νέου κινεζικοῦ κομμουνιστικοῦ κράτους. Βαθμηδὸν ὅμως κατηργήθησαν καὶ τὸ 1956 ἡ κυβέρνησις ἐπαγοποίησε τὰ ἡμερομίσθια, τὰ ὁποῖα παραμένουν ἀμετάβλητα σήμερα. Τὸ Κόμμα ἄρχισε νὰ καλῆ εἰς αὔξησιν τῆς παραγωγικότητος ἐπὶ τῆς βάσεως ὄχι τοῦ χρηματικοῦ ἐνδιαφέροντος καὶ τῶν καλλιτέρων συνθηκῶν διαβιώσεως, ἀλλὰ χάριν τῆς τονώσεως τοῦ «πολιτικοῦ καὶ ταξικοῦ συναισθήματος». Τὰ καλῆς ποιότητος ἐνδύματα καὶ τὰ ὑποδήματα κατέστησαν ὁ στόχος τῶν ἐπιθέσεων τῶν προπαγανδιστῶν, οἱ ὁποῖοι ὑπεστήριζαν ὅτι τὸ κριτήριον γιὰ ἕνα τίμιο πατριώτη καὶ κομμουνιστὴ εἶναι ὁ ἄνθρωπος ποὺ ἔχει ἐλαττώσει τὰς ἀπαιτήσεις του, ἐγγίζων σχεδὸν τὴν ἔνδειαν. Εἶναι ἀλήθεια, ὅτι τὰ καλῆς ποιότητος ὑφάσματα καὶ ἡ καλῆς ποιότητος τροφὴ δὲν ἐκατηγοροῦντο ἀκόμη ὡς ἀποτελέσματα «ἀστικῶν προλήψεων», ὅπως συνέβη δύο ἢ τρία χρόνια ἀργότερα, ἀλλὰ τοῦτο ὀφείλεται εἰς τὸ γεγοντὸς ὅτι κατὰ τὸ 1957 ὑπῆρχαν ἀκόμη πολλοὶ εἰδικοὶ καὶ σύμβουλοι ἀπὸ τὴν ΕΣΣΔ καὶ τὰς ἄλλας κομμουνιστικὰς χώρας ποὺ κατοικοῦσαν σὲ ὡραῖα σπίτια καὶ ἐγύριζαν μὲ τὰ αὐτοκίνητά των, καλοντυμένοι, στὰ μαγαζιὰ ἐρευνώντας γιὰ σπάνια καὶ ἀκριβὰ ἐμπορεύματα.

⁂

Περίπου αὐτὸν τὸν καιρὸν παρετηρήθη ἐπίσης μιὰ ἀλλαγὴ εἰς τὴν ἡγεσία τῶν συνδικάτων, ἡ ὁποία ἀρχικῶς ἔπαιξε σπουδαῖο ρόλο εἰς τὴν ζωὴν τῆς χώρας. Προηγουμένως τὰ συνδικάτα ἐτέλουν ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ Λὶ Λὶ—Σὰν ἑνὸς ἰδεολογικοῦ ἀντιπάλου τοῦ Μάο Τσὲ Τούγκ, ὁ ὁποῖος μέχρι τὸν β´ παγκόσμιο πόλεμο ἦταν ἐξόριστος εἰς τὴν Μόσχαν καὶ ἀργότερα τὸ 1946-48, συνειργάσθη εἰς τὴν βορειοανατολικὴν Κίναν μὲ τὸν Κάο-Κάνγκ. Εἰς τὸ 8ον συνέδριον τοῦ ΚΚΚ τὸ 1956—περίπου τότε ποὺ ἔχασε τὴν θέση του στὰ συνδικάτα—ὁ Λὶ Λὶ - Σὰν παρεδέχθη ὅτι ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν του τὰ συνδικάτα ἔδωσαν μεγάλη σημασία ἐπὶ τῶν ὑλικῶν συμφερόντων τῶν ἐργατῶν, εἰς μίαν περίοδον ὅπου θὰ ἔπρεπε νὰ τοὺς ἀπασχολῆ μόνον ἡ ἰδεολογικὴ ἐκπαίδευσις. Εἶναι πιθανὸν ὅτι αὐτὴ ἡ «ὁμολογία» τοῦ ἔσωσεν τὴν ζωήν. Σήμερα κατέχει μίαν τρίτης σημασίας θέσιν εἰς τὸ Γραφεῖον Ἐκδόσεων καὶ Δημοσιεύσεων τῆς ΚΕ τοῦ κόμματος. Οἱ νέοι ἡγέται τῆς Γενικῆς Κινεζικῆς Συνομοσπονδίας τῶν Συνδικάτων ἔσπευσαν νὰ ἀποδείξουν ὅτι ἡ-

σαν οἱ πραγματικοὶ βοηθοὶ τοῦ κόμματος: ἡ δαπάνη γιὰ τὶς κοινωνικὲς ἀσφαλίσεις, τὰ νοσοκομεῖα, τὰ σπίτια ἀναπαύσεως καὶ τὴν ἐπιπρόσθετη τροφὴ γιὰ τοὺς ἐργάτες ποὺ ἠσχολοῦντο εἰς ἀνθυγιεινὰς ἐργασίας ἐμειώθη σοβαρῶς. Ἡ ὑπερωριακὴ ἐργασία, ποὺ πρῶτα ἐπετρέπετο μόνον ὅταν ἡ διοίκησις τοῦ ἐργοστασίου ἔπαιρνε τὴν ἔγκρισιν τοῦ συνδικάτου, τώρα ἐπεβλήθη καθημερινῶς, ἐνῶ ταυτοχρόνως κατηργήθη ἡ ἐπὶ πλέον πληρωμή.

***

Περὶ τὸ τέλος τοῦ 1957, ὁ ἀριθμὸς τῶν ρώσσων εἰδικῶν στὴν Κίνα περιωρίσθη σημαντικῶς. Σὲ μερικὲς περιπτώσεις, ἀπεφασίσθη διὰ λόγους οἰκονομίας νὰ ἀπαλλαγοῦν τῶν ὑπηρεσιῶν του. Σὲ ἄλλες περιπτώσεις, ἡ σοβιετικὴ κυβέρνησις ἠρνήθη νὰ ἐπεκτείνη τὴν διάρκειαν τῆς περιόδου ἐργασίας τῶν πρακτόρων της εἰς τὴν Κίνα γιὰ τὸν ἕνα λόγον ἢ τὸν ἄλλον. Οἱ σχέσεις μεταξὺ τῶν ρώσσων «διδασκάλων» καὶ τῶν κινέζων «μαθητῶν» τους ἐψυχράνθησαν. Ἐνῶ προηγουμένως αἱ προσωπικαὶ ἱκανότητες, οἱ συνήθειες καὶ τὰ προσόντα τῶν ρώσων εἰδικῶν ὑπῆρξαν θέματα ποὺ δὲν συνεζητοῦντο ἀπὸ τοὺς Κινέζους, σήμερα καὶ εἰς τὰ κατώτατα στρώματα τῶν ἐργοστασίων ἐγένοντο συχνὰ σχόλια καὶ συγκρίσεις ποὺ δὲν ἦσαν καθόλου εὐνοϊκαὶ διὰ τοὺς ρώσσους εἰδικούς. Ἡ πρωϊνὴ ἐφημερὶς Ντρούζμπα, ἐκδιδομένη εἰς τὴν Ρωσσίαν ὑπὸ τῆς Ἑταιρείας τῆς Ρωσσοκινεζικῆς Φιλίας, ἐσταμάτησε τὴν ἔκδοσίν της καὶ ἀντεκατεστάθη ὑπὸ μιᾶς ἑβδομαδιαίας ὑπὸ τὸν αὐτὸν τίτλον.

Μολαταῦτα ἀκόμη καὶ εἰς αὐτὸ τὸ στάδιον δὲν ὑπῆρχεν ἔνδειξις περὶ ἀνοικτῆς συγκρούσεως μεταξὺ τῶν ρώσσων καὶ κινέζων κομμουνιστῶν. Οἱ μόνες ἐξαιρέσεις ἦσαν τὸ πρόβλημα τοῦ γιουγκοσλαυϊκοῦ ἀναθεωρητισμοῦ (αὐτὴν τὴν περίοδο ἡ Σοβιετικὴ Ἕνωσις προσεπάθη νὰ καλλιτερεύση τὰς σχέσεις της μὲ τὸν Τίτο) ἐπὶ τοῦ ὁποίου αἱ σοβιετικαὶ καὶ κινεζικαὶ ἀπόψεις ἦσαν ἐκ διαμέτρου ἀντίθετοι, καὶ αἱ διαφοραὶ ποὺ προέκυψαν ἀπὸ τὰ πρῶτα βήματα τοῦ Χρουστσώφ πρὸς τὴν ἐξάλειψιν τῆς «προσωπολατρείας» τοῦ Στάλιν..

Δὲν ὑπάρχει καμμία βέβαιη ἀπόδειξι ὅτι οἱ ἡγέτες τοῦ Κομμουνιστικοῦ Κινεζικοῦ Κόμματος ἐντάχθηκαν στὶς τάξεις κάποιας ἀπὸ τὶς ἀντιμαχόμενες φατρίες τοῦ ΚΚΣΕ στὰ χρόνια ποὺ ἀκολούθησαν τὸν θάνατο τοῦ Στάλιν: παρ' ὅλον ὅτι ἡ ὑπόθεσι Πένγκ-Τὲ-Χουάι καὶ μερικὰ ἄλλα ἐπεισόδια δείχνουν ὅτι οἱ γνῶμες ἦσαν καὶ εἶναι διχασμένες μετὰ στοὺς κόλπους τῆς κινεζικῆς ἡγεσίας ὡς πρὸς τὴν στάσι ποὺ υἱοθετοῦσε ὁ Χρουστσώφ. Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι ὁ Μόλοτωφ καὶ ὁ Καγκάνοβιτς ἦσαν πολὺ πλησιέστερα ἰδεολογικὰ στὸν Μάο ἀπ' ὅσον εἶναι ὁ Χρουτσώφ μὲ τὰ ἀντισταλινικά του σχέδια. Ἡ ἀντιδημοτικότης τοῦ Χρουστσώφ μεταξὺ τῶν κινέζων κομμουνιστῶν, ἡ ὁποία εἶναι πιὸ φανερὲ ἂν τὴν συγκρίνη κανεὶς μὲ τὴν ἀτμόσφαιρα σεβασμοῦ ποὺ περιβάλλει τὸ ὄνομα τοῦ Μάο, ἐκδηλώθηκαν ἰδιαίτερα μετὰ τὸ 1958. Στὸ πρόσωπο τοῦ Χρούστσωφ, ὁ Μάο συναντοῦσε ἕνα ἐμπόδιο στὴν ἐπίτευξι τῶν πολιτικῶν καὶ ἐθνικῶν σκοπῶν του στὴν Ἀσία καὶ στὸν κόσμο ὁλόκληρο. Σημαντικὸ εἶναι τὸ γεγονὸς ὅτι ὁ Μάο δὲν ἔχει ἐπισκεφθῆ τὴν Μόσχα ἀπὸ τὰ 1957, καὶ ἀπουσίαζε τόσο ἀπὸ τὴν δεύτερη διάσκεψι τῶν κομμουνιστικῶν καὶ ἐργατικῶν κομμάτων τῆς Μόσχας στὰ τέλη τοῦ 1960 ὅσο καὶ ἀπὸ τὸ 22ο συνέδριο τοῦ ΚΚΣΕ.

Παρὰ τὴν προσπάθεια δημιουργίας ἐντυπώσεων κατὰ τὴν ὑποδοχὴ τοῦ Χρουστσώφ στὴν τελευταία ἐπίσκεψί του στὸ Πεκίνο μετὰ τὴν ἀποτυχίαν τῆς διασκέψεως κορυφῆς στὸ Παρίσι τὸν Μάϊο τοῦ 1960, ἡ συνάντησις τῶν δύο ἡγετῶν, ἂν κρίνη κανεὶς ἀπὸ τὶς ἐνδείξεις, δὲν μπορεῖ νὰ ἔδωσε μεγάλη εὐχαρίστησι σὲ κανένα ἀπὸ τοὺς δυό τους. Τί ἀντίθεσι μὲ τὸν τρόπο ποὺ οἱ κινέζοι κομμουνισταὶ ὑποδέχτηκαν τὸν παλιὸ σταλινιστὴ Βοροσίλωφ κατὰ τὴν διάρκεια τῆς ἐπισκέψεώς του στὴν Κίνα ὡς ἡγέτου τοῦ Σοβιετικοῦ Κράτους! Τότε, ὁ Μάο Τσὲ—Τοὺνγκ δὲν θεωροῦσε τίποτα ἀρκετὸ γιὰ νὰ δείξη τὴν βαθειὰ ἀφοσίωσί του στὸν σοβιετικὸ πρόεδρο, ὁ ὁποῖος τότε ἦταν ἀκόμη σὲ ἄριστες σχέσεις μὲ τὸν Χρουστσώφ, καὶ τοῦ ὁποίου ὁ σύνδεσμος μὲ τὴν «ἀντικομματικὴ» ὁμάδα ἀπεκαλύφθη στὸ 22ο συνέδριο τοῦ ΚΚΣΕ.

Πολὺ λίγα νέα μᾶς φθάνουν γιὰ τὴν δραστηριότητα τοῦ Μολότωφ ὁ ὁποῖος θεωρεῖται ἀπὸ τοὺς ὑποστηρικτὰς τοῦ Χρουστσώφ ὡς ὁ κύριος ἀντι-Χρουτσωφικὸς θεωρητικὸς τοῦ ΚΚΣΕ. Ἐντούτοις, τὰ σύντομα κριτικὰ σχόλια ποὺ ἔκανε στὸ 22ο συνέδριο τοῦ ΚΚΣΕ ὁ Μικογιὰν θεωροῦνται καὶ ἀπὸ τὸν σχολιαστὴ τῆς Πράβντα Σατίκωφ ἀκόμη ὅτι εἶναι ἐνδεικτικὰ μιᾶς κοινότητος ἀπόψεων Μάο καὶ Μολότωφ ἐπὶ πολλῶν θεμάτων ποὺ ἀφοροῦν τὸ διεθνὲς κομμουνιστικὸ κίνημα.

Τὸ γεγονὸς ὅτι ὁ Μάο Τσὲ—Τοὺνγκ

καὶ ὁ Μολότωφ συμφωνοῦν σὲ μερικὲς ἀπόψεις δὲν δικαιώνει τὸ συμπέρασμα ὅτι ὑπάρχει ἕνας ἄξων Μάο—Μολότωφ στρεφόμενος κατὰ τοῦ Χρουστσώφ. Ἄλλωστε ἀκόμη καὶ κατὰ τὴν πολεμική του κατὰ τοῦ Χρουστσώφ, ὁ Μολότωφ εἶναι ἀπίθανο ὅτι θὰ ἐνέκρινε τὴν πολιτικὴ γραμμὴ ποὺ εἶχε υἱοθετήση ὁ Κινέζος δικτάτωρ μετὰ τὸ 1958. Ἐντούτοις ἡ ἰδεολογικὴ συγγένεια μεταξὺ Μάο καὶ Μολότωφ ὅπως ἀπεκαλύφθη στὸ 22ο συνέδριον τοῦ ΚΚΣΕ εἶναι ἐξαιρετικὰ ἐνδιαφέρουσα γιατὶ ἐπιβεβαιώνει τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ ἀντίθεσις τοῦ Μάο πρὸς τὴν πολιτικὴ τοῦ Χρουστσὼφ εἶναι συμπαθὴς ὄχι μόνο στὸ μικρὸ ἀλβανικὸ κόμμα καὶ στὰ ἀσιατικὰ κόμματα, ἀλλὰ καὶ σὲ μερικοὺς κύκλους μέσα στὴν ἴδια τὴν ΕΣΣΔ.

***

Ἔχοντας μελετήσει τὴν κατάστασι στὴν ΕΣΣΔ οἱ κινέζοι κομμουνισταὶ ἀπὸ καιροῦ ἐξέφραζαν τὴν ἀπαρέσκειαν των διὰ τὴν ἰσχυρὰν ἐπίδρασι ποὺ ἀσκοῦν ἐπὶ τῆς σοβιετικῆς ἰδεολογίας αἱ ἐπιζήσασαι «ἀστικαὶ συνήθειαι». Ἐπίστευαν, ἂν καὶ δὲν τὸ διεκήρυσσαν, ὅτι ὑπὸ τοιαύτας συνθήκας ἡ μετάβασις εἰς τὸν κομμουνισμὸ εἰς τὴν ΕΣΣΔ καὶ κατὰ συνέπειαν καὶ εἰς ὁλόκληρον τὸ κομμουνιστικὸν στρατόπεδον, δὲν θὰ ἐχρειάζετο δεκαετίες, ὅπως ἰσχυρίζετο ὁ Χρουστσώφ, ἀλλὰ ὁλόκληρους αἰῶνες, ἢ καὶ θὰ ἐματαιώνετο γιὰ πάντα. Τὴν ἴδια ἐποχή, ὁ Μάο καὶ οἱ συνεργάτες του, βασιζόμενοι εἰς τὴν πεῖραν τους τοῦ ἐμφυλίου πολέμου εἰς τὴν Κίνα, ἐξετίμησαν πέραν τοῦ δέοντος τὴν δυνατότητα ἀναπτύξεως ἰδεολογικῆς καὶ πολιτικῆς συνειδήσεως εἰς τὰς μάζας τοῦ κινεζικοῦ, λαοῦ, τὸ ἐξαθλιωμένον ἐπίπεδον διαβιώσεως τοῦ ὁποίου, θὰ ἐπέτρεπε, ἐπίστευαν, τὴν ἀπελευθέρωσίν του ἀπὸ τὴν «ἀστικὴ ἰδεολογία». Προφανῶς ἐφαντάζοντο ὅτι δὲν ὑπάρχουν ὅρια εἰς τὴν ἀντοχὴν καὶ ὑπακοὴν τοῦ κοινοῦ λαοῦ. Ὁ Μάο ἔτεινε ἀκόμη εἰς τὸ νὰ θεωρῇ τὴν ἄγνοιαν καὶ ἀγραμματοσύνην τῶν μαζῶν ὡς ἕνα θετικὸν παράγοντα. Θεωρῶντας τὸν κινεζικὸν λαὸν ὡς ἕνα λευκὸν φύλλο χαρτὶ ἐπίστευεν ὅτι θὰ ἦτο εἰς θέσιν νὰ ἀποτυπώσῃ ἐπάνω του ὁτιδήποτε ἤθελε χωρὶς δυσκολίαν.

Ἐπειδὴ τὸ Κρεμλῖνον ἦτο ἀπησχολημένον μὲ τὰς ἰδικάς του δαφωνίας, ὁ Μάο βρῆκε τὴν εὐκαιρίαν νὰ θέσῃ εἰς ἐφαρμογὴν τὶς ἰδέες τὶς ὁποῖες ἐπὶ ἔτη ἀπέκρυπτε, καὶ νὰ δείξῃ τὴν θεωρητικὴν καὶ πρακτικὴν ὡριμότητά του σὰν ἡγέτης τοῦ μεγαλυτέρου κομμουνιστικοῦ κόμματος καὶ τῆς πιὸ μεγάλης σὲ πληθυσμὸ χώρας τοῦ κόσμου. Ἄρχισε τὸ 1958, μὲ τὸ σύνθημα τῶν λαϊκῶν κοινοβίων καὶ τὸ σύνθημα γιὰ τὸ «μεγάλο ἅλμα, πρὸς τὰ ἐμπρός». Σὰν ἀποτέλεσμα τῆς προσπαθείας τοῦ Μάο νὰ λύσῃ διάφορα προβλήματα μὲ «πρωτότυπες» κινεζικὲς μεθόδους ἐδημιουργήθη ἕνα ρῆγμα εἰς τὴν κινεζο—σοβιετικὴ φιλία, τὸ ὁποῖον ὅλο καὶ μεγαλώνει.

Στὶς 29 Αὐγούστου 1958, ἡ ΚΕ τοῦ ΚΚΚ ἐδημοσίευσε μιὰ ἀπόφασι γιὰ τὴν δημιουργία «λαϊκῶν κοινοβίων» εἰς τὰς ἀγροτικὰς περιοχάς. Τὸ σχέδιον ἐτέθη εἰς ἐφαρμογὴν μὲ μίαν ταχύτητα ποὺ ποτὲ προηγουμένως δὲν εἶχε παρατηρηθῆ εἰς τὰς κομμουνιστικὰς χώρας. Ἐντὸς ὀλίγων μηνῶν, περισσότεροι ἀπὸ 500 ἑκατομ. χωρικοὶ εἶχαν «ὠργανωθῆ» εἰς λαϊκὰ κοινόβια.

Βεβαίως ὁ Χρουστσὼφ καὶ ἡ Κεντρική του Ἐπιτροπὴ ἐπληροφορήθησαν περὶ τῶν σχεδίων περὶ εἰσαγωγῆς τοῦ συστήματος τῶν κοινοβίων ἀπὸ τὸν πρεσβευτὴν Γιουντὶν καὶ τοὺς ρώσους συμβούλους καὶ εἶναι βέβαιον ὅτι προειδοποίησαν τὸν Μάο περὶ τοῦ ἀσυμφόρου νὰ προχωρήσῃ εἰς αὐτὸ τὸ ἐπικίνδυνον βῆμα, ὑπενθυμίζοντές του τὴν θλιβερὴν ἐμπειρίαν ποὺ εἶχε ἡ ΕΣΣΔ μὲ τὶς «κομμοῦνες» ποὺ εἶχαν εἰσαχθῆ πειραματικῶς τὸ 1920. Διὰ τῆς δημοσιεύσεως τῆς ἀποφάσεώς του, ὁ Μάο ἀπέδειξεν δημοσίᾳ ὅτι δὲν ἦτο διατεθειμένος νὰ περιμένῃ τὴν Ρωσίαν καὶ ἀπεφάσισε νὰ φθάσῃ πρῶτος εἰς τὸν κομμουνσμόν.

Στὴν κινεζικὴ ἀπόφασι ἀναφέρονται τὰ ἑξῆς χαρακτηριστικά.

«Ἡ λαϊκὴ κοινότης εἶναι ἡ ἀρίστη ὀργανωτικὴ μορφὴ διὰ μίαν σταδιακὴν μετάβασιν ἀπὸ τὸν σοσιαλισμὸν εἰς τὸν κομμουνισμὸν καὶ ὅταν ἀναπτυχθῇ θὰ ἀποτελέσῃ τὴν βασικὴν μονάδα τῆς κομμουνιστικῆς κοινωνίας... Φαίνεται ὅτι ἡ ἐπίτευξις τοῦ κομμουνισμοῦ γιὰ ἐμᾶς δὲν εἶναι τόσον μακρυά. Πρέπει νὰ χρησιμοποιήσωμεν τὸ τύπον τῆς λαϊκῆς κοινότητος καὶ μέσω αὐτοῦ νὰ βροῦμε τὴν εἰδικὴν μέθοδον διὰ νὰ περάσωμεν ὡς τὸν κομμουνισμόν».

Τοιουτοτρόπως ὅταν οἱ Ρῶσσοι κομμουνισταὶ συνεζήτουν περὶ τῆς «συνολικῆς δομῆς τοῦ κουμμουνισμοῦ» χωρὶς πράγματι νὰ γνωρίζουν πῶς νὰ φθάσουν μέχρις ἐκεῖ, ὁ Μάο Τσὲ Τοὺγκ εἶχεν βρῆ ἤδη τὴν μοφὴν καὶ εἶχεν ἀποφασίσει ὅτι αὐτὴ θὰ ἦτο ἡ «βασικὴ μονὰς τῆς μελλοντικῆς κομμουνιστικῆς κοινωνίας». Ὁ Μάο κατὰ τὴν δατύπωσιν τῆς ἀποφάσεώς του δὲν διατυπώνει ἐπιφυλάξεις καὶ

συνεπῶς πρέπει νὰ γίνῃ δεκτὸν ὅτι δὲν εἶχε προετοιμάσει αὐτὸν «τὸν ἄριστον ὀργανωτικὸν τύπον» τῆς κομμουνιστικῆς κοινωνίας μόνον διὰ την Κιναν. Διακηρύσσοντας πῶς ὁ κινεζικὸς λαὸς ἀπέχει μόνον ὀλίγα βήματα ἀπὸ τὸ κατώφλιον τοῦ κομμουνιστικοῦ παραδείσου, ὁ Μάο δίδει την συνταγὴν καὶ δείχνει τὸν δρόμο εἰς ὅλους τοὺς κομμουνιστάς. Ἀγνοῶν τὰ δεινὰ τῶν ἀτυχῶν χωρικῶν, ὁ Μάο ἠπείλησεν τότε νὰ ἐπεκτείνῃ τὸ σύστημα τῶν κοινοβίων καὶ εἰς τὰς ἀστικὰς περιοχὰς κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος, ἀλλ' ἐν τέλει, ὑπὸ τὴν πίεσιν τοῦ Χρουστσὼφ καὶ ἐν ὄψει τῶν φρικτῶν συνεπειῶν αἱ ὁποῖαι παρετηρήθησαν εἰς τὰς ἀγροτικὰς κοινότητας, τὸ ἀνέβαλεν μέχρι τοῦ ἑπομένου ἔτους. Ὅταν τὸ 1959 ἱδρύθησαν κοινόβια καὶ εἰς τὰς πόλεις, ἦσαν ὀλιγώτερον ἐξτρεμιστικοῦ τύπου, συχνὰ μάλιστα ἦσαν μόνον κατ' ὄνομα, καὶ ἐξέφραζον κυρίως τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ Μάο νὰ ἐπιδείξῃ τὴν ἀνεξαρτησίαν του ἔναντι τοῦ Χρουστσώφ.

***

Τὸν Αὔγουστον τοῦ 1958, ἐκ παραλλήλου πρὸς τὴν ἐγκαθίδρυσιν τοῦ συστήματος τῶν κοινοβίων, ἀπεφασίσθη ἐπίσης ἡ ἐπιτάχυνσις τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐκβιομηχανοποιήσεως τῆς Κίνας. «Τὸ μεγάλο ἅλμα πρὸς τὰ ἐμπρός» ἦτο ὁ χρησιμοποιούμενος ὑπὸ τοῦ καθεστῶτος ὅρος διὰ νὰ δηλώσῃ τὴν φρενήρη προσπάθειαν ὅπως σύρῃ μίαν καθυστερημένην χώραν εἰς τὰς τάξεις τῶν μεγαλυτέρων βιομηχανικῶν δυνάμεων τοῦ κόσμου. Μιμούμενοι τὸν Χρουστσώφ, ὁ ὁποῖος ἔθεσε μιὰ συγκεκριμμένην ἡμερομηνίαν διὰ νὰ προλάβῃ καὶ νὰ ξεπεράσῃ τὰς ΗΠΑ εἰς τὴν κατὰ κεφαλὴν βιομηχανικὴν παραγωγήν, οἱ κινέζοι ἔθεσαν ἐπισήμως εἰς τοὺς ἑαυτούς των τὸν σκοπὸν νὰ προλάβουν καὶ νὰ ξεπεράσουν τὴν Μ. Βρεττανίαν εἰς τὴν παραγωγὴν τῶν κυριωτέρων βιομηχανικῶν προϊόντων ἐντὸς 15 ἐτῶν. Τὸ καταπληκτικὸν ὅμως εἶναι ὅτι εἰς τὰς συγκεντρώσεις οἱ δαφωτισταὶ τοῦ κόμματος ἔλεγαν πολὺ ὀλίγα διὰ τὴν Μ. Βρεττανίαν. Ἀντιθέτως, ἠσχολοῦντο μὲ τὸ νὰ ὑπολογίζουν ἀπὸ πόσον χρόνον ἠσχολεῖτο ἡ ΕΣΣΔ μὲ τὴν ἐκβιομηχάνισίν της καὶ πόσος καιρὸς θὰ χρειασθῇ ὥστε ἡ Κίνα νὰ τὴν ξεπεράσῃ εἰς συνολικὴν βιομηχανικὴν παραγωγὴν μὲ βάσιν τὸν ἐπιταχθέντα ρυθμὸν ἀναπτύξεως. Ἠγόρευαν περὶ τῆς δυνάμεως τῆς Κίνας καὶ τῆς καθαρότητος καὶ ὀρθότητος τῆς γενικῆς γραμμῆς τοῦ Μάο, ἐσχολίαζαν τὴν ἰσχὺν τῶν «ἀστικῶν ἐπιβιώσεων» εἰς τὴν ΕΣΣΔ ὅπου ἀποδίδεται ἰδιαιτέρα σημασία εἰς τὰς ὑλικὰς συνθήκας καὶ τὰ ὑψηλότερα ἡμερομίσθια, καὶ τὸν φόβον δι' ἀποτυχίας καὶ στερήσεις. Μὲ ἀνεπιφύλακτον χαρὰν ὑπεγράμμιζαν ὅτι οἱ «οὐρὲς» ἐξακολουθοῦν νὰ εἶναι κάτι πολὺ συνηθισμένον εἰς τὴν ΕΣΣΔ καὶ ὅτι αὐτὴ ἐξηρτᾶτο ἀπὸ τὴν ἐλαφρὰν βιομηχανίαν καὶ τὰ γεωργικὰ προϊόντα τῆς Κίνας.

Παραβλέποντες τὴν πιθανότητα τῆς ἀναπτύξεως ὅλων τῶν κλάδων τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας κατ' ἀνάλογον ποσοστόν, ὁ Μάο συνεκέντρωσε τὸ «μέγα ἅλμα πρὸς τὰ ἐμπρός» ἐπὶ ἐκείνων τῶν κλάδων τῆς βιομηχανίας εἰς τοὺς ὁποίους ἡ παραγωγὴ θὰ ἠδύνατο νὰ αὐξηθῇ ἄνευ τῆς χρησεως συγχρόνου ἐξοπλισμοῦ. Ἐντεῦθεν λοιπὸν καὶ ἡ κίνησις διὰ τὸ λυώσιμο καὶ τὴν κατεργασίαν τοῦ χάλυβος, ἡ ὁποία ἀπασχολεῖ 100 ἑκατομ. ἄτομα καὶ τοιουτοτρόπως δικαιολογοῦνται συνθήματα ὅπως τὸ «κατασκευάσατε τὴν βιομηχανία μὲ τὶς δυνάμεις ὁλοκλήρου τοῦ κόμματος καὶ ὁλοκλήρου τοῦ λαοῦ».

Οἱ σοβιετικοὶ εἰδικοὶ εἰς τὴν Κίναν προσεπάθησαν νὰ πείσουν τοὺς κινέζους ἀποφύγουν μιὰν τέτοιαν ἐκβιομηχάνισιν μὲ ἕνα τόσον χαώδη ρυθμόν, τονίζοντες ὅτι προκειμένου νὰ «κατασκευάσουν περισσότερα καὶ γρηγορότερα» ἦτο ἀπαραίτητος ἕνας πυρὴν ἀπὸ εἰδικοὺς καὶ ἐξοπλισμὸν καὶ ὅτι μὲ τὸν ρυθμὸν τῆς προβλεπομένης θυελλώδους ἐπεκτάσεως τῆς ἐκβιομηχανίσεως δὲν θὰ ἠμποροῦσε ἡ Κίνα νὰ ἐλπίζῃ ὅπως καλύψῃ τὶς ἀνάγκες της σὲ μηχανήματα καὶ ὑλικὸ ἀπὸ τὴν ΕΣΣΔ καὶ τοὺς ἀνατολικοὺς δορυφόρους της. Οἱ ρῶσοι σύμβουλοι δημοσίᾳ ἐπέκριναν τὴν τακτικὴν τῆς μαζικῆς κατεργασίας χάλυβος, ἀναφέροντας ὅτι τοιουτοτρόπως «σπαταλᾶται ἡ ἐθνικὴ περιουσία». Ὁ Μάο ἀπήντησε μὲ μίαν ἔκκλησιν διὰ νὰ συνδυάσῃ τὸ σύγχρονον μὲ τὸ πρωτόγονον: «ὅπου δὲν ὑπάρχουν σύγχρονα μηχανήματα πρέπει νὰ χρησιμοποιοῦνται τὰ πρωτόγονα μέσα παραγωγῆς». Ὁ κινεζικὸς τύπος καὶ ἄλλα μέσα προπαγάνδας ἠρνήθησαν τὴν ἀξίαν τῆς προτεραιότητος ποὺ δίδεται ὑπὸ τοῦ Χρουστσὼφ εἰς τὴν ΕΣΣΔ εἰς τὴν πολύπλοκον ἐκμηχάνισιν καὶ αὐτοματισμόν. Κατὰ τὸν Μάο, τὸ ἀνεξάντλητον ἐργατικὸν δυναμικὸν τῆς Κίνας, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν «τεχνικὴν ἐπανάστασιν» εἰς τὰς μεθόδους παραγωγῆς, θὰ ἐξησφάλιζεν μία ἀπεριόριστον αὔξησιν τῆς παραγωγῆς εἰς ὅλους τοὺς τομεῖς τῆς οἰκονομίας. Οἱ ἐργάτες καὶ οἱ χωρικοὶ ἐπιέζοντο νὰ ἀναπτύξουν τὶς ἐφευρετικὲς

ἱκανότητές των, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ ὑπάρξουν περίεργες καινοτομίες εἰς τὶς βιομηχανίες, χωρὶς νὰ μνημονεύσωμε τὴν προαγωγὴν τῶν ἀγραμμάτων χωρικῶν καὶ τὸν χαρακτηρισμόν των ὡς «ἀκαδημαϊκῶν» καὶ τῶν ἐργατῶν ὡς «μηχανικῶν». Ἡ ἀρχὴ τοῦ «ὑλικοῦ κινήτρου», ἡ καταβολὴ ὑπερωριῶν καὶ αἱ «ἀστικαὶ μέθοδοι ὑπολογισμοῦ τῆς ἀποδοτικότητος τῶν ἐπιχειρήσεων» ἐξεπεράσθησαν ἀπὸ τοὺς «εὐσυνειδήτους» ἐργάτας καὶ χωρικούς, ποὺ εἰργάζοντο 14-16 ὥρας ἡμερησίως χωρὶς ἐπιπρόσθετον ἀμοιβήν.

⁂

Ἀναμφιβόλως, ὑπῆρχαν ἀρκετοὶ ἄνθρωποι εἰς τὴν Κίναν ποὺ ἀνεγνώριζαν τοὺς κινδύνους ποὺ περιέκλειεν ἡ ἀκολουθουμένη ὑπὸ τοῦ Μάο γραμμὴ ἀλλὰ ἐφοβοῦντο νὰ ἐκφράσουν τὰς σκέψεις των διότι θὰ κατηγοροῦντο «ὅτι ἔβλαπταν τὸ κίνημα τοῦ λαοῦ» καὶ «ὅτι ἠθελημένως ἐμείωναν τὸν ἐνθουσιασμὸ τῶν λαϊκῶν μαζῶν». Οἱ σοβιετικοὶ εἰδικοὶ δὲν ἐδίσταζαν νὰ ὁμιλήσουν, ἀλλὰ δὲν εἰσηκούσθησαν. Ἔγινεν ὅμως μία προσπάθεια ἐντὸς τοῦ στρατοῦ νὰ ἀναχαιτίσουν τὸν Μάο. Ὁ ἀρχηγὸς αὐτῆς τῆς ὁμάδος ἦτο ὁ στρατάρχης Πένγκ Τὲ Χουάϊ, ἕνας βετεράνος κομμουνιστής, μέλος τῆς ΚΕ καὶ τοῦ Π.Γ. ἥρωας τοῦ κορεατικοῦ πολέμου, κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ὁποίου ἦτο ἐπικεφαλῆς τῶν κινέζων «ἐθελοντῶν». Ὡς ὑπουργὸς τῆς Ἀμύνης καὶ ἀντιπρόεδρος τῆς κυβερνήσεως ὁ Πένγκ Τὲ Χουάϊ ἤσκη ἀξιόλογον ἐπιροὴν εἰς τὸ κόμμα, καὶ συμπεριελήφθη εἰς τὴν κινεζικὴν ἀντιπροσωπείαν εἰς τὴν σύσκεψιν τῶν κομμουνιστικῶν κομμάτων εἰς τὴν Μόσχαν τὸν Νοέμβριον τοῦ 1957. Εἰς μίαν συνεδρίασιν τοῦ Π.Γ., διετύπωσεν διαμαρτυρίας τοῦ στρατοῦ κατὰ τῆς πολιτικῆς τοῦ «μεγάλου ἅλματος πρὸς τὰ ἐμπρός» τὸ ὁποῖον ἀπειλεῖ τὰς ἀμυντικὰς δυνατότητας τῆς χώρας. Ὁ Πένγκ Τὲ Λουάϊ σαφῶς ἀντελήφθη ὅτι εἶχε τὴν ἰσχυρὰν ὑποστήριξιν τῶν σοβιετικῶν στρατιωτικῶν συμβούλων οἱ ὁποῖοι ἐκεῖνον τὸν καιρὸν ἀκόμη ἐβοηθοῦσαν εἰς τὴν ἐκπαίδευση τοῦ κινεζικοῦ στρατοῦ. Ἡ ἀπάντησις τοῦ Μάο ἦτο ἁπλῶς νὰ ἀπομακρύνη τὸν «ἥρωα τῆς Κορέας» ἀπὸ ὅλα τὰ καθήκοντά του καὶ νὰ τὸν κατηγορήση ὡς «δεξιόν». Ἡ πτῶσις τοῦ Πένγκ Τὲ Χουάϊ ἠκολουθήθη ἀπὸ μίαν ἐκκαθάρισιν τῶν στρατιωτικῶν.

⁂

Πέραν ἀπὸ τὴν (τόνωσιν) τοῦ κινεζικοῦ ἐθνικοῦ γοήτρου ἐντὸς τῆς χώρας, ὁ Μάο ἔλαβεν ἐπίσης μέτρα δραστηριοποιήσεως τῆς ἐξωτερικῆς πολιτικῆς κατὰ τὸ 1958-60, τὰ βασικὰ χαρακτηριστικὰ τῆς ὁποίας κατὰ τὴν ὡς ἄνω περίοδον ἦσαν αἱ συνοριακαὶ συγκρούσεις μὲ τὴν Βιρμανίαν καὶ τὴν Ἰνδίαν, ἡ ἀπροκάλυπτος ἀνάμιξις εἰς τὰ ἐσωτερικὰ τῆς Ἰνδονησίας ὑπὸ τὸ πρόσχημα τῆς προστασίας «καταπιεζομένων κινέζων μεταναστῶν», καὶ ἡ σφαγὴ τῶν ἐπαναστατῶν τοῦ Θιβέτ. Ἐνῶ τέτοιες περιπέτειες δύσκολα συνεβάδιζαν μὲ τὴν πολιτικὴν τῆς «εἰρηνικῆς συνυπάρξεως» τὴν ὁποίαν ὁ Χρουστσὼφ τόσο ἐπιμελῶς διεκήρυττεν αὐτὸν τὸν καιρόν, αὐτὴ ἡ ἐπίδειξις κινεζικῆς δυνάμεως ἦτο πολὺ ἀποτελεσματικὴ εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ ἐθνικοῦ συναισθήματος ἐντὸς τῆς χώρας καὶ εἰς τὴν ἔξαρσιν τῆς φήμης τοῦ ἀρχηγοῦ της.

Ἡ ἐσωτερικὴ καὶ ἐξωτερικὴ πολιτικὴ τοῦ Μάο αὐτὰ τὰ χρόνια ἀποδεικνύει ὅτι ἡ διαμάχη μεταξὺ Μόσχας καὶ Πεκίνου ὠφείλετο εἰς κάτι περισσότερον ἀπὸ τὸ πρόβλημα τῆς «προσωπολατρείας». Ἀκόμη καὶ ὁ Στάλιν μὲ ὅλην τὴν σκληρότητά του, τὴν μονολιθικότητά του καὶ τὸν κυνισμόν του δὲν θὰ ἔφθανε τόσο μακρυὰ ὅσο ἡ καθιέρωσις τοῦ συστήματος τῶν κοινοβίων Δι' αὐτὸν αἱ προσκλήσεις τῶν κινέζων κομμουνιστῶν διὰ «ὑπερεκβιομηχάνισιν», «ὑπὲρ ποσοστὸν ἀναπτύξεως» καὶ «μόνιμον ἐπανάστασιν» θὰ ἐταυτίζοντο μὲ τὰ συνθήματα τῶν «τροτσκιστῶν παραφώνων» τοὺς ὁποίους ἐπὶ δεκαετίας βιαίως ἐξολόθρευεν εἰς τὴν ΕΣΣΔ.

⁂

Ἡ παραίτησις τοῦ Μάο ἀπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ κράτους, αἱ παραχωρήσεις του πρὸς τὰ συμφέροντα τῆς ἰδιωτικῆς ἰδιοκτησίας τῶν χωρικῶν τῶν κοινοτήτων καὶ ἡ μείωσις τοῦ ρυθμοῦ τοῦ «μεγάλου ἅλματος πρὸς τὰ ἐμπρός» (ὀπίσω ὅλων αὐτῶν εὑρίσκετο ἡ σκιὰ τοῦ Χρουστσὼφ) δὲν ἐξομάλυναν τὰς ρωσσο—κινεζικὰς διαφοράς. Ὁ Μάο δὲν εἶχε καμμίαν διάθεσιν νὰ ἀποσύρη τὰ συνθήματά του. Μολαταῦτα μέχρι τὰ μέσα τοῦ 1960 μετὰ δυσκολίας ἐνεφανίζοντο σημεῖα ὀξείας ἀντιπαθείας μεταξὺ τῶν κινέζων καὶ τῶν ρώσσων κομμουνιστῶν. Μοναδικὲς ἐξαιρέσεις ἦσαν αἱ κατὰ καιροὺς ἐκρήξεις τοῦ σοβιετικοῦ τύπου καὶ οἱ ὁμιλίες τῶν ἡγετῶν τοῦ κόμματος ἐναντίον τῶν «δογματικῶν» καὶ αἱ ἐπιθέσεις τῶν κινέζων ἐναντίον «κάθε εἴδους ἀναθεωρητῶν». Μὲ ἄλλα λόγια καὶ τὰ δύο

μέρη ἀπέφυγαν τὰς εὐθείας ἐπιθέσεις καὶ περιωρίσθησαν εἰς τὸ νὰ σκάβη τὸ ἕνα τὸν λάκκο τοῦ ἄλλου. Πρέπει παρὰ ταῦτα νὰ σημειωθῇ ὅτι ἐντὸς τῆς Κίνας ἡ προπαγάνδα ἀπὸ τοῦ 1959 ἐπετίθετο κατὰ τῶν «ἰδεολογικῶς ἐπιζημίων» εἰδῶν τῆς σοβιετικῆς λογοτεχνείας καὶ τοῦ κινηματογράφου, τὰ ὁποῖα ἀπεικόνιζαν τοὺς κινδύνους τῶν πολέμων καὶ ἐνεθάρρυναν τὴν εἰρηνικὴν διάθεσιν. Οἱ κινέζοι κομμουνισταὶ ἐθεώρησαν ἀκατάλληλα φὶλμ ὅπως «Οἱ γερανοὶ πετοῦν», «Ὁ στρατιώτης Ἰβὰν Μπρόβκιν» καὶ «Ἡ μοίρα τοῦ ἀνθρώπου» εἰς μίαν ἐποχὴν κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ ΚΕ τοῦ κόμματος ἐξήγγειλλε τὴν πιθανότητα χρησιμοποιήσεως στρατιωτικῶν μεθόδων πρὸς ἐξόντωσιν τοῦ «ἰμπεριαλισμοῦ» καὶ τοῦ «καπιταλισμοῦ» καὶ ἀμέτρητα στρατιωτικὰ ἀποσπάσματα ἐξεπαιδεύοντο εἰς ὁλόκληρον τὴν χώραν.

Τὸ καλοκαῖρι τοῦ 1960 ὁ Χρουστσὼφ χωρὶς νὰ ὑπάρχη προφανὴς λόγος ἐπέβαλεν εἰς τοὺς κινέζους «φίλους του» ἕνα ἀριθμὸν κυρώσεων αἱ ὁποῖαι δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ μείνουν μυστικαί. Ἡ σοβιετικὴ κυβέρνησις ἀπροσδοκήτως ἀνεκάλεσε τοὺς πολυάριθμους εἰδικοὺς συμβούλους της, συμπεριλαμβανομένου τοῦ στρατιωτικοῦ προσωπικοῦ, ἀπὸ τὴν Κίναν. Τὸ σοβιετικὸν παράδειγμα, ἠκολουθήθη καὶ ἀπὸ ἄλλας κομμουνιστικὰς χώρας τῆς Εὐρώπης, αἱ ὁποῖαι ἀπέσυραν ἐπίσης τοὺς εἰδικούς των. Οἱ ρῶσσοι μαθηταὶ καὶ φοιτηταὶ ποὺ ἐμελετοῦσαν εἰς τὰ κινέζικα πανεπιστήμια πολὺ γρήγορα ἀπεσύρθησαν ἐπίσης. Τὸ ὅτι αἱ κινεζικαὶ κομμουνιστικαὶ ἀρχαὶ δὲν εἶχον ἐκ τῶν προτέρων πληροφορηθῇ περὶ τῆς ἀναχωρήσεως τῶν ρώσων εἰδικῶν συνάγεται ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι ἀρχικῶς εὑρίσκοντο εἰς ἀδυναμίαν νὰ ἐξηγήσουν αὐτὴν τὴν ἔξοδον εἰς τὸν ἴδιον τους τὸν λαόν. Προσεπάθησαν νὰ δικαιολογηθοῦν ὅτι τοῦτο ὠφείλετο εἰς τὴν ἐκπνοὴν τῶν συμφωνιῶν, ἀλλὰ πολλαὶ περιπτώσεις, κατὰ τὰς ὁποίας οἱ εἰδικοὶ ποὺ μόλις εἶχαν φθάσει ἔφευγαν ἀμέσως διὰ τὴν Ρωσσίαν κατέστησαν σαφῆ τὴν ἀνειλικρίνειαν αὐτῆς τῆς ἑρμηνείας.

Ἀπὸ τὸ 1960 παρετηρήθη μία ὁλοκληρωτικὴ διακοπὴ εἰς τὰς ἰδεολογικὰς σχέσεις μεταξὺ τῶν δύο χωρῶν. Τόσον ἡ Ρωσσία ὅσον καὶ οἱ δορυφόροι της ἔπαυσαν νὰ προβάλλουν τὰς ταινίας των εἰς τὴν Κίναν παρετηρήθη ὡσαύτως μία αἰσθητὴ μείωσις εἰς τὴν ἀνταλλαγὴν τῶν ραδιοφωνικῶν προγραμμάτων καὶ οἱ ἐφημερίδες Ντρούζμπα (ἐκδιδομένη εἰς τὸ Πεκῖνον εἰς τὴν Ρωσσικὴν) καὶ Σουκοὺνγκ Γοῦ (ἐκδιδομένη εἰς τὴν Μόσχαν εἰς τὴν κινεζικὴν) ἔπαυσαν νὰ κυκλοφοροῦν. Ὁ ποταμὸς τῶν ἀντιπροσωπειῶν καὶ τῶν ἐπισκεπτῶν ἐστείρευσε καὶ ἡ κλίμαξ ἐπιστημονικῆς καὶ τεχνικῆς συνεργασίας μεταξὺ Κίνας καὶ ΕΣΣΔ ἠλαττώθη σημαντικῶς.

Πληροφορίαι περὶ τῆς κομμουνιστικῆς Κίνας ἐξηφανίσθησαν ἀπὸ τὸν σοβιετικὸν τύπον. Τὸ φθινόπωρον τοῦ 1960 καὶ τὴν ἄνοιξιν τοῦ 1961, ἦτο δύσκολον νὰ προμηθευθῇς τὶς ἐφημερίδες καὶ περιοδικὰ τῆς ΕΣΣΔ εἰς τὰ βιβλιοπωλεῖα ἀκόμη καὶ τοῦ Πεκίνου. Εἰς τὰ ἱδρύματα καὶ τὰς βιομηχανικὰς ἐπιχειρήσεις ποὺ ἦσαν συνδρομηταὶ εἰς σοβιετικὰ περιοδικά, ἐξηφανίσθησαν τὰ περιοδικὰ ἀπὸ τὰ ράφια τῶν βιβλιοθηκῶν.

Ὑπάρχουν ἐνδείξεις ὅτι κατὰ τὸ 1960—61 ἡ σοβιετικὴ κυβέρνησις περιώρισε ἐπίσης τὴν οἰκονομικὴν βοήθειαν πρὸς τὴν Κίναν. Αἱ ἀποστολαὶ βενζίνης περιεκόπησαν, πρᾶγμα ποὺ ἠνάγκασε τὰς κινεζικὰς ἀρχὰς νὰ λάβουν μέτρα διὰ νὰ διατηρήσουν τὰ καύσιμα. Εἰς πολλὰς πόλεις, ἡ πυκνότης τῶν λεωφορείων ἐμειώθη ἢ ἐσταμάτησεν ἡ κίνησις ὁλοσχερῶς καὶ τὰ ὀχήματα μετετράπησαν ὥστε νὰ ἐργάζωνται μὲ ἀτμὸν ἀντὶ μὲ ὑγρὰ καύσιμα.

Οἱ κινέζοι κομμουνισταὶ ἔλαβον μέτρα ἀντεκδικήσεως. Ἤρχισαν νὰ ἀποφεύγουν τὴν ἐπαφὴν μὲ τὰ «ἀδελφὰ» κομμουνιστικὰ κόμματα καὶ κυβερνήσεις καὶ ἀπέρριπταν προσκλήσεις διὰ συσκέψεις καὶ συνεδριάσεις. Ὅσοι κινέζοι ποὺ ἐσπούδαζαν ἢ ἐξεπαιδεύοντο πρακτικῶς εἰς τὴν ΕΣΣΔ ἀνεκλήθησαν εἰς τὴν Κίνα τὸ καλοκαῖρι τοῦ 1960, ὅπου ὑπεβλήθησαν ἐπὶ ἓξ ἢ ὀκτὼ ἑβδομάδας εἰς νέαν ἰδεολογικὴν καθηδήγησιν, Ἡ αὐτὴ διαδικασία ἐτηρήθη καὶ διὰ τοὺς κινέζους οἱ ὁποῖοι ὑπὸ ποικίλην ἰδιότητα συνειργάζοντο μὲ τοὺς ρώσσους εἰδικοὺς εἰς τὴν Κίναν.

Ποῖα λοιπὸν ὑπῆρξεν ἡ αἰτία τῆς ἐκδηλώσεως αὐτῆς τῆς διαμάχης μεταξὺ τῶν κινέζων καὶ τῶν ρώσσων κομμουνιστῶν τὸ καλοκαῖρι τοῦ 1960;

Ὄχι χωρὶς σημασίαν ἦτο τὸ σχόλιον τοῦ Χρουστσὼφ σχετικῶς μὲ τοὺς ἀλβανοὺς κομμουνιστὰς εἰς τὸ 21ον συνέδριον τοῦ ΚΚΣΕ ὅτι «ἀρχίζουν νὰ ἀποκλίνουν ἀπὸ τὴν γενικῶς ἀποδεκτὴν γραμμὴν τοῦ παγκοσμίου κομμουνιστικοῦ κινήματος ἀπὸ τὰ μέσα τοῦ περασμένου ἔτους». Αὐτὴ ἦτο ἀκριβῶς ἡ στιγμὴ κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ Χρουστσὼφ ἀνεκάλεσε τοὺς εἰδικούς του ἀπὸ τὴν Κίναν. Γνωρίζομεν ἐπίσης ὅτι κατὰ τὴν πε-

ρίοδον τῶν τελευταίων δύο ἐτῶν οἱ δεσμοὶ μεταξὺ Κίνας καὶ 'Αλβανίας κατέστησαν περισσότερον στενοὶ πρᾶγμα ποὺ ὀφείλεται εἰς τὴν ἀμοιβαίαν των ἀπογοήτευσιν ἀπὸ τὴν πολιτικὴν τοῦ Χρουστσώφ. Ἡ Κίνα βαθμηδὸν ἀνέλαβεν τὸν ρόλον τῆς ΕΣΣΔ εἰς τὴν 'Αλβανίαν. Εἰς τὴν κινεζο-αλβανικὴν συμφωνίαν ὁ Χρουστσὼφ εἶδε τὴν ἐπιθυμίαν τῶν κινέζων κομμουνιστῶν ὅπως δυναμώσουν τὴν θέσιν των διὰ τῆς προσελκύσεως πρὸς τὸ μέρος των ἄλλων μελῶν τοῦ κομμουνιστικοῦ στρατοπέδου καὶ ἐφοβήθη τὴν δημιουργίαν ἑνὸς ἀντισοβιετικοῦ συνασπισμοῦ μὲ ἐπικεφαλῆς τὸ Πεκῖνον. Δύο παράγοντες ἐβοήθησαν τὴν ἀλληλεγγύην Χότζα καὶ Μάο: ἡ ἀμοιβαία των ἐχθρότης πρὸς τὸν Τίτο καὶ ἡ γεωγραφικῶς ἀπομακρυμένη θέσις τῆς 'Αλβανίας ἀπὸ τὴν ΕΣΣΔ.

***

Ἡ ἀπομάκρυνσις τῶν ρώσσων εἰδικῶν ἀπὸ τὴν Κίναν ἀπετέλεσε τὴν πρώτην προειδοποίησιν τοῦ Χρουστσὼφ πρὸς τὸν Μάο. Ἡ δευτέρα ἐγένετο εἰς τὸ 22ον συνέδριον τοῦ ΚΚΣΕ ὅταν ἡ κατηγορία τοῦ Χρουστσὼφ διὰ τοὺς ἀλβανοὺς κομμουνιστὰς σαφῶς ἠνόχλησε τὴν κινεζικὴν ἀντιπροσωπείαν, ἡ ὁποία ἔκαμε ἔκκλησιν διὰ μίαν φιλικὴν καὶ διακριτικὴν ἐπίλυσιν τῶν διαφορῶν. Διὰ νὰ τὰ καλύψη ὅλα αὐτὰ ὁ Χρουστσὼφ ἀνενέωσε τὶς ἐπιθέσεις του κατὰ τῆς ἀντικομματικῆς» ὁμάδος καὶ τῆς «προσωπολατρείας» τοῦ Στάλιν, τὸν ὁποῖον χωρὶς καμίαν τελετὴν ἔξωσεν ἀπὸ τὸ Μαυσωλεῖον τοῦ Λένιν.

Οὕτως, κατὰ τὸ τέλος τοῦ 1961 αἱ διαφοραὶ μεταξὺ Μόσχας καὶ Πεκίνου εἶχαν λάβει τέτοιαν ἔκτασιν ὥστε πολλοὶ ἐπερίμεναν μίαν ἀνοικτὴν σύγκρουσιν μεταξύ των. Ἂν καὶ κάτι τέτοιο δὲν συνέβη, φαίνεται ὅτι ἡ ἀντιχρουστωφικὴ πολιτικὴ τοῦ Μάο προεκάλεσε εἰς τὴν Μόσχαν πολὺ μεγαλυτέραν ζημίαν ἀπὸ τὰς ἀπειλὰς τοῦ Χότζα. Πολλοὶ εἶναι οἱ λόγοι διὰ τοὺς ὁποίους μέχρι στιγμῆς ἀπεφεύχθη πλήρης διακοπὴ τῶν σχέσεων.

Πρῶτον διότι τόσον ἡ Μόσχα ὅσον καὶ τὸ Πεκῖνον ἀναγνωρίζουν πῶς μία πλήρης διάλυσις τῶν σχέσεων μεταξὺ Μόσχας καὶ Πεκίνου θὰ προεκάλει αὐτομάτως μίαν ἀνεπανόρθωτον ἐξασθένησιν εἰς τὸν κομμουνιστκὸν κόσμον καὶ τὴν βαθμιαίαν ἀποσύνθεσίν του.

Δεύτεοον, οὔτε ὁ Μάο οὔτε ὁ Χρουστσὼφ ἔλαβαν ἀποφασιστικὰ μέτρα εἰς τὰς μεταξύ των διαμάχας, παρὰ μόνον ὅταν ἦσαν ὑποχρεωμένοι νὰ τὸ κάμουν. Ἡ ἀπομάκρυνσις τῶν ρώσσων εἰδικῶν καὶ ἡ διακοπὴ τῶν σχέσεων τῆς Μόσχας μὲ τὴν 'Αλβανίαν πρέπει νὰ θεωροῦνται ὡς μέτρα ἀποβλέποντα εἰς τὸ νὰ πείσουν τὸν Μάο ὅπως ἀπόσχη ἀπὸ τοῦ νὰ ἐφαρμόση μία ἐπικίνδυνον πολιτικήν. Καὶ οἱ δύο ἀρχηγοὶ περιμένουν τὴν εὐκαιρίαν, γνωρίζοντες ὅτι κανείς τους δὲν εἶναι ἀθάνατος καὶ ὅτι ἡ τύχη ἐνίοτε λύει καὶ τοὺς πιὸ μπερδεμένους Γόρδιους δεσμούς. Ἄλλωστε καὶ ὁ Χρουστσὼφ δέχεται πιέσεις, ἀλλὰ καὶ ἡ ΚΕ τοῦ ΚΚΚ δυσκόλως δύναται νὰ θεωρηθῆ ὡς ἀπολύτως ἡνωμένη ὅταν, πέραν τῶν πιστῶν ὑποστηρικτῶν τοῦ Μάο Τσὲ Τοὺγκ περιέχει τόσον «μετριοπαθεῖς» ὅπως ὁ Τσοῦ Ἔν Λάϊ καὶ πιθανοὺς «χρουστσωφικοὺς» ὅπως ὁ Πένγκ Τσέν.

Τρίτον φαίνεται ὅτι ἡ θέσις τοῦ Χρουστσὼφ ἔχει ἰσχυροποιηθῆ κατὰ τὰ τελευταῖα δύο ἔτη. Μόνον ἔτσι μπορεῖ νὰ ἐξηγηθῆ πῶς ἡ διακοπὴ τῶν σχέσεων μὲ τὴν 'Αλβανίαν καὶ ἡ ἀνανεωθεῖσα δυσφήμησις τοῦ Στάλιν δὲν ἐπροκαλέσαν ταχεῖς καὶ ἀποφασιστικὲς ἀντιδράσεις ἐκ μέρους τοῦ Μάο. Ἡ ἐπίθεσις ποὺ ἐξαπελύθη κατὰ τοῦ Χρουστσὼφ ὑπὸ τοῦ Μάο τὸ 1958-59 ὑπὸ τὴν μορφὴν τοῦ «μεγάλους ἅλματος πρὸς τὰ ἐμπρὸς» καὶ οἱ ἐπιθετικὲς ἀψιμαχίες πέραν τῶν συνόρων τῆς Κίνας ἀπέτυχαν. Ἡ κινεζικὴ οἰκονομία δυσκόλως ἀνέλαβεν ἀπὸ τὰς συνεπείας ποὺ εἶχεν ἐπ' αὐτῆς τὸ «μέγα ἅλμα πρὸς τὰ ἐμπρὸς» καὶ ἠκολούθησαν τρεῖς καταστρεπτικαὶ ἐσοδεῖαι ἀποτέλεσμα ἀτυχῶν πειραμάτων μὲ τὴν γεωργίαν καὶ τοὺς χωρικούς. Ὅλα αὐτὰ ὑπεμόνευσαν τὴν αἴγλην τοῦ καθεστῶτος τοῦ Μάο καὶ τὸν ὑπεχρέωσαν νὰ δεχθῆ μία ὀπισθοχώρησιν τόσον εἰς τὸ ἐσωτερικὸν ὅσον καὶ εἰς τὸ ἐξωτερικὸν μέτωπον.

Ἔγιναν ἤδη παραχωρήσεις πρὸς τοὺς χωρικοὺς οἱ ὁποῖοι εἶχον ἐξαναγκασθῆ νὰ ὀργανωθοῦν εἰς τὰ κοινόβια. Εἰς τὰς πόλεις ἂν καὶ εἰσήχθη τὸ σύστημα τῶν κοινοβίων, παρέμειναν γράμμα νεκρόν. Τὸ κῦμα τοῦ μιλιταρισμοῦ τοῦ 1958-59, προϊὸν τοῦ ὁποίου ὑπῆρξαν αἱ πολυάριθμοι ἐθνοφρουραί, ἔχει καταπέσει.

Τέταρτον ἀκόμη καὶ ἂν συγκριθῆ μὲ τὴν Σοβιετικὴν Ρωσσίαν ἡ Κίνα εἶναι εἰσέτι μία καθυστερημένη χώρα. Οἰκονομικῶς ἐξαρτᾶται ἀπολύτως ἀπὸ τὴν Σοβιετικὴν Ἕνωσιν καὶ τοὺς δορυφόρους της τῆς 'Αν. Εὐρώπης. Αἱ τελευταῖαι ἐκθέσεις περὶ τοῦ ὅτι ἡ Κίνα, ἡ ὁποία ἔχει παρακαταθήκην ξένου συναλλάγματος, ἤρχισε νὰ ἀγοράζη ἀεροσκά-

φη, φορτηγά, καύσιμα καὶ ἄλλα ἀγαθὰ ἀπὸ τὰς καπιταλιστικὰς χώρας, ἀποδεικνύει ὅτι ὁ περιορισμὸς τῶν ἀποστολῶν βιομηχανισμοῦ ἐξοπλισμοῦ ποὺ εἶχεν ἐπιβάλει ἡ Σοβιετικὴ Ἕνωσις στὸ Πεκῖνον πρὶν δύο χρόνια, ἐξακολουθεῖ νὰ ὑφίσταται.

Πρέπει ἐπίσης νὰ ἐνθυμούμεθα ὅτι τὸ δεύτερον πενταετὲς σχέδιον τῆς Κίνας ἔληξεν τὸ 1962 καὶ εἶναι ἤδη καιρὸς νὰ καταστρωθῇ τὸ σχέδιον γιὰ τὴν περαιτέρω ἀνάπτυξιν τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας. Ἀλλὰ ποὺ θὰ στηριχθῇ ὁ Μάο ἂν ἡ Σοβιετικὴ Ἕνωσις ἀρνηθῇ νὰ τὸν ἐφοδιάσῃ μὲ τοὺς ἀπαραίτητους εἰδικοὺς καὶ ἀπαγορεύσῃ καὶ εἰς τοὺς δορυφόρους της νὰ στείλουν εἰδικούς; Ποιὸς τότε θὰ σχεδιάσῃ καὶ θὰ κτίσῃ τὶς βιομηχανίες, τὰ ἠλεκτρικὰ ἐργοστάσια καὶ τοὺς σιδηροδρόμους καὶ ἀπὸ ποῦ ἡ Κίνα θὰ πάρῃ τὸ ὑλικὸ ποὺ τῆς χρειάζεται; Πάλι, χωρὶς τὴν βοήθειαν ξένων εἰδικῶν τὰ ἀνώτερα κινεζικὰ ἐκπαιδευτικὰ ἱδρύματα δὲν μποροῦν νὰ ἐκπαιδεύσουν πλήρως πεπειραμένον προσωπικόν. Ἡ Κίνα μπορεῖ μόνον νὰ στείλῃ μερικὲς χιλιάδες γιὰ νὰ σπουδάσουν εἰς τὴν Σοβιετικὴν Ἕνωσιν, ἀλλὰ χρειάζεται δεκάδες χιλιάδων.

***

Εἶναι μᾶλλον δύσκολον νὰ συμφωνήσωμεν μὲ τὴν ἄποψι ὅτι ἡ σύγκρουσις μεταξὺ Πεκίνου καὶ Μόσχας εἶναι μόνον τὸ ἀποτέλεσμα τῶν φόβων τοῦ Χρουστσὼφ γιὰ τὴν ραγδαίως ἀναπτυσσομένην στρατιωτικὴν καὶ οἰκονομικὴν δύναμιν τῆς Κίνας ἢ τὸν πληθυσμόν της. Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι οἱ ἡγέται τοῦ Κρεμλίνου ὑπολογίζουν αὐτοὺς τοὺς παράγοντας ὅταν καθορίζουν τὴν πολιτικὴν των ἔναντι τῆς Κίνας, ἀλλ' ἐν ὄψει τῆς παρούσης διεθνοῦς καταστάσεως καὶ τῆς τεχνικῆς προόδου ποὺ ἐπετεύχθη ὑπὸ τῆς Σοβιετικῆς Ἑνώσεως εἰς τὸν στρατιωτικὸν τομέα, ὁ παράγων τοῦ πληθυσμοῦ μπορεῖ νὰ ἔχῃ μικρὰν μόνον ἐπιρροὴν ἐπὶ τῆς πολιτικῆς των. Ἐν πάσῃ περιπτώσει, ἡ Σοβιετικὴ Ἕνωσις ἔχει ἁπλῶς νὰ ἐξασφαλίσῃ συνεχῆ καὶ σταθερὸν ἔλεγχον ἐπὶ τῆς Κίνας προκειμένου νὰ καταστήσῃ αὐτὸν τὸν παράγοντα πλεονέκτημά της. Δὲν πρέπει νὰ λησμονῶμεν ὅτι ἡ πολεμικὴ βιομηχανία τῆς Κίνας καὶ ὁ στρατὸς αἰσθάνονται ἐπίσης τὴν ἐπήρρειαν τῶν διαφωνιῶν μὲ τὴν Σοβιετικὴν Ἕνωσιν, ἐφ' ὅσον οἰκονομικῶς καὶ τεχνικῶς ἐξαρτῶνται σχεδὸν καθ' ὁλοκληρίαν ἀπὸ τὴν βιομηχανίαν αὐτῆς τῆς χώρας.

***

Ἐν συμπεράσματι πρέπει νὰ καταστῇ σαφὲς ὅτι ἡ διένεξις τοῦ Χρουστσὼφ καὶ τοῦ Μάο δὲν εἶναι μόνον μία διαφωνία μεταξὺ τῶν αὐτοκρατικῶν δικτατόρων δύο ἀντιπάλων μεγάλων δυνάμων, ἀλλὰ καὶ σύγκρουσις δύο τάσεων εἰς τὸν σύγχρονον κομμουνσμόν. Κατὰ ἕνα μεγάλο βαθμόν, ὁ Μάο ἀντιπροσωπεύει τὸν ὀρθόδοξον σταλινικὸν τύπον τοῦ κομμουνισμοῦ, τείνων εἰς τὴν χρῆσιν ὠμῆς βίας, καταπιέσεως καὶ σφαγῶν. Ὁ Χρουστσώφ, ἐξ ἄλλου, ἀντιπροσωπεύει τὴν νέαν τάσιν, τῆς ὁποίας οἱ ὑποστηρικταὶ ἠναγκάσθησαν ἀπὸ τὰς συνθήκας νὰ ἀποδεχθοῦν μιὰ περισσότερον ἔξυπνον τακτικήν. Ἡ διαμάχη Χρουστσώφ—Μάο πρέπει νὰ λήξῃ μὲ τὴν ὁλοκληρωτικὴν νίκην τοῦ ἑνὸς ἢ τοῦ ἄλλου. Ἡ ἐξασθένισις τῆς θέσεως τοῦ κινέζου δικτάτορος, ἡ ὁποία ἐπεταχύνθη ἀπὸ τὶς ἀποτυχίες του εἰς τὴν ἐσωτερικὴν καὶ ἐξωτερικὴν του πολιτικὴν κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη, καθιστᾶ τὴν νίκην τῆς νέας τάσεως περισσότερον πιθανή.

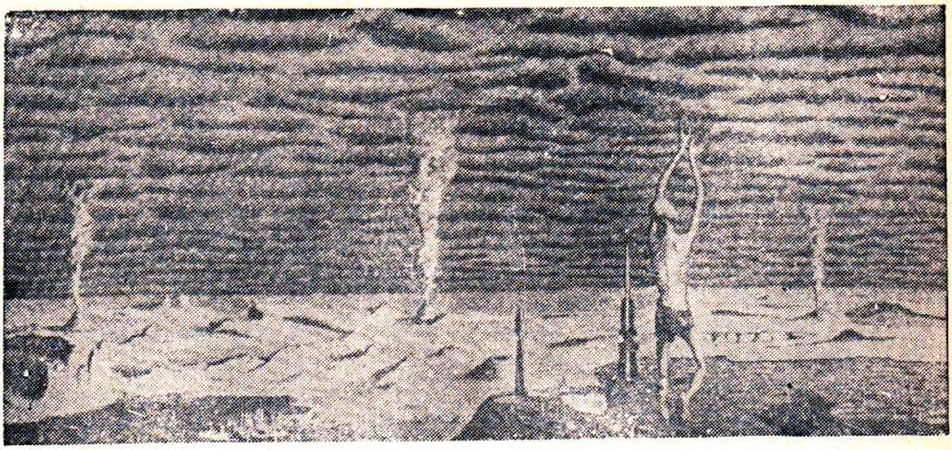

Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΣΤΟΝ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΜΟ

Η ΘΑΝΑΤΙΚΗ ΠΟΙΝΗ ΣΤΗΝ ΕΣΣΔ

Ὑπὸ Λ. ΛΙΠΣΟΝ

Τελευταῖα ἡ σοβιετικὴ νομοθεσία ἐπεξέτεινε τὴν ἐφαρμογὴ τῆς θανατικῆς ποινῆς σὲ ἑπτὰ κατηγορίας ἀδικημάτων, ποὺ προηγουμένως ἐτιμωροῦντο μὲ μικρότερες ποινές. Αὐτὴ ἡ ἐνέργεια ποὺ ἐξεφράσθη μὲ πέντε χωριστὰ διατάγματα δημοσιευθέντα εἰς τέσσαρες διαφορετικὲς ἡμερομηνίες μεταξὺ τῆς 5ης Μαΐου 1961 καὶ τῆς 20ης Φεβρουαρίου 1962, δὲν πρέπει νὰ θεωρεῖται σὰν μία ἁπλὴ σπασμωδικὴ ἀντίδρασι. Δημιουργεῖ ὡρισμένα ἐρωτήματα γιὰ τὸν ρόλο τῆς θανατικῆς ποινῆς στὸν σοβιετικὸ ποινικὸ νόμο καὶ γενικώτερα γιὰ τὸν ρόλο τῶν ποινικῶν κυρώσεων στὸ σύστημα τοῦ σοβιετικοῦ κοινωνικοῦ ἐλέγχου.

Ἡ θανατικὴ ποινὴ ἐμφανίζεται στὴν σοβιετικὴ ποινικὴ νομοθεσία σχεδὸν τόσο συχνὰ ὅσο καὶ ὁ ἰσχυρισμὸς ὅτι εἶναι μόνον ἕνα προσωρινὸ μέτρο ἐπιβληθὲν ἀπὸ μία «μεταβατικὴ κατάστασι ἀνάγκης». Μία ἀπὸ τὶς πρῶτες πράξεις τοῦ σοβιετικοῦ καθεστῶτος τὸ 1917, ἦταν ἡ κατάργησις τῆς θανατικῆς ποινῆς. Πλὴν ὅμως ἡ θανατικὴ ποινὴ ἐπανεισήχθη ἐνωρὶς τὸ 1918, γιὰ νὰ καταργηθῇ ἐκ νέου τὸ 1920 καὶ νὰ ἐπανεισαχθῇ μερικοὺς μῆνες ἀργότερα. Μεταξὺ αὐτῶν τῶν νομικῶν ἀλλαγῶν κατὰ τὰς περιστάσεις καὶ τὴν πραγματικότητα τῶν θανατικῶν ἐκτελέσεων, δὲν μποροῦσε νὰ ὑπάρχῃ πολὺ στενὴ σχέσις εἰς μίαν περίοδον ποὺ ἠκολούθησε μίαν κοινωνικὴν ἐπανάστασιν καὶ ἐχαρακτηρίζετο ἀπὸ συγκεχυμένην στρατιωτικὴν κατάστασιν, ἐπαναστάσεις ἐθνικῶν μειονοτήτων, τὴν κατάρρευσιν τῆς παλαιᾶς πολιτικῆς ἐξουσίας, καὶ ἀπὸ ἕνα σκληρὸν ἐμφύλιον πόλεμον μὲ ἐναλλασσόμενες φάσεις. Ἀκόμη καὶ ὅταν ἡ κατάστασις ἐσταθεροποιήθη σχετικῶς, τὸ 1920, κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς Νέας Οἰκονομικῆς πολιτικῆς (ΝΕΠ), ὁ Λένιν ἐπέμενε νὰ διατηρήσῃ τὸν τρόμο. Τὸ 1922 ἔγραψε ἐν σχέσει πρὸς τὴν σύνταξιν τοῦ

σχεδίου ἑνὸς Ποινικοῦ Κώδικος τῆς Σ. Ἑνώσεως.

«Ἡ βασικὴ ἰδέα, πιστεύω, εἶναι σαφής: πρέπει νὰ καθιερώσωμε ξεκάθαρα, μία πολιτικῶς ὀρθὴ καὶ ὄχι μόνο στενὰ δικαστικὴ πρόβλεψι ποὺ θὰ παρέχῃ μία βάσι γιὰ τὴν ὕπαρξι καὶ τὴν δικαιολογία τῆς τρομοκρατίας, τὴν ἀνάγκη της καὶ τὰ ὅριά της.

«Τὸ δικαστήριο δὲν πρέπει νὰ καταδικάζῃ τὴν τρομοκρατία ἂν ὑποσχόμεθα κάτι τέτοιο θὰ ἦταν αὐταπάτη, ἢ ἀπάτη —ἀλλὰ πρέπει νὰ τὴν θεμελιώνῃ καὶ νὰ τὴν νομιμοποιῇ θεωρητικῶς σαφῶς, χωρὶς ἀπάτες καὶ χωρὶς νὰ τὴν συγκαλύπτῃ. Ἡ ἀρχὴ τῆς τρομοκρατίας πρέπει νὰ διατυπωθῇ ὅσο τὸ δυνατὸν εὐρύτερα διότι μόνον ἡ ἐπαναστατικὴ συνείδησι θὰ καθορίσῃ τοὺς ὅρους μιᾶς περισσότερον ἢ ὀλιγώτερον εὐρείας ἐφαρμογῆς της εἰς τὴν πρᾶξιν.»

Ἡ νομοθεσία τοῦ 1920 ἐπρόβλεπε λοιπὸν τὴν θανατικὴ ποινή, ἂν καὶ ἐδικαιολογεῖτο ὅτι ἐπεβάλλετο «προσωρινῶς ὑπὸ τὴν ἰδιότητά της ὡς τὸ ἀνώτατον μέτρον κοινωνικῆς ἀμύνης, ἐπικειμένης τῆς πλήρους ἐξαφανίσεώς της».

Μέχρι τὸ 1927, ὡρισμένα ἐγκλήματα διαπραττόμενα ὑπὸ ἀξιωματούχων τοῦ κόμματος, καθὼς ἐπίσης καὶ ὡρισμένα οἰκονομικὰ καὶ ἄλλα ἐγκλήματα, ἠδύνατο νὰ τιμωροῦνται διὰ θανάτου. Τότε, μὲ ἕνα μανιφέστο τῆς Κεντρικῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς 10ης ἐπετείου ἀπὸ τὴν ἐπανάστασι τοῦ 1917 διεκηρύχθη ὅτι ἡ θανατικὴ ποινὴ εἰς τὸ ἑξῆς θὰ ἐφηρμόζετο μόνον ἐπὶ ἐγκλημάτων κατὰ τοῦ κράτους, ἐπὶ στρατιωτικῶν ἐγκλημάτων καὶ ἐπὶ ἐνόπλου λῃστείας.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς παγιώσεως τοῦ «σταλινισμοῦ» ἡ θανατικὴ ποινὴ ἐπεξετάθη ἀναδρομικῶς καὶ εἰς τοὺς φυγάδας ποὺ ἔθεσαν μόνοι τους τοὺς ἑαυτούς των ἐκτὸς νόμου ἀρνούμενοι νὰ ἐπιστρέφουν εἰς τὴν Σοβιετικὴν Ἕνωσιν.

Τὸ 1932 ἐπεβάλλετο εἰς ἐκείνους οἱ ὁποῖοι ἔκλεπτον τὴν περιουσίαν τῶν κολλεκτιβιστικῶν ἀγροκτημάτων ἢ τῶν κοοπερατίβων.

Καὶ εἰς τὰ μέσα τῆς δεκαετίας 1930-40 τὸ κείμενον τοῦ «νόμου τοῦ Κύρωφ» καὶ ἄλλων «ἐκκαθαριστικῶν» διαταγμάτων διηυκόλυνεν τὴν δυνατότητα ἐπιβολῆς τῆς θανατικῆς ποινῆς εἰς περιπτώσεις πολιτικῶν ἐγκλημάτων.

Μετὰ τὸν Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, τὸν Μάϊον τοῦ 1947, ἡ ἐφαρμογὴ τῆς θανατικῆς ποινῆς κατὰ τὴν περίοδο τῆς εἰρήνης ἀνεστάλη εἰς ἀναγνώρισιν τῆς «ἐξαιρετικῆς ἀφοσιώσεως ὁλοκλήρου τοῦ πληθυσμοῦ τῆς Σοβιετικῆς Ἑνώσεως πρὸς τὴν σοβιετικὴ πατρίδα καὶ τὴν σοβιετικὴ κυβέρνησι». Ἐγκλήματα τιμωρώμενα προηγουμένως μὲ θάνατον ἐτιμωροῦντο πλέον μὲ κάθειρξιν ἕως 25 ἐτῶν. Κατὰ τὴν σύνοδον τοῦ 1948 τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν, ἡ Σοβιετικὴ Ἕνωσις ἐπρότεινεν τὴν ἀνάκλησιν τῆς ποινῆς τοῦ θανάτου ἀπὸ ὅλα τὰ κράτη, ἡ ὁποία κατὰ τὴν κομμουνιστικὴν προπαγάνδαν «ἀπερρίφθη λόγῳ τῆς ἐπιμονῆς τοῦ ἀντιδραστικοῦ συνασπισμοῦ τῶν ἀγγλο - ἀμερικανικῶν ἀντιπροσωπειῶν».

Τὸν Ἰανουάριον τοῦ 1950 ὅμως, κατόπιν δῆθεν «αἰτήσεων προερχομένων ἀπὸ τὰς ἐθνικὰς δημοκρατίας, τὰ συνδικάτα, τοὺς ὀργανισμοὺς τῶν ἀγροτῶν καὶ ἐπίσης ἀπὸ τοὺς ἐκπαιδευομένους ἐργάτας», τὸ διάταγμα τοῦ 1947 ἐκηρύχθη ἀνεφάρμοστον καὶ οὕτως ἡ θανατικὴ ποινὴ ἐπανεισήχθη διὰ τοὺς «προδότες, κατασκόπους καὶ ὑπονομευτὰς — ἀποκλίνοντας τῆς γραμμῆς τοῦ κόμματος». Ἡ δοθεῖσα δικαιολογία διὰ τὴν λῆψιν τοῦ μέτρου ἦτο «ἡ ἐνίσχυσις τῶν ὑπονομευτικῶν ἐνεργειῶν ὑπὸ πρακτόρων ἰμπεριαλιστικῶν κρατῶν κατὰ τῆς Σοβιετικῆς Ἑνώσεως». Τὸ 1954 καθιερώθη ἄλλη μία ἐξαίρεσις ἀπὸ τὸ διάταγμα τοῦ 1947— περὶ καταργήσεως τῆς θανατικῆς ποινῆς κατὰ τὴν περίοδον τῆς εἰρήνης—διὰ τὰ πρόσωπα ποὺ διέπραττον ἐγκλήματα «ὑπὸ ἐξαιρετικὰς συνθήκας». Τὸ 1958 «αἱ βασικαὶ ἀρχαὶ περὶ ποινικῆς νομοθεσίας» καὶ οἱ νέοι ποινικοὶ κώδικες ποὺ ἐθεσπίσθησαν συμφώνως πρὸς αὐτάς, κατὰ κάποιον τρόπον ὀρθολόγιζαν τὴν ἀπογρα-

φὴν τῶν ἐγκλημάτων ποὺ ἐτιμωροῦντο μὲ θανατικὴν ποινὴν ἡ ὁποία παρέμεινεν, συνοδευομένη ἀπὸ τὸν αἰώνιον χαρακτηρισμόν της ὡς «προσωρινῆς ἐπικειμένης τῆς πλήρους καταργήσεώς της».

Θανατικὴ ποινὴ στὴν πρᾶξι

Οὕτως, κατ᾽ οὐσίαν κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν 45 ἐτῶν ἀπὸ τῆς Ὀκτωβριανῆς ,Επαναστάσεως, μὲ ἐξαίρεσιν τριῶν μικρῶν διαλειμμάτων ἀνερχομένων συνολικῶς σὲ περίπου τριάμισυ ἔτη, ἡ θανατικὴ ποινὴ παρέμεινε εἰς τὸ ἐπίσημο σοβιετικὸ νομικὸ σύστημα, ἀνεξαρτήτως ἀπὸ τὴν δραστηριότητα τῶν Εἰδικῶν Ἐπιτροπῶν καὶ τῆς μυστικῆς ἀστυνομίας. Τὸ πεδίον τῆς ἐφαρμογῆς της ἐποίκιλλε, ἀλλὰ ἐν τῷ συνόλῳ του ἦτο εὐρύτερον ἀπὸ ὅτι εἰς πολλὰ ἄλλα κράτη ποὺ διετήρησαν τὴν θανατικὴν ποινήν. Μολαταῦτα, οἱ ρῶσσοι νομικοὶ συγγραφεῖς συνεχίζουν σταθερῶς νὰ βεβαιώνουν ὅτι ἡ θανατικὴ ποινὴ δὲν ἦτο δῆθεν ἕνα κανονικὸν χαρακτηριστικὸν τοῦ σοβιετικοῦ νόμου. Τὰ ἐπιχειρήματα ποὺ φέρνουν γιὰ νὰ μᾶς πείσουν γι᾽ αὐτὴν τὴν ἄποψι, εἶναι δύο: Πρῶτον, ὅτι οἱ παραπομπὲς τῆς σοβιετικῆς νομοθεσίας γιὰ τὴν θανατικὴ ποινὴ τὴν χαρακτηρίζουν πάντοτε σὰν ἕνα «προσωρινὸ καὶ ὅλως ἐξαιρετικὸ μέτρο». Καὶ δεύτερον, εἰς τὸ εὑρετήριον τῶν ποινικῶν μέτρων τὰ ὁποῖα ἐφαρμόζονται σύμφωνα πρὸς τὸν ρωσσικὸ νόμο, ἡ θανατικὴ ποινὴ «διακρίνεται» ἀπὸ τὰς ἄλλας ποινάς! Τέτοια ἐπιχειρήματα μᾶς δείχνουν, ὅτι ἦτο εὐκολώτερον γιὰ τοὺς Ρώσσους κυβερνήτας νὰ νομιμοποιήσουν τὴν τρομοκρατίαν ὅπως ἐπεθύμει ὁ Λένιν, ὄχι ὅμως καὶ νὰ ἀκολουθήσουν τὶς ὁδηγίες του γιὰ νὰ παραλείψουν τὴν ἀπάτη.

Ἐὰν κρίνῃ κανεὶς ἀπὸ ἀναφορὲς ἐπὶ περιπτώσεων θανατικῆς ποινῆς ποὺ ἐδημοσιεύθησαν στὸν σοβιετικὸ τύπο, ἡ κυρία ἐφαρμογή της πρὶν ἀπὸ τὴν πρόσφατη ἐπέκτασί της ἀφεώρα πολιτικὰ ἐγκλήματα· «ἐσχάτην προδοσίαν», «συνεργασίαν μετὰ τοῦ ἐχθροῦ», «κατασκοπείαν» καὶ ἐγκλήματα «διαπραχθέντα ὑπὸ ἀνωμάλους συνθήκας». Αἱ «ἀνώμαλαι συνθῆκαι» εἶναι ἡ ὑποτροπή, τὸ εἰδεχθὲς τοῦ ἐγκλήματος, ἡ ἐγκατάλειψις θύματος ἀβοηθήτου, ἢ ἐκμετάλλευσις τοῦ θύματος. Ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν οἱ ἀναφορὲς ἐπὶ θανατικῶν ποινῶν ἐπιβληθεισῶν καὶ γιὰ ἐλαφρότερες περιπτώσεις, φαίνεται νὰ δικαιώνουν ὅτι ὑπάρχουν εἰδικοὶ στόχοι. Παραδείγματος χάριν, τιμωροῦνται μὲ θάνατον αὐτοὶ ποὺ διέπραξαν ἐγκλήματα ἐνῶ ἦσαν μεθυσμένοι καὶ ὅσοι εἶναι μέλη ὡρισμένων θρησκευτικῶν ὁμάδων, ὅπως οἱ Βαπτισταί, οἱ Ἀντβεντισταὶ καὶ οἱ Ρωμαιοκαθολικοί.

Ἰδιαιτέρα σημασία εἶχε δοθῆ εἰς τὰς ἀναφορὰς ἐπὶ περιπτώσεων ἐγκληματιῶν, οἱ ὁποῖοι ἐφόνευαν γιὰ κέρδος. Ἐγένετο ἐπίσης μνεία, μετὰ ὀλιγωτέρας συχνότητος, ἐγκληματιῶν ποὺ ἐσκότωναν ἀπὸ ἐκδίκησι. Πρέπει νὰ σημειωθῆ ὅτι, ἐὰν ὅλα τὰ ἄλλα στοιχεῖα ἦσαν παρόντα, ἐνεφανίζετο ὡς μὴ ἀναγκαῖον (τουλάχιστον πρὸ τῶν βασικῶν ἀρχῶν τοῦ 1958) ὅτι τὸ θῦμα ἔπρεπε νὰ εἶχε ἀποθάνη πραγματικά.

Θανατικὴ ποινὴ στὴν θεωρία

Οἱ ρῶσσοι θεωρητικοὶ ἀντιμέτωποι πρὸς τὰ γραφέντα κατὰ τῆς θανατικῆς ποινῆς ἀπὸ τὸν Μὰρξ καὶ τὸν Ἔνγκελς προσπάθησαν νὰ διαφοροποιήσουν τὴν ἐφαρμογή της εἰς τὴν καπιταλιστικὴν καὶ τὴν σοσιαλιστικὴν κοινωνία. Ἡ ἄποψίς των εἶναι ἡ ἑξῆς:

«Οἱ κλασσικοὶ τοῦ μαρξισμοῦ πάντοτε ἀντετίθεντο εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τῆς θανατικῆς ποινῆς εἰς τὰ καπιταλιστικὰ κράτη, διότι αὐτὸ τὸ μέτρο ἐφαρμόζεται ἐκεῖ ἐναντίον τῶν ἐργατῶν. Ποτὲ ὅμως δὲν ἀρνήθηκαν τὴν ἀναγκαιότητα τῆς προσφυγῆς εἰς αὐτὸ τὸ μέτρο ἐν σχέσει πρὸς τοὺς ἐχθροὺς τοῦ λαοῦ. Ὁ Λένιν εἶπε ὅτι «κανένα ἐπαναστατικὸ κίνημα δὲν μπορεῖ νὰ προχωρήσῃ χωρὶς τὴν θανατικὴ ποινὴ καὶ ὅτι τὸ ὅλον θέμα ἔγκειται ἁπλῶς ἐναντίον ποιᾶς τάξεως στρέφεται τὸ ὅπλον τῆς θανατικῆς ποινῆς» .

Πέραν ἀπὸ αὐτό, οἱ σοβιετικοὶ θεωρητικοὶ δὲν κατέβαλαν καμμίαν ἰδιαιτέραν

προσπάθειαν νὰ δικαιώσουν, νὰ ἑρμηνεύσουν ἢ νὰ στηρίξουν τὴν ὕπαρξιν τῆς θανατικῆς ποινῆς εἰς μίαν κοινωνίαν ἡ ὁποία ἰσχυρίζεται ὅτι κατήργησε τὶς ἀντιθέσεις, ἀπέκτησε ἐσωτερικὴ ἁρμονία καὶ ἐξάλειψε τὶς αἰτίες τοῦ ἐγκλήματος καὶ τῆς «ἀντικοινωνικῆς συμπεριφορᾶς».

Οἱ σφαῖρες κτυποῦν μακρύτερα

Διὰ τῶν διαταγμάτων τοῦ 1961 καὶ 1962, τέσσερα οἰκονομικὰ καὶ τρία ἄλλα ἀδικήματα ἐκρίθησαν τιμωρητέα διὰ τῆς ποινῆς τοῦ θανάτου, κατὰ τὴν διακριτικὴν εὐχέρειαν τῶν δικαστικῶν ἀρχῶν. Ἡ κατηγορία τῶν οἰκονομικῶν ἀδικημάτων περιέχει τὴν κλοπὴν κρατικῆς ἢ δημοτικῆς περιουσίας εἰς ἰδιαιτέρως μεγάλην ἔκτασιν, τὴν κατ' ἐπάγγελμα κυκλοφορίαν ἢ τὴν κατασκευὴν μὲ πρόθεσιν κυκλοφορίαν πλαστῶν νομισμάτων καὶ ὁμολογιῶν, τὴν κατ' ἐπάγγελμα ἢ εἰς μεγάλην ἔκτασιν κερδοσκοπίαν ξένου συναλλάγματος καὶ τὴν δωροδοκίαν ὑπὸ ὑπευθύνων ἀξιωματούχων, ἀπὸ ὑποτρόπους ἢ ἐκβιαστάς. Εἰς τὴν μὴ οἰκονομικὴν κατηγορίαν τὰ διατάγματα νομιμοποιοῦν τὴν θανατικὴν ποινὴν ἐναντίον ἰδιαιτέρως ἐπικινδύνων ὑποτρόπων καὶ προσώπων καταδιωκομένων μὲ σοβαρὰς ποινάς, οἱ ὁποῖοι, εἰς περιπτώσεις στερήσεως τῆς ἐλευθερίας, τρομοκρατοῦν τοὺς φυλακισμένους οἱ ὁποῖοι «εἰσῆλθον εἰς τὴν ὁδὸν» τῆς ἀναμορφώσεως, διαπράττουν ἐπιθέσεις κατὰ τῆς διοικήσεως τῶν φυλακῶν, ὀργανώνουν ὁμάδας ἐγκληματιῶν μὲ τέτοιον σκοπὸν ἢ συμμετέχουν ἐνεργῶς εἰς τοιαύτας ὁμάδας. Ἐπίσης κατὰ ἐκείνων οἱ ὁποῖοι ἐνεργοῦν ἀποπείρας ἐπιβουλευόμενοι τὴν ζωὴν τῶν στρατιωτῶν ἢ μελῶν τῆς λαϊκῆς ἐθνοφρουρᾶς καὶ αὐτῶν ποὺ διαπράττουν ὁμαδικοὺς βιασμοὺς ὡς ὑπότροποι, μετὰ ἰδιαιτέρως σοβαρῶν ἀποτελεσμάτων.

Ἡ πλέον θεαματικὴ δημοσιότης ἐδόθη εἰς ὡρισμένα οἰκονομικὰ ἐγκλήματα, τῶν ὁποίων οἱ δράσται ἐτιμωρήθησαν συμφώνως πρὸς τὰ νέα διατάγματα. Ὁ σοβιετικὸς τύπος διὰ μακρῶν ἐσχολίασε, παραδείγματος χάριν, τὴν δίκην δύο λαθρεμπόρων συναλλάγματος, οἱ ὁποῖοι κατηγορήθησαν ὅτι ἀγόρασαν καὶ ξαναπούλησαν ξένον συνάλλαγμα ἀξίας 13 ἑκατομμυρίων (παλαιῶν) ρουβλίων καὶ χρυσὰ νομίσματα. Τὸ δικαστήριον τῆς Μόσχας ἀρχικῶς τοὺς κατεδίκασε εἰς 15ετῆ στέρησιν τῆς ἐλευθερίας των, ἀλλὰ κατόπιν ἐνστάσεως τοῦ εἰσαγγελέως τὸ Ἀνώτατον Δικαστήριον τῆς Ρωσσίας μετέφερε τὴν ποινὴν εἰς θανατικὴν μολονότι τὰ ἀδικήματα εἶχαν λάβει χώραν πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ διατάγματος τοῦ 1961 ποὺ ἐνομιμοποίη τὴν θανατικὴν ποινὴν διὰ τοιαῦτα ἐγκλήματα. Ἄλλες κατηγορίες λαθρεμπόρων συναλλάγματος κατεδικάσθησαν, μερικοὶ ἀπὸ αὐτοὺς εἰς θάνατον, εἰς τὴν Γεωργίαν καὶ τὴν Λιθουανίαν. Τὰ μέλη μιᾶς σπείρας κλεπτῶν ποὺ ἔκλεβαν μεγάλα ἀποθέματα μετάξης ἀπὸ ἕνα ἐργοστάσιο τῆς Μολδαβίας καὶ μετὰ τὰ ἐξεποίουν εἰς τὴν Γεωργίαν, ἐδικάσθησαν εἰς τὴν Μολδαβίαν καὶ ὁ ἀρχηγός των κατεδικάσθη εἰς θάνατον. Ἕνας παραχαράκτης νομισμάτων τοῦ μισοῦ καὶ τοῦ ἑνὸς ρουβλίου εἰς τὸ Ἰβάνοβον, τῆς Ρωσσίας κατεδικάσθη καὶ ἐξετελέσθη. Ἕνας ἀξιωματοῦχος εἰς τὸ Πιατιγκόρσκ, ἀρχηγὸς μιᾶς ὁμάδος, ἡ ὁποία ἐσφετερίζετο μεγάλες ποσότητες δημητριακῶν διὰ τῆς πλαστογραφήσεως τῶν ἐπισήμων ἐγγράφων κατεδικάσθη εἰς θάνατον. Κατὰ ἕνα ὑπολογισμὸν βασιζόμενον εἰς ἀναφορὰς τοῦ ρωσσικοῦ τύπου ὁ ἀριθμὸς τῶν εἰς θάνατον καταδικῶν ποὺ ἐπεβλήθησαν ἀπὸ τῆς πρώτης διευρύνσεως τοῦ σχετικοῦ πίνακος τοῦ περιέχοντος τὰ ἐγκλήματα τὸν Μάϊον τοῦ 1961, ἀνέρχεται εἰς 200 ἐξ ὧν 74 καταδίκαι τὸ 1961 καὶ 136 τὸ 1962.

Τὰ αἴτια τῆς ἐπεκτάσεως

Εἶναι μᾶλλον ἀπίθανον ὅτι ἡ διεύρυνσις ὅλων τῶν περιπτώσεων θανατικῆς ποινῆς ἔχει μία καὶ μόνη ἐξήγησι, δηλ. τὴν ἀπόφασι τῆς Κυβερνήσεως νὰ πατάξη τὴν ἀνεπίσημη οἰκονομικὴ δραστηριότη-

τα διὰ τῶν ἐκτελέσεων παρὰ διὰ τῆς τροποποιήσεως τοῦ οἰκονομικοῦ συστήματος ποὺ δημιουργεῖ μιὰ κοινωνικὴ ἀνάγκη τέτοιας δραστηριότητος. Ἀσφαλῶς αὐτὸ εἶναι ἕνα σημαντικὸ αἴτιο ἀλλὰ ὄχι τὸ μοναδικό. Ἄλλο αἴτιο εἶναι ἡ αὔξησις ὡρισμένων τύπων ἐγκλημάτων ποὺ ὀφείλεται εἰς τὴν γενικωτέραν κρίσιν τῆς σοβιετικῆς κοινωνίας. Τρίτο αἴτιο εἶναι ὅτι τὸ καθεστὼς ἀναζητεῖ νέα μέσα ἐλέγχου γιὰ νὰ ἀντικαταστήση αὐτὰ ποὺ ἐγκατελείφθησαν μετὰ τὸν θάνατο τοῦ Στάλιν μὲ τὴν ἐξαφάνισι τῶν Εἰδικῶν Ἐπιτροπῶν καὶ τὴν μείωσι τῆς ἰσχύος τῆς πολιτικῆς ἀστυνομίας. Ἴσως τέλος, ἡ αὔξησις τῆς ποινικῆς αὐστηρότητος, νὰ εἶναι μέρος τῆς τιμῆς τὴν ὁποίαν οἱ «φιλελεύθεροι» πρέπει νὰ καταβάλλουν «συντηρητικοὺς» εἰς ἀντάλλαγμα μεταρρυθμίσεων εἰς ἄλλα πεδία.

Ἕνας σοβιετικὸς θεωρητικός, γράφοντας γιὰ νὰ ὑποστηρίξη τὰ διατάγματα τοῦ 1961 συνδυάζει τὴν θανατικὴν ποινὴ πρὸς τὸν «σοβιετικὸ ἀνθρωπισμὸ» κατὰ τὸν ἀκόλουθον τρόπον:

«Μεταξὺ τῶν πλέον σοβαρῶν γνωρισμάτων ποὺ χαρακτηρίζουν τὸν ἀνθρωπισμὸ τῆς τιμωρίας κατὰ τὸν σοβιετικὸ ποινικὸ νόμο εἶναι καὶ ἡ ἀναγνώρισις τῆς θανατικῆς ποινῆς ὡς ἐξαιρετικοῦ καὶ προσωρινοῦ μέτρου, ὁ σχετικὰ μικρὸς ἀριθμὸς ἐγκλημάτων ποὺ τιμωροῦνται μὲ αὐτήν, καὶ ὁ περιορισμὸς τῆς πιθανότητος ἐφαρμογῆς της σ' ἕνα ἀριθμὸ εἰδικῶν περιπτώσεων.

Μολαταῦτα, ὁ σοσιαλιστικὸς ἀνθρωπισμὸς ἔχει καὶ μία ἄλλη πλευρά. Στὶς ἀπαραίτητες περιπτώσεις προβλέπει τὴν ἐφαρμογὴ τῆς ἐπαναστατικῆς βίας, ὄχι γιὰ πειθὼ ἀλλὰ καὶ γιὰ ἐξαναγκασμό, τὴν ἐφαρμογὴ αὐστηρῶν μέτρων ποινικῆς τιμωρίας. Καὶ αὐτὸ εἶναι νοητό. Ἐπὶ τέλους ὑπάρχουν ἐγκλήματα, τὰ ὁποῖα ἤδη ὡς ἐκ τῆς φύσεώς των δὲν ἀξίζουν κανενὸς εἶδος ἐπιείκεια καὶ σὲ τέτοιες περιπτώσεις ὁ ἀνθρωπισμὸς πρέπει πρῶτα ἀπ' ὅλα νὰ δείχνεται στὴν κοινότητα, σ' αὐτὸν ποὺ ὑπέφερε ἀπὸ τὸ ἔγκλημα.

. . . ἡ δικαστικὴ πρακτική μας ἔχει σήμερα βασικὰ ξεπεράση τὴν ἄποψι τῆς στερήσεως τῆς ἐλευθερίας, σὰν τὸ κυριώτερο βασικὸ μέτρο ποινῆς. Ὑπάρχει σήμερα μιὰ εὐρύτερη ἐφαρμογὴ μέτρων τιμωρίας ποὺ δὲν συνδέονται μὲ τὴν στέρησι τῆς ἐλευθερίας».

Φαίνεται ὅτι κατὰ τὸν σοβιετικὸ συγγραφέα στὴν Σοβιετικὴ Ἕνωσι ἡ ἐπέκτασι τῆς θανατικῆς ποινῆς εἶναι μία ἐξαιρετικῶς ἀξιοσημείωτη περίπτωσι τῆς «εὐρυτέρας ἐφαρμογῆς τῶν μέτρων τιμωρίας ποὺ δὲν συνδέονται μὲ τὴν στέρησι τῆς ἐλευθερίας»!

ΑΙΤΙΑ ΚΑΙ ΕΚΤΑΣΙΣ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΓΚΛΗΜΑΤΩΝ ΣΤΗΝ ΣΟΒΙΕΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Ὑπὸ Χ. ΒΙΛΛΕΤΣ

Οἱ νέοι σοβιετικοὶ νόμοι τοῦ Μαΐου 1961 καὶ Φεβρουαρίου 1962 ἐπεξέτειναν τὸν κατάλογον τῶν ἐγκλημάτων ποὺ ὑπόκεινται εἰς τὴν θανατικὴν ποινήν. Ἡ πλέον ἐντυπωσιακὴ ἐκ τῶν καθιερωθεισῶν καινοτομιῶν ὑπὸ τῶν νόμων αὐτῶν εἶναι ἡ καθιέρωσις τῆς θανατικῆς ποινῆς διὰ σοβαρὰ ἀδικήματα εἰς οἱαδήποτε ἐκ τῶν τεσσάρων διαφόρων κατηγοριῶν τοῦ «οἰκονομικοῦ» ἐγκλήματος: οἰκειοποίησις κρατικῆς περιουσίας, πλαστογραφία, παράνομοι μεταβιβάσεις ξένου συναλλάγματος, καὶ δωροδοκία.

Εἰς τὴν πραγματικότητα ἡ Σοβιετικὴ Ἕνωσις δὲν ἦταν ἡ πρώτη χώρα τοῦ κομμουνιστικοῦ συνασπισμοῦ ποὺ ἐπέβαλε τὴν θανατικὴ ποινὴ γιὰ σοβαρὰ οἰκονομικὰ ἐγκλήματα. Παρόμοιοι νόμοι ἐτέθησαν εἰς ἐφαρμογὴν ὑπὸ τῆς Βουλγαρίας τὸ 1954, τῆς Οὐγγαρίας τὸ 1958 καὶ

τῆς Πολωνίας τὸ 1960. Μολαταῦτα, ἡ σοβιετικὴ νομοθεσία ἐπροκάλεσε τὰ περισσότερα σχόλια εἰς τὸ ἐξωτερικό, διότι στὶς δυτικὲς χῶρες ἀκόμη καὶ οἱ πλέον ἀδιάλλακτοι συνήγοροι τῆς διατηρήσεως τῆς θανατικῆς ποινῆς ποτὲ οὔτε κἂν θὰ ὠνειρεύοντο νὰ συμφωνήσουν ὅπως ἀδικήματα κατὰ τῆς περιουσίας, παραβάσεις τῆς νομοθεσίας περὶ συναλλάγματος, ἢ τὰ παρόμοια νὰ τιμωροῦνται δι' ἐκτελέσεως.

Πρόσφατοι σοβιετικαὶ δηλώσεις—συνοδευόμεναι καὶ ὑπὸ παραθέσεως ἀποσπάσματος ἀπὸ τὸν Λένιν, προφανῶς διὰ νὰ ἀποθαρρυνθοῦν οἱ ἐπιθυμοῦντες νὰ προβοῦν εἰς συζητήσεις ἐντὸς τῆς Ρωσσίας—ἐπεβεβαίωσαν ὅτι τὸ Κ.Κ. τῆς Σοβιετικῆς Ἑνώσεως ποτὲ δὲν ἀντετάχθη εἰς τὴν θανατικὴν ποινὴν κατ' ἀρχὴν καὶ ὅτι προσαρμόζει τὴν ἄσκησιν τῆς ποινικῆς νομοθεσίας του, ἀνάλογα πρὸς τὸ ἐφαρμοζόμενον κοινωνικὸν πρόγραμμά του. Δ' ὅλους αὐτοὺς τοὺς παρατηρητὰς οἱ ὁποῖοι, χωρὶς νὰ τροποποιήσουν τὰς ἀντιρρήσεις των διὰ τὸ κράτος τοῦ ἑνὸς κόμματος, ἐμοιράσθησαν τὴν ἀνακούφισιν τοῦ σοβιετικοῦ λαοῦ, ὅταν οἱ διάδοχοι τοῦ Στάλιν ἔδειξαν ὅτι ἦσαν διετεθεμένοι νὰ εἶναι περισσότερον λογικοὶ καὶ ἀνθρωπισταὶ παρὰ ὁ ἀποθανὼν ἀφέντης των, αὐτὲς οἱ σοβαρὲς καινοτομίες εἰς τὴν σοβιετικὴ ποινικὴ πρακτικὴ εἶναι ἕνας λόγος βαθείας ἀπογοητεύσεως.

Ἐκτελέσεις προσώπων ποὺ ὑπέπεσαν σὲ οἰκονομικὰ ἀδικήματα.

Ὁ σοβιετικὸς τύπος, ἰδιαιτέρως εἰς τοὺς τελευταίους ἕξη μῆνας, προσέδωσε μεγαλυτέραν δημοσιότητα ἐπὶ δικῶν ποὺ ἐπέβαλαν θανατικὲς καταδίκες, καὶ ἐδημοσίευσε κύρια ἄρθρα ποὺ ζητοῦσαν τὴν εὐρεῖα δημοσιότητα αὐτῶν τῶν ἀποφάσεων. Αὐτὸ δείχνει ὅτι ἡ κυβέρνησις θέλει νὰ μεγαλοποιήσῃ τὸ ψυχολογικὸ ἀποτέλεσμα τῶν ἐκτελέσεων. Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι ἡ νέα αὐστηρότης τῶν δικαστηρίων προκαλεῖ βαθεῖαν ἐντύπωσιν ἐπὶ τοῦ σοβιετικοῦ λαοῦ.

Μερικοὶ ἀπὸ αὐτοὺς ποὺ κατεδικάσθησαν εἰς θάνατον μετὰ τὰ νέα μέτρα κατηγορήθησαν διὰ βδελυρὰ ἐγκλήματα περιλαμβανομένης τῆς βίας κατὰ τοῦ ἀτόμου ποὺ δὲν καταλήγει ἀπαραιτήτως εἰς θάνατον. Ἀλλὰ ὁ τύπος, ἀφιέρωσε τὸ μεγαλύτερο μέρος του σὲ περιγραφὲς δικῶν καὶ καταδικῶν προσώπων κατηγορουμένων γιὰ οἰκονομικὰ ἀδικήματα. Παραθέτουμε μερικὲς τέτοιες περιπτώσεις στὶς ὁποῖες οἱ κατηγορούμενοι γιὰ οἰκονομικὰ ἐγκλήματα καταδικάσθηκαν σὲ θάνατο μέσα στὸ πρῶτο ἑξάμηνο τοῦ 1962.

—Τέσσερες ἄνθρωποι, περιλαμβανομένης μιᾶς γυναίκας, κατηγορήθησαν στὴν Βίλνα ἐπὶ παρανόμῳ μεταβιβάσει συναλλάγματος περιλαμβανομένων ξένων καὶ τσαρικῶν (χρυσῶν) νομισμάτων μέχρις ἀξίας περίπου 13 ἑκατ. παλαιῶν ρουβλίων (Σοβέτσκαγια Λίτβα, 26,30 καὶ 31 Ἰανουαρίου, 7 καὶ 11 Φεβρουαρίου 1962).

—Δύο μέλη μιᾶς συμμορίας λαθρεμπορίου συναλλάγματος στὴν Μόσχα (Πράβντα, 3 Μαρτίου 1962).

—Κάποιος Σουβάροφ (ἢ ἄλλοιῶς Ζαβάρωφ) κατηγορήθη στὸ Ἰβάνοβο ἐπὶ πλαστογραφίᾳ κερμάτων ἀξίας μισοῦ καὶ ἑνὸς ρουβλίου (Πράβντα 11 Μαρτίου 1962).

—Ἕνας «καθ' ἕξιν ἐγκληματίας» ὀνόματι Κομπιλίτσιν, κατηγορήθη εἰς Νοκαλάϊεφ ἐπὶ διαρρήξει καταστήματος (Πράβντα Οὐκρανίας, 15 Μαρτίου 1962).

—Ἕνας πρώην λογιστὴς εἰς τὸ ἐργοστάσιον αὐτοκινήτων Κουτάϊσι, ὀνόματι Κλαϊμάνοφ, κατηγορήθη ἐπὶ ὑπεξαιρέσει περισσότερον τῶν 200.000 ρουβλίων ἐκ κρατικῶν πόρων (Ζάρια Βόστοκα 17 Μαρτίου 1962).

—Ἕνας ὀνόματι Κακιασβίλι, κατηγορήθη ἐπὶ συμμετοχῇ εἰς συμμορίαν λαθρεμπορίου συναλλάγματος εἰς τὴν Τυφλίδα (Ζάρια Βοστόκα 17 Μαρτίου 1962).

—Ὁ προϊστάμενος τοῦ δικτύου τοῦ ἠλεκτρικοῦ ἐργοστασίου στὸ Ναβόϊ καὶ ἕνας συνένοχός του, κατηγορήθησαν ἐπὶ ὑπεξαρέσει «δεκάδων χιλιάδων ρουβλίων» διὰ τῆς διοχετεύσεως κρατικῶν πόρων εἰς μίαν ἐπιχείρησιν κιβδήλων νομισμάτων (Πράβντα Βοστόκα 20 Μαρτίου 1962).

—Δύο μέλη μιᾶς συμμορίας λαθρεμπόρων συναλλάγματος καὶ λαθρέμποροι εἰς τὸ Ἀτζερμπαϊτζὰν (Βακίνσκυ Ραμπότσι, 18 Ἀπριλίου 1962).

—Ὁ Ἀλλίντ Ἀβράαμ, ταμίας ἀπασχολούμενος ὑπὸ τῆς λιμενικῆς ἀρχῆς τοῦ Ταλλίν, κατηγορήθη ἐπὶ ὑπεξαιρέσει 70.000 ρουβλίων διὰ μίαν περίοδον ἐτῶν διὰ πλαστογραφίας καταστάσεων πληρωμῆς ἡμερομισθίων (Σοβέτσκαγια Ἐστόνια 19 Ἀπριλίου 1962).

—Ἕνας ἀξιωματοῦχος, ὑπεύθυνος προμηθειῶν εἰς τὴν Τουρκμενίαν κατηγορήθη ἐπὶ ὑπεξαρέσει (Τουρκμένσκαγια Ἴσκρα 25 Ἀπριλίου 1962).

—Ὁ ἀρχηγὸς μιᾶς κλίκας ἀπατεώ-

νων, εἰς τὸ κέντρον ὑποδοχῆς τοῦ ΕΚΡΑΙΝ στὴν Μινεράλνιγε Βόντυ (Πράβντα 5 Ἀπριλίου 1962).

—Οἱ ἀδελφοὶ Κάπτσακ, πρώην ὑπεύθυνοι γιὰ τὴν προμήθεια ἀγελαίων ζώων, κατηγορήθησαν ἐπὶ ὑπεξαιρέσει κρατικῶν πόρων καὶ γιὰ λαθρεμπορία συναλλάγματος καὶ παλαιῶν χρυσῶν τσαρικῶν κερμάτων (Πράβντα Οὐκρανίας 16 Μαΐου 1962).

—Ὁ ἀρχηγὸς μιᾶς σπείρας ὑπεξαιρέσεως μὲ βάσι ἕνα κρατικὸ ἀγρόκτημα εἰς τὸ Παυλοντάρ, ἡ ὁποία συστηματικῶς ἐξηπάτησε τὸ κράτος ὑπεξαιρέσασα περίπου 400.000 νέα ρούβλια (Καζανστάσκαγια Πράβντα 18 Μαΐου 1962).

—Τρία μέλη μιᾶς συμμορας «διεφθαρμένων ἀξιωματούχων» ἐμπορικῆς ἐπιχειρήσεως τοῦ Ντνιεπροπετρόφσκ, κατηγορήθησαν ἐπὶ κλοπῇ καὶ ὅτι ἐπώλησαν μεγάλες ποσότητες φρούτων ἐπὶ προσωπικῇ των ὠφελείᾳ (Πράβντα Οὐκρανίας 6 Ἰουνίου 1962).

—Οἱ Βενιαμὶν Γκοῦλκο καὶ Φόκα Φοὺκς κατηγορήθησαν ὅτι ἠσχολοῦντο ἀπὸ κοινοῦ μετὰ τῶν γυναικῶν των, εἰς παρανόμους λαθρεμπορικὰς πράξεις συναλλάγματος ποὺ περιελάμβαναν ἑκατομμύρια ρουβλίων, καθὼς ἐπίσης καὶ μὲ λαθρεμπόριον βιομηχανικῶν προϊόντων, γουνῶν ἀστρακὰν καὶ βιομηχανικῶν εἰδῶν ἐκ χρυσοῦ (Πράβντα Οὐκρανίας 12 Ἰουνίου 1962).

Πρέπει νὰ ἀναφερθῇ ὅτι τὰ ἐγκλήματα ποὺ ἀναφέρονται ἀνωτέρω ποικίλλουν εὐρέως κατὰ σοβαρότητα ἐὰν το κριτήριον εἶναι ἡ οἰκονομικὴ ἀπώλεια τοῦ Κράτους. Μολαταῦτα εἶναι σημαντικὸν τὸ ὅτι πολλὰ ἐξ αὐτῶν ἐπραγματοποιήθησαν εἴτε ὁλικῶς εἴτε μερικῶς, πρὸ τῆς ἰσχύος τῶν νόμων οἱ ὁποῖοι εἰσάγουν τὴν θανατικὴν ποινὴν διὰ τὰ τιμωρούμενα δι' αὐτῆς ἀδικήματα.

Ἡ προετοιμασία καὶ ἡ διεξαγωγὴ τῶν δικῶν γιὰ «οἰκονομικὰ ἐγκλήματα» παρουσιάζουν ἐπίσης διάφορα σημεῖα ἐνδιαφέροντος. Ὄχι μόνον οἱ λαθρέμποροι συναλλάγματος ἀλλὰ καὶ μερικοὶ ἐκ τῶν κυριωτέρων ἀπατεώνων προσήχθησαν εἰς τὸ δικαστήριο ὄχι ἀπὸ τὴν «μιλίτσια» (τακτικὴν ἀστυνομία) ἀλλὰ ἀπὸ τὴν μυστικὴν ἀστυνομίαν (K.G.B.) Εἰς πολλὰς περιπτώσεις, τμῆμα τοῦ Ἀνωτάτου Δικαστηρίου τῆς Δημοκρατίας εἰς τὴν ὁποίαν τὸ ἔγκλημα ἐτελεῖτο, ἐνήργει ὡς πρωτοβάθμιον δικαστήριον ἐνίοτε συνερχόμενον εἰς ἔκτακτον συνεδρίασιν εἰς μιαν ἐπαρχιακὴν πόλιν ἐπὶ τούτοις καὶ μολονότι σὲ ὡρισμένας περιπτώσεις οἱ κατηγορηθέντες εἶχον κανονικῶς τὸ δικαίωμα τῆς ἐφέσεως, ἡ καταδίκη των ἐθεωρεῖτο ὡς τελεσίδικος. Δημοσιεύματα στὸν τύπο ἔδειξαν ὅτι, ὅπου ὑπεβλήθησαν ἐφέσεις, οἱ ἀρχικὲς καταδίκες ἐπεδεινώθησαν καὶ οἱ θανατικὲς καταδίκες ἐξετελέσθησαν εἰς ὅλας ἀνεξαιρέτως τὰς περιπτώσεις. Οἱ περιγραφὲς τῶν ἐφημερίδων γιὰ τὶς δίκες ὁμοιμόρφως ἀναφέρουν ὅτι οἱ ἀντιπρόσωποι τοῦ λαοῦ ποὺ ἦσαν παρόντες εἰς τὸ δικαστήριον «ἐξέφρασαν τὴν ἐπιδοκιμασίαν των» γιὰ τὶς θανατικὲς καταδίκες.

Παροχὴ ἐπισήμων διευκρινήσεων

Οἱ σοβιετικοὶ ἐκπρόσωποι ἀρνοῦνται ὅτι ἡ εὐρυτέρα ἐφαρμογὴ τῆς θανατικῆς ποινῆς κατέστη ἀπαραίτητος λόγῳ τῆς αὐξήσεως τοῦ ἐγκλήματος. Ἡ τυποποιημένη ἐπίσημος ἑρμηνεία εἶναι ἡ δοθεῖσα ὑπὸ τοῦ Ν. Μιρόνωφ προϊσταμένου τοῦ Τμήματος Διοικητικῶν Ὀργάνων εἰς τὴν Κ.Ε. τοῦ Κ.Κ. Ρωσσίας ὅτι «δὲν ὀφείλεται εἰς τὴν αὐξηθεῖσαν συχνότητα τῶν ἰδιαζόντως εἰδεχθῶν ἐγκλημάτων ἀλλὰ μᾶλλον εἰς τὸ ἀδιάλλακτον μῖσος τοῦ σοβιετικοῦ λαοῦ πρὸς ὅλα τὰ στοιχεῖα, τὰ ὁποῖα ντροπιάζουν τὴν σοβιετικὴ κοινωνία καὶ κηλιδώνουν τὴν σοβιετικὴ ζωή».

Ὁ Μιρόνωφ, παραταῦτα, γνωρίζει τὴν ἀσυνέπειαν μεταξὺ τῆς νέας νομοθεσίας καὶ τῆς ἐπσήμου εἰκόνας τῆς σοβιετικῆς κοινωνίας τῆς σήμερον καὶ τοῦ ἐγγὺς μέλλοντος, ὅπως αὐτὴ δίδεται εἰς τὸ Πρόγραμμα τοῦ Κόμματος τοῦ 1961. Αὐτὸ γράφει:

«Μερικοὶ πιστεύουν ὅτι ἡ ἐντατικοποίησις τῆς δικαστικῆς καταπιέσεως ἡ ἀφορῶσα ἰδιαιτέρως τὰ ἐπικίνδυνα ἐγκλήματα ἀπάδει πρὸς τὸν χαρακτῆρα τοῦ κράτους μας καὶ ἔρχεται εἰς ἀντίθεσιν πρὸς τὴν γραμμὴν τοῦ κόμματος πρὸς περαιτέρω περιορισμὸν τῶν διοικητικῶν καὶ ποινικῶν λειτουργιῶν τοῦ κράτους καὶ τῆς βαθμιαίας ἀντικαταστάσεώς των ὑπὸ μεθόδων ἐπηρεασμοῦ τοῦ κοινοῦ καὶ διαφωτίσεως».

Ἡ ἐπίσημος ἐκδοχὴ εἶναι ὅτι ὑπάρχουν μόνον μερικοὶ ἰδιαζόντως ἐπικίνδυνοι ἐγκληματίαι, ἀλλ' αὐτοὶ οἱ ἐλάχιστοι δὲν ἠμποροῦν νὰ ἐμποδισθοῦν ἀπὸ τὸ ἔγκλημα ἐκτὸς μόνον διὰ τῆς ἀπειλῆς τῆς φυσικῆς ἐξαφανίσεως. Οὕτως ὁ Μιρόνωφ. εἰς τὸ αὐτὸ ἄρθρο, παραθέτει, ἐγκρίνων αὐτό, ἀπόσπασμα ἀπὸ ἕνα γράμμα πρὸς τὴν Κεντρικὴν Ἐπιτροπήν, ὑπογραφόμενον ἀπὸ 45 στελέχη τῆς Διευθύνσεως Γεωλογίας τοῦ Νοτίου Καζακστάν, ὅπου τονίζεται ὅτι:

«Εἶναι ἀπαραίτητον νὰ ἐξοντώνονται χωρὶς οἶκτο οἱ ἀδιόρθωτοι κλέπτες καὶ ἀπατεῶνες, οἱ ὁποῖοι, καίτοι ἀποτελοῦν ἕνα ἐλάχιστον ποσοστὸν τῆς σοβιετικῆς κοινωνίας (0.01%) διαρκῶς προκαλοῦν εἰς αὐτὴν τόσες ζημίες καὶ ἀποτυχίες. Εἶναι ἐκ φύσεως δειλά, ἀσήμαντα πρόσωπα, ὅταν ἀντιμετωπίζουν τὴν ἐξόντωσιν. Εἶναι γενναῖοι καὶ αὐθάδεις, ὅταν βλέπουν ὅτι ἠμποροῦν νὰ ἐνεργοῦν σχεδὸν ἀτιμωρητί».

Οἱ ρωσσικὲς στατιστικὲς δὲν μᾶς ἐπιτρέπουν νὰ κρίνουμε κατὰ πόσον ὑπῆρξεν, πράγματι, μία αὔξησις εἰς τὸν ἀριθμὸν τῶν «ἰδιαζόντως ἐπικινδύνων» ἐγκλημάτων. Ἐλευθέρως γίνεται ἀποδεκτόν, παραταῦτα, ὅτι ἡ ἀστυνομία, τὰ δικαστήρια καὶ τὰ στρατόπεδα συγκεντρώσεως, δὲν τρομοκρατοῦν τόσο πολὺ τὰ τελευταῖα χρόνια τοὺς ὑποτρόπους ἐγκληματίας. Ἀντικειμενικοὶ παρατηρηταί, χωρὶς νὰ ἔχουν τὴν μοναδικὴν πίστιν τῶν γεωλόγων τοῦ Νοτίου Καζακστάν, ὅτι ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐπικινδύνων ἐγκληματιῶν εἰς τὴν ΣΕ περιορίζεται εἰς τὸ ἐλάχιστον ὑπὸ τῆς διαλεκτικῆς τῆς σοβιετικῆς κοινωνικῆς ἀναπτύξεως, ὑποψιάζονται ὅτι ἡ χαλάρωσις τῆς αὐστηρότητος τοῦ ποινικοῦ συστήματος ἐπέτρεπε εἰς πολλοὺς μικροαπατεῶνας νὰ διευρύνουν τὴν κλίμακα τῶν ἐπιχειρήσεών των.

Ἔγκλημα χωρὶς τιμωρία

Ἡ ἀπειλὴ τῆς ἐκτελέσεως δὲν θὰ ἦτο ἀσφαλῶς ἀπαραίτητος ἐὰν οἱ πιθανοὶ καταχρασταί, δωροδοκούμενοι καὶ λαθρέμποροι συναλλάγματος ἐπίστευαν ὅτι οἱ πιθανότητες νὰ διαφύγουν τὴν σύλληψιν καὶ τὴν καταδίκην εἰς μακροχρονίους ποινάς, ἦσαν ἐλάχιστοι. Ἀλλὰ ἡ μιλίτσια ὅπως πάντοτε γνωστὴ γιὰ τὴν ἐλαστικότητά της, προφανῶς δὲν ἐβελτιώθη τελευταίως: «Ἀνήθικοι ἐγκληματίαι συχνὰ διαφεύγουν τὴν τιμωρία διότι ἡ μιλίτσια εἶναι ἀνεπαρκὴς καὶ κακῶς πληροφορημένη» ἔγραφε ἡ Μπακίνσκυ Ραμπόσχυ (13 Μαΐου 1962).

Οὔτε ἀσυνήθης εἶναι ἡ διαφθορὰ τῶν ρώσσων δικαστῶν καὶ τῶν ἀξιωματούχων ποὺ ἐφαρμόζουν τὸν νόμον. Ὁ Μιρόνωφ, παραδείγματος χάριν γράφει περὶ τῆς ἀνάγκης «νὰ ἐμποδισθοῦν τὰ μὴ τίμια καὶ ὕποπτα πρόσωπα νὰ εἰσέρχωνται εἰς τὰ γραφεῖα τῶν εἰσαγγελέων, τῆς μιλίτσια, καὶ τῶν δικαστηρίων», καὶ «νὰ ἐξαρθῆ ἡ τιμιότης καὶ ἡ ἀντίστασις πρὸς τοὺς πειρασμούς» μεταξὺ τῶν ὑπηρετῶν τοῦ νόμου. Κατὰ τὴν διάρκειαν, πάλι, μιᾶς συσκέψεως ἀστυνομικῶν, εἰσαγγελέων καὶ δικαστῶν εἰς τὴν Δημοκρατία τῆς Γεωργίας, ὁ πρόεδρος τοῦ ἀνωτάτου δικαστηρίου τῆς Δημοκρατίας παρηπονέθη γιὰ τοὺς δωροδοκουμένους δικαστικοὺς λειτουργοὺς ποὺ καλύπτουν τοὺς ἐγκληματίας καὶ τοὺς παρώτρυνε νὰ καθαρίσουν τὴν τάξιν τους ἀπὸ «ἠθικῶς ἀσταθῆ πρόσωπα». Πράγματι, ὁ τύπος, ἀνέφερεν πολλὰς εἰδικὰς περιπτώσεις λειτουργῶν ἐπιφορτισμένων μὲ τὴν τήρησιν τοῦ νόμου ποὺ σκοπίμως παρέβλεπαν τὰ ἐγκλήματα εἰς ἀντάλλαγμα ἑνὸς ρουσφετιοῦ ἢ δωροδοκίας. Εἰς μίαν τοιαύτην περίπτωσιν, περιλαμβάνουσαν ἀπατηλὴ χρῆσιν κρατικῶν κεφαλαίων δι' ἀνοικοδόμησιν κατοικιῶν εἰς ἀξιωματούχους, ἀξιωματικοὶ τῆς μιλίτσια εἶχαν ἀνάμιξιν εἰς τὸ ἔγκλημα καὶ ἦσαν μεταξὺ τῶν προσώπων ποὺ ὠφελοῦντο ἐξ αὐτῶν. Εἰς μία ἄλλην περίπτωσιν μία γυναίκα βοηθὸς τοῦ δημοσίου κατηγόρου κατηγορήθη ὅτι ἐπρότεινεν νὰ μεσολαβήση διὰ τὴν ἀπόλυσιν κάποιου κατηγορουμένου μὲ βαρεῖαν κατηγορίαν, ἐὰν οἱ συγγενεῖς του τῆς κατέβαλλον 20.000 ρούβλια.

Φαίνεται, ὅτι ἀκόμη καὶ τίμιοι ρῶσσοι ἀστυνομικοί, εἰσαγγελεῖς καὶ δικασταί, εὑρίσκοντα συχνὰ ὑπὸ ἕνα διαφορετικὸ καθεστὼς πιέσεων ποὺ θέτει εἰς πειρασμὸν τὸν ὑπηρεσιακόν των ζῆλον. Ὁ Μιρόνωφ ἐπίσης καυτηριάζει τὰς ἐπιτροπὰς τοῦ κόμματος ποὺ ἐνίοτε ἐπεμβαίνουν ἀντικανονικῶς εἰς δίκας διὰ νὰ προστατεύσουν τοὺς κομμουνιστὰς ποὺ ἔχουν διαπράξει ποικίλα ἐγκλήματα. Ἡ «Ἰσβέστια» (11 Δεκεμβρίου 1960) παρηπονέθη περὶ τῶν «προσώπων ποὺ δὲν ἔχουν καμμιὰ δουλειὰ νὰ συνωθοῦνται εἰς τὰ παρασκήνια τῆς δικαιοσύνης» φίλους ἢ συγγενεῖς τῶν κατηγορουμένων, ἀλλὰ καὶ γραφειοκράτας ἐνδιαφερομένους νὰ ἐμποδίσουν τὰ «ἄπλυτα νὰ βγοῦν στὴν φόρα» ἢ νὰ «διασώσουν τὴν πίστι ὡρισμένων ὀργανισμῶν».

Διὰ τῆς ἱδρύσεως τῆς «λαϊκῆς ἐθελοντικῆς φρουρᾶς» ντρουζῖνοι (διὰ νὰ βοηθῆ εἰς τὴν τήρησιν τῆς τάξεως καὶ τὴν σύλληψιν μικρῶν ἐγκληματιῶν), δυνατὸν νὰ ἀναμένετο ὅτι θὰ καθίστατο ἱκανὴ ἡ μιλίτσια νὰ συγκεντρωθῆ περισσότερον ἀποτελεσματικῶς εἰς σοβαρώτερα ἐγκλήματα, ἐν τούτοις τοῦτο δὲν φαίνεται νὰ ἐπραγματοποιήθη. Οἱ «ντρουζῖνοι» σὲ πολλὲς πόλεις ἔχασαν τὸ κῦρος των ἢ διελύθησαν. Καὶ ἡ μιλίτσια, ἀπὸ τὴν πλευρά της συχνὰ εἶδεν νὰ περιορίζονται οἱ ἁρμοδιότητές της. Κατὰ τὸν Μιρόνωφ, «εἰς ὡρισμένας πόλεις ὁλόκληρον τὸ βάρος τοῦ ἀγῶνος κατὰ τοῦ ἐγκλή-

ματος ἀνετέθη εἰς τοὺς φρουροὺς τοῦ λαοῦ καὶ εἰς τὰ δικαστήρια τῶν συντρόφων».

Εἰς τὸ 22ον συνέδριον τοῦ ΚΚΣΕ παρετηρήθη ὅτι «λειτουργοὶ τῶν δικαστηρίων, εἶναι συχνὰ ἔνοχοι ἀδικαιολογήτου φιλελευθερισμοῦ κατὰ τὴν μεταχείρησιν ὑποτρόπων καὶ ἐπικινδύνων ἐγκληματιῶν». «Αἰσθανόμεθα ἀκόμη τὰ ἀποτελέσματα τοῦ πάθους τῆς ἀποφυλακίσεως, τὸ ὁποῖον ὑπῆρχε πρὶν δύο χρόνια» ἔγραφε ὁ ρῶσσος νομικὸς Β. Νικηφόρωφ στὴν Τζβέστια (23 Μαΐου 1962). Εἰς τὴν διάσκεψιν τῶν λειτουργῶν τῶν ἐντεταλμένων νὰ τηροῦν τὸν νόμον ποὺ συνῆλθεν εἰς τὴν Γεωργίαν, τὰ ἀνώτερα δικαστήρια καὶ αὐτὸ ἀκόμη τὸ Ἀνώτατον Δικαστήριον τῆς Δημοκρατίας κατηγορήθησαν διὰ γενναιόφρονα ἐλάττωσιν ποινῶν ποὺ εἶχαν ἐπιβληθῆ ἀπὸ τὰ λοιπὰ δικαστήρια καὶ ἐγένετο ἡ προειδοποίησις ὅτι «οἱ λειτουργοὶ ποὺ ἐπιδεικνύουν ἀδικαιολόγητον ἐπιείκειαν» θὰ «ἐκαλοῦντο εἰς ἀπολογίαν».

Μιὰ ἐφημερὶς τῆς Οὐκρανίας (Πράβντα Οὐκρανία, 8 Φεβρουαρίου 1961) ἀπέδωσε τὴν αὔξησιν τοῦ ἐγκλήματος εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ Μπερντυάσκ, ἐν μέρει εἰς τὴν ἐλαφρὰν μεταχείρησιν τῶν ἐπικινδύνων ἐγκλημάτων.

Αὐτὸ τὸ εἶδος τῆς ἐπιεικείας δὲν εἶναι πλέον ἀνεκτόν. Ὅπως τὸ ἔθεσεν ὁ Σουσλῶφ εἰς τὸ 22ον συνέδριον: «τὸ Κράτος ὀφείλει ἄφοβα νὰ ἐφαρμόσῃ μέτρα ἐξαναγκασμοῦ, νὰ χρησιμοποιήσῃ τὴν ποινικὴν σπάθα του, ἐναντίον τῶν ἰσχυρογνωμόνων καὶ ἐπικινδύνων ἐγκληματιῶν».

Ὅλαι αὐταὶ αἱ ἐπικρίσεις κατὰ τῆς ἐλαστικότητος τῶν τελευταίων ἐτῶν ἀναμφιβόλως ἐνθαρρύνουν τὴν ἐξαιρετικὴν αὐστηρότητα μετὰ τῆς ὁποίας τὰ δικαστήρια ἐφαρμόζουν τελευταίως τοὺς νόμους ποὺ ἐπεκτείνουν τὴν θανατικὴν ποινήν. Ὁ ζῆλος τῶν δικαστηρίων, πράγματι, ὑπῆρξε τοιοῦτος ὥστε ὡρισμέναι πρόσφατοι σοβιετικαὶ δηλώσεις διεπίστωσαν ἕνα κίνδυνον ὅτι οἱ δικαστικοὶ λειτουργοὶ οἱ ὁποῖοι ἐνωρίτερον ἀντέδρασαν ἀπὸ τὴν ὑπερβολικὴν αὐστηρότητα μετ' ὑπερβολικῆς ἐπιεικείας, δύνανται τώρα νὰ γυρίσουν πίσω κατὰ τὰ λόγια τοῦ Β. Νικηφόρωφ «σὲ μιὰ ὅμοια ἄδικη σκληρότητα». Εἰς τὸ δημοσιευθὲν εἰς τὴν Ἰσβέστια ἄρθρον του, τὸ ὁποῖον ἀνεφέραμεν ἀνωτέρω, ὁ Νικηφόρωφ ἐδήλωσε ὅτι «ἡ πρόσφατος δημοσίευσις τῶν νόμων ποὺ αὐξάνουν τὴν τιμωρίαν» δι' ὡρισμένα ἀδικήματα «ἐξελήφθη ὑπὸ τινων ὡς σημεῖον γενικωτέρας ἐντατικοποιήσεως τῆς καταπιέσεως».

Οἱ ρίζες τοῦ οἰκονομικοῦ ἐγκλήματος

Παρ' ὅλας τὰς διαβεβαιώσεις τῶν σοβιετικῶν ἀρχῶν ὅτι οἱ νόμοι ποὺ ἐπεκτείνουν τὴν θανατικὴν ποινὴν ἀφοροῦν μίαν δράκα ἀδιορθώτων ἐγκληματιῶν, δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι τὰ νέα μέτρα ἀποσκοποῦν εἰς τὸ νὰ τρομοκρατήσουν τὸν πολὺ μεγάλο ἀριθμὸ τῶν ἀνθρώπων ποὺ εἶναι εὐθέως ἀναμεμιγμένοι ἢ πλαγίως ἦλθον εἰς ἐπαφὴν μὲ τὰ «οἰκονομικὰ ἐγκλήματα».

Ὁ σφετερισμός, ἡ δωροδοκία καὶ τὸ παράνομον ἐμπόριον, χαρακτηρίζονται ὑπὸ ρώσσων ἐπισήμων ὡς «ἐπιβιώσεις τοῦ καπιταλισμοῦ εἰς τὴν συνείδησιν τοῦ λαοῦ», ὡς μορφαὶ «παρασιτισμοῦ χωρὶς ρίζες εἰς τὸ ἔδαφος τῆς σοβιετικῆς κοινωνίας». Ὁ Μιρόνωφ διετύπωσε τέσσαρας λόγους δικαιολογοῦντας τὴν ἔκτασιν αὐτῶν τῶν «ἐπιβιώσεων»: τὸ ἀναπόφευκτον χρονικὸν διάστημα τὸ ὁποῖον μεσολαβεῖ μεταξὺ τῶν ἀλλαγῶν εἰς τὰς ὑλικὰς συνθήκας ζωῆς καὶ τῆς ἀντικατοπτρίσεώς των εἰς τὴν νοοτροπίαν τοῦ κόσμου, τὴν ἐπιρροὴν τῆς ἰμπεριαλιστικῆς προπαγάνδας ποὺ ἀγωνίζεται νὰ ἐπαναφέρῃ «τὶς συνήθειες τῆς ἰδιοκτησίας ποὺ εἶναι ξέναι πρὸς ἡμᾶς», τὴν χαλάρωσιν τοῦ κρατικοῦ ἐλέγχου κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ πολέμου καὶ τὰς δυσκολίας τῶν ἀμέσων μεταπολεμικῶν ἐτῶν (Αἱ «ὀλέθριαι ξέναι ἐπιδράσεις» ποὺ μνημονεύονται ὑπὸ ρώσσων συγγραφέων, περιλαμβάνουν ὄχι μόνον τὰς ἐπαφὰς μὲ ξένους περιηγητὰς ἀπὸ τὴν Δύσιν καὶ τὰ δελτία τῶν δυτικῶν ραδιοσταθμῶν ἀλλὰ ἀκόμη καὶ μερικὰς ἀναγκαίας εἰσαγωγὰς ὑπὸ τῆς Ρωσσικῆς κυβερνήσεως δυτικοῦ πνευματικοῦ ὑλικοῦ. Οὕτως τὸ περιοδικὸν «Κομμουνὶστ» (τῆς 12 Ἰουνίου 1962) κατηγορεῖ «μερικοὺς ρώσσους ἀξιωματούχους» ὡς «παίζοντας τὸ παιχνίδι τῶν ἰμπεριαλιστῶν» μὲ τὸ νὰ ἀγοράζουν καὶ νὰ προβάλλουν «διεφθαρμένας ξένας κινηματογραφικὰς ταινίας».

Μερικοὶ ἀπὸ τοὺς λόγους ποὺ προέβαλεν ὁ Μιρόνωφ φαίνονται ἀρκετὰ λογικοί: αἱ ἀπορφανισθεῖσαι οἰκογένειαι τῆς ἐποχῆς τοῦ πολέμου ἀσφαλῶς ἐπύκνωσαν τὶς τάξεις τῆς ἐγκληματικῆς κοινότητος καὶ ὁ πικρὸς ἀγώνας τῆς ὑπάρξεως μετὰ τὸν πόλεμον δύσκολα θὰ μποροῦσε νὰ βοηθήσῃ εἰς τὴν ἐξύψωσιν τοῦ ἠθικοῦ ἐπιπέδου τοῦ λαοῦ. Ἀλλὰ τὸ ὑπόλοιπον τῆς ἀναλύσεώς του, ὡς ἐπὶ τὸ πολύ, παραμορφώνει καὶ ἀποκρύπτει τὴν ἀλήθειαν. Ὡς πρὸς τὸ ἰσχυριζόμενον χρονικὸν κενὸν μεταξὺ τοῦ «ὄντος» καὶ τῆς

«συνειδήσεως» τῶν μαζῶν, θὰ ἦτο ὀρθώτερον νὰ εἴπωμεν ὅτι ἕνα ἀξιόλογο μέρος τοῦ σοβιετικοῦ λαοῦ παραμένει ἀπροσπέλαστο ἀπὸ τὰ ἐπίσημα ἰδεώδη καὶ εἶναι καλῶς πληροφορημένον περὶ τῶν ἀντιθέσεων μεταξὺ τῶν ἐπαγγελλιῶν τοῦ καθεστῶτος καὶ τῆς πρακτικῆς τῶν γραφειοκρατῶν του. Καὶ ἐνῶ πολλοὶ εἰς τὴν Σοβιετικὴν Ἕνωσιν ἰδίως δυσηρεστημένοι νέοι, χωρὶς ἀμφιβολίαν θαυμάζουν μίαν παραμορφωμένην εἰκόνα τῆς Δύσεως, θὰ ἦταν περισσότερον τίμιο νὰ ἀναγνωρίζαμε αὐτὸ σὰν μιὰν φυσικὴν ἔκφρασιν ἀπογνώσεως καὶ δυσαρεσκείας.

Ὅλα αὐτά, ὅμως, δὲν εἶναι ἀρκετὰ διὰ νὰ ἑρμηνεύσῃ κανεὶς τὴν εὐρεῖα ἐπικράτησι καὶ τὴν σοβαρότητα τοῦ «οἰκονομικοῦ ἐγκλήματος» εἰς τὴν Σοβιετικὴν Ἕνωσιν. Αὐτὴ ἡ νοσηρὰ ἀνάπτυξις εὐδοκιμεῖ ἰδιαιτέρως λόγῳ ἐλλείψεως τῶν ἀπαραιτήτων πρώτων ὑλῶν καὶ τῆς γραφειοκρατικῆς ὑπερτροφίας καὶ δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι ἡ σοβιετικὴ οἰκονομία καὶ τὸ διοικητικὸν σύστημα παρέχουν ἰδιαζόντως εὐνοϊκὰς συνθήκας διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ οἰκονομικοῦ ἐγκλήματος. Οἱ διεφθαρμένοι ρῶσσοι ἀξιωματοῦχοι ἐκμεταλλεύονται πολὺ γρήγορα τὰς παρατηρουμένας ἐλλείψεις ἀγαθῶν δι' ἴδιον αὐτῶν ὄφελος. Σὰν παράδειγμα φέρνουμε ἕνα σκάνδαλον εἰς τὸ πρόγραμμα στεγάσεως τῆς Δημοκρατίας τοῦ Τατζίκ, ποὺ ἦλθεν εἰς τὸ φῶς. Μία ὁμὰς ἀξιωματούχων ἐργαζομένων εἰς τὴν ἐκτελεστικὴ ἐπιτροπὴ τοῦ σοβιὲτ τοῦ Ντουσανμπέ εἰς ἕνα πρόγραμμα τοπικῆς στεγάσεως, καὶ εἰς ἄλλα ἐπίκαιρα σημεῖα (ὅλοι περιεγράφησαν ὑπὸ τοῦ τύπου ὡς «ἡνωμένοι ὑπὸ τοῦ πνεύματος τοῦ κέρδους καὶ ζῶντες μὲ τὰς θηριώδεις ἀντιλήψεις τοῦ καπιταλισμοῦ») συστηματικῶς ἐδωροδοκοῦντο ὑπὸ τῶν ἐντοπίων ποὺ εἶχαν ἀνάγκη κατοικιῶν. Τὰ διαμερίσματα «ἐπωλοῦντο» εὐθὺς ὡς ἐτίθεντο τὰ θεμέλια, καὶ τὰ ἔγγραφα τὰ ἀποδεικνύοντα τὴν κυριότητα τοῦ κατόχου των ἐπλαστογραφοῦντο. Μεταξὺ αὐτῶν ἦταν καὶ ὁ πρόεδρος τῆς ἐκτελεστικῆς ἐπιτροπῆς τοῦ σοβιέτ, Μπαμπατζχάνωφ.

Μία περισσότερον λεπτὴ ἀλλὰ ἐξαιρετικῶς συνήθης κατάχρησις εἶναι ἡ συνωμοσία γιὰ νὰ ἀποκρυβῇ καὶ νὰ πωληθῇ μέρος τῆς παραγωγῆς μιᾶς ἐπιχειρήσεως ἐπὶ σκοπῷ λήψεως ἰδιωτικοῦ κέρδους ἢ μέρους τῶν προϊόντων ποὺ εἰσάγουν εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις οἱ προμηθευταί. Μία τέτοια περίπτωσις ἀπεκαλύφθη εἰς τὴν Κιργιζίαν τὸ παρελθὸν ἔτος, εἶχαν δὲ ἀνάμιξιν εἰς αὐτὴν ἕνας ἐκ τῶν ὑφυπουργῶν Ἐμπορίου τῆς Δημοκρατίας, πρώην πρόεδρος τοῦ Γκόσπλαν τῆς Κιργιζίας καὶ τοὐλάχιστον τρεῖς προϊστάμενοι διευθύνσεων καιρίων οἰκονομικῶν ὀργανισμῶν. Οἱ κύριοι συνωμῶτες εἶχαν πράκτορας εἰς ὀργανισμοὺς οἰκονομικοὺς καὶ ἐφοδιασμοῦ, ἐργοστάσια καὶ ἐν γένει εἰς τὸ ἐμπόριον. Χρησιμοποιοῦντες κρατικὰ κεφάλαια, ὑλικὰ καὶ εὐκολίας βιομηχανικὰς καὶ μεταφορικάς, παρῆγον καὶ ἐπώλουν διὰ λογαριασμόν των μεγάλες ποσότητες ἀκριβοτάτων μαλλίνων προϊόντων καθὼς καὶ ραιγιόν, δωροδοκοῦντες τοὺς ἐλεγκτὰς καὶ τοὺς λογιστὰς διὰ νὰ μὴ ἀποκαλύψουν τὰς ἐπιχειρήσεις των. Σὲ μιὰ ἄλλη περίπτωσι, στὸ Σβερτλόσφσκ,, ἕνας ἀνώτερος ἀξιωματοῦχος τοῦ Ὑπουργείου τῶν Κρατικῶν Κτημάτων, χρησιμοποιῶν «φανατικοὺς κερδοσκόπους» ὡς μεσάζοντας, διέθεσε τεράστιες ποσότητες κρατικῆς ξυλείας.

Ὑπάλληλοι ἐμπορικῶν καὶ προμηθευτικῶν ὀργανισμῶν κατέχουν τὴν πρώτην θέσιν μεταξὺ ἐκείνων οἱ ὁποῖοι κατηγοροῦνται ἐπὶ καταχρήσει. Εἰς τὸ Δνειποπετρόφσκ δεκατρεῖς ἀξιωματοῦχοι ἐκρίθησαν ἔνοχοι συγκεντρώσεως τεραστίων ποσοτήτων πλεονασμάτων φρούτων ἀδηλώτων μὲ τὸ νὰ τὰ πωλοῦν καὶ νὰ παραποιοῦν τοὺς λογαριασμούς των καὶ νὰ καρποῦνται τὰ κέρδη. Τρεῖς ἐξ αὐτῶν ποὺ κατεδικάσθησαν εἰς θάνατον, εἶχαν κερδίσει δύο καὶ ἥμισυ ἑκατομμύρια παλαιὰ ρούβλια κατὰ αὐτὸν τὸν τρόπον. Στὴν Μολδαβία ἕνας πατέρας καὶ τὰ δύο του παιδιά, ποὺ εἰργάζοντο εἰς ἕνα κρατικὸν προμηθευτικὸν ὀργανισμὸν εὑρέθησαν ὅτι οἰκειοποιοῦντο πολύτιμες γοῦνες ἀστρακάν, ἐπὶ πέντε χρόνια, πωλοῦντες αὐτὰς μέσῳ μεσαζόντων εἰς τὴν ἐλευθέραν ἀγορὰν εἰς τὸ Κισίνεβ. Στὴν Τουρκμενία, ὁ διευθυντὴς ἑνὸς προμηθευτικοῦ ὀργανισμοῦ (καταδικασθεὶς εἰς θάνατον) καὶ οἱ βοηθοί του ἐξηπάτησαν τὴν πολιτείαν μὲ τὸ νὰ χρεώνουν ἀγορὰς πεπονιῶν εἰς ὑψηλοτέρας τιμὰς ἀπ' ὅτι εἰς τὴν πραγματικότητα κατέβαλλον. Ὁ ἐλεγκτὴς ἑνὸς ἀλευρομύλου (ποὺ ἐπίσης ἐξετελέσθη) εὑρέθη ἔνοχος, μαζὶ μὲ ἄλλους, ὑπεξαιρέσεως ἑκατοντάδων τόννων σίτου μὲ τὸ νὰ ζυγίζῃ ψεύτικα καὶ νὰ ὑπερβάλλῃ εἰς ποσότητα τὴν φύρα.

Οἱ διεφθαρμένοι ἀξιωματοῦχοι ποὺ ἀνεμίχθησαν εἰς παρομοίας ἐνεργείας εὗρον τοὺς λαθρεμπόρους συναλλάγματος —ποὺ ἀποτελοῦν ἐπίσης τὸν μεγαλύτερο στόχο τῶν νόμων διὰ τῶν ὁποίων ἐπεκτείνεται ἡ θανατικὴ ποινὴ—πολύτιμους βοηθοὺς διὰ τὴν διάθεσιν καὶ ἀπόκρυψιν τῆς λείας των. Ἐφ' ὅσον οἱ λογαριασμοὶ

εἰς τὴν Τράπεζαν—καταθέσεις κλπ.—ὑπόκεινται εἰς τὸν ἔλεγχον τῆς ἀστυνομίας καὶ τὰ ρούβλια ἀπὸ τὴ μίαν στιγμὴν εἰς τὴν ἄλλην δύνανται νὰ χάσουν κάθε ἀξίαν συνεπείᾳ κυβερνητικῶν νομισματικῶν μέτρων, οἱ ἀπατεῶνες πρέπει νὰ εὕρουν κάποιον τρόπον γιὰ νὰ ἐπενδύουν μεγάλα ποσὰ ἀσφαλῶς. Οἱ λαθρέμποροι συναλλάγματος τοὺς καλύπτουν αὐτὴν τὴν ἀνάγκην καὶ χρησιμεύουν σὰν «μεσῖτες» γιὰ τὰ ἄλλα μέλη τῆς ἐγκληματικῆς κοινωνίας. Τοιουτοτρόπως, πολλοὶ ἀπ' αὐτοὺς ποὺ προσφάτως κατεδικάσθησαν ὑπὸ τῶν δικαστηρίων διὰ καταχρήσεις καὶ ἐπὶ δωροδοκίᾳ εὑρέθησαν νὰ ἔχουν εἰς τὴν κατοχήν των «λαχανικὰ» (δολλάρια ΗΠΑ), «ἄλογα» (λίρες 'Αγγλίας) ἢ «στερεὰ» (Τσαρικὰ χρυσὰ νομίσματα), ποὺ εἶχαν ἀγοράσει ἀπὸ παράνομους ἐμπόρους συναλλάγματος. Ἕνα τέτοιο περιστατικὸ εἶναι ἡ περίπτωσις εἰς τὴν Δημοκρατία τῆς Κιργιζίας ποὺ ἤδη περιεγράφη. Συμφώνως πρὸς τὸν ἀρχηγὸν τῆς KGB τῆς Δημοκρατίας, «μερικοὶ ἀπὸ τοὺς ἐγκληματίας, χάρις εἰς τὰ χρήματά των, ἠγόρασαν μεγάλας ποσότητας τσαρικῶν νομισμάτων καὶ ξένου συναλλάγματος ἀπὸ λαθρεμπόρους».

Τὰ κίνητρο τῆς διαφθορᾶς

Πέραν τῆς ἐλαστικότητος τῆς ἀστυνομίας καὶ τῶν εὐκολιῶν ποὺ παρουσιάζονται εἰς τοὺς κατέχοντας καιρίας θέσεις ἀξιωματούχους γιὰ νὰ καλύπτουν τὰς ἀνομίας των, ὑφίστανται ἀκόμη καὶ ἄλλα προσκόμματα γιὰ νὰ περιορισθῇ ἀποτελεσματικῶς ἡ γραφειοκρατικὴ κερδοσκοπία εἰς τὴν Σοβιετικὴν Ἕνωσιν. Τὸ ἕνα εἶναι ἡ ἀπάθεια τοῦ κοινοῦ. Εἰς ἕνα μεγάλο ἀριθμὸ τελευταίως ἀποκαλυφθεισῶν περιπτώσεων καταχρήσεων, οἱ ἔνοχοι γιὰ πολὺ χρονικὸ διάστημα εἰργάζοντο θρασύτατα - ὅπως προκύπτει ἀπὸ μία ἔκθεσιν «ὑπὸ τὰ βλέμματα μιᾶς μεγάλης κολλεκτίβας». Ἴσως πολλοὶ δέχονται εἰς τὴν Σοβιετικὴν Ἕνωσιν ὑπομονετικὰ τὴν ἄποψιν, ποὺ ἀπεδόθη εἰς τοὺς καταδικασθέντας ἐκβιαστὰς τοῦ Ντουσανμπὲ ὅτι «τίποτα δὲν κινεῖται χωρὶς λάδωμα». 'Επιπροσθέτως εἶναι νοητὸν ὅτι ὁ μέσος Ρῶσσος πολίτης θὰ ἐδίσταζε νὰ καταγγείλῃ τοὺς γραφειοκράτας ἀπατεῶνας ὅταν βλέπει ὅτι οἱ ἀνώτεροί των παραβλέπουν τὰς πράξεις των, ἐνῶ ἀσφαλῶς ἐκεῖνοι ὀφείλουν ὡς ἐκ τῆς θέσεώς των νὰ τὶς γνωρίζουν καλλίτερα. Ἡ ἀξιόποινος φύσις τῶν ἐπιχειρήσεων τῶν ὑπαλλήλων τοῦ προμηθευτικοῦ ὀργανισμοῦ εἰς τὸ Κισίνεβ οἱ ὁποῖοι ἐπώλουν ποσότητας ἀπὸ γούνας ἀστρακὰν πρὸς ἴδιον αὐτῶν ὄφελος, πρέπει, νὰ ἦταν κοινὸ μυστικό, παραταῦτα οἱ ἔνοχοι, ὄχι μόνον εἰργάζοντο ἐπὶ πενταετίαν ἀνενόχλητοι ἀλλὰ ἐπὶ πλέον ἔτυχον καὶ εἰδικῆς ἠθικῆς ἀμοιβῆς διὰ τὸν «ζῆλον» των καὶ τὴν «τιμιότητά» των!

Ὁ ζῆλος τῶν τοπικῶν ἀρχῶν διὰ τὴν ἀποσιώπησιν σκανδάλων ποὺ συμβαίνουν εἰς τὴν δικήν των διοικητικὴν περιφέρειαν συχνὰ ἐβοήθησεν γραφειοκράτας εἰς τὴν ἀπόκρυψιν τῶν ἐγκλημάτων των καὶ εἰς τὸ νὰ ἀποφύγουν τὶς συνέπειές των. Σὲ ὡρισμένες περιπτώσεις ὁ ἔνοχος διεσώθη διὰ τῆς ἐγκαίρου μεταθέσεώς του εἰς ἕνα ἄλλο ἐξ ἴσου ὑπεύθυνον πόστο ἀπ' ὅπου θὰ μποροῦσε νὰ ἀρχίσῃ μίαν νέαν καρριέραν ἀπάτης. Τοιουτοτρόπως, συμφώνως, πρὸς προσφάτους ἀποκαλύψεις, ὅταν συνελήφθη κλέπτων ὁ ἐπικεφαλῆς ἑνὸς γραφείου ἐφοδιασμοῦ μιᾶς ἐπιχειρήσεως εἰς τὸ Ζελενγκόρσκ, ἡ «τιμωρία του» ἦταν νὰ ἐπανατοποθετηθῇ ὡς προϊστάμενος τοῦ τμήματος σιδηροδρομικῶν μεταφορῶν τῆς ἐπιχειρήσεως! Καὶ ὅταν ἡ ἰδία ἐπιχείρησης ἤθελεν νὰ ἀπαλλαγῇ ἀπὸ ἕνα μὴ ἔντιμο ἀποθηκάριο, ἡ τοπικὴ κομματικὴ ὀργάνωσις τὸν ἐπρότεινε γιὰ τὴν θέσι τοῦ προέδρου ἑνὸς κολχόζ! Ἡ ἀντίληψις τοῦ κοινοῦ ὅτι ἡ γραφειοκρατία κυττάζει πρῶτα ἀπ' ὅλα τὰ δικά της συμφέροντα, καὶ ὅτι οἱ ἀρχηγοὶ τῶν τοπικῶν κομματικῶν πυρήνων ἰδιαιτέρως ἀποκρούουν τὴν δικαιοσύνην ἐπιμένοντες εἰς τὴν ἐπιβολὴν πειθαρχικῶν μέτρων ἐντὸς τοῦ κόμματος ἀντὶ τῆς συνήθους δικαστικῆς διαδικασίας, πρέπει ὁπωσδήποτε νὰ ἀποτρέπῃ πολλοὺς ἐνδιαφερομένους διὰ τὰ κοινὰ πολίτας ἀπὸ τοῦ νὰ καταγγέλλουν τοὺς διεφθαρμένους γραφειοκράτας.

'Αλλ' ἐκεῖνο ποὺ περιπλέκει τὸν ἀγῶνα κατὰ τοῦ οἰκονομικοῦ ἐγκλήματος περισσότερον ἀπ' ὅλα εἶναι τὸ γεγονὸς ὅτι ὑπὸ τὰς ρωσσικὰς συνθήκας, πολλοὶ ἀπὸ τοὺς ἀπατεῶνες, δωροδοκουμένους καὶ λαθρεμπόρους προσφέρουν χρησίμους ὑπηρεσίας εἰς τοὺς κατὰ τὰ ἄλλα τιμίους πολίτας, οἱ ὁποῖοι σὰν συνέπεια καθίστανται ὄργανά των. Πόσον συχνά, παραδείγματος χάριν, ἕνας διευθυντὴς βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως ἢ γεωργικῆς ἐπιχειρήσεως βλέποντας τὴν ὁλοκλήρωσιν τοῦ προγράμματος τοῦ σχεδίου παραγωγῆς του νὰ κινδυνεύῃ χάρις εἰς τὴν νωθρότητα καὶ τὴν ἀκαμψίαν τῶν νομίμων ὑπηρεσιῶν ἐφο-

διασμοῦ, καταφεύγει εἰς τὴν δωροδοκίαν ἢ ἐπικαλεῖται μερικοὺς βρωμεροὺς μεσάζοντας, οἱ ὁποῖοι ἔναντι μιᾶς δεδομένης τιμῆς, θὰ τὸν ἐφοδιάσουν μὲ τὰ ἀμέσως ἀναγκαιοῦντα! Συχνὰ αἱ ἐπιχειρήσεις μὴ ἐμπιστευόμεναι τὰς συνήθεις μεθόδους ἐφοδιασμοῦ καταφεύγουν εἰς ἀνεπισήμους καὶ καράνομες μεταβιβάσεις ἐμπορευμάτων μεταξύ των; Πόσοι λίγοι διευθυνταὶ ἐπιχειρήσεων πρέπει νὰ ὑπάρχουν ποὺ δὲν παρενόμησαν «διογκώνοντες» τὶς ἀναφορὲς των πρὸς τὰ ἀνώτερα κλιμάκια! Οἱ διευθυνταὶ ποὺ ὑποκύπτουν σὲ τέτοιους πειρασμοὺς δὲν ἔχουν ἐγκληματικὰ κίνητρα, ἀλλ' ἡ ἀνάμιξί των σὲ παράνομες πράξεις τοὺς ἐπιβάλλει νὰ προβλέπουν καὶ νὰ ἀποσιωποῦν τὶς κακὲς πράξεις τῶν ἄλλων ποὺ κινοῦνται ἀπὸ δόλο.

Μολαταῦτα, ἡ ἀπόστασι μεταξὺ αὐτῶν τῶν παραβάσεων τοῦ νόμου καὶ τοῦ τελείου ἐγκλήματος κατὰ τοῦ Κράτους εἶναι πολὺ μικρά. Ὅταν τὸ κολχὸζ «Ρωσσία» εἰς τὴν Μολδαβία ἤρχισε νὰ ἀπασχολῇ παράνομους μεταπράτας διὰ νὰ μεταφέρῃ τὰ προϊόντά του εἰς τὸ ἀπώτατον βορεινὸν σημεῖον τῆς χώρας ὅπου ἐπετύγχανον πάρα πολὺ ὑψηλὰς τιμάς, οἱ διευθυνταί του δυνατὸν νὰ ἐνδιαφέροντο κυρίως διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ κεφαλαίου τῆς γεωργικῆς ἐπιχειρήσεώς των καὶ οἱ καταναλωταὶ εἰς τὸν Βορρᾶ νὰ ἀπέκτησαν ἀγαθὰ τὰ ὁποῖα κατ' ἄλλον τρόπον δὲν θὰ ἔφθαναν ποτὲ ἐκεῖ καὶ θὰ τὰ ἐστεροῦντο. Ἀλλά, ὅπως τόσο συχνὰ συμβαίνει εἰς τὴν Σοβιετικὴν Ἕνωσιν, ἡ καλόπιστος παράβασις τοῦ νόμου ἐξελίσσεται σὲ πλῆρες ἔγκλημα. Οἱ διευθυνταὶ τοῦ κολχὸζ σταδιακῶς ἤρχισαν νὰ ἀγοράζουν προϊόντα καὶ ἀπὸ ἄλλα ἀγροκτήματα γιὰ μεταπώλησιν καὶ νὰ ἀποκρύπτουν τὰς ἐπιχειρήσεις των, παρακρατοῦντες τεράστια χρηματικὰ ποσὰ ἀπὸ τὴν Κρατικὴν Τράπεζαν.

Οἱ ἀντικειμενικοὶ σκοποὶ τοῦ καθεστῶτος

Ἐν συμπεράσματι, λοιπόν, φαίνεται πιθανὸν ὅτι ἡ σοβιετικὴ κυβέρνησις, καθιεροῦσα τὴν θανατικὴν ποινὴν γιὰ ὡρισμένας κατηγορίας οἰκονομικῶν ἐγκλημάτων, εἶχε δύο στενὰ συνδεδεμένα μεταξύ των κίνητρα: νὰ ἀποτρέψουν τοὺς ἐγληματίας, οἱ ὁποῖοι ὑπὸ τὴν ἀπειλὴν οἱασδήποτε ἄλλης μικροτέρας ποινῆς εὕρισκαν ὅτι ἄξιζε τὸν κόπον νὰ διακινδυνεύσουν καὶ νὰ φοβίσῃ τοὺς πολὺ περισσοτέρους ποὺ ὑπῆρξαν ἔνοχοι, κατὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραβιάσεων τῆς οἰκονομικῆς πειθαρχίας αἱ ὁποῖαι ἐνθαρρύνουν τὸ ἔγκλημα καὶ ἐλαττώνουν τὸν ἀποτελεσματικὸν ἔλεγχον τῆς πολιτείας ἐπὶ τῆς οἰκονομίας. Δυνάμει τῶν νέων νόμων, ἐδόθη ἕνα παράδειγμα τοῦ πόσοι δύνανται νὰ συλληφθοῦν διὰ παράβασιν νόμων ἀφορώντων τὴν οἰκονομίαν, ἀλλὰ τὸ μάθημα εἶναι εὐρύτερον καὶ ἀπευθύνεται ἀφαλῶς εἰς ἕνα εὐρύτερον κύκλον προσώπων.

Εἶναι ἀξιοσημείωτον ὅτι οἱ περισσότεροι ἐξ ὅσων ἔχουν καταδικασθῆ μέχρι σήμερον δι' οἰκονομκὰ ἐγκλήματα εἶναι πρόσωπα μικρᾶς ἢ μηδαμινῆς σημασίας, τὰ ὁποῖα θὰ μποροῦσαν νὰ καταστραφοῦν χωρὶς νὰ στενοχωρηθῆ τὸ καθεστώς. Παρ' ὅλα αὐτὰ θὰ ἦτο περίεργον ἐὰν ὅλοι αὐτοὶ οἱ πράγματι ἔνοχοι τοιούτων ἐγκλημάτων ἦσαν ἀποκλειστικῶς κατώτατοι ἀξιωματοῦχοι ἢ ἄνθρωποι χωρὶς κανονικὸν ἐπάγγελμα. Ἕνα στοιχεῖον ἐκ τῶν γνωστῶν εἰς τὸ ἐξωτερικὸν περιπτώσεων εἶναι ὁ μεγάλος ἀριθμὸς τῶν Ἑβραίων μεταξὺ τῶν καταδικασθέντων. Εἶναι βεβαίως ἀκριβὲς ὅτι οἱ κρατικοὶ ἐμπορικοὶ ὀργανισμοὶ ἀπασχολοῦν πολλοὺς Ἑβραίους καὶ δὲν εἶναι ἀδύνατον οἱ Ἑβραῖοι νὰ εἶχαν τὴν πρώτην θέσιν μεταξὺ τῶν ἀσχολουμένων μὲ χρηματομεσιτικὰς ἐργασίας, ἰδιαιτέρως εἰς τὴν περιοχὴν τῆς Βαλτικῆς, ὅπου ἠδύναντο νομίμως νὰ ἀσκοῦν τὸ ἐπάγγελμα τοῦ χρηματιστοῦ, πρὶν ἡ περιοχὴ τῶν Βαλτικῶν Κρατῶν προσαρτισθῆ εἰς τὴν Ρωσσίαν. Ἀλλὰ ταυτοχρόνως εἶναι σχεδὸν φανερὸν τόσον ἀπὸ τὴν ἔκτασιν τῶν πληροφοριῶν τοῦ τύπου ἐπὶ τῶν περιπτώσεων ποὺ ἀφοροῦν Ἑβραίους ὅσον καὶ ἀπὸ τὴν γλῶσσαν ποὺ χρησιμοποιεῖται, ὅτι οἱ ρῶσσοι ἁρμόδιοι εἶναι ἰδιαιτέρως διατεθειμένοι νὰ ἐπιμένουν ἐπὶ τῶν ἐγκληματικῶν περιπτώσεων προσώπων τὰ ὁποῖα τὸ κοινὸν εἶναι ἤδη ἕτοιμον νὰ θεωρήσῃ ὡς «ξένα». Φράσεις ὡς «ἡ φυλὴ τῶν παρανόμων λαθρεμπόρων συναλλάγματος» (Σοβέτσκαγια Μπελλορούσια 17 Μαρτίου 1962) καὶ «οἱ ἄνθρωποι ποὺ ἐπώλησαν τὸν ἑαυτόν τους εἰς τὸν χρυσὸν μόσχον» (Σοβέτσκαγια Ἐστόνια 25 Μαρτίου 1962) εἶναι βεβαίως ἀντισημιτικαὶ εἰς τὸ ἀποτέλεσμα καὶ κατὰ τὴν πρόθεσιν.

Ὑφίσταται σὰν συμπέρασμα, μα χαρακτηριστικὴ δυαρχία εἰς τὴν πολιτικὴν τοῦ σοβιετικοῦ καθεστῶτος γιὰ τὸν περιορισμὸ τοῦ οἰκονομικοῦ ἐγκλήματος. Ἀφ' ἑνὸς ὁ ἐνεργὸς δημόσιος—ἔλεγχος —μὲ τὴν ἔννοιαν τοῦ ὅρου ὅπως τὴν δέχωνται οἱ Ρῶσσοι—τῆς λειτουργίας τῶν ἐπιχειρήσεων πρέπει νὰ ἐνισχυθῆ ἡ μεγάλη δυσκολία ἐδῶ εἶναι ὅτι οἱ δημό-

σιοι «ἐλεγκταί» θὰ ἐλέγχωνται ἀπὸ τοὺς ἴδιους σχεδὸν ὀργανισμοὺς τοῦ κόμματος, ποὺ ἐλέγχουν τὴν γραφειοκρατία καὶ τους διευθυντὰς τῶν ἐπιχειρήσεων ἀφ' ἑτέρου τὸ κόμμα εἶναι ἕτοιμο νὰ καταφύγη εἰς ἄκρως κατασταλτικὰ μέτρα. Ὄχι μόνον ἡ εὐρυτέρα ἐφαρμογὴ τῆς θανατικῆς ποινῆς, ἀλλ' ἐπίσης καὶ ἡ αὔξουσα δραστηριότης τῆς KGB διὰ τὴν ἀνεύρεσιν περιπτώσεων ἀπάτης καὶ δωροδοκίας, πρέπει νὰ γεμίζη πολλοὺς ρώσσους πολίτες μὲ δικαιολογημένο φόβο.

ΕΚΚΛΗΣΙΣ

Ἡ «Σοβιετολογία» ἀπευθύνεται πρὸς ὅλους ἐκείνους οἱ ὁποῖοι ἀντιλαμβάνονται πλήρως τὴν σημασίαν τοῦ ἔργου της καὶ ἐκτιμοῦν δεόντως τὴν ἀξίαν τῆς συμβολῆς της εἰς τὴν ἐθνικὴν διαφώτισιν, διὰ νὰ τοὺς καταστήση γνωστόν, ὅτι ἀντιμετωπίζει σοβαρὰς οἰκονομικὰς δυσχερείας αἱ ὁποῖαι καθιστοῦν προβληματικὴν τὴν συνέχισιν τῆς ἐκδόσεώς της καὶ νὰ ζητήση τὴν συμπαράστασίν των διὰ τὴν ὑπερνίκησιν τῶν ἐν λόγῳ δυσχερειῶν.

Διὰ νὰ βοηθήσετε τὴν «Σοβιετολογίαν» νὰ ἐπιβιώση:

—Ἐξοφλήσατε ἀμέσως τὰς τυχὸν ὀφειλάς σας πρὸς αὐτὴν διὰ ταχυδρομικῆς ἐπιταγῆς πρὸς τὴν διέθυνσιν: Γ. Γεωργαλᾶν, Πύθωνος 15, Ἀθῆναι 808.

—Ἐγγράψατε νέους συνδρομητὰς εἰς αὐτήν.

—Διαδώσατέ την εἰς ὅσον τὸ δυνατὸν εὐρύτερον κύκλον.

—Συντελέσατε εἰς τὴν ἐγγραφὴν σχολείων, κοινοτήτων, συνεταιρισμῶν, νομαρχιῶν, στρατιωτικῶν μονάδων καὶ ἄλλων ὀργανισμῶν ἢ ὑπηρεσιῶν ὡς συνδρομητῶν.

—Βοηθήσατε ὥστε οἱ ἰθύνοντες καὶ οἱ ἁρμόδιοι νὰ ἀντιληφθοῦν τὴν σημασίαν τοῦ περιοδικοῦ μας.

Ο ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Η 4η ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ ΤΗΣ ΚΕ ΤΟΥ ΚΚΕ

Στὶς 4 Μαρτίου ὁ ραδιοσταθμὸς τοῦ Κ.Κ.Ε. μετέδωσε ὅτι μέσα στὸν Φεβρουάριο συνῆλθε ἡ 4η ὁλομέλεια τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Κ.Κ.Ε. ἡ ὁποία ἀσχολήθηκε μὲ δύο θέματα:

1) «Ἡ κατάσταση στὴν Ἑλλάδα καὶ τὸ ἑνιαῖο μέτωπο», μὲ εἰσηγητὴ τὸν Μ. Παρτσαλίδη.

2) «Μερικὰ ζητήματα γιὰ τὴν βελτίωση τῆς ἰδεολογικῆς διαφωτιστικῆς δουλειᾶς στὸ κόμμα», μὲ εἰσηγητὴ τὸν Λ. Στρίγκο.

Ἡ 4η ὁλομέλεια ἐνέκρινε μία «πολιτικὴ ἀπόφαση» καὶ μιὰ «ἀπόφαση γιὰ τὰ ζητήματα τῆς ἰδεολογικῆς καὶ προπαγανδιστικῆς δουλειᾶς».

Ἡ πολιτικὴ ἀπόφασις δημοσιεύθηκε στὴν «Αὐγή» στὶς 6 Μαρτίου 1963.

Σ' αὐτὴν τὸ ΚΚΕ ἐπιδοκιμάζει τόσο στὸ ζήτημα τῆς Κούβας ὅσο καὶ σὲ ὅλα τὰ ἄλλα διεθνῆ ζητήματα τὴν σοβιετικὴ ἐξωτερικὴ πολιτική. Ἐπίσης ὑπογραμμίζει τὸν κίνδυνο τοῦ «δογματισμοῦ» γιὰ τὸ παγκόσμιο κομμουνιστικὸ κίνημα καὶ «ὑπογραμμίζει τὴν ἀνάγκη τῆς περιφρούρησης τῆς ἑνότητας τοῦ παγκόσμιου κομμουνιστικοῦ κινήματος πάνω στὴ βάση τῶν μαρξιστικῶν, λενινιστικῶν ἀρχῶν καὶ τῶν ἀποφάσεων τῶν συσκέψεων τῆς Μόσχας τοῦ 1957 καὶ 1960». Ὑποστηρίζει τὴν πρόταση τοῦ ΚΚΣΕ νὰ σταματήση ἡ πολεμικὴ ἀνάμεσα στὰ ΚΚ «γιὰ νὰ διευκολυνθεῖ ἡ προετοιμασία μιᾶς σύσκεψης ὅλων τῶν ἀδελφῶν κομμάτων». Ἐπίσης ἡ ὁλομέλεια ἐκφράζει τὴν ἱκανοποίησί της γιὰ τὰ «βήματα ποὺ ἔγιναν

ἀπὸ τὴν Ἕνωση Κομμουνιστῶν Γιουγκοσλαβίας πρὸς τὴν κατεύθυνση τῆς προσέγγισης καὶ τῆς ἑνότητας μὲ τὸ παγκόσμιο κομμουνιστικὸ κίνημα». Τέλος, τὸ ΚΚΕ διακηρύσσει ὅτι θὰ κάνη ὅ,τι ἐξαρτᾶται ἀπὸ αὐτὸ «ὥστε νὰ συμβάλει στὴν προσπάθεια νὰ ξεπεραστοῦν οἱ διαφορὲς ἀρχῶν ποὺ ὑπάρχουν ἀνάμεσα στὴν Ε.Κ. Γιουγκοσλαβίας καὶ στὰ ἄλλα κομμουνιστικὰ κόμματα».

Ὅπως βλέπουμε λοιπὸν στὰ θέματα τῆς ἐξωτερικῆς πολιτικῆς καὶ τῶν ἐνδοκομμουνιστικῶν σχέσεων, τὸ ΚΚΕ υἱοθετεῖ ἀπολύτως τὶς σοβιετικὲς θέσεις καὶ ἐναρμονίζει τὴν πρακτικὴ δραστηριότητά του σύμφωνα μὲ αὐτές. (Σχέσεις μὲ Γιουγκοσλαβία, κατάπαυσις τῆς πολεμικῆς μεταξὺ τῶν ΚΚ κ.λ.π.).

Ἀπὸ τὰ θέματα τῆς ἐσωτερικῆς πολιτικῆς στὴν ἀπόφασι τῆς ὁλομέλειας προτάσσεται τὸ θέμα τῆς ματαιώσεως τῆς δημιουργίας πυραυλικοῦ ἐκπαιδευτικοῦ κέντρου στὴν Κρήτη καὶ τῆς σταθμεύσεως ὑποβρυχίων μὲ πυραύλους «Πολάρις» στὸν ἑλληνικὸ χῶρο. Ἡ ἐπιδίωξις αὐτὴ προτάσσεται ἀπέναντι σὲ ὅλες τὶς ἄλλες γιατὶ ἀποτελεῖ σήμερα τὴν κυριώτερη ἄμεση ἐπιδίωξι τῆς σοβιετικῆς ἐξωτερικῆς πολιτικῆς στὴν περιοχὴ τῆς Μεσογείου.

Στὴν συνέχεια τῆς ἀποφάσεως ἐπαναλαμβάνονται οἱ ἐπιθέσεις ἐναντίον τῆς συνδέσεως τῆς χώρας μας μὲ τὴν ΕΟΚ, καταγγέλεται τὸ σχέδιο ἀναθεωρήσεως τοῦ συντάγματος σὰν «νεοφασιστικὸ» καὶ διακηρύσσεται ὅτι τὰ σχέδια τῆς Δεξιᾶς εἶναι δυνατὸν νὰ ματαιωθοῦν καὶ ἡ ἐξουσία της νὰ ἀνατραπῆ μόνο «μὲ τὴν ἑνιαία πάλη τοῦ λαοῦ».

Μὲ βάσι αὐτὴν τὴν διαπίστωσι ἡ ἡγεσία τοῦ ΚΚΕ ὑπογραμμίζει γιὰ μία ἀκόμη φορὰ τὴν ἐπιτακτικὴ ἀνάγκη τῆς ὑποκινήσεως, ὀργανώσεως καὶ ἐξαπολύσεως μαζικῶν μαχητικῶν ἀγώνων ποὺ πρέπει νὰ παίρνουν ὅσο τὸ δυνατὸν πιὸ ἑνιαιομετωπικὴ μορφή. Ἡ ἡγεσία τοῦ Κέντρου καταγγέλεται ὅτι «ἐπιμένει στὴν διαίρεση τῶν δημοκρατικῶν δυνάμεων» πρᾶγμα ποὺ ἐμποδίζει τὴν ἀνάπτυξι αὐτῶν τῶν μαζικῶν ἀγώνων. Ἀνασταλτικῶς κατὰ τὴν ἡγεσία τοῦ ΚΚΕ στὴν ἐξαπόλυσι τῶν μαζικῶν ἀγώνων ἐπιδροῦν ἐπίσης καὶ «οἱ τάσεις συμβιβασμοῦ μὲ τὴν κυβέρνηση ποὺ ἐμφανίσθηκαν στὴν ἡγεσία τῆς ΕΚ» καθὼς καὶ ἡ στάσις τῶν «ρεφορμιστῶν» συνδικαλιστικῶν ἡγετῶν.

Γιὰ νὰ διευκολύνη τὴν σύμπηξι τοῦ ἑνιαίου μετώπου καὶ τὴν ἐξαπόλυσι μαζικῶν ἀγώνων ἡ 4η ὁλομέλεια ἀνανεώνει τὴν πρότασι ποὺ εἶχε κάνει ἡ 3η ὁλομέλεια τῆς ΚΕ τοῦ ΚΚΕ (Μάϊος 1962) γιὰ ἑνότητα ὅλων τῶν κομμάτων τῆς ἀντιπολιτεύσεως μὲ βάσι ἕνα ἐλάχιστο πρόγραμμα συνεργασίας. Τὸ πρόγραμμα αὐτὸ σύμφωνα μὲ τὴν ἀπόφασι τῆς 3ης ὁλομέλειας εἶναι: ἀπομάκρυνσις τῆς Κυβερνήσεως Καραμανλῆ, κατάργησις ὅλων τῶν μέτρων ἀμύνης κατὰ τοῦ κομμουνισμοῦ, διάλυσις τῶν ΤΕΑ, «ἐκκαθάρισις» τοῦ κρατικοῦ μηχανισμοῦ, κατάργησις τῆς ΚΥΠ, ἀπελευθέρωσις ὅλων τῶν κρατουμένων κομμουνιστῶν, γενικὴ ἀμνηστεία, κατάργησις τῶν συνδικαλιστικῶν τμημάτων τῆς Ἀσφαλείας, νομιμοποίησις τοῦ ΚΚΕ, πλήρης κατάργησις τοῦ θεσμοῦ τῆς ἐκτοπίσεως, «μέτρα ἄμεσης οἰκονομικῆς ἀνακούφισης τοῦ λαοῦ» καὶ «πολιτικὴ εἰρήνης καὶ συνεννόησης μὲ ὅλες τὶς χῶρες καὶ πρῶτ' ἀπ' ὅλα μὲ τὶς γειτονικές».

Φυσικὰ τὸ ΚΚΕ ἔχει ἐπανειλημμένως διακηρύξει ὅτι δέχεται συμφωνία καὶ συνεργασία ἔστω καὶ μὲ βάσι ὁρισμένα μόνο ἀπὸ αὐτὰ τὰ αἰτήματα ἢ ἀκόμη καὶ μὲ ἕνα καὶ μόνον ἀπὸ αὐτά.

Πάντως ἡ 4η ὁλομέλεια ὑπογραμμίζει ὅτι τὸ κύριο ἂν ὄχι τὸ μοναδικὸ μέσον γιὰ τὴν ἐπιβολὴ τοῦ ἑνιαίου μετώπου καὶ τοῦ προγράμματος συνεργασίας καὶ εἰδικώτερα γιὰ τὴν ἐπίτευξι τῶν ἀμέσων ἐπιδιώξεων τοῦ κομμουνισμοῦ στὴν χώρα μας εἶναι ἡ ἐξαπόλυσις ἑνὸς μαζικοῦ λαϊκοῦ κινήματος διεκδικήσεων, αἰτημάτων καὶ ἀγώνων. Στὴν ἀπόφασι τονίζεται ὅτι «ἡ 4η ὁλομέλεια θέτει στὸ κέντρο προσοχῆς τοῦ κόμματος τὴν πάλη γιὰ τὴν πάρα πέρα ἀνάπτυξη τοῦ μαζικοῦ λαϊκοῦ

κινήματος, τὴν καλύτερη ὀργάνωση καὶ καθοδήγησή του ὥστε ὅλες οἱ ἐπὶ μέρους ἐκδηλώσεις νὰ συγκλίνουν στὸν ἴδιο σκοπό: Τὴν ἀπομάκρυνση τῆς κυβέρνησης Καραμανλῆ».

Στὴν συνέχεια τῆς ἀποφάσεως τονίζεται ὅτι «βάθρο γιὰ τὴν ἀνάπτυξη τοῦ μαζικοῦ λαϊκοῦ κινήματος» πρέπει νὰ εἶναι ἡ ἐκμετάλλευσις ὅλων τῶν ἀμέσων διεκδικήσεων τῶν ἐργαζομένων, ὁ ἀγὼν ἐναντίον τῆς συνδέσεως μὲ τὴν ΕΟΚ ἡ ὁποία ἐμφανίζεται ὡς καταστροφὴ γιὰ τὰ μεσαῖα στρώματα καὶ τοὺς ἀγρότες, ὁ ἀγώνας γιὰ τὴν εἰρήνη, ἡ πάλη ἐναντίον τῆς δῆθεν «νεοφασιστικῆς ἀπειλῆς», (ἀναθεώρησις τοῦ συντάγματος), γιὰ τὴν ἀπελευθέρωσι τῶν «πολιτικῶν κρατουμένων», τὴν χορήγησι γενικῆς ἀμνηστείας καὶ τὴν ἀναγνώρισι τῆς «ἐθνικῆς ἀντίστασης».

Οὐσιαστικῶς ἡ 4η ὁλομέλεια μὲ τὴν παραπάνω ἀπόφασί της δὲν προσθέτει τίποτε τὸ νέο στὶς ἀποφάσεις τῆς 2ης καὶ 3ης ὁλομέλειας οἱ ὁποῖες μὲ βάσι τὴν γραμμὴ ποὺ ἐχάραξε τὸ 8ο συνέδριο τοῦ κόμματος (Αὔγουστος 1961) συγκέντρωσαν ὅλη τὴν προσοχή τους στὴν σύμπηξι ἑνιαίου μετώπου, στὴν ἐξαπόλυσι μαζικῶν μαχητικῶν ἀγώνων τῶν ἐργαζομένων καὶ τῆς νεολαίας, στὸ ξεπέρασμα τῆς ὀργανωτικῆς καθυστερήσεως τοῦ ΚΚΕ καὶ στὴν ἀνάπτυξι, μαζικοποίησι καὶ μαχητικοποίησι τοῦ λεγομένου «κινήματος εἰρήνης» (πορεῖες εἰρήνης» κλπ.). Ὅλα αὐτὰ μὲ σκοπὸ τὴν πραγματοποίησι τῆς λεγομένης «δημοκρατικῆς στροφῆς» ἡ ὁποία θὰ ἀνοίξη τὸν δρόμο γιὰ μιὰ εὐρύτερη ἀλλαγὴ τόσο στὴν ἐξωτερικὴ πολιτικὴ καὶ στὴν διεθνῆ τοποθέτησι τῆς χώρας μας ὅσο καὶ στὴν ἐσωτερική της πολιτική, ἀλλαγὴ ἡ ὁποία βεβαίως θὰ προωθῆ καὶ θὰ διευκολύνη τὰ σχέδια τῶν κομμουνιστῶν. Ἡ 4η ὁλομέλεια ἁπλῶς ἐπαναλαμβάνει τὰ ἴδια πράγματα, ἀνανεώνει τὶς προτάσεις συνεργασίας καὶ ὑπογραμμίζει ἀκόμη περισσότερο τὸ θέμα τῆς ὀργανώσεως, καθοδηγήσεως καὶ ἐξαπολύσεως μαζικῶν μαχητικῶν ἀγώνων μὲ βάσι τὴν ἐκμετάλλευσι τῶν προβλημάτων καὶ τῶν αἰτημάτων ὅλων τῶν ἐργαζομένων τάξεων καὶ τῆς νεολαίας.

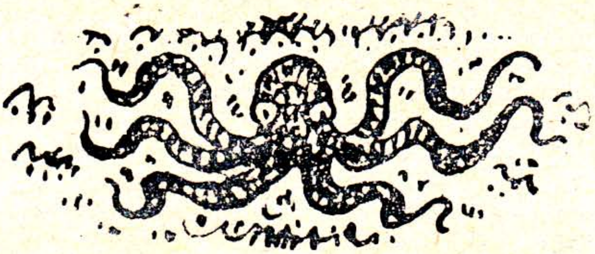

ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ

ΜΙΑ ΕΠΙΤΑΚΤΙΚΗ ΑΝΑΓΚΗ

Η ΑΝΑΠΤΥΞΙΣ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΡΟΠΑΓΑΝΔΑΣ

Ὑπὸ Γ. ΓΕΩΡΓΑΛΑ

1. Ὁ κομμουνισμὸς ἔχει ὡς σταθερὰν καὶ ἀμετακίνητον ἐπιδίωξίν του τὴν κοσμοκρατορίαν. Διὰ νὰ ἐπιτύχῃ τὴν κατάκτησιν τῆς ὑδρογείου χρησιμοποιεῖ τὸν λεγόμενο «πολιτικὸν πόλεμον». Συμφώνως πρὸς τὸν ὁρισμὸν τῶν ἰδίων τῶν κομμουνιστῶν, πολιτικὸς πόλεμος εἶναι ἡ χρησιμοποίησις ὅλων τῶν μέσων πλὴν τῆς γενικῆς (θερμοπυρηνικῆς) συρράξεως διὰ τὴν ἐπιβολὴν ἐπὶ τῶν ἀντιπάλων. Πιστοὶ εἰς αὐτὴν τὴν ἀρχήν των, οἱ κομμουνισταί, χρησιμοποιοῦν ἐναντίον τῆς Δύσεως τὴν κατασκοπείαν, τὸ σαμποτάζ, τὴν ὑποκίνησιν ἀπεργιῶν καὶ ἄλλων κοινωνικῶν ἀναταραχῶν, τὴν οἰκονομικὴν διείσδυσιν, τὴν διπλωματικὴν πίεσιν, τὰς ἐμπορικὰς συναλλαγάς, τὰς ἐσωτερικὰς ἐπαναστάσεις, τὰς δολοφονίας, τὴν ἰδεολογικὴν διάβρωσιν, τοὺς τοπικοὺς πολέμους, τὰς ἐμμέσους ἐπιθέσεις καὶ γενικῶς πᾶν δυνατὸν μέσον ἀποφεύγοντες μόνον τὸν γενικὸν στρατιωτικὸν πόλεμον.

Μὲ βάσιν αὐτὴν τὴν μέθοδόν των οἱ κομμουνισταὶ ἔχουν ἤδη κατορθώσει νὰ κατακτήσουν τὸ 1)3 τῆς ἀνθρωπότητος καὶ ἀπειλοῦν τὰ ἄλλα 2)3 χωρὶς νὰ διακινδυνεύσουν τὴν πυρηνικὴν ἀναμέτρησιν. Ὡς ἀπεδείχθη μάλιστα εἰς τὰς περιπτώσεις τῆς δορυφοροποιήσεως τῆς Ἀνατολικῆς Εὐρώπης καὶ τῆς κατακτήσεως τῆς Κούβας, διὰ τοῦ «πολιτικοῦ πολέμου» εἶναι δυνατὸν νὰ κινδυνεύσῃ, νὰ ἀνατραπῇ ἀκόμη καὶ ὁ καθαρῶς στρατιωτικὸς συσχετισμὸς τῶν δυνάμεων. Διὰ τοῦ «πολιτικοῦ πολέμου» εἶναι δυνατὸν νὰ κατακτηθοῦν ἐδάφη (Ἀνατολικὴ Εὐρώπη), νὰ ὑποδουλωθοῦν λαοί, νὰ ἀχρηστευθοῦν στρατιωτικὰ σύμφωνα (Ἰρὰκ) καὶ νὰ κατακτηθοῦν προχωρημένα προγεφυρώματα καὶ βάσεις (Κούβα).

Ὀρθῶς λοιπὸν δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν ὅτι ὑπὸ τὰς παρούσας συνθήκας ἡ μεγαλυτέρα ἀπειλὴ διὰ τὴν Δύσιν δὲν εἶναι στρατιωτικὴ ἢ οἰκονομική, ἀλλὰ πολιτική. Τοῦτο διεκηρύχθη καὶ ἀπὸ τὸ Ἀτλαντικὸν συνέδριον τοῦ Λονδίνου (1959) ὡς καὶ ἀπὸ τὴν α΄ καὶ β΄ «διεθνεῖς διασκέψεις πολιτικοῦ πολέμου» τῶν Παρισίων (1960) καὶ τῆς Ρώμης (1961) τῶν ὁποίων τὸ χαρακτηριστικὸν σύνθημα ἦτο: «Τί ὠφελεῖ νὰ ὁπλίζομεν τὰ χέρια ἐὰν ἀφίνωμεν τὸν ἐχθρὸν νὰ ἀφοπλίζῃ τὰ μυαλὰ καὶ τὶς καρδιές;»

2. Κύριον ὅπλον αὐτοῦ τοῦ «πολιτικοῦ πολέμου» τὸν ὁποῖον ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν διεξάγει ὁ κομμουνισμὸς ἐναντίον τοῦ ἐλευθέρου κόσμου εἶναι ἡ Προπαγάνδα. Κατὰ τὴν Ἀμερικανικὴν Ὑπηρεσίαν Πληροφοριῶν εἰς τὸ Παραπέτασμα λειτουργοῦν 6.000 σχολαὶ προπαγανδιστῶν ἀπὸ τὰς ὁποίας ἀποφοιτοῦν ἐτησίως 55.000 προπαγανδισταί. Κατὰ τὸ γαλλικὸν περιοδικὸν «Ἐκλογὴ» ἐντὸς τοῦ 1960 ἡ ΕΣΣΔ καὶ ἡ Κίνα ἐξέδωσαν 55 ἑκατομμύρια ἀντίτυπα προπαγανδιστικῶν βιβλίων εἰς γλώσσας τοῦ μὴ κομμουνιστικοῦ κόσμου. Αἱ κομμουνιστικαὶ χῶραι κυκλοφοροῦν εἰς τὸν ἐλεύθερον κόσμον 125 περιοδικὰ εἰς 400 ἐκδόσεις.

Οἱ κομμουνισταὶ πιστεύουν ὅτι τὰ βιβλία ὅπως αἱ βόμβαι πρέπει νὰ ρίχνωνται μαζικῶς εἰς τὸν στόχον μὴ ἐξεταζομένης τῆς δαπάνης των. Εἰς τὸ βιβλίον «εἶναι 12 παρὰ πέντε» τῆς κ. Σ. Λαμπὲν τὸ ὁποῖον ἐξέδωσεν εἰς εἰδικὴν ἔκδοσιν διὰ τὰ μέλη του τὸ Ἀμερικανικὸν Κογκρέσον, ἀναφέρεται ὅτι οἱ κομμουνισταὶ πραγματοποιοῦν πρὸς τὴν Δύσιν 150 χιλιάδας ὥρας ραδιοφωνικῆς προπαγάνδας ἐτησίως, γυρίζουν 200 μεγάλα προπαγανδιστικὰ φίλμ, ἐκδίδουν ἄνω τῶν 50 ἑκατομμυρίων ἀντιτύπων διαφόρων βιβλίων καὶ 500 ἑκατομμύρια ἀντιτύπων διαφόρων φυλλαδίων. Ὑπολογίζεται οὕτω ὅτι κατὰ μέσον ὅρον ἡ Μόσχα δαπανᾷ δύο δολλάρια ἐτησίως διὰ προπαγανδιστικοὺς σκοποὺς διὰ κάθε κάτοικον τοῦ μὴ κομμουνιστικοῦ κόσμου. Κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη καὶ ἡ Δύσις ἤρχισεν ἀπὸ τῆς πλευρᾶς της νὰ καταβάλλῃ ἀνάλογον προσπάθειαν ἡ ὁποία ὅμως ἀπέχει ἀκόμη πολὺ ἀπὸ τοῦ νὰ προσεγγίσῃ τὰ ἐπίπεδα τῆς κομμουνιστικῆς τοιαύτης.

3 Ὁ «πολιτικὸς πόλεμος» τοῦ διεθνοῦς κομμουνισμοῦ ἔχει ὡς ἕνα ἐκ τῶν ἀμέσων καὶ κυριωτέρων στόχων του τὴν Ἑλλάδα. Διὰ τοῦτο ἡ κομμουνιστικὴ προπαγάνδα εἰς τὴν χώραν μας ἔχει προσλάβει τεραστίαν ἔκτασιν. Κατωτέρω ἀναφέρομεν ἐντελῶς ἐνδεικτικῶς ὡρισμένα μόνον σχετικὰ στοιχεῖα:

α) Ἐ κ δ ό σ ε ι ς: Ἀναφέρομεν χαρακτηριστικῶς ὅτι ἐνῷ ἀπὸ τὸ 1918 ἕως τὴν Κατοχὴν οἱ κομμουνισταὶ εἶχαν ἐκδόσει εἰς τὴν χώραν μας 446 βιβλία (Ν. Ἀρχιμανδρίτου «Κοινωνικὰ συστήματα» σελὶς 552) τὸ 1960 ἐντὸς ἑνὸς καὶ μόνον ἔτους ἀνήγγειλαν τὴν ἔκδοσιν ἄνω τῶν 600 βιβλίων εἰς ἀριθμὸν ἀντιτύπων ἀσυγκρίτως μεγαλύτερον ἀπὸ ἐκεῖνον εἰς τὸ ὁποῖον τὰ ἐξέδιδον ἄλλοτε. Εἰς τὴν χώραν μας ὑπάρχουν αὐτὴν τὴν στιγμὴ εἰς πλήρη λειτουργίαν 20 περίπου ἐκδοτικοὶ οἶκοι ἀνήκοντες εἰς κομμουνιστὰς ἢ ὑπηρετοῦντες αὐτούς. Ἕνας ὑπολογισμὸς τῶν ἐκδιδομένων βιβλίων καὶ τῶν ἐξόδων τῶν ἐν λόγῳ ἐκδοτικῶν οἴκων ἀποδεικνύει ὅτι οἱ κομμουνισταὶ πρέπει νὰ διαθέτουν δι' ἐκδόσεις εἰς τὴν χώραν μας ἕνα ἐλάχιστον μέσον ὅρον 5 ἑκατομμυρίων δραχμῶν μηνιαίως. Πρέπει νὰ διαπιστώσωμεν ὅτι τὸ κομμουνι-

στικὸν βιβλίον μὲ τὴν ἀφθονίαν του, τὴν καλήν του ἐμφάνισιν, τὴν χαμηλὴν τιμὴν καὶ τὸ τέλειον σύστημα τῆς προσφορᾶς του ἔχει διεισδύσει παντοῦ, κατακτᾶ εὐρύτατα στρώματα τοῦ ἀναγνωστικοῦ κοινοῦ καὶ ἔχει φθάσει δυστυχῶς μέχρι τοῦ σημείου νὰ ἀποτελεῖ τὴν κυριωτέραν πνευματικὴν τροφὴν τῆς νεολαίας μας. Τὸ γεγονὸς αὐτὸ ἐνέχει τεραστίαν σημασίαν διὰ τὸ μέλλον τοῦ ἔθνους μας.

β) Τύπος: Πλὴν τῶν βιβλίων οἱ κομμουνισταὶ διαθέτουν 7 ἐφημερίδας καὶ 9 περιοδικὰ ἀναφερόμενα εἰς ὅλους τοὺς τομεῖς τῶν ἐνδιαφερόντων τοῦ ἀναγνωστικοῦ κοινοῦ καὶ ἀπευθυνόμενα πρὸς ὅλα τὰ εἰδικὰ στρώματα τῆς κοινωνίας μας. Ἐπὶ πλέον οἱ κομμουνισταὶ κατορθώνουν διὰ διαφόρων μέσων νὰ διεισδύσουν εἰς «ἀστικὰς» ἐφημερίδας καὶ περιοδικὰ καὶ νὰ διοχετεύουν συχνὰ καὶ ἐκεῖθεν τὰς ἀπόψεις των εἰς εὐρύτερα κοινωνικὰ στρώματα.

γ) Διεθνὴς κοινὴ γνώμη. Πρέπει νὰ ἐπισημανθῆ ἐπίσης ἡ προσπάθεια τῶν ἐγχωρίων κομμουνιστῶν νὰ ἀπευθυνθοῦν μὲ εἰδικὰς ἐκδόσεις, ἐπισκέψεις καὶ ἄλλα μέσα πρὸς τὴν διεθνῆ κοινὴν γνώμην διὰ νὰ τῆς παρουσιάσουν τὴν ἐν Ἑλλάδι κατάστασιν κατὰ τὰς ἀπόψεις των. Εἰς τὸ Παραπέτασμα ἐκδίδεται μηνιαῖον δελτίον τοῦ ΚΚΕ εἰς τὴν γαλλικὴν ὑπὸ τὸν τίτλον «Πληροφορίαι ἐπὶ τῆς Ἑλλάδος», τὸ ὁποῖον διοχετεύεται εἰς τὴν Δυτικὴν Εὐρώπην. Ἐπίσης ἡ ΕΔΑ ἐξέδωσεν εἰς ξένας γλώσσας τὸ βιβλίον «Στὴ χώρα ὅπου γεννήθηκε ἡ δημοκρατία» καὶ ἐκδίδει μηνιαῖον δελτίον εἰδικῶς διὰ τοὺς ξένους δημοσιογράφους καὶ διὰ τὴν διεθνῆ κοινὴν γνώμην, ἐνῶ οἱ βουλευταὶ καὶ ἄλλοι ἐκπρόσωποί της ὀργώνουν τὴν Δυτ. Εὐρώπην εἰς προπαγανδιστικὰς περιοδείας.

δ) Σχολαί: Ἡ ΕΔΑ διαθέτει σχολὴν κομματικῶν στελεχῶν εἰς Ἀθήνας διὰ τὴν ἐκπαίδευσιν τῶν στελεχῶν της. Ἐπίσης διαθέτει «φροντιστήριον στελεχῶν» εἰς τὴν Θεσσαλονίκην. Εἰδικὰ «σεμινάρια» καὶ «κύκλοι μελέτης» ὀργανώνονται διὰ τὰ φοιτητικὰ καὶ συνδικαλιστικά της στελέχη.

ε) Κινηματογράφος: Μὴ ἀρκούμενοι εἰς τὴν εἰσαγωγὴν ταινιῶν φιλοκομμουνιστικοῦ περιεχομένου ἐκ τῶν χωρῶν τοῦ Παραπετάσματος οἱ κομμουνισταὶ ἵδρυσαν καὶ ἰδικήν των κινηματογραφικὴν ἑταιρείαν. Ὡς ἐμφαίνεται καὶ ἐξ ἑνὸς δημοσιεύματος τῆς Αὐγῆς (28)5)61) οἱ κομμουνισταὶ δὲν χρησιμοποιοῦν αὐτὴν τὴν ἑταιρείαν μόνον διὰ τὸ γύρισμα κινηματογραφικῶν ταινιῶν ἀλλὰ καὶ ὡς μέσον διὰ τὴν ἐπαφὴν μὲ τὰς λαϊκὰς μάζας, ἰδίως τῶν συνοικιῶν.

στ) Ραδιόφωνον: Ἐκ τοῦ Παραπετάσματος πραγματοποιοῦνται 24 ἐκπομπαὶ ἡμερησίως εἰς τὴν ἑλληνικὴν γλῶσσαν καὶ ἐπὶ πλέον ἄλλαι δύο εἰδικαὶ ἑβδομαδιαῖαι ἐκπομπαί. Εἰς αὐτὰς θὰ πρέπει νὰ προστεθοῦν καὶ αἱ ἑλληνόγλωσσαι ἐκπομπαὶ τοῦ ραδιοσταθμοῦ τῶν Τιράνων. Οὕτω ὁ κομμουνισμὸς ἀπευθύνεται ραδιοφωνικῶς ἐπὶ 12 καὶ πλέον ὥρας τὴν ἡμέραν πρὸς τὸν ἑλληνικὸν λαόν.

ζ) Ὀργανώσεις: Ὁ ἐγχώριος κομμουνισμὸς διαθέτει ἄνω τῶν 30 «μετωπικὰς» ὀργανώσεις (συνδέσμους, ἑνώσεις, ἐπιτροπάς, καὶ συλλόγους) διὰ τῶν ὁποίων προσελκύει καὶ ἐπηρεάζει διάφορα στρώματα τῆς κοινῆς γνώμης. Αἱ ἐν λόγῳ ὀργανώσεις πραγματοποιοῦν ποικίλας ἐκδηλώσεις ἀπὸ χοροὺς καὶ ἐκδρομὰς μέχρι διαλέξεις καὶ μαθήματα, καθὼς καὶ διαφόρους ἐκδόσεις («Δελτίον Ἑλληνοσοβιετικοῦ»,

«Ἑλληνοκινεζικὰ Χρονικά», «Δρόμοι τῆς Εἰρήνης» κλπ.).

η) Νεολαία: Οἱ κομμουνισταὶ ἐπιδεικνύουν ἰδιαίτερον ἐνδιαφέρον διὰ τὴν διάβρωσιν τῆς νεολαίας καὶ ἰδιαιτέρως τῶν σπουδαστῶν τοὺς ὁποίους θέλουν νὰ χρησιμοποιήσουν ὡς μαχητικὴν μονάδα κρούσεως διὰ τοὺς σκοπούς των. Ὀφείλομεν νὰ ὁμολογήσωμεν ὅτι εἰς τὸν τομέα αὐτὸν ὁ κομμουνισμὸς ἔχει σημειώσει ἀνησυχητικὴν πρόοδον.

Παραλλήλως οἱ κομμουνισταὶ ἀναπτύσσουν δραστηριότητα καὶ πρὸς τὰ παιδιὰ μὲ εἰδικὰς ἐκδόσεις, ἑορτὰς καὶ ἄλλα μέσα.

θ) Μουσική: Οἱ κομμουνισταὶ ἀντιληφθέντες ὅτι τὸ λαϊκὸ τραγούδι ἀποτελεῖ σημαντικὸν μέσον ἐπηρεασμοῦ τῶν λαϊκῶν μαζῶν προσπαθοῦν νὰ τὸ προσεταιρισθοῦν καὶ νὰ τοῦ προσδώσουν αὐτοὶ τὸ περιεχόμενον τὸ ὁποῖον ἐπιθυμοῦν καὶ τὸ ὁποῖον ὀνομάζουν «κοινωνικόν» (ἴδε σχετικὴν ἔρευναν «Αὐγῆς» Ἰουνίου 1961 καὶ δραστηριότητα Μ. Θεοδωράκη). Κύριος μοχλὸς τῆς κομμουνιστικῆς ἐξορμήσεως πρὸς κατάκτησιν τοῦ λαϊκοῦ τραγουδιοῦ εἶναι ὁ κομμουνιστὴς συνθέτης κ. Μ. Θεοδωράκης ὁ ὁποῖος μελοποιεῖ στίχους γνωστῶν κομμουνιστῶν ποιητῶν (Ρίτσου, Λειβαδίτη) ὀργανώνει περιοδείας εἰς τὰς συνοικίας καὶ τὴν ὕπαιθρον καὶ μετέχει εἰς διαφόρους καθαρῶς φιλοκομμουνιστικὰς ἐκδηλώσεις.

ι) Θέατρον: Οἱ κομμουνισταὶ ἔχουν εἰς τὴν διάθεσίν των ὡρισμένους ἀθηναϊκοὺς θιάσους διὰ τῶν ὁποίων καὶ χρησιμοποιοῦν τὸ θέατρον διὰ τοὺς σκοπούς των.

4, Ὡς συνάγεται ἐκ τῶν ἀνωτέρω οἱ κομμουνισταὶ διεξάγουν εἰς τὴν χώραν μας ἐκτὸς ἀπὸ τοὺς ἀμέσους ἀγῶνας των καὶ ἕνα ἔργον μακρᾶς πνοῆς (ἔκδοσις πολυτόμων ἱστοριῶν καὶ ἐγκυκλοπαιδιῶν, ἐκπαίδευσις στελεχῶν κ.λ.π.) μὲ τὸ ὁποῖον πιστεύουν ὄχι ἀδικαιολογήτως, ὅτι κάποτε θὰ ἀποκτήσουν τὴν ὑπεροχήν.

Βεβαίως εἰς τὰς ἐκλογὰς στὶς 29 Ὀκτωβρίου 1961 ὁ κομμουνισμὸς ὑπέστη μίαν σοβαρὰν ἧτταν. Πρέπει ὅμως, διὰ νὰ μὴ παρασυρθῶμεν εἰς ἐφησυχαστικὰς αὐταπάτας, νὰ ἔχωμεν πάντοτε ὑπ' ὄψιν μας ὅτι ἡ ἧττα αὐτὴ δὲν ἦτο ἀποφασιστικῆς σημασίας καὶ ἡ Ἀριστερά, διατηρεῖ πάντοτε ἀξιολόγους συμπαγεῖς δυνάμεις εἰς τὰ ἀστικὰ κέντρα. Ἡ ὑποχώρησις τοῦ κομμουνισμοῦ δὲν προσέλαβεν οὔτε τὰς διαστάσεις συντριβῆς, οὔτε τὴν μορφὴν διαλυτικῆς ἥττης. Ἀντιθέτως, ἡ ΕΔΑ διατηρεῖ τὰ ὁρμητήριά της (λαϊκοὶ συνοικισμοί, ἀστικὰ κέντρα, ἐργάται) καὶ διευκολυνθεῖσα ἀπὸ τὴν μετεκλογικὴν πολιτικὴν ὀξύτητα πραγματοποιεῖ μίαν μεγάλην ἐξόρμησιν πρὸς ἀνάκτησιν τοῦ ἀπωλεσθέντος ἐδάφους.

Ἄλλωστε ὡς ὑπεγραμμίσθη ἀνωτέρω οἱ κομμουνισταὶ ἀναπτύσσουν μίαν δραστηριότητα μακρᾶς πνοῆς μὴ ἀποβλέποντες μόνο εἰς τὰ ἄμεσα ὠφέλη ἀλλὰ καὶ εἰς τὸν βαθύτερον ἐπηρεασμὸν τῶν μελλοντικῶν ἑλληνικῶν ἐξελίξεων ἰδίως διὰ τῆς διαμορφώσεως τῆς ψυχοσυνθέσεως τῆς ἑπομένης ἑλληνικῆς γενεᾶς.

5. Ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἐντελῶς ἐνδεικτικῶς ἀναφερθέντων στοιχείων προκύπτει ἡ τεραστία ἔκτασις τῆς κομμουνιστικῆς προπαγάνδας εἰς τὴν χώραν μας. Ἡ προπαγάνδα αὐτὴ δημιουργεῖ σοβαροὺς κινδύνους διὰ τὴν μελλοντικὴν ὕπαρξιν τοῦ ἔθνους. Πρέπει ὁπωσδήποτε νὰ ἀντιληφθῶμεν ἐγκαίρως ὅτι ἡ οἰκονομικὴ πρόοδος μόνη της δὲν ἀρκεῖ διὰ τὴν κατοχύρωσιν αὐτοῦ τοῦ μέλλοντος. Διότι ἐὰν οἰκοδομῶμεν ἐργο-

στάσια καὶ ἀναγείρωμεν Πανεπιστήμια διὰ νὰ ἐγκατασταθοῦν ἐκεῖ κομμουνιστικοὶ πυρῆνες καὶ νὰ διαμορφώνονται κομμουνιστικὰ στελέχη, τότε καὶ αὐτὸ τὸ καθαρῶς οἰκονομικὸν ἔργον ἀναπτύξεως ὑπονομεύεται καὶ ἀχρηστεύεται. Ἀσφαλῶς εἶναι προτιμότερον διὰ τὴν Ἑλλάδα νὰ ἔχη ἕνα ἐργοστάσιον ὀλιγώτερον ἢ νὰ καθυστερήση μερικὰ ἔτη εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ ἀθλητισμοῦ διὰ τὸν ὁποῖον τελευταίως ἀνεκοινώθη ὅτι θὰ διατεθοῦν **700** ἑκατομμύρια δρχ., παρὰ νὰ ὑποστῆ τὰ δεινὰ μιᾶς κομμουνιστικῆς δικτατορίας καὶ μιᾶς βιαίας ἐντάξεώς της εἰς τὸ Παραπέτασμα. Διὰ νὰ ἀποφευχθῆ δὲ αὐτό, παραλλήλως πρὸς τὸ ἔργον τῆς γενικῆς ἀναπτύξεως τῆς χώρας, ἐπιβάλλεται καὶ ἡ ὀργάνωσις καὶ πραγματικὴ διεξαγωγὴ εἰς μεγάλην κλίμακα τοῦ «πολιτικοῦ πολέμου» ἐναντίον τοῦ ὑπονομευτικοῦ καὶ πάντοτε ἀγρύπνως δραστηρίου κομμουνισμοῦ.

Κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν ὅτι ἡ στρατιωτικὴ ἰσχὺς μόνη της δὲν εἶναι ἀρκετὴ διὰ τὴν κατοχύρωσιν τῆς ἀνεξαρτησίας καὶ τῆς ἀσφαλείας τοῦ ἔθνους, διότι εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν ὁ κομμουνισμὸς δὲν εἶναι μόνον μία ἔξωθεν ἀπειλή, ἀλλὰ διεξάγει ἐναντίον μας ἕναν ἰδιότυπον συνεχῆ πόλεμον τοῦ ὁποίου τὰ μέτωπα εἶναι πουθενὰ καὶ παντοῦ. Ὁ ἐχθρὸς δὲν φορεῖ πάντοτε ξένην στολὴν καὶ δὲν ὁμιλεῖ ξένην γλῶσσαν. Σήμερον εἰς τὸν δύσκολον αὐτὸν λόγῳ τῆς ἰδιομορφίας του πόλεμον, ὁ ἐχθρὸς εὑρίσκεται παντοῦ, γύρω μας, εἰς τὸ ἐργοστάσιον, εἰς τὸ γραφεῖον, εἰς τὸ Πανεπιστήμιον, ὁμιλεῖ τὴν ἰδίαν γλῶσσαν μὲ ἐμᾶς καὶ δὲν διακρίνεται ἐξωτερικῶς. Ὁ πόλεμος διεξάγεται ἤδη ἐντὸς τῆς χώρας μας. Ἡ μεταπολεμικὴ δὲ περίοδος ἀπέδειξεν ὅτι πολλάκις ἡ τύχη μιᾶς χώρας δὲν κρίνεται εἰς τὴν μεθόριον καὶ εἰς τὸν στρατιωτικὸν τομέα ἀλλὰ εἰς τὸ ἐσωτερικόν της καὶ εἰς τὸν πολιτικὸν τομέα. (Τσεχοσλοβακία, Κούβα κλπ.)

Ἐπιβάλλεται συνεπῶς νὰ ἀντιληφθῶμεν ὅλο τὸ μέγεθος τῆς ἀπειλῆς καὶ νὰ ὀργανώσωμεν ὅσον τὸ δυνατὸν ταχύτερον τὴν ἄμυνα καὶ τὴν ἀντεπίθεσιν εἰς τὸν πολιτικὸν — προπαγανδιστικὸν τομέα, διότι διαφορετικὰ διακυβεύονται ὄχι μόνον ἡ οἰκονομικὴ πρόοδος καὶ ἡ ἀκεραιότης τῆς χώρας μας, ἀλλὰ καὶ αὐτὴ αὕτη ἡ ἐθνική μας ὕπαρξις.

6. Ὡς εἶναι φυσικὸν τὸ ἔργον τῆς ἐθνικῆς διαφωτίσεως διακρίνεται εἰς δύο διαφορετικὰ προγράμματα: Ἕνα ἀμέσου δράσεως καὶ ἕνα μακρᾶς πνοῆς.

Εἰς τὸ πρῶτον δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν ὅτι «κάτι γίνεται». Ἀντιμετωπίζονται συνήθως σχεδιαζόμεναι ἢ ἐκδηλούμεναι κομμουνιστικαὶ ἐνέργειαι, πραγματοποιοῦνται διαφωτιστικαὶ ἐξορμήσεις ἐπὶ διαφόρων ἐπικαίρων θεμάτων, προβάλλονται τὰ ἐθνικὰ ἐπιτεύγματα κλπ.

Δι' ὅτι ἀφορᾶ ὅμως τὸ πρόγραμμα μακρᾶς πνοῆς ὡς εἶναι ἡ δημιουργία εἰδικευμένων στελεχῶν, ἡ συγκρότησις ἑνὸς πανεθνικοῦ μηχανισμοῦ διαφωτίσεως, ἡ ὀργάνωσις τῶν ἐθνικοφρόνων μαζῶν καὶ ἡ συστηματικὴ ἐπὶ μονίμων βάσεων καὶ ὑψηλοῦ ἐπιπέδου καταπολέμησις τῆς κομμουνιστικῆς θεωρίας μὲ ἀντίστοιχον ἐπεξεργασίαν καὶ προβολὴν τῆς ἰδικῆς μας ἰδεολογίας, δὲν κατέστη δυνατὸν νὰ ἀναπτυχθῆ ἀξιόλογος καὶ συστηματικὴ προσπάθεια. Τοῦτο ὅμως ἀποτελεῖ σοβαρὸν μειονέκτημα τὸν ὁποῖον πρέπει ὁπωσδήποτε καὶ συντόμως νὰ παύση ὑφιστάμενον διότι ἀφίνει ἀκάλυπτον ἕνα μέγα τομέα τοῦ μετώπου καὶ δίδει τὴν ὑπεροχὴν εἰς τὸν ἀντίπαλον ὁ ὁποῖος οὕτω δύναται νὰ δια-

τηρεῖ τὴν πρωτοβουλίαν καὶ νὰ μᾶς περιορίζη εἰς τὰς περισσοτέρας περιπτώσεις εἰς ἄμυναν.

Ἄλλωστε ὁ ἐχθρὸς διὰ νὰ συντριβῇ πρέπει νὰ πληγῇ μέσα εἰς τὰς βάσεις του, νὰ καταστραφοῦν τὰ ὁρμητήριά του. Θὰ πρέπει συνεπῶς νὰ ἐξεύρωμεν τοὺς τρόπους καὶ νὰ ἐξασφαλίσωμεν τὰ μέσα διὰ νὰ δράσωμεν ἀποτελεσματικῶς πρὸς αὐτὴν τὴν κατεύθυνσιν ἐκριζώνοντες τὴν κομμουνιστικὴν ἐπιρροὴν ἀπὸ τὰ ἀστικὰ κέντρα, τοὺς λαϊκοὺς συνοικισμούς, τὴν ἐργατικὴν τάξιν καὶ νεολαίαν.

7. Περατοῦντες παραθέτομεν τὰς δηλώσεις τοῦ Προέδρου Κέννεντυ τῆς 20 Ἀπριλίου 1961:

«Ἀντιμετωπίζομεν ἕναν ἀδιάκοπον ἀγῶνα εἰς ὅλα τὰ σημεῖα τῆς ὑδρογείου, ἕνα ἀγῶνα πολὺ οὐσιαστικώτερον ἀπὸ μίαν σύγκρουσιν στρατιῶν ἢ ἀκόμη καὶ ἀπὸ μίαν πυρηνικὴν σύρραξιν. Διαθέτομεν στρατιὰς — καὶ μάλιστα εἰς μέγαν ἀριθμόν. Διαθέτομεν καὶ πυρηνικοὺς ἐξοπλισμούς. Ὅλα αὐτὰ ὅμως χρησιμεύουν κυρίως ὡς προπέτασμα τὸ ὁποῖον καλύπτει τὴν ὑπονόμευσιν, τὴν διείσδυσιν καὶ πολυαρίθμους ἄλλας μεθόδους, αἱ ὁποῖαι σταθερῶς ἐξελίσσονται πλήττουσαι τὰ ἀδύνατα σημεῖα μας εἰς τὰ ὁποῖα δὲν μᾶς ἐπιτρέπεται νὰ ἐπέμβωμεν ἐνόπλως.

Ἡ ἐπίθεσις αὐτὴ στηρίζεται εἰς τὴν δύναμιν, τὴν πειθαρχίαν καὶ τὴν ἀπάτην. Ἡ δικαιολογημένη δυσαρέσκεια τῶν ἀνθρώπων οἱ ὁποῖοι ἐπιθυμοῦν κάτι τὸ καλύτερον καθίσταται ἀντικείμενον ἀγρίας ἐκμεταλλεύσεως. Τὸ νόμιμον αἴτημα τῆς αὐτοδιαθέσεως μεταβάλλεται εἰς παγίδα... Ἡ Κούβα ἡ ὁποία στενάζει ὑπὸ τὸ πέλμα τῆς τρομοκρατίας ἀποτελεῖ χαρακτηριστικὸν παράδειγμα. Δὲν μᾶς ἐπιτρέπεται νὰ μᾶς διαφύγῃ ἡ δολία φύσις αὐτοῦ τοῦ νέου καὶ βαθυτέρου ἀγῶνος. Δὲν ἐπιτρέπεται νὰ μὴ συλλάβωμεν τὰς νέας ἀρχάς, τὰ νέα μέσα, τὸ νέον συναίσθημα τοῦ ἐπείγοντος τὰ ὁποῖα θὰ μᾶς χρειασθοῦν διὰ νὰ τὸν ἀντιμετωπίσωμεν.

Καὶ δὲν ἐπιτρέπεται νὰ μὴ ἀντιληφθῶμεν ὅτι ὁ ἀγὼν αὐτὸς διεξάγεται κάθε ἡμέραν εἰς χιλιάδας χωρία καὶ ἀγορὰς καὶ σχολεῖα, εἰς ὅλην τὴν ὑδρόγειον, ἡμέραν καὶ νύκτα, χωρὶς τυμπανοκρουσίας ἀλλὰ καὶ χωρὶς οὐδεμίαν ἀνάπαυλαν.

Τὸ μήνυμα τῆς Κούβας καὶ τοῦ Λάος, τὸ μήνυμα τὸ ὁποῖον φέρνουν ὁ θόρυβος τῶν κομμουνιστικῶν φωνῶν ἀπὸ τὴν Ἀσίαν καὶ τὴν Λατινικὴν Ἀμερικὴν καὶ ὁ ὁποῖος διαρκῶς μεγαλώνει, ὅλα αὐτὰ τὰ μηνύματα εἶναι ταυτόσημα:

Αἱ κοινωνίαι αἱ ὁποῖαι θέλουν νὰ φανοῦν εὐάρεσκοι, συγκαταβατικαὶ καὶ συμβιβαστικαὶ εἶναι ὥριμοι νὰ σαρωθοῦν μαζὶ μὲ τὰ χαλάσματα τῆς ἱστορίας. Μόνον ὁ δυνατός, ὁ φιλόπονος καὶ ἐπιδέξιος, μόνον ὁ ἀποφασισμένος, ὁ θαρραλέος, αὐτὸς ποὺ βλέπει μακρυὰ καὶ κατανοεῖ τὸν πραγματικὸν χαρακτῆρα τοῦ ἀγῶνος ποὺ διεξάγομεν, μόνον αὐτὸς εἶναι δυνατὸν νὰ ἐπιζήσῃ.

Αἱ συνήθεις στρατιωτικαὶ ἀνάγκαι (στρατιαὶ ἕτοιμοι νὰ διαβοῦν τὰ σύνορα, πύραυλοι ἕτοιμοι πρὸς ἐκτόξευσιν), ἔχουν ἀποσπάσει τὴν προσοχήν μας περισσότερον τοῦ δέοντος. Τώρα πρέπει νὰ γίνῃ σαφὲς ὅτι αὐτὰ δὲν εἶναι πλέον ἀρκετὰ καὶ ὅτι βαθμιαίως πότε εἰς τὴν μίαν χώραν καὶ πότε εἰς τὴν ἄλλην, χωρὶς νὰ χρησιμοποιηθῇ οὔτε ἕνας πύραυλος ἢ νὰ παραβιασθοῦν σύνορα εἶναι δυνατὸν νὰ χάσωμεν τὴν ἀσφάλειάν μας».

ΧΡΟΝΙΚΟΝ ΤΟΥ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΜΟΥ

(ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ — ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 1963)

Α΄ ΤΟ ΚΚΕ

Ἡ σύγχυσις ἀπὸ τὰς δηλώσεις τοῦ Κολιγιάννη

Τὴν 8)1 ἐδημοσιεύθη εἰς τὸν ἀθηναϊκὸν τύπον τὸ κείμενον δηλώσεων τοῦ Κ. Κολιγιάννη κατὰ τὴν διάρκειαν πρὲς—κονφεράνς τὴν ὁποίαν ἔδωσεν οὗτος τὴν 15)12)62 εἰς Πράγαν καὶ διὰ τὴν ὁποίαν σχετικὸν ρεπορτὰζ εἶχεν δημοσιεύσει ἡ «Αὐγὴ» τῆς 18)12)62 (Ἴδε «Σοβιετολογίαν» Ἰαν. 1963 σελ. 61—62).. Συμφώνως πρὸς τὰ δημοσιεύματα, αὐτά, ὁ Κ. Κολιγιάννης φέρεται εἰπὼν ὅτι χάριν τῆς ἑνότητος τῶν ἀντικυβερνητικῶν δυνάμεων τὸ ΚΚΕ «δὲν ἔχει ἀντιρρήσεις» ὅπως ἡ ΕΔΑ «ἐφ' ὅσον συμφωνεῖ ἡ ἴδια», ἐκθέση ἰδικούς της ὑποψηφίους μόνον εἰς ὡρισμένα μεγάλα κέντρα καὶ ὑποστηρίξει εἰς τὴν ὑπόλοιπον χώραν ἄλλους ἀντικυβερνητικοὺς ὑποψηφίους. Ἡ δήλωσις αὐτὴ ἔρχεται εἰς ἀντίθεσιν μὲ τὴν γραμμὴν τῆς ἡγεσίας τῆς ΕΔΑ ἡ ὁποία κατεδίκασεν ὅσους ὑπεστήριξαν τοιαύτας ἀπόψεις ὡς «ὀπουρτουνιστὰς», ἐπιθυμοῦντας τὴν μετατροπὴν τοῦ κόμματος εἰς «οὐρὰν τῆς ΕΚ» καὶ ἡ «Αὐγὴ» τὴν παρέλειψεν. Τὴν 9)1 ἡ «Αὐγὴ» ἀνεκοίνωσεν ὅτι «ἐζήτησε ἀπὸ τὸν ἀνταποκριτή της στὴν Πράγα νὰ τῆς στείλη ὁλόκληρο τὸ κείμενο τῆς συνεντεύξεως γιὰ τὴν καλύτερη ἐνημέρωσι τῶν ἀναγνωστῶν της».

Τὴν 10)1 εἰς κεντρικὸν σχόλιόν της, ἡ ἰδία ἐφημερὶς ἰσχυρίσθη ὅτι «ὁ τύπος παραποίησε τὴν γνωστὴ περὶ συνεργασίας τῶν κομμάτων τῆς ἀντιπολιτεύσεως θέσι τοῦ ΚΚΕ» καὶ προσέθεσεν ὅτι «πέραν ὅλων αὐτῶν ἡ ΕΔΑ ἔχει σαφῆ καὶ συγκεκριμένη πολιτκὴ γύρω ἀπὸ τὸ πρόβλημα τῆς δημοκρατικῆς συνεργασίας» τὴν ὁποίαν καὶ ἐπανέλαβεν καταδικάζουσα τὸν κυβερνητικὸν τύπον ἐπειδὴ «θορυβεῖ» καὶ τὸν κεντρῷον ἐπειδὴ «παραμένει διμέτωπος».

Τὴν 11)1, ἡ «Αὐγὴ» ἐδημοσίευσεν ὄχι τὸ πλῆρες κείμενον τῆς παλαιᾶς, ὡς εἶχεν προαναγγείλη, ἀλλὰ «νέαν συνέτευξιν τοῦ Κολιγιάννη» πρὸς τὸν ἐν Πράγα ἀνταποκριτήν της. Εἰς τὰς νέας δηλώσεις του ὁ Κολιγιάννης διευκρινίζει ὅτι «τὸ ΚΚΕ σὲ καμμιὰ περίπτωση δὲν θὰ ὑποστήριζε ἕνα ἄλλο κόμμα, χωρὶς ὅρους, κρυφὰ ἀπὸ τὸ λαό, σὲ καμμιὰ περίπτωση δὲν θὰ προχωροῦσε σὲ μιὰ ἐνέργεια ποὺ θὰ τὸ μετέβαλλε σὲ οὐρὰ αὐτοῦ ἢ ἐκείνου τοῦ κόμματος». Ἐπανέλαβεν ὅτι χάριν τῆς συνεργασίας «ποὺ θὰ ἔβαζε σὰν στόχο τὴν ἀπομάκρυνση τοῦ Καραμανλῆ καὶ ἐκλογὲς μὲ ἀναλογικὴ» τὸ ΚΚΕ δὲν θέτει ὡς ὅρον τὴν ἀποχώρησιν ἀπὸ τὸ ΝΑΤΟ, ἐχαρακτήρισεν ὡς «κίνδυνον», τὴν προοπτικὴν «γιὰ συμβιβαστικές, λύσεις ἀνάμεσα στὴν ΕΡΕ καὶ μερίδα τοῦ Κέντρου» καὶ ἰσχυρίσθη ὅτι «τὸ ΚΚΕ δὲν ταυτίζεται μὲ τὴν ΕΔΑ» διότι εἰς τὴν τελευταίαν «ὑπάρχουν σοσιαλιστές, κομμουνιστὲς καὶ συνεπεῖς δημοκράτες».

Συνέντευξις μὲ τὸν Π. Μαυρομμάτην

Τὴν 22)1 ἡ ἐφημερὶς «Νίκη» ἐδημοσίευσεν συνέντευξιν μὲ τὸν Π. Μαυρομμάτην μέλος τοῦ Π.Γ. τοῦ ΚΚΕ, ὁ ὁποῖος ἀντεπροσώπευσεν τὸ κόμμα του εἰς τὸ συνέδριον τοῦ ΚΚ. ἀνατ. Γερμανίας. Οὗτος ἐπετέθη κατὰ τοῦ «διμετώπου» τῆς ΕΚ καὶ τῆς ἀρνήσεώς της νὰ δεχθῆ τὸ προτεινόμενον ὑπὸ τῆς Ἀριστερας μέτωπον, κατέκρινεν τὸν ἀντικομμουνισμὸν ὡς «κύριο ὅπλο τῶν ἀντιδραστικῶν δυνάμεων» καὶ ἐτόνισεν ὅτι τὸ ΚΚΕ εἶναι ἕτοιμον νὰ προβῆ σὲ «ὅλες τὶς ἐπιτρεπτὲς ὑποχωρήσεις» χάριν τῆς «ἑνότη-

τας βάσεις ἑνὸς ἐλαχίστου προγράμματος δράσης» τὸ ὁποῖον μάλιστα περιορίζει εἰς τὸ «νὰ πέση ἡ κυβέρνησις Καραμανλῆ καὶ νὰ γίνουν ἐκλογὲς μὲ ἁπλῆ ἀναλογική» προσθέσας ὅτι «δὲν βάζουμε σὰν ὅρο τὴν νομιμοποίηση τώρα τοῦ ΚΚΕ». Ἡ συνέντευξις ἀνεδημοσιεύθη ἀπὸ τὴν «Αὐγὴν» τῆς 23)1.

Ἄρθρον τοῦ Κ. Κολιγιάννη

Εἰς τὸ «Λέϊμπουρ Μάνθλυ» (Ἰαν. 1963) ἐδημοσιεύθη ἄρθρον τοῦ Κ. Κολιγιάννη ἐπὶ τῆς συνδέσεως τῆς Ἑλλάδος μετὰ τῆς ΕΟΚ τὴν ὁποίαν ἐμφανίζει ὡς καταστροφὴν διὰ τὴν ἑλληνικὴν βιομηχανίαν καὶ γεωργίαν, ὡς ἐπιβλαβῆ διὰ τὸ ἐμπόριον τῆς Ἑλλάδος μετὰ τῶν ἀνατολικῶν χωρῶν καὶ ὡς παράδοσιν τῆς ἑλληνικῆς οἰκονομίας εἰς τὰ ξένα μονοπώλια. Κατηγορεῖ τὸ Κέντρον διότι ἐτάχθη ὑπὲρ τῆς συνδέσεως καὶ ἐπαινεῖ τὸ ΚΚΕ, τὴν ΕΔΑ καὶ τὸ ΕΑΚ δότι ἐτάχθησαν ἐναντίον της.

Ἡ κηδεία τοῦ Γ. Ἐρυθριάδη

Ὁ Γ. Ἐρυθριάδης, μέλος τοῦ Π.Γ. τοῦ ΚΚΕ ἀπέθανεν εἰς τὰς φυλακὰς ὅπου ἐκρατεῖτο καταδικασθεὶς διὰ κατασκοπείαν. Ἡ κηδεία του, ὀργανωθεῖσα ἀπὸ τὸ ΚΚΕ—ΕΔΑ, ἔγινεν τὴν 24)1 καὶ προσέλαβεν τὴν μορφὴν κομματικῆς ἐκδηλώσεως.

Νέαι δηλώσεις τοῦ Κ. Κολιγιάννη

Τὴν 2)2 εἰς ἀπογευματινὴν ἀθηναϊκὴν ἐφημερίδα ἐδημοσιεύθη συνέντευξις μὲ τὸν α΄ γραμματέα τοῦ ΚΚΕ, Κ. Κολιγιάννην, ἀναδημοσιευθεῖσα τὴν ἑπομένην εἰς τὴν «Αὐγήν». Ὁ Κολιγιάννης ἐπαναλαμβάνει ὅτι ἄμεσοι ἐπιδιώξεις τοῦ ΚΚΕ εἶναι ἡ ἀνατροπὴ τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἡ διεξαγωγὴ νέων ἐκλογῶν μὲ ἁπλῆν ἀναλογικὴν καὶ μὲ «ὁρισμένες βασικὲς ἐγγυήσεις» (ὑπηρεσιακὴ κοινῆς ἐμπιστοσύνης, πλήρης ἰσοτιμία ὅλων τῶν κομμάτων, ἀπελευθέρωσις ὅλων τῶν κομμουνιστῶν κρατουμένων). Ἐν σχέσει πρὸς τὸ θέμα τῶν προγενεστέρων δηλώσεών του περὶ ὑποστηρίξεως τῶν ὑποψηφίων τοῦ Κέντρου, ὁ Κολιγιάννης ἰσχυρίσθη ὅτι αἱ δηλώσεις του ἐκεῖναι «δημοσιεύτηκαν διαστρεβλωμένες» καὶ ὅτι «τὰ πράγματα μπῆκαν στὴ θέση τους μὲ τὴν συνέντευξή μου στὶς 10 Ἰανουαρίου» ἡ ὁποία ἐδημοσιεύθη εἰς τὴν «Αὐγὴν» τῆς 11)1)63. Πάντως, ἐπανέλαβεν ὅτι τὸ ΚΚΕ «εἶναι ἕτοιμο νὰ κλείση συμφωνία μὲ τ' ἄλλα κόμματα τῆς ἀντιπολίτευσης μὲ βάση ἕνα ἐλάχιστο πρόγραμμα» ἐνῷ διὰ τὸ θέμα τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ὑποψηφίων καὶ τὰς ἄλλας λεπτομερείας τῆς συμφωνίας «θεωρεῖ ὅτι εἶναι ζήτημα ποὺ πρέπει νὰ ἀντιμετωπισθῆ συγκεκριμένα, μὲ βάση συγκεκριμένη κατάσταση καὶ μὲ κριτήριο τὴν διευκόλυνση τῆς ἑνότητας». Ἐν συνεχείᾳ «ἐπεσήμανε τοὺς κινδύνους ἀπὸ τὶς προσπάθειες ὡρισμένων ἡγετικῶν παραγόντων τοῦ Κέντρου γιὰ συμβιβασμὸ μὲ τὴν ΕΡΕ». Τέλος, διὰ τὸ ζήτημα τῆς εἰρηνικῆς ἢ μὴ εἰρηνικῆς ἐπικρατήσεως τοῦ κομμουνισμοῦ εἶπεν ὅτι τοῦτο «θὰ ἐξαρτηθῆ ἀπὸ τὸ ἂν ἡ ἀντίδραση θὰ καταφύγη στὴν βία γιὰ νὰ ἐμποδίση τὴν ἐπικράτηση τῆς λαϊκῆς θέλησης», ἐνῷ «τὸ ΚΚΕ κάνει ὅ,τι ἐξαρτᾶται ἀπ' αὐτὸ γιὰ νὰ ἐξασφαλιστῆ ἡ ἀλλαγὴ μὲ εἰρηνικὰ μέσα».

Κοινὴ δήλωσις ΚΚΕ—ΚΚ Βελγίου

Τὴν 16)2 ἐδημοσιεύθη κοινὴ δήλωσις ΚΚΕ καὶ ΚΚ Βελγίου μὲ τὴν ὁποίαν τὰ δύο κόμματα ὑπογραμμίζουν τὴν σημασίαν τῆς ἑνότητος τοῦ διεθνοῦς κομμουνιστικοῦ κινήματος καὶ τονίζουν ὅτι πρέπει νὰ γίνη τὸ πᾶν διὰ τὴν ρύθμισιν τῶν ἐνδοκομμουνιστικῶν διαφορῶν. Ἐν κατακλεῖδι ἐπιδοκιμάζονται αἱ προτάσεις τοῦ ΚΚΣΕ «ποὺ θὰ συμβάλουν στὴν ἐνίσχυση τοῦ διεθνοῦς κομμουνιστικοῦ κινήματος».

Τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ ΚΚΕ διὰ τὸ Βέλγιον ὀφείλεται προφανῶς εἰς τὸ γεγονὸς ὅτι εἰς αὐτὴν τὴν χώραν ἐργάζονται ἀρκεταὶ χιλιάδες Ἕλληνες ἀνθρακωρῦχοι τοὺς ὁποίους θέλει νὰ προσεγγίση καὶ νὰ προσηλυτίση εἴτε ἀμέσως εἴτε διὰ τοῦ ΚΚ Βελγίου.

Β΄ Η ΕΔΑ

«Πρωτοχρονιάτικο μήνυμα» τοῦ Ι. Πασαλίδη

Τὴν 1)1 εἰς μήνυμά του ἐπὶ τῷ Νέῳ Ἔτει, ὁ Πασαλίδης ἐπρότεινεν ἐκ νέου εἰς τὸ Κέντρον συνεργασίαν μὲ βάσιν ἕνα πρόγραμμα κοινῆς ἀποδοχῆς συνιστάμενον εἰς τὴν ἀνάληψιν τῆς ἐξουσίας ἀπὸ ὑπηρεσιακὴν κυβέρνησιν, τὴν κατάργησιν τῶν «ἀνελευθέρων» νόμων, τὴν λῆψιν ὡρισμένων οἰκονομικῶν μέτρων καὶ εἰς τὴν ἐφαρμογὴν «πολιτικῆς εἰρήνης». Ταυτοχρόνως ὁ Πασαλίδης κατέκρινεν τὰς «λύσεις συμβιβασμοῦ ποὺ ἐπιχειρεῖ μερίδα τῆς ἡγεσίας τοῦ Κέντρου».

Ἐκστρατεία πιέσεως ἐπὶ τοῦ Κέντρου

Ἐν συνεχείᾳ τῆς ἐκκλήσεως Πασαλίδη διὰ συνεργασίαν, ἡ ΕΔΑ ἐξαπέλυσεν ἐκστρατείαν πιέσεως ἐπὶ τοῦ Κέντρου μὲ σκοπὸν νὰ ματαιώση πᾶσῃ θυσίᾳ κάθε προσέγγισιν ἢ συμβιβασμὸν μεταξὺ τῶν δύο μεγάλων ἐθνικοφρόνων κομμάτων καὶ νὰ ὀξύνη τὴν πολιτικὴν ἀτμόσφαιραν *ὥστε νὰ δημιουργήση συνθήκας εὐνοϊκὰς* διὰ μίαν «ἑνιαίαν» ἢ ἔστω «παράλληλον» δρᾶσιν ΕΔΑ καὶ ΕΚ.

Διὰ τοῦτο τὴν 3)1 ἡ «Αὐγὴ» ἐχαρακτήρισεν τὸ Βασιλικὸν Διάγγελμα ἐπὶ τῷ Νέῳ Ἔτει ὡς «ψυχρολουσία γιὰ τὴν συμβιβαστικὴ μερίδα τῆς ἡγεσίας τοῦ Κέντρου», ἰσχυρίσθη ὅτι ἀπεδείχθη ὡς μόνη λύσις «ἡ ἀνένδοτη πάλη τοῦ λαοῦ» καὶ ἐκάλεσεν τὸ Κέντρον «νὰ τσακίση τοὺς πράκτορες τοῦ συμβιβασμοῦ ποὺ δροῦν στὶς γραμμές του καὶ ἐγκαταλείποντας τὸν διμέτωπο νὰ δεχθῆ τὴν κοινὴ πάλη».

Ἐπίσης ἔγινεν ἐπίθεσις ἐναντίον τοῦ κ. Τσιριμώκου διὰ τὴν ἄνοδόν του εἰς τὰ Ἀνάκτορα διότι «τὰ παζαρεύματα ἐπενεργοῦν ἀρνητικὰ στὴν ἀγωνιστικὴ κινητοποίησι τοῦ λαοῦ» (Αὐγὴ» 5)1) καὶ ἐναντίον τοῦ κ. Τσουκαλᾶ ὁ ὁποῖος «ἀφοῦ κατεπρόδωσε τὴν λαϊκὴ ἐντολὴ ἀνάλαβε τὸν ρόλο πράκτορος τῆς εὐνοιοκρατίας στὸ Κέντρον».

Ἡ «Αὐγὴ» τῆς 6)1 κατήγγειλεν τοὺς «συνθηκολόγους» τοῦ Κέντρου, τὴν 8 καὶ 9)1 κατηγόρησεν τὸ Κέντρον ὅτι ἐγκαταλείπει τὴν πορείαν πρὸς τὸν λαὸ χάριν τῆς «πορείας πρὸς τὰ ἀνάκτορα» καὶ ἐκάλεσεν εἰς ἐπανέναρξιν τοῦ «ἀνενδότου» μὲ ἐντονωτέρας μορφὰς μαζικῆς κινητοποιήσεως.

Τὴν 18)1 κατήγγειλεν τὸν κ. Βενιζέλον ὡς «φορέα τοῦ συμβιβασμοῦ» ἐνῶ ὁ κ. Παπανδρέου ἐπεκρίθη διότι εἰς τὸ διάγγελμά του ἐπὶ τῷ Νέῳ Ἔτει δὲν κατήγγειλεν «τὴν βία ποὺ ἀσκεῖται κατὰ τῆς Ἀριστερᾶς» ἐπειδὴ «ἐνδόμυχα» εἶναι ὑπὲρ αὐτῆς τῆς «βίας» (Αὐγὴ 3)1).

Τὴν 19)1 ἡ «Αὐγὴ» ἰσχυρίσθη ὅτι «ἡ νέα γραμμὴ τῆς ἡγεσίας τῆς ΕΚ ὁδηγεῖ στὴν συνθηκολόγηση καὶ στὴν καταπρόδοσι τοῦ δημοκρατικοῦ ἀγῶνος τῶν μαζῶν». Τὴν 20)1 ἐτόνισεν ἐκ νέου ὅτι μόνη «καθαρὴ καὶ τίμια λύσις» εἶναι ὁ «ἀγὼν» (τῶν μαζῶν). Τὴν 22)1 ἐπανέλαβεν τὰς καταγγελίας της ὅτι «ὑπονομεύεται ὁ ἀγὼν γιὰ τὴ Δημοκρατία».

Τὴν 23)1 ἐδημοσιεύθη ἀπόφασις τῆς ΕΕ τῆς ΕΔΑ εἰς τὴν ὁποίαν καταδικάζονται «οἱ συνθηκολόγοι τῆς ΕΚ» οἱ ὁποῖοι «παγιδεύουν τὸ Κέντρο», ἐξυμνεῖται ὁ ἀνένδοτος ἀγὼν καὶ ζητεῖται ἡ πιστὴ ἐφαρμογή του, ἡ διεύρυνσις καὶ ἔντασίς του ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν ἐγκατάλειψιν τοῦ «διμετώπου». Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον χρειάζεται κατὰ τὴν ΕΕ τῆς ΕΔΑ εἶναι: **«ἑνότητα — ὀργάνωση — πάλη».**

Ὑποβάλλουσα εἰς κριτικὴν τοὺς 7 ὅρους τῆς ΕΚ διὰ τὰς ἐκλογάς, ἡ «Αὐγὴ» *τῆς 29)1 ἔγραψεν ὅτι αὐτοὶ ἀποτελοῦν* «θετικὸ βῆμα ἀλλὰ δὲν καλύπτουν τὶς ἀπαραίτητες προϋποθέσεις» διότι «ἀφίνουν ἄθικτο ὅλο τὸ ἀνελεύθερο νομικὸ καθεστώς», δὲν ζητοῦν τὴν κατάργησιν τῆς διοικητικῆς ἐκτοπίσεως καὶ δὲν θέτουν τὴν ἁπλῆν ἀναλογικὴν ὡς «ἀπαραίτητη προϋπόθεσι».

Ἡ πρότασις μομφῆς

Κύριαι ἐπιδιώξεις τῶν κομμουνιστῶν κατὰ τὸ α΄ δίμηνον τοῦ 1963 ὑπῆρξαν ἡ διὰ παντὸς μέσου συντήρησις καὶ ἀναζωπύρωσις τῆς ὀξύτητος εἰς τὴν πολιτικὴν ἀτμοσφαῖραν, ἡ ματαίωσις τῶν τάσεων συμβιβασμοῦ μεταξὺ τῶν δύο μεγάλων ἐθνικοφρόνων κομμάτων καὶ ἡ παράλληλος ὑποκίνησις, ἐξαπόλυσις, μαχητικοποίησις καὶ πολιτικοποίησις μαζικῶν ἀγώνων (φοιτηταί, ἐκπαιδευτικοί, οἰκοδόμοι, ἀρτεργάται, λιμενεργάται κλπ). Εἰς τὴν ἐξυπηρέτησιν ἀκριβῶς αὐτῶν τῶν ἐπιδιώξεων ὡς καὶ εἰς τὴν προώθησιν τοῦ ἑνιαίου μετώπου διὰ τῆς ἐξ ἀντικειμένου συμπαρατάξεως τῆς Ἀντιπολιτεύσεως ἐναντίον τῆς Κυβερνήσεως ἀπέβλεψεν καὶ ἡ πρότασις μομφῆς τὴν ὁποίαν κατέθεσεν ἡ ΕΔΑ (8)2). Αὕτη ὑπεβλήθη διὰ νὰ πλήξη τὰς προσπαθείας τῶν συμβιβαστικῶν παραγόντων (διὰ τῆς ἀναζωπυρώσεως τῆς ὀξύτητος), «γιὰ νὰ ἐναρμονίση τὴ σκληρὴ πάλη τοῦ λαοῦ μὲ τὸν κοινοβουλευτικὸ ἀγῶνα» («Αὐγὴ» 9)2) καὶ ἐπίσης διὰ νὰ ἀποδείξη ὅτι ἡ ΕΔΑ εἶναι «συνεπεστέρα» ἀντικυβερνητικὴ δύναμις εἰς τὴν ὁποίαν ἀνήκει «πρωτοποριακὸς ρόλος».

Εἶναι χαρακτηριστικὸν διὰ τὰς κομμουνιστικὰς ἐπιδιώξεις ὅτι ἡ 11)2 ἐχαρακτηρίσθη ὡς «ἡμέρα ἀγώνων» ἐπειδὴ κατ' αὐτὴν ἐπραγματοποιοῦντο ἐργατικαὶ συγκεντρώσεις εἰς δύο θέατρα, ἐσχεδιάζετο «πορεία» τῶν φοιτητῶν, διηξήγετο ἡ (ἀναβληθεῖσα) δίκη τῆς «Αὐγῆς» ἤρχιζεν ἡ συζήτησις ἐπὶ τῆς προτάσεως μομφῆς.

Ἡ ἀποχὴ τῆς ΕΚ ἀπὸ τὴν συζήτησιν τῆς προτάσεως ἐματαίωσεν τὴν «συμπα-

ράταξιν» τῆς ἀντιπολιτεύσεως καὶ διὰ τοῦτο ἐπεκρίθη δριμύτατα ἀπὸ τὴν κομμουνιστικὴν προπαγάνδαν. Αὐτὴ ἐχαρακτήρισεν τὴν ἀποχὴν ὡς «φυγομαχία» καὶ «διασπαστικὴ πολιτική», ἰσχυρισθεῖσα ὅτι «ἄλλες σκοπιμότητες κρατοῦν τὴν ΕΚ μακρυὰ ἀπὸ τὴν κοινοβουλευτικὴ μάχη» («Αὐγή» 9)2). Κατηγόρησεν ἐπίσης τὴν ΕΚ ὅτι ἐπηρεάζεται ἀπὸ τὴν «ἀντικομμουνιστικὴ ὑστερία» (10)2) καὶ ὅτι «ἀδυνατεῖ νὰ παρακολουθήσῃ τὸν παλμὸ τοῦ λαοῦ» ἐπειδὴ «κατέχεται ἀπὸ τὸ πνεῦμα τῆς συνοδοιπορίας καὶ προτιμᾶ τὰ μεγάλα λόγια ἀπὸ τὴν ἀποτελεσματικὴ δρᾶσι» (17)2). Γενικῶς, ἐπεχειρήθη νὰ ἀσκηθῇ ἔντονος πίεσις ἐπὶ τῆς ΕΚ διὰ νὰ υἱοθετήσῃ αὐτὴ ὀξυτέρας καὶ κυρίως ἑνιαιομετωπικὰς μορφὰς ἀγῶνος κατὰ τῆς Κυβερνήσεως.

Ὡς «διασπαστικὸς» ἐχαρακτηρίσθη ὑπὸ τῆς ΕΔΑ καὶ ὁ ρόλος τοῦ κόμματος τῶν Προοδευτικῶν .

Ἐναντίον τοῦ ἀντικομμουνισμοῦ

Χάριν τῆς προωθήσεως τοῦ ἑνιαίου μετώπου ἐσυνεχίσθη καὶ ὁ ἀγὼν ἐναντίον τῆς ἀντικομμουνιστικῆς διαφωτίσεως ἡ ὁποία χαρακτηρίζεται ὡς «ὑστερία», ὁ δὲ κ. Ἠλιοῦ ὁμιλῶν τὴν 14)2 εἰς τὴν Βουλὴν ἐπρότεινεν ὅπως τὰ κονδύλια τῆς ἐν λόγῳ διαφωτίσεως χρησιμοποιηθοῦν... διὰ νὰ δίδωνται δωρεὰν τὰ βιβλία εἰς τοὺς μαθητάς!!

Τὴν 16)1 ἡ «Αὐγή» εἰς ἄρθρον της ὑπὸ τὸν τίτλον «ἀντικομμουνισμὸς καὶ δημοκρατία» ἰσχυρίσθη ὅτι ὁ ἀντικομμουνισμὸς εἶναι δῆθεν ἔννοια ἀντιδημοκρατικὴ καὶ ὅτι ἐνισχύει τὴν Δεξιὰν καὶ διὰ τοῦτο ἐπιβάλλεται ἡ ἄμεσος ἐγκατάλειψίς του ἀπὸ τὸ Κέντρον.

Ἐκδηλώσεις τῆς ἡγεσίας

—Τὴν 1)1 ὁ Πασαλίδης ἀπηύθυνεν μήνυμα πρὸς τὸν ἑλληνικὸν λαὸν διὰ τὸ Νέον Ἔτος.

—Τὴν 3)1, ὁ ἴδιος ἀπηύθυνεν ἔκκλησιν διὰ τὴν «σωτηρία τῶν ἡρώων τῆς ἀντίστασης».

—Τὴν 6)1 ὁ Πασαλίδης ἀπηύθυνεν εὐχὰς πρὸς τὴν ΔΕΣΠΑ.

—Τὴν 6-8)1 ὠργανώθησαν διάφοροι ἐκδηλώσεις πρὸς τιμὴν τοῦ Πασαλίδη ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς ὀνομαστικῆς του ἑορτῆς.

—Τὴν 12)1 ἡ ΕΔΑ δι' ἀνακοινώσεώς της ἐξ ἀφορμῆς τῶν ἐπεισοδίων εἰς τὴν δίκην τῆς «Ἐλευθερίας» ἰσχυρίσθη ὅτι ὑφίσταται «φασιστικὴ ἀπειλή».

—Τὴν 15)1 ἡ ΕΕ τῆς ΕΔΑ μὲ ἀνακοίνωσίν της ἐκάλεσεν εἰς «ἑνιαίαν πάλην κατὰ τοῦ φασισμοῦ».

—Ἀπὸ τὴν 20)1 ἡ «Αὐγή» καθιέρωσεν εἰδικὴν στήλην διὰ τὴν νεολαίαν ὑπὸ τὸν τίτλον «μὲ τὴ γενιὰ τῆς Δημοκρατίας».

—Τὴν 20)1 ἐψάλη τρισάγιον εἰς τὸν τάφον τοῦ πρὸ ἔτους ἀποθανόντος στελέχους τῆς ΕΔΑ, Μ. Μπαρούτσου.

—Τὴν 23)1 ἐδημοσιεύθη «πολιτικὴ ἀπόφαση» τῆς ΕΕ τῆς ΕΔΑ διὰ τῆς ὁποίας καταγγέλλονται οἱ «συνθηκολόγοι» τῆς ΕΚ καὶ κηρύσσεται «συναγερμὸς ὅλων τῶν δυνάμεων γιὰ τὴν Δημοκρατία».

—Τὴν 31)1 ἡ ΕΕ τῆς ΕΔΑ ἐξέδωσεν ἀνακοίνωσιν ὑπὲρ τῶν ἀπεργούντων ἐκπαιδευτικῶν.

—Καθ' ὅλον τὸν μῆνα ἡ ΕΔΑ δὲν ἔπαυσεν νὰ καλῇ ἐπιμόνως τοὺς ὀπαδούς της νὰ τακτοποιήσουν τὰ ἐκλογικά των βιβλιάρια.

—Ἡ ΕΔΑ διεμαρτυρήθη διότι κατ' αὐτὴν τὸ προεδρεῖον τῆς Βουλῆς καθυστερεῖ τὴν προώθησιν τῶν προτάσεών της.

—Οἱ κ.κ. Εὐαγγελίδης καὶ ὁ Φουστοῦκος μετέσχον εἰς τὸ 2ον συνέδρον εἰρήνης τῆς Ἰταλίας (26)1).

—Τὴν 2)2 ἡ ΕΕ τῆς ΕΔΑ ἐξέδωσεν ἀνακοίνωσιν ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἀνάγκην ἀντιμετωπίσεως τῶν ἐκ τοῦ χειμῶνος προβλημάτων τῆς ὑπαίθρου τῆς ὁποίας τὸν λαὸν ἐκάλεσεν εἰς «ἑνιαία πάλη».

—Τὴν 8)2 ἡ ΕΕ ἐκήρυξεν «συναγερμὸ» ἐναντίον τῆς ἐπιστρατεύσεως τῶν ἀπεργῶν ἐκπαιδευτικῶν.

—Τὴν 9)2 ἡ ΕΔΑ κατέθεσεν πρότασιν μομφῆς κατὰ τῆς Κυβερνήσεως.

—Τὴν 17)2 ἀντιπροσωπεία τῆς ΔΕ τῆς ΕΔΑ (μὲ συμμετοχὴν καὶ τοῦ Γλέζου) μετέβη εἰς Βόλον, ἡ ἐνέργεια δὲ αὐτὴ παρουσιάσθη ἀπὸ τὴν «Αὐγὴν» (20)2) ὡς «ἐξόρμησι στὴν ὕπαιθρο».

—Κατεβλήθη μεγάλη προσπάθεια διὰ τὴν δραστηριοποίησιν τῶν τοπικῶν ὀργανώσεων τοῦ κόμματος ἐπὶ τῇ βάσει τῆς μελέτης καὶ ἐκμεταλλεύσεως τῶν προβλημάτων τῶν μαζῶν.

—Τὴν 20)2 συνῆλθεν ἡ ΕΕ τῆς ΕΔΑ εἰς «ἔκτακτον» σύνοδόν της μὲ συμμετοχὴν τοῦ ἐπὶ τούτῳ διακόψαντος τὴν ἀνάπαυσίν του κ. Πασαλίδη διὰ νὰ μελετήσῃ τὸ θέμα τῆς ἀναθεωρήσεως τοῦ Συντάγματος. Μετὰ ἀπὸ αὐτὰς τὰς θεαματικῶς δραματικὰς ἐνεργείας ἡ ΕΕ ἐξέδωσεν τὴν 21)2 ἀνακοίνωσιν καλοῦσα τὸν λαὸν νὰ σηκώσῃ «πιὸ ψηλὰ τὴ σημαία τῆς πάλης γιὰ νὰ ἀποκατασταθῇ ἡ δημοκρατία καὶ νὰ φύγῃ ἡ Κυβέρ-

νησι». Εἰς ἀναλόγους δηλώσεις προέβη τὴν 23)2 καὶ ὁ κ. Πασαλίδης καλέσας τοὺς πάντας εἰς ἑνιαῖον ἀντικυβερνητικὸν μέτωπον.

—Ὁ Βούλγαρος ἐπιτετραμμένος εἰς Ἀθήνας κ. Μίντσεφ ἐπεσκέφθη τὸν κ. Πασαλίδη εἰς τὰ γραφεῖα τῆς ΕΔΑ.

Προσπάθεια μαζικῶν ἀγώνων

Κατὰ τὸ α΄ δίμηνον τοῦ 1963 ἡ ΕΔΑ ἐσυνέχισεν τὰς ἀπεγνωσμένας προσπαθείας της διὰ τὴν ἐξαπόλυσιν μαζικῶν ἀγώνων.

Γεγονότα τὰ ὁποῖα ἐτροφοδότησαν αὐτὴν τὴν προσπάθειαν ὑπῆρξαν ἡ ἀπεργία τῶν ἐκπαιδευτικῶν (ἀπόπειρα διευρύνσεώς της διὰ τῆς κινητοποιήσεως τῶν μαθητῶν, φοιτητῶν, γονέων κλπ.), ἡ δίκη τῶν σταφιδοπαραγωγῶν Ἡρακλείου, ἡ ἀπεργία τῶν λιμενεργατῶν Πειραιῶς, ἡ ἐκμετάλλευσις τοῦ προβλήματος τῆς ἀνεργίας, ἡ κινητοποίησις κατὰ τοῦ ἐργατικοῦ νομοσχεδίου, ἡ «ἐγκατάλειψις τῆς ἐπαρχίας» (ἐκμετάλλευσις τῶν ἐκ τοῦ χειμῶνος δυσχερειῶν), τὰ ζητήματα τῶν φοιτητῶν καὶ μαθητῶν (ἀπεργία 8)2, συγκεντρώσεις, ἐκδηλώσεις 15)2) καὶ αἱ ἀπεργίαι οἰκοδόμων, ἀρτεργατῶν, μυλεργατῶν, μακαρονοτεχνητῶν κλπ. (συγκέντρωσις καὶ ἐπεισόδια 20)2).

Ἡ κομμουνιστικὴ προπαγάνδα ἐξεμεταλλεύθη ἰδιαιτέρως τὴν ἀπεργίαν τῶν ἐκπαιδευτικῶν τὴν ὁποίαν ἐπεχείρησεν νὰ μετατρέψῃ εἰς ἔναυσμα μιᾶς «παλλαϊκῆς κινητοποιήσεως» δι' αὐξήσεις ἀποδοχῶν, περικοπὴν τῶν στρατιωτικῶν δαπανῶν κλπ.

Ἐπίσης ἐπεχείρησεν νὰ χρησιμοποιήσῃ τὴν ἀπεργίαν τῶν λιμενεργατῶν Πειραιῶς ὡς «βασικὸν κρῖκον» διὰ νὰ τὴν καταστήσῃ «ἐπίκεντρο λαϊκῆς κινητοποιήσεως καὶ ξεσηκωμοῦ τῆς μαχητικῆς ἐργατουπόλεως» («Αὐγὴ» 6)2).

Τὴν 8)2, ἡ ΕΕ τῆς ΕΔΑ μὲ ἀνακοίνωσίν της ἐκήρυξεν «συναγερμὸν» διὰ τὴν ματαίωσιν τῆς ἐπιστρατεύσεως τῶν ἐκπαιδευτικῶν τὴν ὑπόθεσιν τῶν ὁποίων ἐχαρακτήριζεν ὡς «παλλαϊκὴν» καὶ ὡς «πρόβλημα καταλύσεως τῶν δημοκρατικῶν δικαιωμάτων τῶν πολιτῶν».

Τὴν 8)2 ἔγινεν ἀπόπειρα νὰ συνεχισθῇ καὶ νὰ διευρυνθῇ ὁ ἀγὼν τῶν ἐκπαιδευτικῶν διὰ τῆς κηρύξεως μαθητικῆς ἀπεργίας.

Ἐπίσης, ἡ κομμουνιστικὴ προπαγάνδα ἐχρησιμοποίησεν τὸ θέμα τῆς ἀναθεωρήσεως τοῦ Συντάγματος διὰ νὰ διακηρύξῃ ὅτι ὑφίσταται «μέγας κίνδυνος» (κύριον ἄρθρον «Αὐγῆς» 20)2), ὅτι πρόκειται περὶ τῆς «πρακτικῆς μεθοδολογίας τοῦ ἐκφασισμοῦ», ὅτι «τὸ κράτος ἀνασυντάσσεται στὶς ἀρχὲς τοῦ νεοφασισμοῦ», νὰ ρίψῃ τὸ σύνθημα «ὁ φασισμὸς δὲν θὰ περάσῃ» καὶ νὰ διακηρύξῃ τὴν ἀνάγκην «νὰ ἐνταθοῦν οἱ ἀγωνιστκὲς κινητοποιήσεις τοῦ λαοῦ» (Πασαλίδης 23)2).

Τὴν 27)2 μάλιστα, ἡ «Αὐγὴ» ὑπεγράμμισεν ὅτι «ἡ ΕΔΑ θὰ μεταφέρῃ τὴν ἀντίθεσί της πρὸς τὰ κυβερνητικὰ σχέδια μπροστὰ στὸ λαὸ τοῦ ὁποίου θὰ ζητήσῃ τὴν κινητοποίησι γιὰ νὰ ἀποκρουσθῇ ἡ νεοφασιστικὴ ἀπειλή».

Τὴν 11)2 ἔγιναν ἐργατικαὶ συγκεντρώσεις εἰς δύο ἀθηναϊκὰ θέατρα, τὴν 15)2 φοιτητικαὶ ἐκδηλώσεις καὶ τὴν 20)2 ἐπεισόδια ἀπεργῶν οἰκοδόμων, ἀρτεργατῶν κλπ.

Ἐπεισόδιον Θεοδωράκη—ΕΔΑ

Κατὰ τὴν διάρκειαν συγκεντρώσεως εἰς τὰ γραφεῖα τοῦ περιοδικοῦ «Δρόμοι τῆς Εἰρήνης» ὁ συνθέτης Μ. Θεοδωράκης ἦλθεν εἰς ὀξεῖαν σύγκρουσιν πρὸς τὴν κομματικὴν γραμμὴν ἐπὶ τῶν θεμάτων Τέχνης λόγῳ τῆς ἀρνητικῆς στάσεως τῆς ΕΔΑ ἔναντι τοῦ ἔργου του «Τὸ τραγούδι τοῦ νεκροῦ ἀδελφοῦ». Ἡ ἀντίθεσις αὐτὴ μετεφέρθη καὶ εἰς τὰς στήλας τῆς «Αὐγῆς» ἀλλὰ μὲ μειωμένην ὀξύτητα καὶ προσπάθειαν συμβιβασμοῦ.

Ἐπίθεσις κατὰ τοῦ Α. Πάρνη

Τὴν 5)1 ἡ «Αὐγὴ» ἐπετέθη ἐναντίον τοῦ ἐπαναπατρισθέντος ἐκ Μόσχας πρώην κομμουνιστοῦ λογοτέχνου κ. Α. Πάρνη. Ὁ ἐν λόγῳ ποιητὴς καὶ συγγραφεὺς καταγόμενος ἐκ Πειραιῶς, ἐμφορούμενος ὑπὸ κομμουνιστικῶν ἰδεῶν, μετέβη κατὰ τὸ 1949 εἰς τὸ Παραπέτασμα ἐγκατασταθεὶς τελικῶς εἰς Μόσχαν. Τόσον αὐτὸς ὅσον καὶ τὸ ἔργον του ἐπροβάλλοντο συστηματικῶς ἀπὸ τὸ ΚΚΕ ἀλλὰ μετὰ τὸ 1956 (20ὸν συνέδριον, πτῶσις Ζαχαριάδη, οὑγγρικὴ ἐπανάστασις) περιῆλθεν βαθμιαίως εἰς διένεξιν πρὸς τὴν «νέαν» ἡγεσίαν τοῦ κόμματος καὶ τελικῶς πρὸς τὸν κομμουνισμὸν ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἀπεσπάσθη. Ὁ ἐπαναπατρισμός του ἐπραγματοποιήθη προσφάτως.

Καταμερισμὸς καθηκόντων τῶν μελῶν τῆς ἡγεσίας

Τὰ μέλη τῆς νέας ΕΕ τῆς ΕΔΑ κατένειμαν μεταξύ των τὰ καθήκοντα καὶ

τὰς ἁρμοδιότητάς των ὡς ἑξῆς:

Τακτικὰ μέλη

Ι. Πασαλίδης — πρόεδρος.
Ν. Καρρᾶς — ὀργανωτικὸς γραμματεύς.
Η. Ἠλιοῦ — ὑπεύθυνος τῆς κοινοβουλευτικῆς ὁμάδος καὶ διὰ τὰς ἐπαφὰς μὲ τὰ ἄλλα κόμματα.
Λ. Κύρκος — νεολαία.
Γ. Στεργίου — συνδικᾶτα.
Α. Γιάννου — γυναῖκες.
Α. Μπριλλάκης — ἐσωτερικὴ πολιτικὴ καὶ προετοιμασία τοῦ κόμματος διὰ τὴν περίπτωσιν ἐκλογῶν.
Ἐ. Γλέζος — οἰκονομικὸς ὑπεύθυνος.
Γ. Αὐγερόπουλος — θέματα «ἐθνικῆς ἀντιστάσεως».
Χ. Δρακόπουλος — ὑπεύθυνος Ἀθηνῶν.
Ι. Παπαδημητρίου — ὑπεύθυνος Πειραιῶς.
Ι. Ἰμβριώτης—διανοούμενοι καὶ καλλιτέχναι.
Ν. Κιτσίκης — προπαγάνδα καὶ μελέται. Ἐπίσης θέματα βιομηχανίας.
Π. Παρασκευόπουλος — ὑπεύθυνος τῆς «Αὐγῆς».
Στ. Ἠλιόπουλος — θέματα ἀμνηστείας καὶ «δημοκρατίας».

Ἀναπληρωματικὰ μέλη

Β. Ἐφραιμίδης — ἐπαγγελματοβιοτέχναι.
Δ. Μπενᾶς — νεολαία (βοηθός).
Χ. Ράπτης — ὑπεύθυνος Θεσσαλονίκης.
Γ. Λότσης — αὐτοδιοικήσεως.
Β. Νεφελούδης — συνδικᾶτα (βοηθός).

Μερικὲς ἀπὸ τὶς μελέτες ποὺ θὰ δημοσιευθοῦν στὰ προσεχῆ μας τεύχη :

— Ἡ Τέχνη στὴν ΕΣΣΔ
— Ἡ τζὰζ στὸν κομμουνιστικὸ κόσμο
— Ὁ σύγχρονος καπιταλισμὸς
— Ἡ σάτιρα στὴν ΕΣΣΔ
— Οἱ κύπριοι κομμουνισταὶ στὸ Λονδῖνο
— Οἱ πολιτικοὶ κρατούμενοι στὴν ΕΣΣΔ
— Ὁ σύγχρονος σοσιαλισμὸς καὶ ὁ κομμουνισμὸς
— Οἱ ἔνοπλες δυνάμεις τῆς ΕΣΣΔ.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

ΚΡΙΤΙΚΕΣ - ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ - ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ - ΑΠΟΨΕΙΣ - ΓΝΩΜΕΣ

Κον Η. Ράπτην (Πρέσπα). Σᾶς ἐγγράψαμεν συνδρομητήν μας διὰ τὸ 1963. Ἕκαστος τῶν τριῶν προηγουμένων τόμων τιμᾶται 150 δρχ. (δεμένος).

Κον Β. Σκαλᾶτον (Κοψέϊκα Τριποτάμου). Ἡ συνδρομή σας καλύπτει ὁλόκληρον τὸ 1963. Τὰ τεύχη 9 καὶ 10 τοῦ 1962 ἀποσταλέντα εἰς τὴν διεύθυνσίν σας μᾶς ἐπεστράφησαν. Πάντως σᾶς τὰ ἐστείλαμεν ἐκ νέου. Παρακαλοῦμεν ἐρευνήσατε σχετικῶς.

Κον Χ. Καββαδίαν (Θεσ)νίκην). Σᾶς ἐγράψαμεν ἰδιαιτέρως.

Κον Κ. Τσιῶκον (Πύλη Τρικάλων) Ἡ ἐγγραφὴ συνδρομητῶν γίνεται μόλις ληφθῇ συνδρομὴ 50 ἢ 100 δρχ. (ἑξάμηνος ἢ ἐτησία).

Κον Η. Θεοδωράκην (Μαλεβίζιον Ἡρακλείου). Τὰ τεύχη σᾶς ἀπεστάλησαν. Συνδρομή σας ἐλήφθη. Εὐχαριστοῦμεν.

Κον Ν. Παπαϊωάννου (Καστοριά). Σᾶς ἐγγράψαμεν συνδρομητήν μας διὰ τὸ 1963. Παρακαλοῦμεν ἀποστείλατε τὴν συνδρομήν σας. Οἱ προηγούμενοι τρεῖς τόμοι τιμῶνται 150 δρχ. ἕκαστος (δεμένοι).

Κον Π. Παπαδημητρόπουλον (Βέρροια). Εὐχαριστοῦμε θερμὰ γιὰ τὰ καλά σας λόγια. Τὰ τεύχη ποὺ ζητούσατε σᾶς ἀπεστάλησαν. Τὸ ἀντίτιμόν των ἐλήφθη σᾶς εὐχαριστοῦμεν.

Κον Πολύδ. Παπαχριστοδούλου (ἐνταῦθα). Εὐχαριστοῦμεν θερμότατα διὰ τὴν ἔκδοσίν σας τὴν ὁποίαν εἴχατε τὴν καλωσύνην νὰ μᾶς ἀποστείλητε. Ἐκτιμῶμεν βαθύτατα τὸ ἔργον σας καὶ εὐχόμεθα νὰ συνεχισθῇ μὲ τὴν ἰδίαν ἐπιτυχίαν.

Κον Γ. Γιῶργκαν (Λευκωσία). Εὐχαριστοῦμεν γιὰ τὰ τόσο καλά σας λόγια γιὰ τὸ περιοδικό μας.

Κον Α. Ζαπάντην (Ν. Ὑόρκην). Ἡ «Σοβιετολογία» κυκλοφορεῖ εἰς τὸ τέλος ἑκάστου μηνός. Τὸ βιβλίον τοῦ Α. Πουλιανοῦ «ἡ προέλευση τῶν Ἑλλήνων» ἐκφράζει βεβαίως μίαν στροφὴν εἰς τὰς θέσεις τῶν κομμουνιστῶν οἱ ὁποῖοι ἕως τώρα ὑπεστήριζαν ὅτι οἱ σύγχρονοι Ἕλληνες δὲν ἔχουν καμμίαν σχέσιν μὲ τοὺς ἀρχαίους καὶ ὅτι ἀποτελοῦν ἕνα νέον ἔθνος «μιγάδων». Ἡ ἀναγνώρισις ὅμως τῆς ἱστορικῆς συνεχείας τοῦ ἑλληνισμοῦ γίνεται κυρίως γιὰ νὰ στηριχθοῦν καὶ δύο ἄλλαι θέσεις τοῦ βιβλίου, ὅτι δηλ. εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐκτὸς ἀπὸ τοὺς Ἕλληνες κατοικοῦν καὶ δύο ἄλλοι «αὐτόχθονες» λαοί, οἱ «σλαβομακεδόνες» καὶ οἱ «Βλάχοι» πρᾶγμα ποὺ δίνει μία «ἐπιστημονικὴ» βάσι στὶς βλέψεις τοῦ διεθνοῦς κομμουνισμοῦ ἐναντίον τῆς χώρας μας. Μίαν κάπως λεπτομερέστερη ἀνάλυσι τοῦ βιβλίου θὰ βρῆτε στὸ τεῦχος μας τοῦ Ἀπριλίου 1962 σελ. 218—19.

Στὴν Ἑλλάδα δυστυχῶς δὲν ἔγινε ἀπὸ ὅλους ἀντιληπτὴ ἡ ἀνθελληνικὴ σημασία τοῦ βιβλίου. Ἡ Ἑλληνικὴ Ἀνθρωπολογικὴ Ἑταιρία μάλιστα τὸ ἐβράβευσε, μὲ τὸ βραβεῖον Κούμαρη καὶ ἀντιπρόσωπός της (στρατηγὸς μάλιστα ἐν ἀποστρατείᾳ!) μετέβη στὴν Μόσχα γιὰ νὰ δώση τὸ βραβεῖο στὸν κομμουνιστὴ Α. Πουλιανό!

Πάντως μία μερὶς τοῦ ἀθηναϊκοῦ τύπου κατήγγειλεν τὸ περιεχόμενον αὐτοῦ τοῦ σοβιετικῆς ἐμπνεύσεως ἔργου.

Διὰ τὴν περίοδον 1936—40 δὲν ἔχομεν ὑπ' ὄψιν μας νὰ ὑπάρχη κανένα βιβλίον σὰν αὐτὸ ποὺ θέλετε.

Κον Δ. Μπαμίχαν (Καβάλα). Ἡ συνδρομή σας διὰ τὸ 1962 ἐλήφθη. Ὀφείλετε τὴν συνδρομήν σας διὰ τὸ α' ἑξάμηνο τοῦ 1963 (50 δρχ.). Γράψτε μας ποιὰ τεύχη τοῦ 1963 δὲν ἐλάβατε γιὰ νὰ σᾶς τὰ στείλουμε.

—Ἐλήφθησαν αἱ συνδρομαὶ τῶν κ.κ. Κ. Παππᾶ (Ναύπακτος), Γ. Λιβαδᾶ (Ἀθῆναι), Π. Κιοσσέ, Β. Σκαρλάτου (Κοφέϊκα Εὐρυτανίας), Κ. Χατζῆ (Ναύπακτος), Ν. Ἀσημακοπούλου (Σιάτιστα), Θ. Στεφανάκη (Ἀρχάναι Ἡρακλείου), Γ. Σαμπάνη (Ἀθῆναι), Εὐαγ. Σιακαβάρα (Σιδηρόκαστρον), Ι. Ροϊδοδήμου (Ἀγρίνιον), Γ. Νταουντάκη, Α. Στασινοῦ (Ροδολεῖβος Σερρῶν), Γ. Φαρμάκη (Πολύγυρος), Χ. Λαμπροπούλου (Σοχὸς Θεσ)νίκης), Η. Θεοδωράκη (Μαλεβίζιον Ἡρακλείου). Χ. Ἀτσαμετάκη (Ψυχικόν). Χ. Χρυσικοπούλου (Κέρκυρα), Α. Τίγκα (Νεστόριον). Μ. Παπαβασιλείου (Παραμυθία), Ε. Πατεράκη (Καβάλα), Θ. Κωστούλα (Παξοὶ) Κ. Παντελίδη (Κασσάνδρα), Ι. Πουλακάκη (Θεσσαλονίκη), καὶ Π. Τσοφίδη (Σάπαι Κομοτινῆς).

Κον Α. Χαλλούμαν (Λευκωσίας). Δυστυχῶς, τὸ περιοδικόν μας δὲν διαθέτει τὰ «χρήσιμα βιβλία» ποὺ ἀναφέρει. Τὰ συνιστᾶ εἰς τοὺς ἀναγνώστας του ἀλλὰ δὲν δύναται νὰ ἀναλάβη καὶ τὴν προμήθειάν των.

Σχολὴν Πολέμου (Θεσ)νίκης). Ὡς ἀναφέρομεν καὶ ἀνωτέρω δὲν δυνάμεθα δυστυχῶς νὰ σᾶς προμηθεύσωμεν τὰ βιβλία διὰ τὰ ὁποῖα ἐνδιαφέρεσθε.

Κον Α. Δόξαν, διευθυντὴν Δημοσίας Βιβλιοθήκης Πύργου. Σᾶς ἐγράψαμεν ἰδιαιτέρως.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ

Διὰ τὰ «χρήσιμα βιβλία»

Ἡ «Σοβιετολογία» καθιστᾶ γνωστὸν εἰς τοὺς ἀναγνώστας της ὅτι δὲν διαθέτει τὰ βιβλία τὰ ὁποῖα τοὺς ὑποδεικνύει ὡς χρήσιμα καὶ δὲν δύναται δυστυχῶς νὰ ἀναλάβη νὰ τοὺς τὰ προμηθεύη. Ὅσοι συνεπῶς ἐπιθυμοῦν νὰ τὰ ἀποκτήσουν πρέπει νὰ ἀπευθύνωνται εἰς τὰ βιβλιοπωλεῖα ἢ ἀπευθείας εἰς τοὺς ἐκδότας καὶ συγγραφεῖς τῶν ἐν λόγῳ βιβλίων.

Ἡ «Σοβιετολογία» διαθέτει μόνον τὸ βιβλίον «ἡ Κούβα τοῦ Κάστρο» τοῦ κ. Ὕβ Γκιλμπὲρ καὶ τὸ ἀποστέλλει σὲ ὅσους τῆς ἐμβάσουν 15 δρχ. διὰ ταχυδρομικῆς ἐπιταγῆς εἰς τὴν διεύθυνσιν : Γ. Γεωργαλᾶν, Πύθωνος 15, Ἀθῆναι 808.

Διὰ τοὺς κυπρίους συνδρομητάς μας

Οἱ κ.κ. συνδρομηταὶ τῆς Κύπρου εἰδοποιοῦνται ὅτι ἡ ἐτησία συνδρομή των πρὸς τὸ περιοδικόν μας ἔχει ὁρισθῆ εἰς δύο (2) λίρας Ἀγγλίας ὡς ἀναγράφεται καὶ εἰς τὴν 2αν σελίδαν τοῦ ἐξωφύλλου μας.